

Bijlagen

Water- en supercelschade 2016

29 september 2016

provincie limburg

Provincie Noord-Brabant

Bijlage 1

BIJLAGE 1: FEITENRAPPORT WATERSCHAP AA EN MAAS

Feitenrapport wateroverlast mei - juni 2016

5 september 2016

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Wateroverlast in beeld	5
2.1	District Raam	5
2.2	District Boven Aa	7
3.	Werking watersysteem	9
3.1	Neerslag	9
3.2	Afvoeren	13
3.3	Waterbalans en grondwater	14
3.4	Inundaties en waterstanden	17
3.5	Waterberging en afvoer kanalenstelsel	19
3.6	Waterkwaliteit	21
3.7	Slibkwaliteit van geïndeerde percelen	22
4.	Genomen beheermaatregelen	23
4.1	Peilbeheer	23
4.2	Maaionderhoud	26
4.3	Calamiteitenzorg	30
5.	Communicatie met de omgeving	31
5.1	Klachten en meldingen	31
5.2	Dagelijks bestuur in actie	31
5.3	Inloopavonden	31
5.3	Schade inventarisatie met case managers	31
5.4	Sociale en andere media	31
6.	Hoe verder?	32
6.1	Schadeafhandeling en nazorg	32
6.2	Verbeteringen doorvoeren in het veld	32
6.3	Evalueren en leren van de wateroverlast	32
Bijlage 1:	Overzicht schadeclaims d.d. 1 september 2016	34
Bijlage 2:	Communicatie	35

1. Inleiding

Van eind mei tot eind juni 2016 viel extreem veel neerslag in het beheergebied van waterschap Aa en Maas. Dit leidde tot wateroverlast in de omgeving van Cuijk, Boxmeer (District Raam), Deurne, Asten en Someren (District Boven Aa).

In dit rapport geeft het waterschap een overzicht van:

1. de feiten met betrekking tot de wateroverlast voor zover nu bekend;
2. hoe het waterschap invulling heeft gegeven aan de zorgplicht;
3. de onderwerpen die de komende maanden in een evaluatie aan bod komen.

De extreme neerslag leidde tot schade in bebouwd gebied, natuur, maar vooral in de landbouwsector. We vroegen in het veld, bij inloopavonden en tijdens bestuurlijke vergaderingen aan getroffen hoe zij de wateroverlast beleefden. We begrijpen de boosheid en teleurstelling die er bij sommigen heerst. We gaan zorgvuldig om met de klachten, meldingen en de ingediende schadeclaims. Tegelijkertijd benadrukken we de extremiteit van deze gebeurtenis en het feit dat ons watersysteem hier niet op ontworpen is. In een brief ([link](#)) aan het kabinet spreken ook de ZLTO en de LLTB van extreme omstandigheden. Daarom hebben wij ons aangesloten bij de coalitie in Noord-Brabant en Limburg om te pleiten voor het aanmerken van deze gebeurtenis als rampgebied in de zin van artikel 3 van de Wet tegemoetkoming schade bij rampen. Als dat gebeurd was, zouden gedupeerden in aanmerking hebben kunnen komen voor een schadevergoeding. In aanloop naar en tijdens de calamiteit deden we wat we konden en wat men van ons mag verwachten om schade zoveel mogelijk te beperken.

Medewerkers van het waterschap waren bereikbaar en aanwezig in het veld. We maaiden extra waar het hard nodig was en waar het geen problemen elders veroorzaakte. We beheerden continu de peilen en vertaalden het weerbericht naar het waterbeheer. Vele waterlopen voerden meer water af dan waar ze voor gemaakt zijn. Dit betekent dat wij op hoofdlijnen aan onze zorgplicht hebben voldaan.

Toch is het mogelijk dat in specifieke situaties wateroverlast ontstond, mede door het handelen van het waterschap. Dit onderzoeken we bij het behandelen van de schadeclaims.

De extreme neerslag past in het patroon van een veranderend klimaat. In mei en juni 2016 trad de Seine uit zijn oever in Parijs en vielen er doden door wateroverlast in Duitsland en Frankrijk. Ook zagen we overstromingen in Azië en de Verenigde Staten. Maar het blijft niet bij wateroverlast. Zuidelijk Afrika kampt met grote droogte en mislukte oogsten. En in juli 2015 was het wekenlang droog in Oost-Brabant. Uit onze registraties blijkt dat er nog nooit zoveel grondwater is gebruikt voor beregening als vorig jaar.

We moeten leren omgaan met dit veranderende klimaat. Landelijk wordt hier een Bestuurlijke Commissie voor samengesteld. In Noord-Brabant werken de provincie, waterschappen en ZLTO samen met andere partijen zoals gemeenten en natuurorganisaties aan oplossingen. Waterschap Aa en Maas treft zelf ook verbetermaatregelen. Op korte termijn gaat het om relatief eenvoudige maatregelen naar aanleiding van de eigen ervaringen in het veld en van de suggesties van grondeigenaren. Op langere termijn gaat het om aanpassingen van beleid en complexere maatregelen.

In de volgende hoofdstukken geven wij een beeld van de wateroverlast, de werking van het watersysteem en hoe het waterschap handelde en communiceerde. Deze notitie eindigt met een overzicht van acties die het waterschap de komende tijd uitvoert naar aanleiding van de wateroverlast.

Dit rapport is geen evaluatie. Het is een inventarisatie van informatie en blijft weg van conclusies en aanbevelingen. Daarnaast is het een startnotitie voor een uitgebreidere evaluatie die we de komende maanden uitvoeren. Die evaluatie leidt tot een werkprogramma waar we de komende jaren samen met onze partners aan gaan werken. Ons waterbeheerplan 2016-2021 blijft daarbij het uitgangspunt.

Dit feitenrapport maakt onderscheid tussen de districten Raam en Boven Aa, omdat de beheersorganisatie zo georganiseerd is en omdat de neerslaggebeurtenissen voor deze districten anders waren. Het district Raam is het meest oostelijk deel van het beheergebied, rond de steden Cuijk en Boxmeer. Het district Boven Aa is het meest zuidelijk deel op onderstaande kaart, met daarin Gemert, Bakel, Helmond, Deurne, Asten en Someren. In de overige twee districten, Beneden Aa (Veghel, Uden, Schijndel) en Hertogswetering (Den Bosch, Oss) was er nauwelijks of geen wateroverlast.

2. Wateroverlast in beeld

In dit hoofdstuk een selectie van de vele foto's die gemaakt zijn van de wateroverlast eind mei tot eind juni 2016 in de districten Raam en Boven Aa.

2.1 District Raam

Camping Mill, foto 30 mei

Aardappelperceel district Raam en de schade aan de plant

Beersebaan in Cuijk, foto 30 mei

Vierlingsbeekse Molenbeek in Holthees, foto 30 mei

Gemaal van Sasse vol aan het pompen voor extra waterafvoer Lage Raam, foto 30 mei

Wateroverlast percelen bij waterloop, foto 30 mei

2.2 District Boven Aa

Perceel Lierop, Meervense Loop, foto 24 juni

Astense Aa beekherstel traject, foto 24 juni

Groene peelvallei, samenkoms waterlopen Oude Aa en Kaweische Loop in de Bakelse Aa, foto 24 juni

Percelen Someren, foto 2 juni

De Aa bovenstrooms A67, foto 2 juni

Perceel Deurne, foto 2 juni

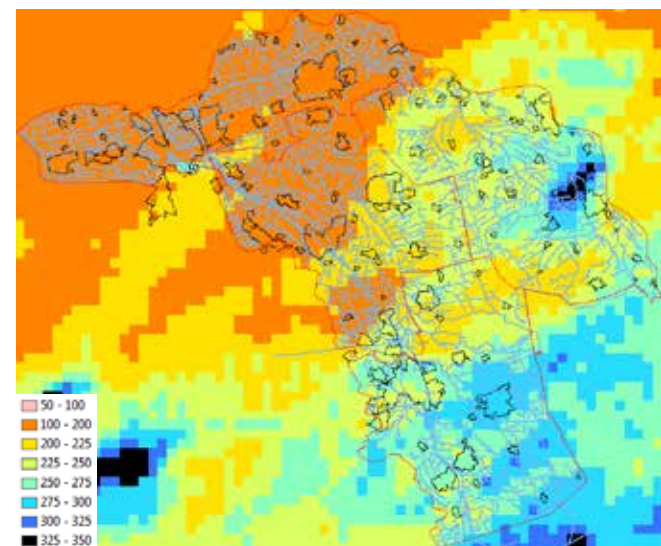
De Aa in Diesdonk benedenstrooms A67, foto 2 juni

3. Werking watersysteem

3.1 Neerslag

Tussen 27 mei en 29 juni viel in grote delen van ons beheergebied meer dan 275 millimeter regen. Plaatselijk was de neerslag zelfs meer dan 325 millimeter. De meeste neerslag viel in de districten Raam en Boven Aa [¹] (Figuur 3.1). Ter vergelijking: in een jaar valt gemiddeld ongeveer 800 millimeter neerslag, dat is minder dan 70 millimeter per maand.

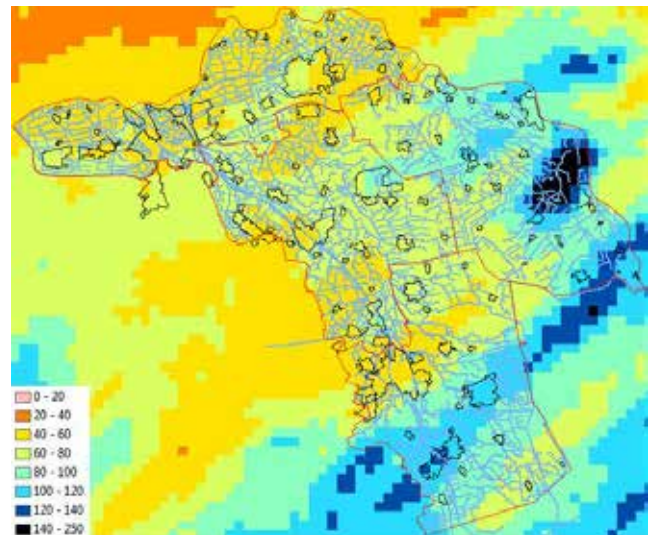
Figuur 3.1: neerslag van 27 mei tot en met 29 juni (millimeter)

De eerste neerslagpijk viel op 30 mei, grofweg rond Cuijk en Uden. In korte tijd viel plaatselijk meer dan 80 mm. Op 1 juni concentreerde de neerslag zich in het

[¹] Bron: Hydronet neerslag radar, gebaseerd op KNMI-radar gecombineerd met KNMI-neerslagstations

zuiden van het beheergebied, veel neerslag viel in een band tussen Venray, Deurne, Asten en Someren. Ook nu was de neerslag op veel locaties grote plekken meer dan 80 mm op één dag. In de periode van 29 mei tot en met 3 juni viel in het zuiden op sommige plekken meer dan 120 mm.

2 juni is het raak in de buurt van Boxmeer en Beugen. Maximaal is er plaatselijk in anderhalf uur tijd meer dan 130 mm neerslag gevallen en lokaal heeft dit in de periode van 29 mei t-m 3 juni geleid tot meer dan 200 mm neerslag. (Figuur 3.2)

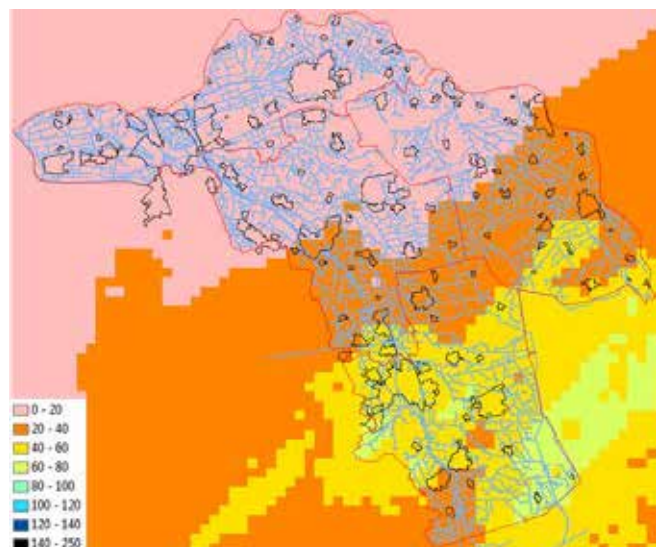

Figuur 3.2: neerslag van 29 mei t/m 3 juni [mm]

De rest van de maand blijft het nat met verschillende buien. Op 23 juni wordt met name het zuiden van ons beheergebied getroffen. In grote delen van het gebied valt 40 tot 60 millimeter neerslag en in enkele delen is de neerslag meer dan 60 millimeter. De hoeveelheid neerslag is dus minder dan begin juni (Figuur 3.3).

De warmte vanaf 22 juni zorgde op 23 juni in de avond voor zware onweersbuien. Plaatselijk vielen hagelstenen van 5 tot 10 centimeter doorsnede. De hagel veroorzaakte veel schade. Deze hagelschade valt buiten de verantwoordelijkheid van het waterschap en behandelen we daarom niet in dit rapport.

Figuur 3.3: neerslag van 23 en 24 juni [mm]

In Tabel 3.1 staat de gemiddelde en maximale hoeveelheid neerslag (in millimeters) die gevallen is in de stroomgebieden Aa Helmond, Bakelse Aa, Goorloop, Oeffeltse Raam en Graafsche Raam. De locatie van de stroomgebieden staan in Figuur 3.4 en Tabel 3.3.

	29 mei t/m 3 juni		23 en 24 juni	
	Gemiddeld	Maximaal	Gemiddeld	Maximaal
Aa Helmond	96	137	48	75
Bakelse Aa	98	126	51	68
Goorloop	73	118	53	70
Oeffeltse Raam	94	137	35	51
Graafsche Raam	81	134	22	38

Tabel 3.1 Neerslag per stroomgebied (in millimeter)

Zo veel en hevige neerslag komt niet vaak voor. Om aan te tonen hoe extreem de neerslag eind mei en in juni was, bepaalden we de herhalingstijd. De herhalingstijd geeft aan per hoeveel jaar de neerslag op een bepaalde locatie statistisch gezien voorkomt. Grote herhalingstijden duiden op extreme neerslag. De neerslag per vierkante kilometer is getoetst aan de nieuwste statistieken van het KNMI voor de Bilt (Tabel 3.2).

Herhalingstijd (jaar)	Neerslagduur							
	2 uur	4 uur	8 uur	12 uur	24 uur	2 dagen	4 dagen	8 dagen
0,5	14,3	17,3	21,0	23,7	29,7	36,6	46,7	61,2
1	18,8	22,0	26,1	29,0	35,3	43,9	56,1	74,2
2	23,6	27,0	31,4	34,6	41,7	51,5	65,6	86,8
5	30,4	34,0	38,9	42,6	50,7	62,0	78,4	102,9
10	35,9	39,8	45,1	49,0	57,8	70,3	88,7	114,5
20	41,7	45,9	51,5	55,8	65,4	79,0	98,1	125,9
25	43,7	47,9	53,7	58,1	67,9	81,8	101,5	129,4
50	50,0	54,5	60,7	65,4	76,0	90,9	111,8	140,3
100	56,8	61,5	68,1	73,2	84,5	100,4	122,1	150,8
200	63,9	68,9	76,0	81,4	93,5	110,2	132,7	165,0
500	74,1	79,5	87,1	93,0	106,0	123,8	146,8	174,0
1000	82,4	88,0	96,1	102,3	116,1	134,6	157,7	181,4

Tabel 3.2: neerslaghoeveelheden bij verschillende herhalingstijden van de neerslag te De Bilt (in millimeter) op jaarbasis voor het klimaat rond 2014 voor neerslagduren tussen 2 uur en 8 dagen over een periode van maart t/m oktober [2]

[2] STOWA 2015-10 Actualisatie meteogegevens voor waterbeheer 2015 (ISBN 978.90.5773.706.0)

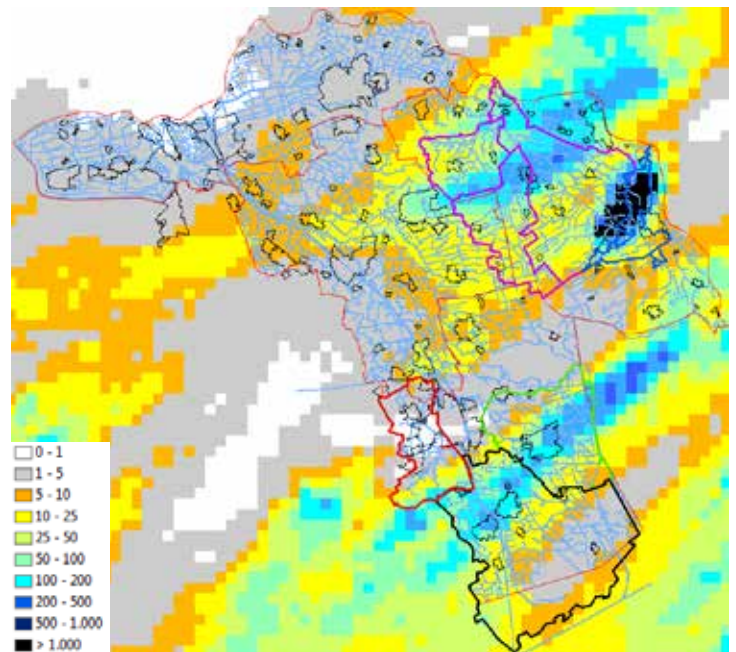

De resultaten van de analyse staan in Figuur 3.4 (begin juni) en Figuur 3.5 (23 en 24 juni). De opgetreden herhalingstijden van de vijf stroomgebieden staan in Tabel 3.3. Daaruit blijkt dat de herhalingstijden groot waren. De neerslag in stroomgebied Aa Helmond komt bijvoorbeeld minder dan eens per 40 jaar voor. Voor de Bakelse Aa is dit zelfs eens per 90 jaar en in district Raam eens per 200 jaar. De herhalingstijd is hier veel groter, omdat de neerslag in kortere tijd viel. Lokaal (per vierkante kilometer) is de herhalingstijd op enkele locaties zelfs zo extreem dat deze buiten de statistieken valt.

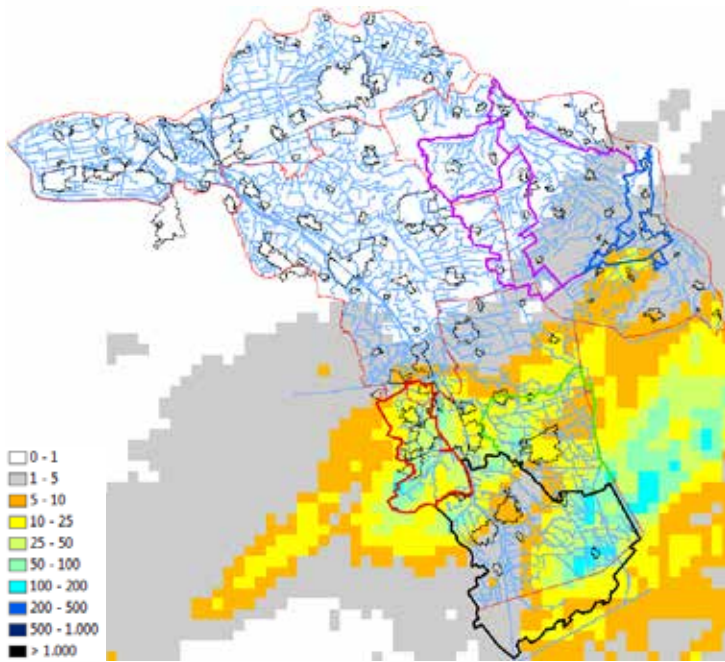
Wat verder opvalt, is dat de herhalingstijden in de tweede periode (23 en 24 juni) kleiner maar nog steeds extreem waren. In het district Raam was de herhalingstijd in deze situatie wel klein.

	29 mei t/m 3 juni		23 en 24 juni	
	Gemiddeld	Maximaal	Gemiddeld	Maximaal
Aa Helmond (zwart)	41	383	28	176
Bakelse Aa (groen)	92	489	20	92
Goorloop (rood)	13	127	32	115
Oeffeltse Raam (blauw)	311	> 1000	4	12
Raam (paars)	215	> 1000	Klein	4

Tabel 3.3 Per stroomgebied gemiddelde en maximale herhalingstijd (in jaren)

Figuur 3.4: Herhalingstijd neerslag begin juni (in jaren)

Figuur 3.5: Herhalingsijd neerslag 23 en 24 juni (in jaren)

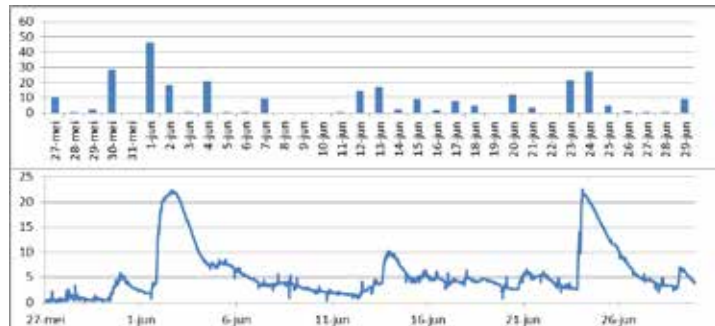

3.2 Afvoeren

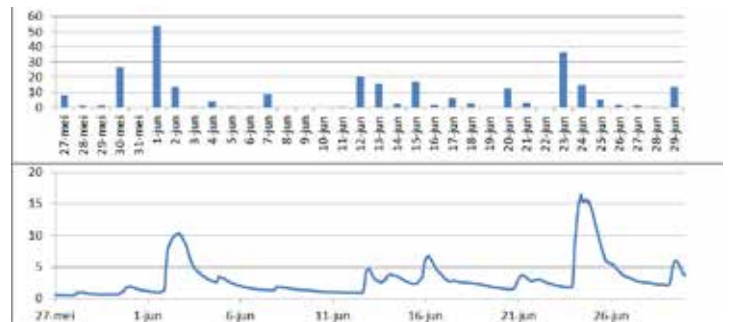
De grote hoeveelheid neerslag zorgt voor een toename van de waterafvoer.

In de figuren 3.6, 3.7 en 3.8 staan de afvoer en de neerslag uit het gebied:

1. Tijdens de eerste periode (29 mei tot en met 3 juni) en tweede periode (23 en 24 juni) bedroeg de piekafvoer van de Aa bij Helmond (meetlocatie Vossenbeemd) 22 tot 23 kuub water per seconde (Figuur 3.6). Bij Vossenbeemd bedroeg de duur van de waterafvoer in beide gevallen ongeveer 3 dagen.
2. De piekafvoer van de Bakelse Aa was tijdens de eerste periode 10 kuub per seconde en tijdens de tweede periode 16 kuub per seconde. Dit is opmerkelijk omdat dat de neerslaghoeveelheid in de eerste periode groter was dan in de tweede periode (Figuur 3.7). Bij de Bakelse Aa bedroeg de duur van de waterafvoer ook 3 dagen, maar nam de afvoer wel iets sneller af.
3. De Oeffeltse Raam had begin juni een afvoerpiek van bijna 2,5 kuub per seconde (Figuur 3.8). In dit gebied viel dan ook minder neerslag. De duur van de waterafvoer bedroeg ongeveer 2,5 dagen.

Figuur 3.6: Afvoer Vossenbeemd (kuub per seconde), representatief voor Aa Helmond met neerslag (millimeter per dag)

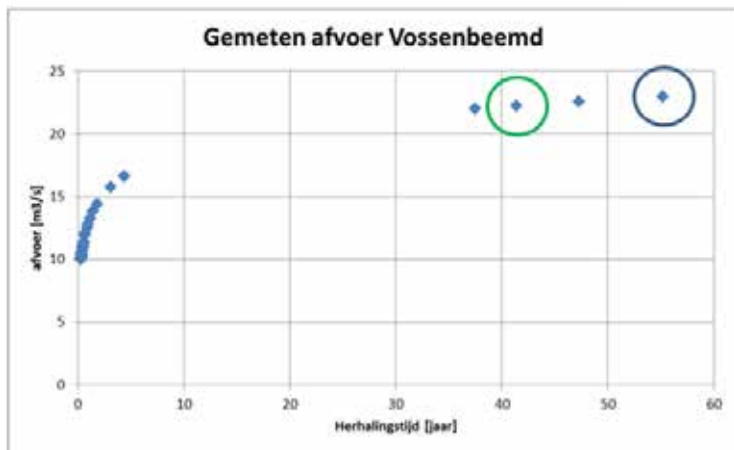

Figuur 3.7: Afvoer Groene Peelvallei (kuub per seconde), representatief voor Bakelse Aa met neerslag (millimeter per dag)

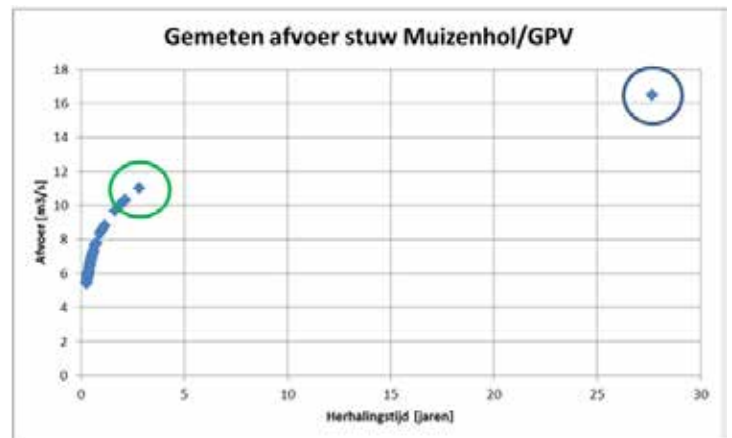

Figuur 3.8: Afvoer Oeffeltse Raam. (kuub per seconde) met neerslag (millimeter per dag). Meetlocatie: in de duiker onder de A77.

Vanwege (te) korte metingen kunnen we enkel een inschatting geven van de herhalings tijden van de waterafvoeren. We schatten dat deze situaties eens per 25 tot 50 jaar voorkomen (Figuur 3.9 en 3.10).

Figuur 3.9: inschatting herhalingstijd pieken Aa bij Helmond.
Groen begin juni, blauw eind juni

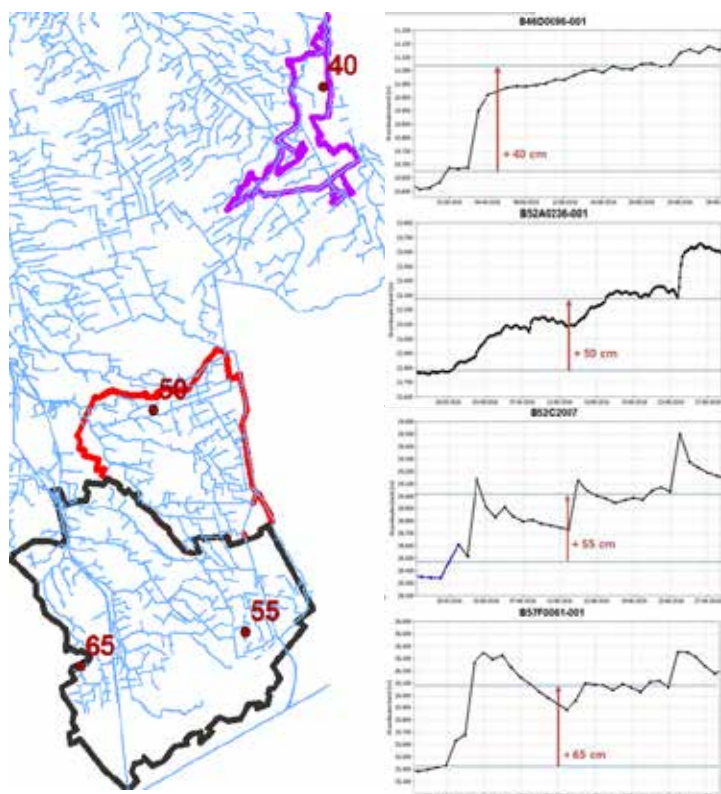

Figuur 3.10: inschatting herhalingstijd pieken Bakelse Aa.
Groen begin juni, blauw eind juni

3.3 Waterbalans en grondwater

Uit de afvoeren bleek dat deze snel reageren op de neerslag. Ook de grondwaterstand is een belangrijke factor. De afvoeren waren rond 23 en 24 juni in Boven Aa soms vergelijkbaar of hoger dan begin juni, terwijl de neerslag minder extreem was. In Figuur 3.11 staat dat de grondwaterstand voorafgaande aan de tweede piekperiode op een aantal locaties 40 tot 65 centimeter hoger was dan tijdens de eerste periode. De grondwateraanvulling was tijdens de tweede piek dus veel kleiner, waardoor de kleinere hoeveelheid neerslag tot grotere piekafvoeren leidde.

Figuur 3.11: Stijging grondwaterstand op vier locaties. De getallen op de kaart links corresponderen met de grondwaterstandsstijgingen (in centimeter) in de grafieken rechts.

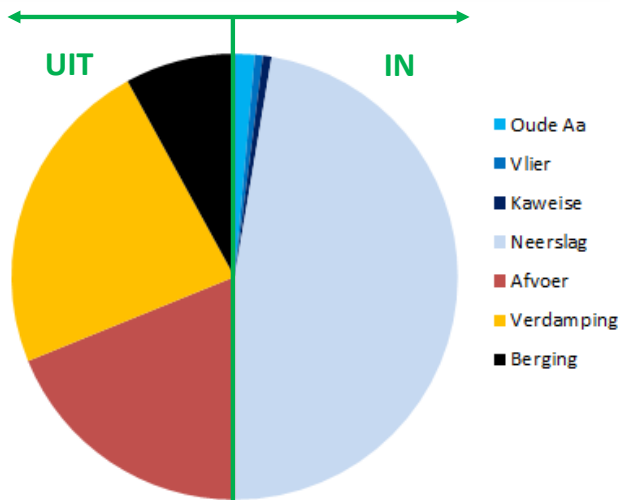
Tijdens de eerste piekperiode is veel, maar niet al het regenwater afgevoerd. Een deel bleef achter in het grond- en oppervlaktewater. Naar aanleiding hiervan onderzochten we hoeveel water in een bepaalde periode een gebied inkomt en hoeveel water het gebied verlaat. Het verschil is de berging in het grond- en oppervlaktewatersysteem. In Tabel 3.4 staan de resultaten van het onderzoek.

In de periode van de eerste tot de tweede piek iets meer dan 1/3 van de gevallen neerslag verdampt, 1/3 afgevoerd en 1/3 in het gebied achtergebleven. In de periode tot en met 15 juli is minder neerslag achtergebleven in het gebied, wat overeenkomt met de beschrijving van de opvulling van het grondwater in paragraaf 3.3.

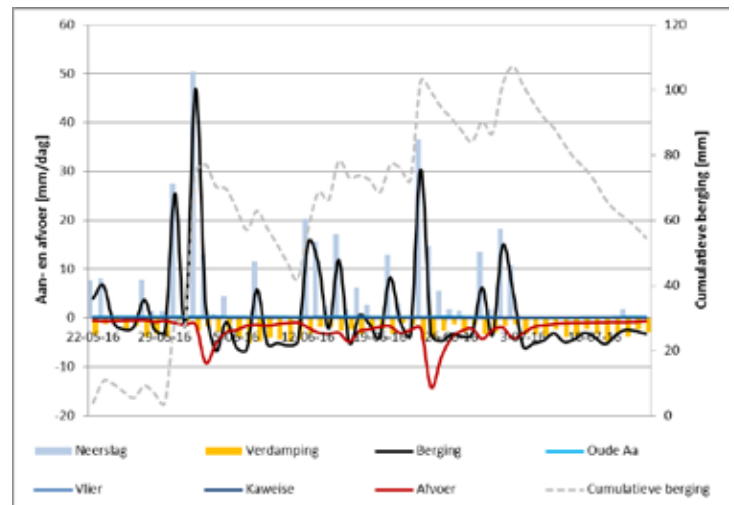
		Deel afvoer van de neerslag	Deel verdamping van de neerslag	Deel grond- en oppervlaktewaterberging van de neerslag
Bakelse Aa	22 mei t/m 21 juni	31	41	33
	22 mei t/m 15 juli	40	49	17
Aa Helmond	22 mei t/m 21 juni	27	41	35
	22 mei t/m 15 juli	30	49	23

Tabel 3.4: Deel van IN-posten verdeeld over de UIT-posten (in %)

In Figuur 3.12 staat de waterbalans van de Bakelse Aa van 22 mei tot en met 15 juli. Figuur 3.13 toont de waterbalans in de tijd. De berging in het grond- en oppervlaktewater komt tot uiting in verhoogde grondwaterstanden.

Figuur 3.12: waterbalans Bakelse Aa van 22 mei tot en met 15 juli

Figuur 3.13: waterbalans door de tijd voor Bakelse Aa van 22 mei tot en met 15 juli

3.4 Inundaties en waterstanden

De groei van (water)planten kan van invloed zijn op de waterstanden en afvoeren in het watersysteem. Het onderhoud van watergangen speelt dus een belangrijke rol bij waterafvoer.

Ook het profiel van de watergang kan een rol spelen in optredende waterstanden, denk aan meanderende beken. In dit feitenrapport besteden we hier weinig aandacht aan. In de evaluatie komt dit wel aan bod.

De extreme neerslag leidde tot water op maaiveld. Water op maaiveld kan veel oorzaken hebben. In de vorige paragraaf gaven we al aan dat de grondwaterstanden sterk stegen. Indien deze boven maaiveld komen en niet kunnen afwateren, blijft het water op maaiveld staan. Daarnaast is het mogelijk dat plassen ontstaan doordat de bodem minder water op kan nemen dan de hoeveelheid neerslag die valt. Dit kan komen door bijvoorbeeld dichtgereden grond of leemlaagjes in de bodem. Ook kan het zijn dat de waterlopen de hoeveelheid water niet aan kunnen. In bovenstroomse waterlopen kan het water dan niet tot afvoerkomen. Benedenstroomse waterlopen overstromen en het maaiveld komt onder water te staan (inundatie).

Het water op maaiveld brengen we op diverse manieren in beeld. In mei en juni zijn veel foto's gemaakt. Daarnaast maakten districtsmedewerkers kaarten waarop staat waar de waterlopen buiten de oever traden. Figuur 3.15 is een voorbeeld van zo'n kaart.

Figuur 3.15: ingetekende inundaties rond Deurne

Om meer inzicht te geven in opgetreden waterstanden worden twee locaties verder toegelicht, de Astense Aa en de Oeffeltse Raam.

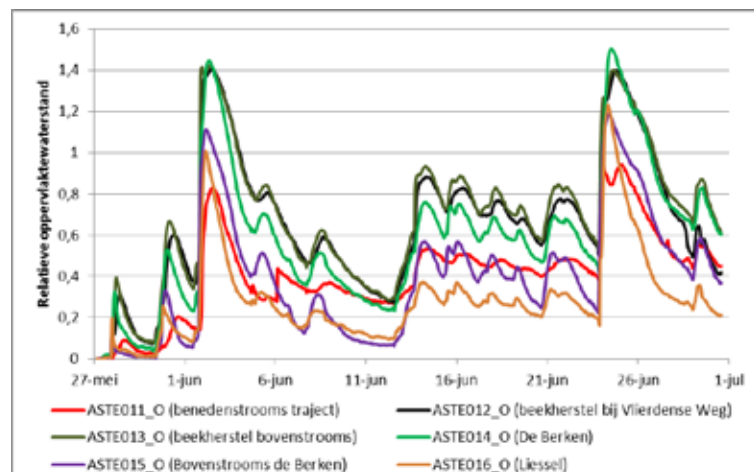
In Figuur 3.16 wordt voor zes locaties (zie Figuur 3.17) de oppervlaktewaterstand gegeven in de Astense Aa. Om ze in één figuur te kunnen zetten beginnen ze op 27 mei allemaal bij nul. Peilschaal ASTE012 en ASTE013 liggen in een nieuw aangelegd beekhersteltraject, ASTE014 ligt in het meanderend deel van de Berken. Te zien is dat de waterstanden sterk gestegen zijn, zowel in het traject waar beekherstel is uitgevoerd in het traject bovenstrooms daarvan. Het zomerbed (het diepste deel van de beek die in de zomer het langst watervoerend blijft) stroomde goed door, maar het winterbed (de 'uiterwaarden') was volledig begroeid en stremde de afwatering.

Feitenrapport wateroverlast mei - juni 2016

De peilen in de gebieden met beekherstel stijgen sterker. Ten tijde van de eerste piek stijgt de oppervlaktewaterstand met ongeveer 1,4 meter. De oppervlaktewaterstand bij de andere locaties stijgt met ongeveer 0,8 tot 1,1 meter. Vervolgens zakken alle waterstanden.

Vanaf halverwege juni is wel te zien dat de oppervlaktewaterstand wat langer hoog blijft op de locatie van beekherstel. Tijdens de tweede piek is vervolgens te zien dat de oppervlaktewaterstand binnen de beekhersteltrajecten weer ongeveer 1,4 meter hoger is dan bij het begin van de meting.

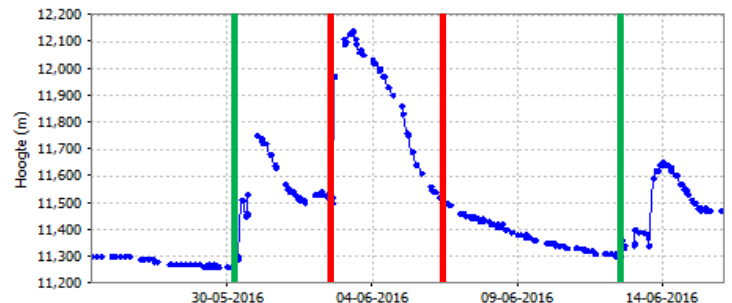

Figuur 3.16: gemeten oppervlaktewaterstanden binnen de Astense Aa

Figuur 3.17: locaties meetpunten oppervlaktewater Astense Aa

In Figuur 3.18 is het waterpeil gegeven in de Oeffeltse Raam. Vanaf 30 mei is het peil gestegen. Het heeft uiteindelijk tot 12 juni geduurd voordat het peil weer helemaal teruggezakt was (groene lijnen). De piek tussen de rode lijnen heeft in totaal iets meer dan drie dagen geduurd.

Figuur 3.18: gemeten waterstand in de Oeffeltse Raam

3.5 Waterberging en afvoer kanalenstelsel

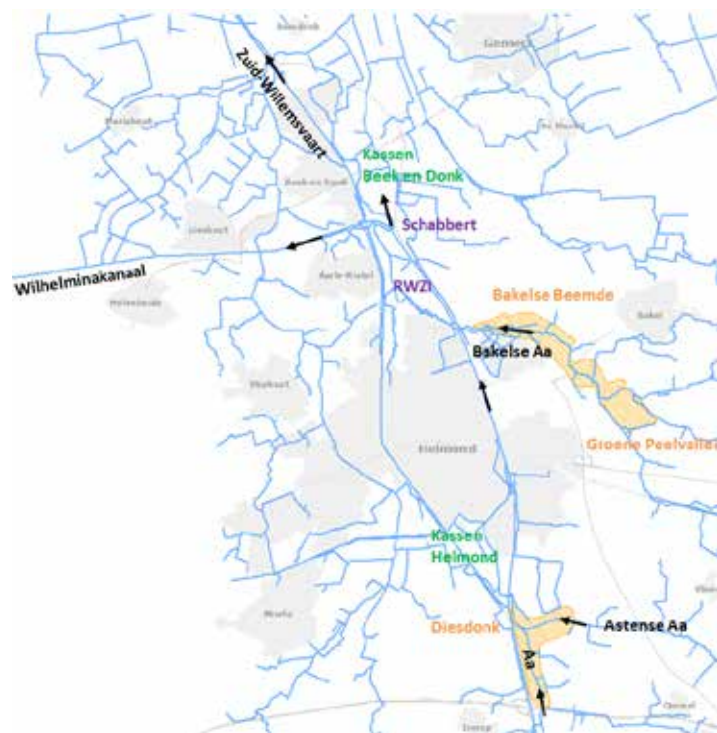
Het doel van gestuurde waterberging op maaiveld is om benedenstrooms van het betreffende gebied wateroverlast te voorkomen. De waterbergingsgebieden rond Helmond (Bakelse Beemden, Groene Peelvallei en Diesdonk) liggen er om problemen te voorkomen op de kanalen van Rijkswaterstaat en in Veghel. Daarnaast kunnen de gebieden ingezet worden om een aantal kassen te beschermen (Figuur 3.19).

Het watersysteem rond Helmond zit complex in elkaar. De stroomgebieden van de Aa, de Astense Aa en de Bakelse Aa komen bij elkaar op het kanaal. Tijdens pieksituaties stroomt dit water via de Zuid-Willemsvaart weg. Een gedeelte komt terug op de Aa via de Schabbert. Tot 18 kuub per seconde kunnen we het water zonder grote inspanning afvoeren via de Zuid-Willemsvaart. Als er ruimte is op het Wilhelminakanaal kunnen we ook via dat kanaal water afvoeren. Maar in eerste instantie is het Wilhelminakanaal bedoeld voor afvoer vanuit het watersysteem van waterschap De Dommel.

Tijdens de eerste piekperiode (29 mei tot en met 3 juni) gebruikten we de volledige capaciteit van de Zuid-Willemsvaart zonder de scheepvaart stil te leggen. Ook voerden we ongeveer 5 tot 6 kuub water per seconde uit ons watersysteem af via het Wilhelminakanaal. Dit was mogelijk omdat De Dommel het afvoersysteem van het Wilhelminakanaal nog niet volledig gebruikte. Tijdens de tweede piekperiode (23 en 24 juni) voerden we zelfs meer dan 18 kuub water per seconde af via de Zuid-Willemsvaart. Hiervoor legde Rijkswaterstaat de scheepvaart op de Zuid-Willemsvaart stil. De grote afvoeren over de Zuid-Willemsvaart leidde vooral eind juni tot sterk verhoogde waterstanden op het kanaal. Op sommige plekken zijn de kritieke peilen overschreden. Hierdoor stroomde in Veghel water vanuit het kanaal de riolering in. Bij Campina ontstond bijna grote waterschade doordat het bedrijf haar proceswater minder goed kwijt kon op de riolering.

Naast het maximaal benutten van de afvoercapaciteit via de kanalen, stuurden we ook zoveel mogelijk water via de Schabbert naar de Aa. Als we teveel water via de Aa sturen, dan ontstaan mogelijk problemen bij een kassencomplex van Beek en Donk, in landbouwgebied langs de Aa en uiteindelijk mogelijk ook in Veghel. In samenspraak met Rijkswaterstaat is de afvoer over de Schabbert voorzichtig

gemaximaliseerd tot 15 kuub per seconde begin juni en 12 kuub per seconde eind juni. In combinatie met de afvoeren van de zijwaterlopen van de Aa verliep de waterafvoer tussen Helmond en Veghel net goed. In Figuur 3.20 staat de afvoer via de Schabbert.

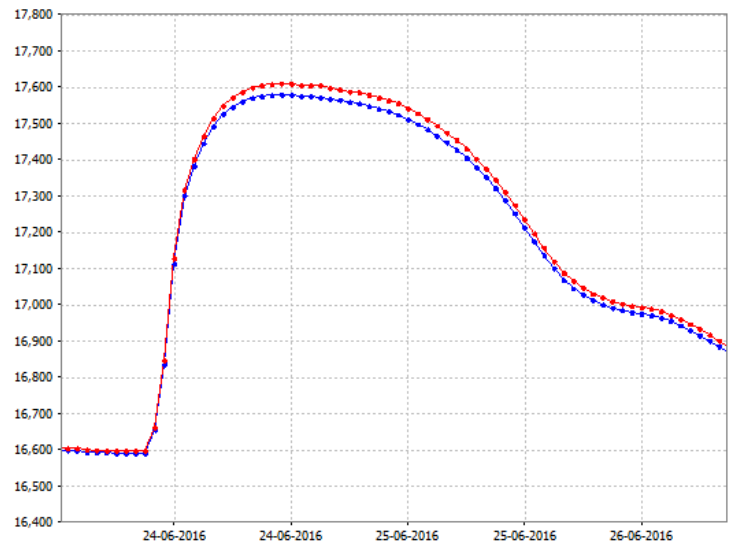
Figuur 3.19: Inzicht watersysteem rond Helmond

Figuur 3.20: verhoogde afvoeren via de Schabbert tijdens pieksituaties

Vanwege de kritieke waterstanden op de Zuid-Willemsvaart troffen we begin en eind juni voorbereidingen om de waterbergingslocaties rond Helmond in te kunnen zetten. Door water in die waterbergingsgebieden op te slaan, konden we de aanvoer naar de kanalen beperken, zodat de waterpeilen weer zouden zakken. Uiteindelijk is daadwerkelijke inzet van de waterbergingsgebieden niet nodig geweest. Hoogwaterstuwen van de waterbergingsgebieden zijn dus niet verhoogd. Hoogwaterstuwen kunnen zorgen voor extra opstuwing in de waterloop. Uit de gegevens blijkt dat dit beperkt het geval is.

In Tabel 3.5 is het peilverschil weergegeven in centimeter tussen het meetpunt benedenstrooms van de stuw en het meetpunt bovenstrooms van de stuw. Gemiddeld en tijdens de piek was de opstuwing zo'n 2 cm. In Figuur 3.22 is ter illustratie het peil weergegeven van Groene Peelvallei. Hier is het verschil tijdens de piek 3 centimeter. Op de totale waterstand zijn dit kleine verschillen.

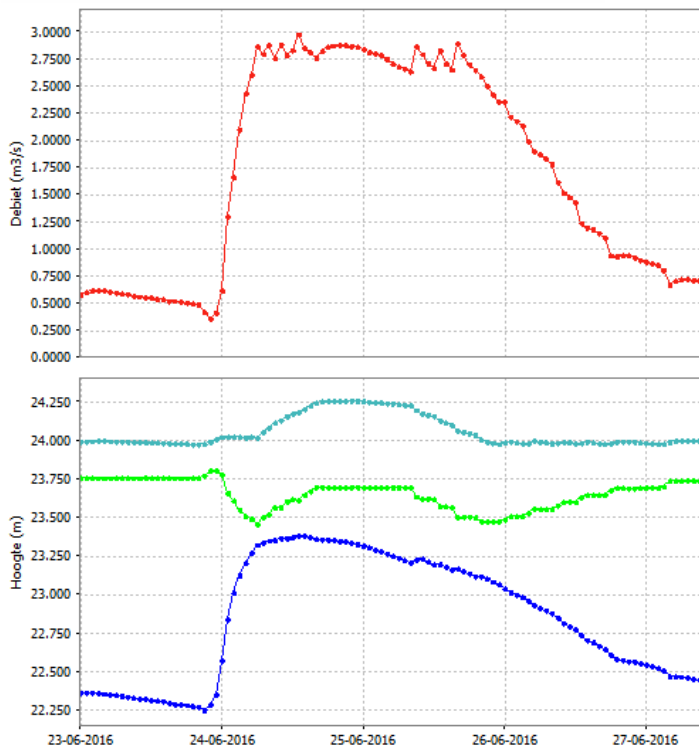
Figuur 3.22: bovenstroomse waterstand (rood) en benedenstroomse waterstand (blauw) bij 261GPV

Starkriet

Verder bovenstrooms in ons gebied ligt waterberging Starkriet. Dit gebied wordt automatisch ingezet bij een afvoer van 3 kubus water per seconde. In Figuur 3.23 staat hoe het waterbergingsstelsel werkt. In eerste instantie neemt de afvoer toe (bovenste figuur). De klepstand (groene lijn) zakt om het water op peil te houden. Op het moment dat de 3 kubus per seconde wordt bereikt, stijgt de klepstand om de afvoer te continueren. Zolang de bovenstroomse aanvoer boven de 3 kubus per seconde blijft, stijgt de waterstand langzaam door. Indien de afvoer afneemt zakt ook automatisch de klep weer terug. In onderstaand voorbeeld (tweede piek juni) is te zien dat het waterpeil met maximaal 30 centimeter steeg.

	Begin juni			Eind juni		
	Gemiddeld	Piek	Maximaal	Gemiddeld	Piek	Maximaal
Diesdonk	3	2	4	2	0	3
Bakelse Beemde	2	2	3	1	0	3
Groene Peelvallei	1	1	1	2	3	3

Tabel 3.5: verschillen waterstand boven en benedenstrooms bij hoogwaterstuwen (centimeter)

Figuur 3.23: werking waterberging Starkriet. De horizontale as is een tijdbalk. De rode lijn geeft het debiet weer. Groen is de stand van de stuw, lichtblauw de waterstand bovenstrooms en donkerblauw de waterstand benedenstrooms.

In beide piekperiodes is de bovenstroomse afvoer van 3 kuub per seconde overschreden en is de klep en de waterstand automatisch verhoogd geweest. Het maximale peil van 25 meter boven NAP is echter niet gehaald. Tijdens de eerste

piek is tijdens de hoogwatersituatie de grenswaarde verhoogd naar 4 kuub per seconde. Bovenstrooms Starkriet, bij de Diepenhoekse Loop, is geen probleem geweest voor de bebouwing (kritisch peil op 26,0 m + NAP).

3.6 Waterkwaliteit

De extreme hoeveelheden water hebben effect op de waterkwaliteit, zowel positief als negatief. Enerzijds werkt het schone regenwater verdunnend, wat bijdraagt aan lagere concentraties. Anderzijds zorgen rioloverstorten, afspoelende meststoffen en opwervend baggerslib (door hogere stroomsnelheden) voor hogere concentraties.

De effecten op de ecologische waterkwaliteit zijn niet in beeld gebracht; wel hebben we metingen verricht naar concentraties van ongewenste stoffen in het water.

In deze paragraaf vergelijken we waterkwaliteitsmetingen van juni 2016 met die van juni 2013 t/m 2015. Het waterschap heeft metingen laten uitvoeren naar bacteriën (intestinale enterococcen), zwevende stof en nitraat. In onderstaande tabellen en grafieken zijn de belangrijkste resultaten weergegeven. In alle 3 de gevallen zijn de concentraties in juni 2016 hoger dan in andere jaren. Merk op dat ook 2014 een natte junimaand was en 2015 juist erg droog.

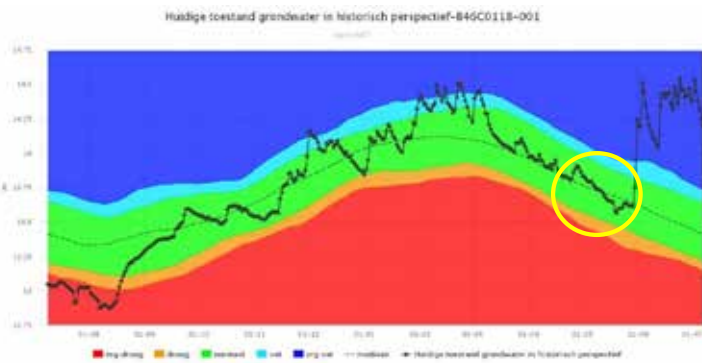
Parameter omschrijving: Intestinale enterococcen (bacteriën)
Zwemwater: nee

Gemiddelde waarde	Juni van jaar			
	2013	2014	2015	2016
Benedenstrooms rwzi				
Ja	401	1005	82	2241
Nee	63	147	41	955

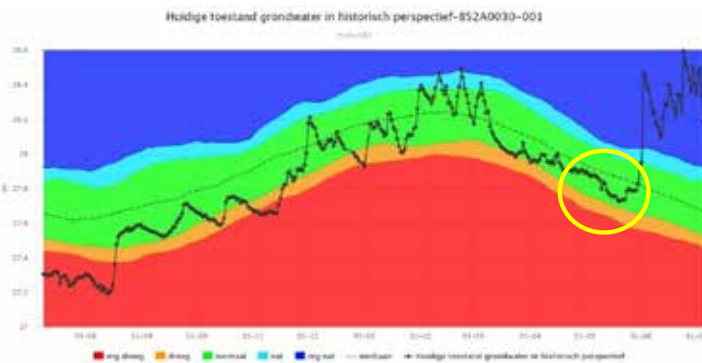

Figuur 4.2: Grondwaterstand nabij Deurne met geel omcirkeld de grondwaterstand voorafgaand de piekbuien. Bron: Hydronet

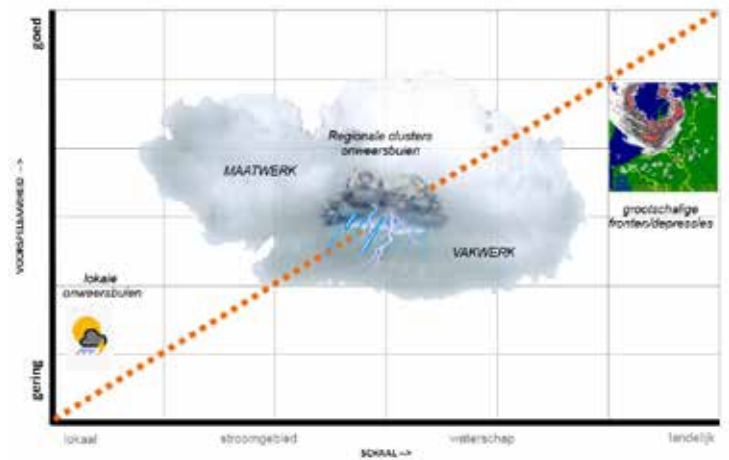

Figuur 4.3: Grondwaterstand nabij Boxmeer met geel omcirkeld de grondwaterstand voorafgaand de piekbuien. Bron: Hydronet

Doordat de winter en het vroege voorjaar redelijk nat waren en vooral de toplaa van percelen nog aan de natte kant was, zijn de waterstanden later verhoogd dan normaal. Pas in mei, toen het droger werd en afvoeren aan het dalen waren, zijn handmatige stuwen omhoog gedraaid om aan het streefpeil te voldoen. Normaal gesproken draaien we stuwen al eind maart of begin april omhoog.

Zoals het neerslagtekort en de grondwaterstanden aangeven, was het ook nodig om in mei de stuwen hoger te zetten, aangezien de situatie geheel normaal was en het leek dat het droger zou worden.

Bij zomerse onweersbuien kan in korte tijd veel regen vallen. Waar precies en hoeveel is vooraf niet goed te voorspellen. Eind mei/begin juni hebben we voorafgaand op de buien geen actie ondernomen, omdat het toen zeer onzeker was hoeveel regen waar ging vallen. Ondernemen we wel actie op hevige buien en vallen ze niet? Dan kan dit verdroging tot gevolg hebben. Figuur 4.4 toont hoe de voorspelbaarheid is van verschillende type buien.

Figuur 4.4: Voorspelbaarheid van onweersbuien op verschillende schaalniveaus

De conclusie is dat we het peilbeheer uitvoerden zoals vóór de piekbuien is afgesproken in de nota peilbeheer.

Peilbeheer gedurende de calamiteit

Nadat op 30 mei in district Raam enkele zeer hevige onweersbuien vielen, is daar direct opgeschaald naar de calamiteitenorganisatie. Dit houdt in dat het peilbeheer binnen de calamiteitenorganisatie plaatsvindt. Toen op 2 juni zeer hevige onweersbuien in het district Boven Aa vielen, is ook daar meteen opgeschaald naar de calamiteitenorganisatie. Het peilbeheer is er dan op gericht om overlast zoveel mogelijk te beperken. Dat gebeurt in eerste instantie vooral door het watersysteem open te houden zodat het water goed kan afvoeren naar uiteindelijk de Maas. De maatregelen die we hiervoor troffen:

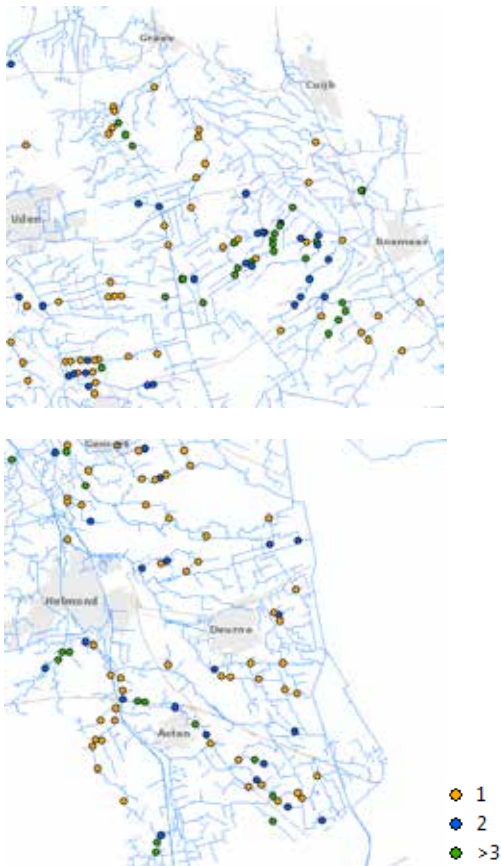
- Krooshekken en duikers handmatig schoon houden en verwijderen van verstoppingen.
- Gemaal van Sasse in Grave inzetten om de afvoer van de Lage Raam te vergroten. De pompen van dit gemaal zetten we alleen in als de waterstand van de Maas hoger is dan die van de Lage Raam. Dat was nu niet het geval. De maatregel was dus een bijzondere en nooit eerder vertoont.
- Gebiedsgericht peilbeheer. Voorbeeld: op de avond van 1 juni viel bovenstrooms veel water ten zuiden van het district Raam. Dit was aanleiding om in het zuidelijk gedeelte van het district ruimte te creëren voor het water wat van bovenstrooms (Limburg en de Peel) aan kwam. Dit zorgde voor een omleiding van water bij het dorp Oploo en gestuurde afwatering via de Strijpsche beek, het Peelkanaal, de Lactariabeek, het afleidingskanaal en vervolgens de Vierlingsbeekse Molenbeek en de Sambeekse Uitwatering.
- Automatische stuwen gaan vanzelf naar de laagst mogelijke stand zodat de afvoer vergroot wordt. Automatische stuwen staan vooral in de hoofdwaterlopen. De Aa in district Boven Aa is bijvoorbeeld geheel voorzien van automatische stuwen.
- Gemalen draaien volop om het bovenstroomse gebied droog te houden.
- Storingen aan automatische krooshekken, stuwen en gemalen worden dag en nacht verholpen zodat deze kunstwerken blijven functioneren.

- Handmatige stuwen worden op kritische plekken verlaagd, maar aan de meeste handmatige stuwen draaien we in eerste instantie niet.
- De wateraanvoer naar Boven Aa en Raam is stilgelegd door aanvoer via de Noordervaart op nagenoeg 0 te zetten. Dat wil niet zeggen dat er via het aanvoersysteem geen water meer wordt afgevoerd. Het aanvoersysteem is namelijk met dit soort extreme buien en hoge afvoeren ook een systeem waar regen wordt afgevoerd die in het gebied van Aa en Maas en Peel en Maasvallei valt.
- Afstemming districten Boven Aa, Raam en met Peel & Maasvallei over waterverdeling. Het gebied in Peel en Maasvallei was ook getroffen door neerslag en het Peelkanaal zat vol. De aanvoer vanuit Katsberg is vermindert door Peel en Maasvallei. Het effect hiervan is pas een dag later zichtbaar.

Waarom zijn niet alle stuwen direct omlaag gedraaid?

In veel van de grotere waterlopen staan automatische stuwen. Bij veel neerslag en verhoogde afvoeren zakken deze stuwen automatisch. Hierdoor kan het water in de hoofdwaterlopen beter weg. Bovendien kunnen de hoofdwaterlopen dan meer water uit de kleinere waterlopen ontvangen.

In de kleinere waterlopen staan stuwen die we grotendeels handmatig bedienen. Deze stuwen verlagen we bij een wateroverlastsituatie niet allemaal, omdat al het water dan tegelijk naar beneden stroomt en daar op grote schaal overlast geeft. Tevens kan het een onveilige situatie opleveren als in de nacht wateroverlast optreedt en de medewerker buiten geen goed zicht heeft bij de stuw. Dan gaat de eigen veiligheid voor en verzetten we de stuw zodra het licht is. Op kritische plekken waar bijvoorbeeld huizen of kassen in gevaar zijn, verlagen we de stuwen wel. De dagen na de eerste piekbuien verlaagden we veel handmatige stuwen, om de eerste grote hoeveelheid water weg te laten stromen. Ook is het verantwoord om de afvoer te vergroten zonder dat er benedenstrooms wateroverlast ontstaat. In Figuur 4.5 staat op welke locaties en met welke frequentie handmatige stuwen zijn verzet naar een lagere stand.

Figuur 4.5: geregistreerde locaties en frequentie dat handmatige stuwen tijdens pieksituatie zijn vermeld in district Raam (links) en district Boven Aa (rechts)

De handmatige stuwen zijn de dagen en weken na de eerste piekbuien verder verlaagd of op een lage stand gehouden. Zo kon het vele water dat in het gebied achterbleef en nog niet tot afvoer kwam beter wegstromen. Ook is in die periode ervoor gezorgd dat het systeem goed open blijft door continue duikers en krooshekken schoon te houden en te ontdoen van verstoppingen. Later in de maand juni vielen opnieuw onweersbuien die, ondanks alle eerder getroffen maatregelen, weer tot overlast leidden.

Op deze manier probeerde het waterschap de zeer extreme situatie zo goed mogelijk onder controle te houden en te zorgen dat het vele water zo snel mogelijk tot afvoer richting de Maas ging, zonder onderweg bewust overlast te creëren. Het kan zijn dat op detailniveau andere keuzes of mogelijk fouten zijn gemaakt die overlast veroorzaakten. In die gevallen kijken we bij de behandeling van schadeclaims in detail wat er is gebeurd en hoe er gehandeld is. In het algemeen waren de keuzes erop gericht de grootschalige wateroverlast te beperken en de afvoer van het vele water in goede banen te leiden. Vele werknemers werkten buiten in het veld en binnen in de verschillende kantoren dagen, nachten en weekenden door.

4.2 Maaionderhoud

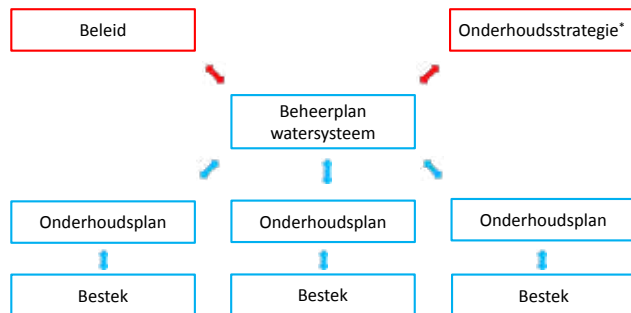
Waterlopen maaien is een onderdeel van het onderhoud aan het watersysteem. Het onderhoud van de hoofdwaterlopen doet meestal het waterschap. Dit onderhoud moet bijdragen aan het door het waterschap vastgestelde beleid. De beleidsdoelen liggen vast in het Waterbeheerplan en bestuursbesluiten. Het bestuur heeft ook de randvoorwaarden vastgesteld; doelrealisatie tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten en binnen de wetgeving.

De beleidsdoelen vormen de uitgangspunten voor het Beheerplan Watersysteem. In dit beheerplan is per cluster van gelijksoortige waterlopen het benodigde maaionderhoud beschreven. Met het beheerplan wordt ook een onderhoudsstrategie opgesteld. In een onderhoudsstrategie kan het bestuur een keuze maken tussen doelrealisatie enerzijds en inzet van middelen, draagvlak en risico's anderzijds.

Het beheerplan en de gekozen onderhoudsstrategie zijn de leidraad voor het onderhoudsplan. In een onderhoudsplan is het maaionderhoud in detail, per waterloop en daarbinnen per waterloopvak, uitgewerkt. In het beheerplan en onderhoudsplan houden we ook rekening met de Flora & Faunawet. Bij maaien tussen 1 juni en 15 juli ontzien we kwetsbare soorten. Vóór 1 juni maaien we als extra zorgmaatregel alleen de waterbodem. Hiermee voeren we het peilbeheer binnen de afgesproken normen uit en geven we tegelijkertijd invulling aan onze zorgplicht conform de gedragscode Flora & Fauna.

Aan de hand van het onderhoudsplan stelt het waterschap het bestek op. Het bestek beschrijft in de taal van de aannemer wat, wanneer en hoe een waterloop moet worden gemaaid. Het bestek bevat niet alleen geplande maaierwerkzaamheden, maar ook open posten waarmee het district, naar gelang de situatie daar buiten om vraagt, maaioverdrachten kan verstrekken aan de aannemer. De samenhang tussen beleid, onderhoudsstrategie, beheerplan en onderhoudsplan is in Figuur 4.6 uitgewerkt.

* Onderhoudsstrategie = afweging tussen doelrealisatie versus middelen, maatschappelijk draagvlak en risico's

Bestuurlijk   Ambtelijk

Figuur 4.6: Samenhang tussen beleid, onderhoudsstrategie, beheerplan en onderhoudsplan

Uitvoering maaien waterlopen

In opdracht van de directievoerder maait de aannemer de waterlopen. Het bestek vormt hierin de basis. De medewerker B&O geeft aan of er minder kan of meer moet worden gemaaid als de situatie daar om vraagt. Zo komt in een koud voorjaar de begroeiing trager op gang en kunnen we sommige waterlopen minder of later maaien. In een groeizaam voorjaar maaien we juist eerder of meer.

Globaal overzicht:

- In het bestek is het maaionderhoud voor een groot deel in periodes gepland. De aannemer maait de waterlopen die 2 keer per jaar maaionderhoud vragen, de eerste keer tussen 1 juni en 15 juli en de tweede keer ná 1 september. De waterlopen die met 1 keer onderhoud kunnen volstaan maait de aannemer ná 1 september of eerder wanneer nodig.
- Daarnaast is in het bestek het onderhoud gepland van een beperkt aantal waterlopen die voor een goed peilbeheer veelal eerder en/of vaker moeten worden gemaaid. Deze vroege en/of extra maaibeurt(en) voert de aannemer pas uit nadat het waterschap heeft getoetst óf en wanneer een extra maaibeurt nodig is. Als er nauwelijks begroeiing in een dergelijke waterloop staat en voor het reguliere peilbeheer deze maaibeurt niet nodig is, geeft het waterschap geen opdracht.
- Indien bij een waterloop buiten de geplande maaibeurten een extra of eerdere maaibeurt nodig is voor een goed peilbeheer, dan geeft het waterschap hiervoor de aannemer een opdracht. Ook het extra maaionderhoud bij calamiteiten valt hieronder. Omgekeerd kan het waterschap een geplande maaibeurt uitstellen of laten vervallen als die naar het oordeel van het waterschap niet nodig is.

Maaionderhoud 2016

Voor het maaionderhoud van 2016 gelden achtereenvolgens: het beheerplan watergangen 2011 met bijbehorende onderhoudsstrategie (vastgesteld door het Dagelijks Bestuur op 1 november 2011), het onderhoudsplan 2012 en de maaibestekken 2013 - 2016.

Begroeiing in het watersysteem algemeen

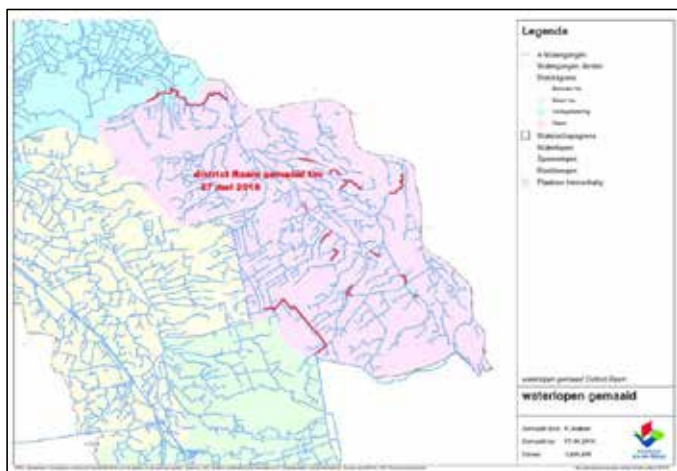
Het jaar 2016 was tot 30 mei een vrij normaal jaar. Na een zachte winter kregen we een relatief koud, laat voorjaar. Er was geen aanleiding om op grote schaal waterlopen extra vroeg te maaien. Lokaal was er wel variatie in begroeiing en is het maaionderhoud vóór 1 juni bijgestuurd; van een aantal waterlopen is de waterbodem vóór 1 juni extra gemaaid en van een enkele waterloop die vóór 1 juni wel op de planning stond, is de maaibeurt uitgesteld omdat daar nauwelijks begroeiing in stond.

Maaionderhoud Raam

In district Raam is ongeveer 675 kilometer hoofdwaterloop (ook wel 'A-watergang' genoemd) aanwezig. Voorafgaand aan de wateroverlast maaiden we ruim 36 kilometer waterloop, vooruitlopend op het bestekwerk dat start op 1 juni (Figuur 4.7). Dit omdat er al veel begroeiing in een aantal waterlopen zat.

Tijdens de calamiteit in de eerste dagen van juni is er ruim 42 kilometer hoofdwaterloop gemaaid (Figuur 4.8). Dit maaierwerk voerden we in fases uit. We maaiden steeds kleine stukken om te voorkomen dat door het maaierwerk problemen benedenstrooms zouden ontstaan. We werkten van beneden naar boven, waardoor eerst ruimte in het systeem benedenstrooms ontstaat.

Naast maaierwerk van het district maaiden ook individuele agrariërs, die stukken B- en C-watergang hebben, om hun eigen percelen af te wateren. Deze gemaaide kilometers worden niet geregistreerd en zijn daarom niet bekend bij het waterschap.

Figuur 4.7: Gemaaid voor wateroverlastperiode district Raam

Figuur 4.8: Gemaaid tijdens wateroverlastperiode district Raam

Maaionderhoud Boven Aa

Diverse kritische waterlopen kregen in mei een bodem maaibeurt (Figuur 4.9). We maaiden 114 kilometer van de in totaal 713 kilometer leggerwatergang in Boven Aa. Direct na de nacht dat de eerste bui viel, maaiden we waar mogelijk kritische waterlopen. We voegden ongeveer 10% aan waterlopen toe die we normaal niet maaien in mei, omdat deze stremmend werkten. Dit betreft ook enkele waterlopen die we normaal één keer per jaar maaien (in september).

Direct na de eerste hoogwater periode heeft het waterschap veel waterlopen versneld gemaaid. Dat betekent bijvoorbeeld ook: waterlopen maaien die voor maaiperiode 5 (september - oktober) gepland stonden. In de periode van juni tot en met juli is circa 80% van alle waterlopen in het beheersgebied van district Boven Aa gemaaid in maaiperiode 3 (1 juni - 15 juli). Voor de tweede hoog water periode begon is circa 60% van alle waterlopen in het beheersgebied van district Boven Aa gemaaid. Op sommige plekken is niet gemaaid omdat de percelen nog te verzadigd waren wat het maaierwerk onveilig maakte of dat het maaien niet nodig was omdat er weinig neerslag is gevallen (Gemert-Bakel).

Figuur 4.9: Maaibeheer voor en tijdens de calamiteit in Boven Aa

4.3 Calamiteitenzorg

Opschaling, fasering en afschaling

30 mei t/m 8 juni

Naar aanleiding van de situatie in district Raam schaalde de Centrale Wacht op maandagavond 30 mei op naar de voorzitter van het Waterschap Actie Team (WAT). De WAT voorzitter schakelde die avond nog met enkele hydrologisch adviseurs en de volgende ochtend kwam het WAT voor het eerst samen. Vanaf dat moment was de calamiteitenorganisatie van Aa en Maas formeel opgeschaald naar coördinatiefase 1. Het doel van het WAT overleg was op dat moment vooruit kijken naar de aankomende neerslag; woensdag en donderdag verwachtten we nog flink wat regen. De dagen daarop was het WAT constant actief om district Raam, en later ook district Boven Aa, te adviseren. Het WAT adviseerde over vraagstukken, de weersverwachting en het monitoren van afvoeren en peilen.

Vanaf 2 juni kwam de inzet van waterbergingsgebieden ter sprake. Op dat moment schaalden we op naar het Waterschap Operationeel Team (WOT) en daarmee coördinatiefase 2. De advisering over de mogelijke inzet van een of meerdere waterbergingsgebieden gebeurde vanuit het WAT naar het WOT. De Operationeel Leider (voorzitter WOT) had steeds tussentijds afstemming met de Dijkgraaf over de voorbereiding en het al dan niet inzetten van de waterbergingsgebieden. Om als organisatie telefonisch goed bereikbaar te blijven, besloot het WOT in overleg met de veldbestrijding teams om het Klantcontactcentrum (KCC) donderdagavond tot 21.00 uur en vanaf vrijdag het gehele weekend open te houden.

Op basis van de peilen en verwachte weerbeelden, schaalde het WOT op advies van WAT op maandag 6 juni af naar coördinatie fase 1. Het WAT bleef actief en ook de voorbereide bergingsgebieden bleven inzetbaar. De (soms lokaal hevige) neerslag die viel tussen 7 juni 8.00 uur en 8 juni 8.00 uur veroorzaakte geen grote problemen voor het watersysteem. Daarom schaalde het WAT op woensdagochtend 8 juni af naar coördinatiefase 0. De waterbergingsreservering voor Bakelse Beemden, Diesdonk en Groene Peelvallei (Boven Aa) werd vanaf dat moment opgeheven.

8 juni t/m 23 juni

Informeel bleef het WOT tussen 7 en 23 juni gemiddeld 4 maal per week bijeenkomen om de nazorg van de wateroverlast in goede banen te leiden. Werkzaamheden waren feitenverzameling, communicatie met de omgeving, schadeproces opstarten.

De hydrologen bleven in deze periode extra waakzaam en de districten waren druk bezig met het uitvoeren van herstelwerkzaamheden, versneld maaien, het reguleren van de peilen en afvoeren en het afhandelen van klachten en meldingen.

24 juni t/m 25 juni

Vanwege het hevige onweer en de neerslag in de avond en nacht van 23 op 24 juni schaalde het WAT op vrijdag 24 juni om 8.00 uur weer op. Tegen het eind van de ochtend kwam de inzet van waterbergingsgebieden weer ter sprake. Om die reden zocht het WAT contact met de Operationeel Leider (voorzitter WOT) en schaalden we om 14.00 uur op naar coördinatiefase 2. Om 17.00 uur werden de voorbereidingen voor de inzet van waterbergingsgebied Diesdonk in gang gezet. Dit op basis van het advies uit het WAT en na afstemming tussen WOT voorzitter en Dijkgraaf.

Vanwege de onzekere weersverwachting bleef de calamiteitenorganisatie het hele weekend opgeschaald. Ook het KCC was het hele weekend telefonisch bereikbaar. Op maandagochtend om 8.00 uur stelde het WAT vast dat de belangrijkste watergangen en het kanalenstelsel van RWS bijna weer op streefpeil waren. Ook verwachtten we de dagen erop weinig neerslag. Om 8.30 uur is de calamiteitenorganisatie afgeschaald van coördinatiefase 2 naar fase 0. Het waterbergingsgebied Diesdonk werd op dat moment ook weer vrijgegeven.

5. Communicatie met de omgeving

De communicatiestrategie rond de wateroverlastperiode was om als waterschap vooral zichtbaar, benaderbaar en aanspreekbaar te zijn voor de inwoners en partners. Dit betekent dat we inzetten op goede bereikbaarheid tijdens de calamiteit (o.a. via het KCC), snelle reactie op klachten, meldingen en schadeclaims en organiseren van inloopavonden.

5.1 Klachten en meldingen

Tijdens de wateroverlastperiode van eind mei tot en met eind juni ontvingen we zo'n 500 klachten en meldingen. De meldingen gingen over dat er water op het land stond, dat er onvoldoende gemaaid was, een stuw te hoog stond, over verstopte duikers, et cetera. Medewerkers beheer en onderhoud uit de districten ontvingen deze klachten en meldingen. En het KCC gaf meldingen en klachten van bellers door aan de districten. De medewerkers in het district probeerden iedereen zo snel mogelijk (binnen 24 uur) telefonisch of persoonlijk te antwoorden. Ondanks het grote aantal klachten en meldingen, ontvingen we maar enkele signalen dat we klachten of meldingen te lang onbeantwoord lieten.

5.2 Dagelijks bestuur in actie

Tijdens en na de calamiteit waren DB leden op 3 verschillende manieren actief: in het veld, in de media en in communicatie met het algemeen bestuur.

In het veld

Naast de inloopavonden (zie §5.3) brachten DB leden een bezoek aan gedupeerde bedrijven. Zij waren aanwezig bij bijeenkomsten van lokale ZLTO afdelingen en andere groepen. Ook telefonisch zijn vele verontruste mensen te woord gestaan. Een overzicht van de bezoeken staat in Bijlage 2.

In de media

De wateroverlast kreeg veel aandacht in landelijke en regionale media. Bijlage 2 geeft een overzicht van de momenten waarop het waterschap in het nieuws was. Via regionale media was er in de maand juni geregeld hoor en wederhoor tussen agrarische sector en het waterschap.

In contact met het Algemeen Bestuur

In twee algemeen bestuursvergaderingen en een commissievergadering is het Algemeen Bestuur tweewekelijks geïnformeerd ten tijdens de calamiteit. Vier insprekers deden op 16 juni hun verhaal in de commissie watersysteembeheer.

5.3 Inloopavonden

Op 16 juni (Deurne) en 21 juni (Cuijk) hielden we inloopavonden. Daarnaast hielden we met de gemeente Deurne, Asten en Someren een avond op 27 juni en met de gemeente Boxmeer op 13 juli. Het doel van deze avonden was mensen hun verhaal te laten doen en verbeteringsuggesties op te halen. Alle avonden hadden een goede opkomst van zo'n 60 tot meer dan 200 mensen (Boxmeer). De avonden vulden duidelijk de behoefte van getroffen en leverden bovendien waardevolle verbeteringsuggesties op voor het watersysteem. Op 16 en 21 juni boden we ook de mogelijkheid om tijdens de inloopavond een schadeclaim in te dienen.

5.3 Schade inventarisatie met case managers

Eén van de aandachtspunten uit het Bestuursakkoord 2015-2019 is verbetering van de schadeafhandeling bij waterschap Aa en Maas. In overleg met vertegenwoordigers van de ZLTO bedachten we om te werken met casemanagers als direct aanspreekpunt voor claimanten. Deze werkwijze is direct toegepast. Zes medewerkers van het waterschap vervullen nu deze functie. Na het ontvangen van een claim, bezochten zij zo snel mogelijk de claimant om de beelden en ervaringen op/met de wateroverlast te bespreken. Omdat we veel claims ontvingen, kosten deze bezoeken veel tijd. Dat heeft gevolgen voor het normale werkpakket van de casemanagers. De claimanten waarden deze aanpak als positief.

5.4 Sociale en andere media

Daarnaast staken we veel energie in het tijdig (direct) en breed informeren van media en belanghebbenden. Daarvoor stuurden we tijdens en na de periode van wateroverlast persberichten naar de media en (water)berichten naar de interne organisatie. We plaatsen updates en veel gestelde vragen en antwoorden op de website en verspreiden deze updates via Facebook en Twitter. Twee keer verstuurden we een extra bericht naar de ontvangers van de digitale agrarische nieuwsbrief van waterschap Aa en Maas. Telefonisch en via Facebook en Twitter zijn verschillende vragen beantwoord. Naar aanleiding van de wateroverlast en de

berichtgeving door het waterschap, vonden interviews plaats met NOS radio en televisie en met Omroep Brabant. Daarnaast beantwoordden we veel persvragen aan regionale en landelijke dagbladen en vakbladen. Woordvoering vond plaats door communicatieadviseurs, het districtshoofd en de dijkgraaf. Zie de tijdlijn (Bijlage 2) voor een volledig overzicht van communicatieacties.

In eerste instantie lag de nadruk op feitelijke weergave van de extreme weersomstandigheden en op de door het waterschap getroffen maatregelen om de overlast te beperken. We communiceerden helder over de strategie van het waterschap om zo goed mogelijk te anticiperen en te reageren op het noodweer. Daarbij waren we helder over de grenzen van de maakbaarheid van het systeem. We toonden begrip voor de grote impact bij de agrarische sector en tegelijkertijd waren we helder over onze verwachtingen met betrekking tot schadevergoeding. Naarmate meer kritiek op het handelen van de waterschappen via de (sociale) media verscheen, besloten we direct om de strategie van informeren aan te vullen met een strategie van dialoog, o.a. door het organiseren van inloopavonden zoals hierboven staat omschreven. Daarover communiceerden we opnieuw open en transparant. Ook tijdens de nazorgfase communiceerden we actief over de nazorg, het aantal schadeclaims en de wijze waarop waterschap Aa en Maas hiermee omgaat en wil leren van deze extreme situatie.

6. Hoe verder?

Naar aanleiding van de wateroverlast, lopen nog acties bij het waterschap:

- Schadeafhandeling en nazorg
- Verbeteringen doorvoeren in het veld
- Evalueren en leren van de wateroverlast

6.1 Schadeafhandeling en nazorg

In de periode vanaf 30 mei registreerden we zo'n 237 schadeclaims (zie bijlage 1). Casemanagers bezoeken alle claimanten om de situatie te bespreken. Mede met behulp van de informatie uit dit gesprek stellen we per claimant een opnamerapport op. Aan de hand hiervan beoordelen we of het waterschap (gedeeltelijk) aansprakelijk is voor de opgetreden schade. Het streven is dat in december 2016 alle claims zijn beoordeeld.

6.2 Verbeteringen doorvoeren in het veld

Tijdens en na de wateroverlast ontvingen we veel suggesties voor verbeteringen van het watersysteem. Ook het waterschap zelf liep tegen situaties aan die verbeterd kunnen worden. Sommige verbeteracties zijn eenvoudig door te voeren. Het waterschap doet een check of een actie effectief is, geen nadelige effecten heeft voor anderen en of de kosten acceptabel zijn. Als dat zo is, voeren we de acties zo mogelijk nog voor het einde van 2016 uit. Dit gaat bijvoorbeeld om het aanpassen van een duiker. Voor meer ingewikkelde acties, waar meerdere belangen spelen, is goede afstemming nodig met alle belanghebbende partijen om tot een goede oplossing te komen. Hiervoor zetten we het proces van het Gewenst- Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) in.

6.3 Evalueren en leren van de wateroverlast

Waterschap Aa en Maas voert 3 typen evaluaties uit:

- Procesevaluatie
- Systeemevaluatie
- Beleidsvaluatie

Procesevaluatie

Voor de procesevaluatie vroegen we intern alle betrokkenen om positieve punten en verbeterpunten aan te geven. Bovendien voert een externe partij (het COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement) een evaluatie uit naar hoe het waterschap reageerde op het extreme weer.

De aanbevelingen uit de procesevaluatie zetten we om in acties, zodat de calamiteitenorganisatie in een volgende situatie nog beter functioneert.

Systeemevaluatie

In de systeemevaluatie kijken we naar de feitelijk opgetreden situatie, hoe het waterschap stuurde, waar de knelpunten optraden en wat we daarvan kunnen leren. Een groot deel van de bevindingen van de systeemevaluatie staan in deze notitie beschreven. Aanvullend hierop zijn onderzoeksvragen geformuleerd, zoals hoe was de afvoer en overlast in hermeanderde beken en wat als er meer of minder gemaaid was? Dit is input voor de beleidsevaluatie.

Beleidsevaluatie

Deze calamiteit geeft aanleiding om het beleid op verschillende fronten kritisch te beschouwen. Centraal staat de WBP ambitie om te werken aan een 'klimaat robuust watersysteem'.

De beleidsevaluatie richt zich op de volgende onderwerpen:

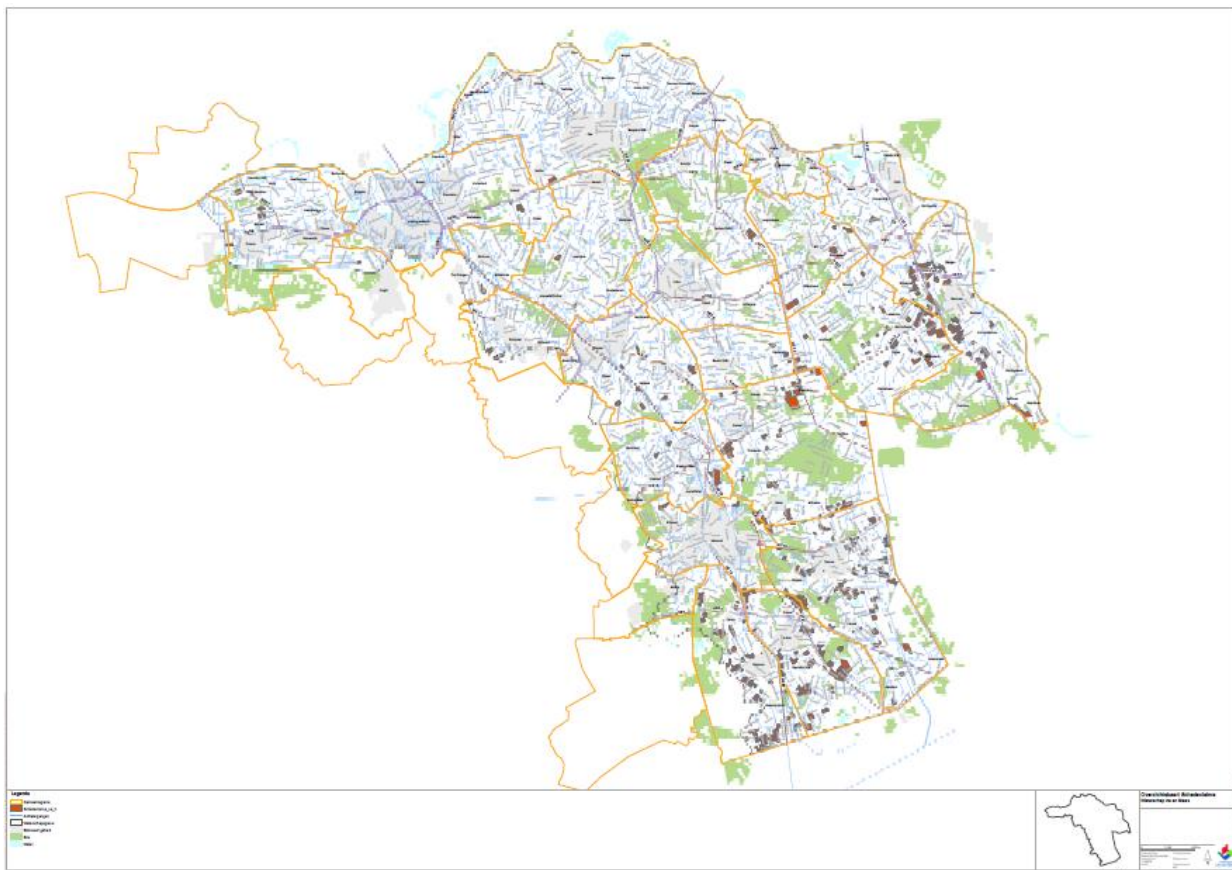
1. Klimaatstatistiek en normering wateroverlast. De normen voor wateroverlast zijn uitgewerkt naar aanleiding van de wateroverlast in 1993, 1995 en 1998. Dit betrof wateroverlast in het najaar en in de winter, waardoor de normen zich ook voornamelijk richten op langdurige winterse neerslag en veel minder op korte hevige zomerse buien. Bovendien zijn er sinds eind 2015 bij het KNMI en de Stichting Toegepast Onderzoek Waterschappen (STOWA) nieuwe inzichten in de neerslagstatistiek. Met de andere waterschappen in Nederland beschouwen we de normeringssystematiek en de vraag of extra maatregelen getroffen moeten worden naar aanleiding van de nieuwe neerslagstatistiek.
2. Waterbeschikbaarheid. De maakbaarheid van het watersysteem is eindig, ook al richten we het klimaatrobuust in. De middelen zijn eindig en er zal

altijd een restrisico blijven bestaan. Het is aan de overheid om duidelijk te maken wat een ondernemer of burger wel en niet mag verwachten. In de Deltabeslissing Zoetwater is afgesproken dat provincies en waterschappen werken aan het in beeld brengen van de 'waterbeschikbaarheid', zowel aan de droge als aan de natte kant.

3. Ontwerpcriteria voor inrichtingsprojecten. Hoe kunnen we in onze inrichtingsprojecten rekening houden met extreme weersomstandigheden, die verder gaan dan de norm?
4. Ruimtelijke reservering. Hoe kunnen we het ruimtelijk beleid zoals de omgevingsvisie beïnvloeden ten gunste van een robuust watersysteem?
5. Samenwerking met gemeenten. Hoe kunnen we de afwenteling van stedelijke problematiek naar landelijk gebied verminderen? Welke rollen hebben gemeenten, waterschap, bedrijven, bewoners en andere partijen hierin?
6. Peil- en maai-beheer. Hoe bepalen we de balans tussen conserveren, risico op wateroverlast, kosten en ecologie?

Bijlage 1: Overzicht schadeclaims d.d. 1 september 2016

Bijlage 2: Communicatie

• Contactmomenten Dagelijks Bestuurders

- 03 juni: Algemeen Bestuur, toelichting
- 11 juni: Bedrijfsbezoek Beugen
- 16 juni: Inloopavond Boven Aa
- 16 juni: Insprekers + toelichting commissie watersysteembeheer
- 21 juni: Inloopavond Raam
- 27 juni: Inloopavond Heusden
- 06 juli: Bijeenkomst wateroverlast Asten
- 08 juli: Algemeen Bestuur, toelichting
- 13 juli: Infoavond Boxmeer
- 13 juli: Gesprek ZLTO Someren
- 13 juli: Keukentafelgesprek Meijel
- 15 juli: Keukentafelgesprek Beugen
- 22 juli: Bestuurlijk overleg Doelmatig Waterbeheer Beek en Donk
- 14 sep: Hoorzitting Helmond

* Naast deze georganiseerde bezoeken hebben Dagelijks Bestuurders vele verontruste bewoners en agrariërs telefonisch te woord gestaan.

• Radio/TV

- NOS: radio-uitzending Mettsje de Boer, 2 juni 12.30 uur
- NOS: radio-uitzending Lambert Verheijen, 3 juni 08.00 uur
- NOS: nieuwsuitzending Lambert Verheijen, 3 juni 18.00 uur
- Omroep Brabant: nieuwsuitzending Lambert Verheijen, 3 juni 19.00 uur

• Geschreven media (met quotes Dagelijks Bestuurders)

- 20 juni: <http://www.volkskrant.nl/binnenland/waarheen-met-het-water-in-het-nieuwe-hoosbuienklimaat-a4324212/>
- 17 juni: Persbericht n.a.v. inloopavond wateroverlast agrariërs 'Waterschap en boeren praten vooral over oplossingen'

- 17 juni: <http://www.bd.nl/regio/brabantse-boeren-verwijten-waterschappen-grove-fouten-1.6113846>
- 16 juni: <http://www.ed.nl/regio/eindhoven/boeren-in-en-rond-eindhoven-en-waterschappen-op-ramkoers-om-ondergelopen-akkers-1.6111205>
- 16 juni: <http://www.bd.nl/regio/brabant/boeren-en-waterschappen-op-ramkoers-om-ondergelopen-akkers-1.6112358>
- 16 juni: <http://www.bndestem.nl/regio/brabant/boeren-in-en-rond-eindhoven-en-waterschappen-op-ramkoers-om-ondergelopen-akkers-1.6111205>
- 07 juni: Persbericht Waterschap Aa en Maas: 'Alles op alles gezet bij noodweer en nog steeds druk in de weer'
- 03 juni: groot_ernest RT @aaenmaas: Waterpeil #Aa & #BakelseAa zakt langzaam, we blijven alert op het beperken van #wateroverlast. Volg de actuele info: <https://...>
- 03 juni: Radio NOS-Journaal, NPO 1, 8.00 uur <http://radioplayer.npo.nl/radio1/>
- 03 juni: TV NOS-journaal, NL 1, 18.00 uur <http://nos.nl/uitzending/nos-journaal>
- 03 juni: TV journaal Omroep Brabant, 19.00 uur http://www.omroepbrabant.nl/?program/44122/Brabant+Nieuws_a_spx
- 02 juni: Radio NOS-Journaal, NPO 1, 12.30 uur <http://radioplayer.npo.nl/radio1/>

• Persberichten

- 2 juni: Wateroverlast gebied Aa en Maas
- 3 juni: Stand van zaken
- 7 juni: Alles op alles gezet bij noodweer en druk in de weer
- 24 juni: Alle hens aan dek medewerkers waterschap

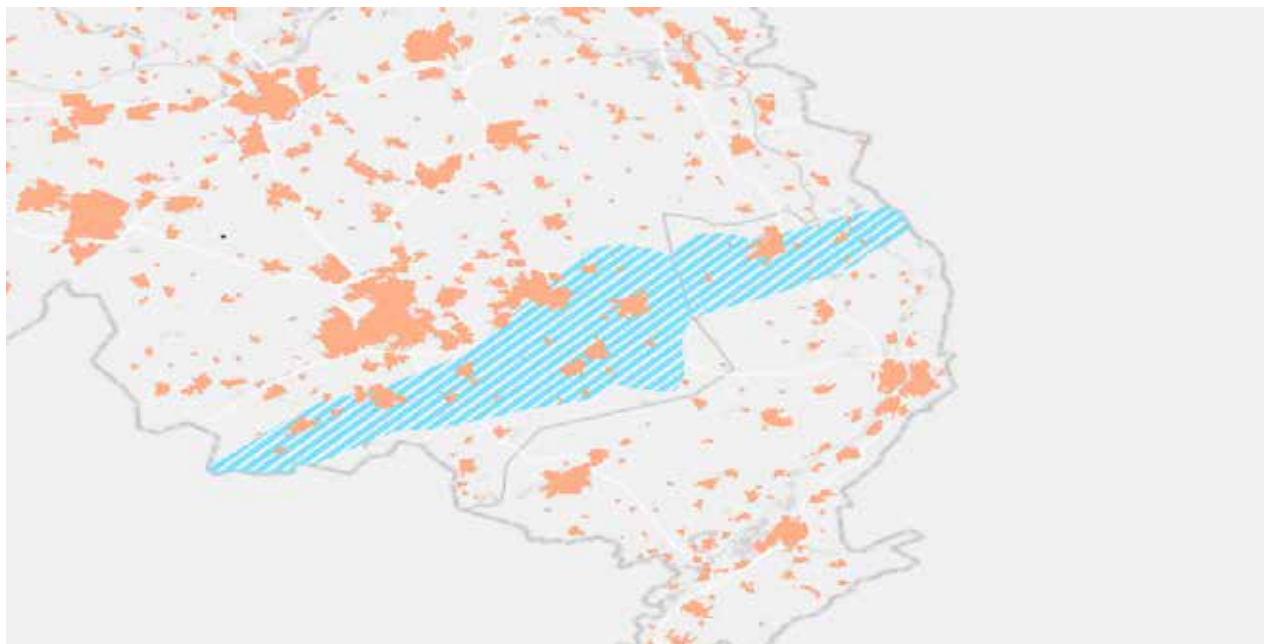

- Website www.aaenmaas.nl
    - 30 mei: update
    - 02 juni: update
    - 03 juni: update
    - 04 juni: update
    - 05 juni: update
    - 06 juni: update
    - 07 juni: update + link naar persbericht
    - 17 juni: update + link naar nieuwsbericht
    - 24 juni: update + link naar persbericht
    - Veel gestelde vragen
  - Agrarische Nieuwsbrief
    - 3 juni: Waterschap blijft alert om wateroverlast te beperken
    - Uitnodiging inloopavond
  - Twitter
    - 30 mei: wateroverlast + maatregelen
    - 31 mei: gemaal van Sasse + medewerkers blijven alert
    - 01 juni: retweet column Eefke Peters, gebaseerd op onze foto's
    - 01 juni: medewerkers paraat
    - 02 juni: Mettsje de Boer live op de radio
    - 02 juni: wateroverlast + maatregelen
    - 03 juni: update
    - 03 juni: verwijzing naar website
    - 03 juni: verwijzing naar website en telefoonnummer
    - 07 juni: verwijzing naar website
    - 17 juni: terugblik inloopavond
    - 21 juni: retweet MiNC Den Bosch, vragen over nieuwe waterzuivering, medicijnen en wateroverlast
  - Facebook
    - 30 mei: wateroverlast + maatregelen
    - 30 mei: update
- 03 juni: update
  - 04 juni: waarschuwing varen
  - 17 juni: terugblik inloopavond

Bijlage 2

BIJLAGE 2: CONTOUR IJSSTORM 23 JUNI 2016

Bijlage 3

BIJLAGE 3: FACTSHEET GLASTUINBOUW 16 SEPTEMBER 2016

Factsheet glastuinbouw 16092016

De supercel van 23 juni jl veroorzaakte enorme schade aan glastuinbouwbedrijven in een strook van Bergeijk (NBr) tot Bergen (NL). Met name de schade aan de glastuinbouwconcentratie rond Someren is groot. De combinatie van de schaal én de ernst van de schade is ongeëvenaard; circa 250 ha glastuinbouw is getroffen, waarvan op circa 160 ha het kasdek is vernield en de teelt verloren is gegaan. Getroffen zijn ondernemingen in de voedingstuinbouw (paprika, tomaat, aardbei komkommer) en sierteelt. Glastuinbouwbedrijven hebben over het algemeen een opstal- en gewasverzekering, echter niet alle schade is verzekerd of wordt gecompenseerd en niet alle herstelkosten worden vergoed. Naast technische schade aan kassen en inrichting, verlies aan gewasproductie en omzetsderving, is er minder werk voor personeel en kunnen afname- en leveringscontracten niet nagekomen worden. Bovendien zijn gevolgen in de vorm van lagere omzet, minder werk en verlies van marktaandeel in de hele tuinbouwketen voelbaar; van toeleveranciers, dienstverleners, logistiek tot afzetterorganisaties, handelsbedrijven en exporteurs.

1 Directe en indirecte technische schade: kasdek, -opstanden en kasinrichting

- Glasschade: glasbreuk en glasscherven
- Schade aan kasdek: roedes, ramen, goten, aluminium etcetera
- Schade aan kasinrichting door vallend glas en/of vervolgschade; denk aan o.a.

- assimilatielampen, schermen, teeltgoten, substraatmatten, draden, druppelsystemen, elektrische installatie en bekabeling, buizen, CO2 darmen,
- Schade aan apparatuur en technische ruimte

De ijsstorm en hagelstenen veroorzaakten door de impact schade aan ruiten en kasdek, vallend glas veroorzaakte aanvullende schades aan technische inrichting en vervolgens kreeg weer en wind vrij spel, hetgeen aanvullende problemen veroorzaakte. De werkelijke totale technische schade is tot op heden niet volledig in beeld en sommige vervolgschades zullen pas later (elektrische installaties) of op lange termijn (o.a. versnelde corrosie van materialen) blijken.

Technische schades zijn verzekeraar. Uitvoering is polisafhankelijk; glas en dek is over het algemeen verzekerd op herbouwwaarde met opruimkosten tot max 10% van herstelkosten. Techniek, inrichting en installaties zijn over het algemeen verzekerd op dagwaarde. Verzekering dekt kosten voor herstel kasdek incl 10% opruimkosten en vergoed inrichting en productiemiddelen op dagwaarde. Ondernemer draagt opruimkosten >10% en alle kosten voor herstel/vervanging inrichting boven dagwaarde en afgeschreven productiemiddelen. In de praktijk levert dit bij herstel forse aanvullende kosten cq investeringen op en vergt vaak herfinanciering.

2 Indirecte schade: omzetverlies gewas

- Volledig verlies van het gewas en totaal verlies van productie en omzet
- Vervolgschade / omzetverlies door lagere productie en/of

- mindere kwaliteit
- Extra kosten voor extra maatregelen (gewasbescherming, teeltmaatregelen, etc)

Op een fors areaal is het gewas en de teelt volledig verloren gegaan. Voor een beperkt deel van het getroffen glastuinbouwareaal is het dek gerepareerd en de teelt behouden. Niettemin leiden in die gevallen glasschade, weersinvloeden en herstelwerkzaamheden tot productie-, kwaliteit- en omzetsderving.

Omzetverlies gewas is verzekeraar. Het niveau en de uitvoering is polisafhankelijk; meestal worden gewasverzekeringen afgesloten op basis van gemiddeld omzet recente jaren over een maximale termijn van 52 weken (incidenteel 26 of 104). Verzekering keert periodieke voorschotten uit tot maximum van 52 weken en ondernemer moet dan op normale omzetsniveau zitten of draagt gevolgen dan zelf. Vermeden kosten worden op de vergoeding in mindering gebracht.

3 Indirecte schade; schade door contracten en verplichtingen

- Kosten voor onderbrengen personeel in WW en/of WTV, nakomen verplichtingen payroll
- Onderhoudscontracten (WKK)
- Energiecontracten: gasafname (commodity en capaciteit), afname of levering van elektriciteit
- Leveringscontracten afnemers en verlies markt- en concurrentiepositie

Bedrijven hebben eigen personeel en/of verplichtingen voor medewerkers via payroll, uitzend- cq inleen contracten. Tijdelijke WW

en WTV eigen personeel is mogelijk gedurende 24 (+6) weken tegen 30% van de loonkosten. Contractuele afspraken kunnen soms afgekocht of verhandeld worden, over het algemeen met een restschade (personeel, gas en elektriciteit, onderhoud, etc). Onbekend is hoe omgegaan wordt met verplichtingen in het kader van subsidieregelingen, die bedrijven door tijdelijke productiestop, niet kunnen nakomen. Bedrijven met leveringsverplichting aan afnemers maken extra kosten door elders product te produceren of in te kopen of verliezen hun klant. Daarnaast is er indirecte schade voor ondernemers en/of hun afzetorganisaties en de keten als geheel door het verlies van marktaandeel en -positie.

Verzekeringsmogelijkheden voor dergelijke verplichtingen zijn niet bekend.

Herstel

De hersteloperatie is in volle gang. Het areaal met schade is groot, de schades op zich omvangrijk en het herstelproces complex en tijdrovend. De behoefte aan herstelcapaciteit is groot echter beschikbaarheid is beperkt; zowel personeel, materieel als materialen. De tijdsdruk op ondernemers en reparatieploegen is enorm, het is zaak kassen zo snel mogelijk te beglazen met het oog op voorkomen van vervolgschades in de aanstaande winterperiode en het binnen 52 weken weer op het oude productie en omzetsniveau te komen.

Cijfers

250 hectare glasopstanden getroffen

50 getroffen glastuinbouwlocaties

160 hectare glasopstanden dek en gewas/teelt verloren

De werkelijke som aan schade- en

herstelkosten is niet bekend en in deze fase nog niet definitief vast te stellen. Gegevens over de omvang van technische schade zijn zeer waarschijnlijk in beeld bij verzekeraars. Herstel is echter nog in gang en moet op een aanzienlijk deel van het areaal nog opgestart worden, waardoor totale herstelkosten niet bekend zijn. De schade door teeltverlies cq omzetsderving is afhankelijk van de snelheid van herstel en daarom evenmin in deze fase vast te stellen. De overige schades en kosten voor glastuinbouwbedrijven én gevolgen voor de hele tuinbouwketen zijn lastig te becijferen en eveneens afhankelijk van de snelheid waarmee productie weer op het oude niveau komt.

Zoals boven omschreven worden niet alle schade en herstelkosten gedekt door verzekeringen en komt een substantieel deel voor eigen rekening van ondernemers. Een zeer globale schatting van technische en omzetschade op getroffen glastuinbouwbedrijven komt uit in de orde van 200 a 300 miljoen euro. Naar schatting zal een bedrag van 20 a 30 miljoen aan kosten niet gedekt zijn en voor eigen rekening van ondernemers komen.

Behoeftte aan facilitering/ondersteuning vanuit Rijk

- Erkennen van uitzonderlijke weersomstandigheden en gevolgen formeel bestempelen als calamiteit/ramp. Daarmee heeft het Rijk en hebben lagere (semi) overheden en een titel voor passende maatregelen en acties. Dit biedt ook ondernemers een basis om te beroepen op overmacht bij diverse instanties, organisaties en in het private domein.
- Nemen van "nood breekt wet" calamiteiten maatregelen op maat (gebiedsafsluiting, inzet

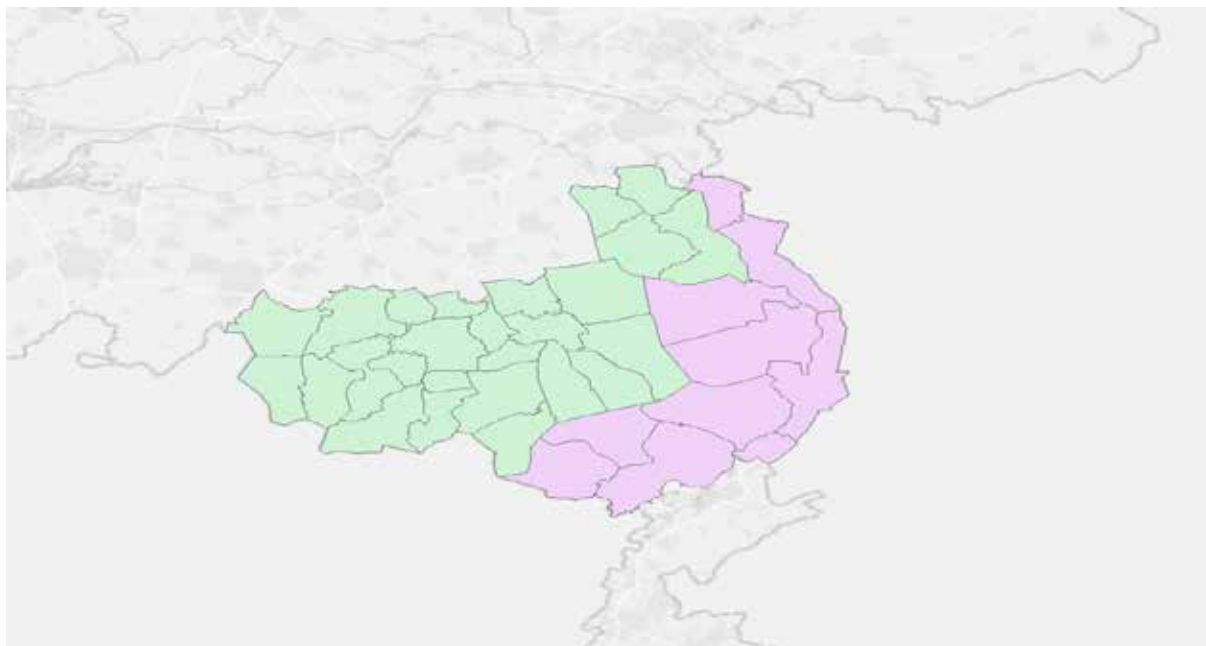
van leger, etc).

- Open stellen van WW cq WTV gedurende de gehele periode van herstel.
- Uitstel van /coulance bij fiscale verplichtingen.
- Idem voor verplichtingen in kader van diverse subsidieregelingen.
- Verruimen van fiscale mogelijkheden kosten en investeringen die verband hebben met extreem weer (aftrekbaarheid, verevening, fiscale reserveringen, etc) voor ondernemingen.
- Instellen van calamiteitenlening, verlenen van financiële tegemoetkoming en/of borgstellingen.

Bijlage 4

BIJLAGE 4: CONTOUR WATERSCHADE

Bijlage 5

Verzekeringsvoorwaarden voor de Brede Weersverzekering voor bijzondere gewasgroepen. Onderlinge Hagelverzekering Maatschappij AgriVer B.A.

Lidmaatschap Onderlinge Hagelverzekering Maatschappij AgriVer B.A.

Als verzekeringnemer bent u automatisch lid van de Onderlinge Hagelverzekering Maatschappij AgriVer B.A. gevestigd in Zwolle.

art 1 | Gebruikte begrippen

In deze voorwaarden wordt verstaan onder:

A. Algemeen

1 Maatschappij

De Onderlinge Hagelverzekering Maatschappij AgriVer B.A., waarmee verzekeringnemer de verzekering heeft gesloten.

2 Verzekeringnemer

Degene die de verzekering heeft gesloten.

3 Verzekerde

- a Verzekeringnemer in zijn verzekerde hoedanigheid;
- b indien verzekeringnemer een natuurlijk persoon is: tevens de eigenaar en de mede-eigenaar van het bedrijf van verzekeringnemer, hun huisgenoten, alsmede de bij hen inwonende familieleden;
- c indien verzekeringnemer een rechtspersoon is of een vennoot of een maat in een vennootschap onder firma, een commanditaire vennootschap of een maatschap: de bestuurders van de rechtspersoon, de vennoten van de vennootschap onder firma of commanditaire vennootschap en de maten van de maatschap, alsmede degene die met de dagelijkse leiding is belast.

4 Bedrijf

De agrarische onderneming die gelegen is op de, op het ingediende teeltplanformulier vermelde, risico-adressen op Nederlands grondgebied

5 Oppervlakte

Het netto te betalen areaal of perceel grond, uitgedrukt in hectaren.

6 Teeltplan

De opgave per gewas van de oppervlakte, de naam van het te telen gewas, de teeltperiode, het te verzekeren bedrag, het adres met de postcode.

Opeenvolgende teelten op hetzelfde perceel worden afzonderlijk opgegeven.

7 Voorval

Een binnen de geldigheidsduur van de verzekering plaatsvindende gedekte schadeveroorzakende gebeurtenis.

8 Schadetermijn

De periode, gerekend vanaf de dag waarop het voorval heeft plaatsgevonden, tot het moment waarop het bedrijf redelijkerwijs in staat moet worden geacht om op zijn normale productie te werken, maar maximaal een periode van 52 weken.

9 Open teelten in de zin van de brede weersverzekering

De brede weersverzekering is bedoeld voor open teelten van de sectoren akkerbouw, vollegrondsgroententeelt, bollenteelt, sierteelt, fruitteelt, en boomkwekerij.

10 Schade

Onder schade in de zin van deze polis wordt verstaan het financiële verlies van de landbouwer:

- voor zover dat meer is dan 30% van de gemiddelde jaarproductie van de laatste drie jaar,
- als gevolg van een lagere opbrengst in kwantiteit of kwaliteit,
- dat optreedt op een aaneengesloten stuk grond waarop één enkel gewas wordt geteeld, en
- redelijkerwijs is toe te rekenen aan de elders in deze polis omschreven ongunstige weersomstandigheden.

De ongunstige weersomstandigheid dient zich voor te doen in de teeltperiode van het desbetreffende gewas, zoals vastgelegd in een aparte bijlage behorende bij deze verzekering of anderszals op het polisblad is vermeld.

Onder schade in de zin van deze polis wordt nadrukkelijk niet verstaan schade ten gevolge van andere factoren, zoals de verzorging van het gewas en eventuele (uitbraak van) ziektes in het gewas. Ook niet indien deze factoren door de ongunstige weersomstandigheden zijn veroorzaakt.

B. Betreffende zaken

Gewassen

De producten die worden geteeld om hun economische waarde, zoals boomkwekerij-, fruitteelt-, vollegrondsgroente-, vollegrondssierteeltproducten.

art 2 | Omvang van de verzekering

Omvang van de dekking

De brede weersverzekering dekt schade aan 'open teelten', als direct gevolg van ongunstige weersomstandigheden. Onder ongunstige weersomstandigheden zijn in elk geval begrepen:

A. Natuurrampen

B1. Regenval;

- B2. Droogte;
- C1. Nachtvorst;
- C2. Vorst;
- C3. Sneeuw;
- C4. IJzel;
- C5. Storm;
- C6. Hagel;
- C7. Erosie;
- C8. Brand door blikseminslag.

Bovenstaande weersomstandigheden worden geacht vooraf te zijn erkend door de minister, als bedoeld in artikel 70, vierde lid, tweede alinea, van verordening 73/2009. De minister kan in aanvulling daarop, na overleg met de brancheorganisatie van verzekeraars, ook andere ongunstige weersomstandigheden erkennen.

A. Natuurramp: De verzekering dekt gewasschade als gevolg van weersomstandigheden die volgens een schade-expert van het KNMI met een natuurramp kunnen worden gelijkgesteld. De maximale schadeuitkering als gevolg van een natuurramp bedraagt 25% van de verzekerde som.

B. Regenval / Droogte

B1; Regenval, waarbij per 24 uur, per 48 uur of per 96 uur een bepaald aantal millimeters neerslag is gevallen. Het aantal millimeter dient boven de vastgestelde grenswaarden uit te komen. De grenswaarde is tenminste 100 mm neerslag in minder dan 24 uur, tenminste 125 mm neerslag in minder dan 48 uur of tenminste 150 mm in minder dan 96 uur. Deze neerslag dient geregistreerd te zijn door een officieel meetstation van het KNMI of andere instituten, zoals waterschappen, en er dient een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 150 ha getroffen te zijn. Deze neerslag dient zich voor te doen tussen 1 april en 31 oktober van het verzekeringsjaar.

B2; Droogte, waarbij per teeltseizoen het neerslagtekort oploopt boven de grenswaarde van 329 mm. Het neerslagtekort is een cijfer, uitgedrukt in millimeters, wat door de KNMI bijgehouden wordt.

De wateroverlast of droogte dient zich voor te doen tussen 1 april en 31 oktober. Wanneer voldaan is aan bovenstaande criteria, vindt er een taxatie plaats. Wanneer de taxatie hoger is dan de grenswaarde uit het polisblad, vindt vergoeding plaats van een vooraf vastgesteld bedrag, zijnde 25% van de verzekerde som.

C. Brand(als gevolg van blikseminslag) / Storm / (Nacht)Vorst / Sneeuwdruk / IJzel / Erosie

C1; Nachtvorst: Dit betreft directe vorstschade welke verzekerde lijdt ten gevolge van vorst aan de grond, gedurende de periode van 15 mei tot 1 september. Dit betreft vorst waarbij de, door het officiële meetstation van het KNMI, geregistreerde minimumtemperatuur, gemeten op anderhalve

meter hoogte, 0° C of lager bedraagt. De maximale schadeuitkering voor nachtvorstschade bedraagt 25% van de verzekerde som.

C2; Vorst: Dit betreft directe schade welke verzekerde lijdt aan gewassen welke zich op of in de grond bevinden, ten gevolge van vorst, waarbij de minimum temperatuur ten minste min 10° C of lager is. De maximale schadeuitkering voor vorstschade bedraagt 25% van de verzekerde som.

C3; Sneeuwval: Neerslag in de vorm van sneeuw van meer dan 15 mm gevallen in minder dan 24 uur, geregistreerd door een officieel meetstation van het KNMI of andere instituten, zoals waterschappen, en waardoor een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 150 ha getroffen is. De sneeuwvalschade is als volgt gedefinieerd: schade die verzekerde lijdt door beschadiging van zijn verzekerde gewassen als gevolg van ontworteling of tak- en stengelbreuk, direct veroorzaakt door sneeuwval. De maximale schadeuitkering voor sneeuwdruckschade bedraagt 25% van de verzekerde som.

C4; IJzel: De verzekering dekt schade aan gewassen die zich op het veld bevinden en die volgens het verzekeringsbewijs verzekerd zijn op deze voorwaarden. Onder ijzelschade wordt schade verstaan, die ontstaan is door ontworteling of tak- en stengelbreuk als gevolg van ijzel. Onder ijzel wordt verstaan: een ijslaagje gevormd door bevroren neerslag. De maximale schadeuitkering voor ijzelschade bedraagt 25% van de verzekerde som.

C5; Storm: onder storm wordt verstaan een windsnelheid van tenminste 21 meter per seconde (windkracht 9), geconstateerd door het K.N.M.I. of één zijner filialen, gevestigd in de regio van het verzekerde risico, terwijl, wanneer plaatselijke gevallen van storm zich voordoen, die buiten de waarneming van het K.N.M.I. of één zijner filialen zijn gebleven, door betrouwbare getuigen ter plaatse geconstateerd moeten worden. De stormschade is als volgt gedefinieerd: schade die verzekerde lijdt door beschadiging van zijn verzekerde gewassen als gevolg van ontworteling, tak- en stengelbreuk, of het tegen elkaar schuren van gewassen, direct veroorzaakt door storm. De maximale schadeuitkering voor stormschade bedraagt 25% van de verzekerde som.

C6; Hagelschade: Schade die verzekerde lijdt door beschadiging van zijn verzekerde gewassen, veroorzaakt door hagel.

C7; Erosie: De verzekering dekt schade als gevolg van erosie gedurende de periode van 1 januari tot 31 december als de gewassen op het veld staan. Onder erosie wordt het uitslijten van de grond door stromend water, als gevolg van bovenmatige neerslag. De maximale schadeuitkering voor erosieschade bedraagt 25% van de verzekerde som.

C8; Brand als gevolg van blikseminslag: schade die verzekerde lijdt door brand aan gewassen welke zich in of op de grond bevinden, ontstaan op het bedrijf waar voor rekening en risico van verzekeringnemer gewassen worden geteeld,

- terstond de benodigde maatregelen te nemen om -verdere schade te voorkomen of te beperken;
- het beschadigde onaangeroerd te laten, tenzij de schade hierdoor kan toenemen, totdat voorlopige opname of definitieve taxatie van de schade heeft plaatsgevonden;
- de door de maatschappij specifiek voorgeschreven maatregelen onverwijld uit te voeren.

Schaderegeling

1 Onderling overleg

De schaderegeling geschiedt door de maatschappij in overleg met verzekerde. Zo spoedig mogelijk zal door de maatschappij een voorlopige opname van de schade worden gedaan door een schade-expert.

De definitieve taxatie zal geschieden, zodra alle daarvoor benodigde gegevens beschikbaar zijn, echter uiterlijk binnen drie maanden na het voorval, maar voor de oogst, tenzij met verzekerde een later tijdstip wordt overeengekomen.

2 Bindend advies

Wanneer bij schadevaststelling bij onderling goedvinden geen overeenstemming wordt bereikt, kan verzekerde hertaxatie aanvragen. Dit dient binnen drie werkdagen na de taxatie schriftelijk door verzekerde te gebeuren. Binnen drie werkdagen dient door iedere partij een deskundige taxateur te worden benoemd. Heeft verzekerde binnen drie werkdagen na het verzoek van de maatschappij geen taxateur benoemd, dan zal de door de maatschappij vast te stellen schade als definitief worden beschouwd. Beide taxateurs benoemen samen voor de aanvang van hun werkzaamheden binnen drie werkdagen na hun benoeming een derde deskundige taxateur, die voorkomt op de lijst van de maatschappij, die in geval van gebrek aan overeenstemming met kracht van bindend advies zal beslissen binnen de grenzen van de door de beide andere taxateurs voorgestelde bedragen.

Indien binnen drie werkdagen na benoeming van beide taxateurs geen overeenstemming wordt bereikt over de benoeming van de derde taxateur, zal door de meest gerede partij de voorzitter van de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor het gebied waarin het bedrijf van verzekerde is gelegen, worden verzocht de derde taxateur aan te wijzen.

De kosten van de hertaxatie zijn bij een taxatie gelijk of lager dan de oorspronkelijke taxatie, voor de verzekerde. Bij een uitkomst hoger dan de oorspronkelijke taxatie worden de kosten door de maatschappij gedragen. De kosten van de taxateur van verzekeringsnemer worden vergoed tot het bedrag wat de taxateur van de maatschappij ontvangt.

Het verlenen van medewerking aan de schadevaststelling houdt geen erkenning in van een verplichting tot schadevergoeding.

3 Vaststelling van de schade

De schaderegeling vindt plaats op basis van het verzekerde bedrag (bij brand hagel, storm, (nacht)vorst, sneeuwdruk,

ijzel, erosie en natuurramp) of op basis van een van te voren vast schadeuitkering (bij neerslag en droogte);

De schade, die bij taxatie wordt vastgesteld, wordt aangaande een verzekerde voorval, uitgedrukt in een procentuele opbrengstvermindering van de beschadigde gewassen.

In alle gevallen wordt bij de vaststelling van de schade, voor zover van toepassing, rekening gehouden met het schadebegrip zoals omschreven in artikel 1, lid 10 en verder met:

- a. het verzekerde bedrag van de betrokken gewassen;
- b. de mate van beschadiging van de gewassen;
- c. de bruto-opbrengst van de gewassen tot het moment van het voorval;
- d. de nog te verwachten bruto-opbrengst van de beschadigde gewassen na het voorval;
- e. de te verwachten bruto-opbrengst van de gewassen, indien het voorval niet had plaatsgevonden;
- f. bomen indien medeverzekerde, de waarde -onmiddellijk vóór en onmiddellijk ná het voorval- van de planten, struiken of waarvan meerdere jaren wordt geoogst;
- g. de door het voorval noodzakelijk geworden wijzigingen van de teelt of het teeltplan;
- h. de productiewaarde van de vrijgekomen grond, uitgespaarde kosten, zoals verzorgings-, oogst- en afzetkosten;
- i. het laatste, door de maatschappij geaccepteerde teeltplan. Indien het teeltplan op het moment van het voorval hiermee niet overeenstemt, gelden de volgende bepalingen:

- Niet verzekerde gewassen

Valt de schade in een niet verzekerde gewas, dan komt deze schade niet voor vergoeding in aanmerking.

Verzekerde is alsnog verplicht zijn gehele bouwplan ter verzekering aan te bieden.

- Gedeeltelijke verzekering

Indien bij schade aan een verzekerde gewas blijkt dat de betaalde oppervlakte van een gewas groter is dan ter verzekering is aangeboden, dan wordt het verzekerde bedrag geacht te zijn het verzekerde bedrag voor de gehele oppervlakte van dat gewas.

Blijkt bij schade één of meerdere gewassen niet te zijn verzekerde, zonder dat de maatschappij hiervan vóóraf in kennis is gesteld, dan zal de schadevergoeding voor de verzekerde gewassen worden verminderd naar verhouding van het verzekerde bedrag van de verzekerde gewassen tot het totale bedrag dat verzekerde zou zijn geweest, indien wel alle gewassen zouden zijn verzekerde. Voor de vaststelling van het verzekerde bedrag van de niet verzekerde gewassen wordt uitgegaan van de adviesprijzen, zoals vermeld in het tarievenboek.

4 Schadevergoeding

De schadevergoeding voor een gewas zal nimmer meer bedragen dan het op het polisblad vermelde verzekerde bedrag van het desbetreffende beschadigde gewas, verminderd met het hierop van toepassing zijnde eigen risico.

Een gewas kan per jaar maar één keer tot uitkering komen voor één en dezelfde gebeurtenis.

Wanneer in een jaar de premie-inkomsten voor de brede weersverzekering voor bijzondere gewasgroepen niet voldoende zijn voor betaling van alle schadevergoedingen en kosten, wordt op de uitkering pondspondsgewijze gekort.

De schadevergoeding voor een gewas bij een neerslag/droogteschade zal nimmermeer bedragen dan de vaste uitkering.

De redelijke kosten die door verzekeringnemer gemaakt zijn voor genomen bereddings- en preventiemaatregelen zijn onderdeel van de schadevergoeding voor zover deze zijn genomen tijdens of na het optreden van het schade-incident en voor zover dit schade-incident leidt tot een financieel verlies van meer dan 30%, als bedoeld in artikel 26, derde lid, onderdeel a, van de Regeling GLB-inkomenssteun 2006.

Wanneer sprake is van samenloop van meerdere gedekte schadegebeurtenissen die elk op zich (kunnen) leiden tot een schadevergoeding dan zal slechts één van deze schadevergoedingen, namelijk die met de hoogste uitkering, worden uitgekeerd. Deze schadevergoedingen kunnen niet met elkaar cumuleren.

Wanneer verzekerde van overheidswege een tegemoetkoming in de schade ontvangt die ertoe leidt dat hij meer compensatie ontvangt dan hij schade geleden heeft, zal de verzekering niet uitkeren.

De verschuldigde schadevergoeding voor boomkwekerij-, akkerbouw- en tuinbouwgewassen wordt na afloop van het boekjaar zo spoedig mogelijk voldaan. Iedere andere verschuldigde schadevergoeding krachtens deze verzekering zal zo spoedig mogelijk worden voldaan, nadat de gehoudenheid van de maatschappij is komen vast te staan.

5 Bevoegdheid bestuur

Het bestuur van de maatschappij heeft het recht om bij de bepaling van de schadevergoeding in voor verzekerde positieve zin af te wijken van de schadevergoeding volgens deze verzekering.

6 Eigendomsoverdracht

De verzekerde gewassen kunnen onder geen voorwaarde aan de maatschappij in eigendom worden overgedragen.

7 Andere verzekeringen

Indien blijkt dat ten tijde van het voorval de verzekerde gewassen tevens door een of meer andere verzekeringen zijn gedekt en het totaal van de verzekerde bedragen van alle verzekeringen de waarde van deze gewassen overtreft, wordt het bij deze polis verzekerde bedrag geacht te zijn verminderd

naar evenredigheid van de waarde van de verzekerde gewassen tot het totaal van de verzekerde bedragen, zonder dat vermindering of restitutie van premie plaatsvindt.

Het in de vorige zin bepaalde zal ook gelden indien bedoelde verzekeringen op verschillende dagen zijn aangegaan, behoudens ingeval die verzekeringen van oudere datum dan deze overeenkomst zijn en geen bepaling als in de vorige zin vermeld bevatten, zodat in die situatie de verzekering van oudere datum voorgeaat.

Verzekerde is in geval van schade verplicht alle hem bekende verzekeringen op te geven, die voor de verzekerde gewassen onmiddellijk voor het voorval van kracht waren.

9 Speciale verzekeringen

Indien een op deze polis verzekerde zaak tevens verzekerd is op een speciale op die zaak afgestemde verzekering, zal de speciale verzekering voorgeaan, ongeacht welke verzekering de oudste is.

art 8 | Premie

Premiebetaling

Verzekeringnemer dient de premie, de kosten en de assurantiebelaasting vooruit te betalen, uiterlijk op de dertigste dag nadat zij verschuldigd worden.

Indien verzekeringnemer het verschuldigde niet tijdig betaalt of weigert te betalen, wordt geen dekking verleend ten aanzien van daarna plaatsvindende voorvallen. Een ingebrekestelling door de maatschappij is daarvoor niet vereist. Verzekeringnemer moet het verschuldigde alsnog betalen, waarbij de kosten van incasso (in- en buitenrechtelijke kosten) voor zijn rekening komen. De dekking gaat weer in de dag na die waarop het verschuldigde door de maatschappij is ontvangen. De maatschappij is verplicht de onverdiende premie te restitueren in de gevallen genoemd in de artikelen 9, 10 lid 3 sub d.1 en 11 sub b.

art 9 | Herziening van premie en/of voorwaarden

De maatschappij kan de premie en de voorwaarden wijzigen. Deze wijziging wordt in één keer voor een bepaalde groep verzekerden of voor alle verzekerden doorgevoerd. De wijziging vindt plaats op een door de maatschappij vastgestelde datum. Verzekeringnemer wordt van de voorgenomen herziening schriftelijk in kennis gesteld.

Als verzekeringnemer binnen dertig dagen na ontvangst van deze mededeling schriftelijk meedeelt niet met de wijziging in te stemmen, dan eindigt de verzekering op de datum die de maatschappij in de mededeling heeft genoemd.

Verzekeringnemer heeft geen mogelijkheid tot opzegging als de wijziging:

- voortvloeit uit wettelijke regelingen of bepalingen;
- een verlaging van de premie inhoudt;
- een verbetering van de voorwaarden betekent.

*kassenverzekering	*hagelverzekering
*gewassen in kassen- verzekering	*stormverzekering
*bedrijfsgebouwen en inventarisverzekering	*transportverzekering
	*brandverzekering
	*vorstverzekering
	*bossenverzekering

art 10 | Duur en einde van de verzekering

- 1 De verzekering gaat in op de door verzekeringnemer gewenste datum, maar niet eerder dan de dag waarop de aanvraag door de maatschappij is ontvangen.
- 2 De verzekering wordt aangegaan voor de op het polisblad genoemde termijn en steeds stilzwijgend met eenzelfde termijn verlengd.
- 3 De verzekering eindigt:
  - a. op de contractvervaldatum, indien verzekeringnemer uiterlijk twee maanden voor deze datum per een aan de maatschappij gericht schrijven de verzekering heeft opgezegd;
  - b. op de premievervaldatum, indien de maatschappij uiterlijk twee maanden voor deze datum de verzekering schriftelijk heeft opgezegd;
  - c. op de premievervaldatum, indien de maatschappij de acceptatie heeft gestaakt en dit tijdig schriftelijk voor deze datum heeft bericht;
  - d. door schriftelijke opzegging door de maatschappij:
    1. binnen 30 dagen na betaling of afwijzing van een schadevergoeding;
    2. indien verzekeringnemer de verschuldigde premie, kosten of assurantiebelasting niet heeft voldaan;
    3. indien verzekerde naar aanleiding van een gebeurtenis een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven.

De verzekering eindigt in deze gevallen op de in de opzeggingsbrief genoemde datum. De maatschappij zal in deze gevallen een opzeggingstermijn van ten minste veertien dagen in acht nemen.

art 11 | Eigendomsoverdracht

In geval van eigendomsovergang van de verzekerde zaken gelden de volgende bepalingen:

- a. bij overgang krachtens een overeenkomst loopt de verzekering ten bate van de nieuwe belanghebbende door gedurende 30 dagen te rekenen vanaf de dag waarop de verzekerde zaak is overgegaan.
Bij overgang ten gevolge van overlijden van verzekeringnemer blijft de verzekering evenwel nog gedurende 90 dagen nadien van kracht.
De verzekering zal ook daarna doorlopen, mits de nieuwe belanghebbende binnen 30, respectievelijk 90 dagen na overgang hiervan schriftelijk aan de maatschappij heeft kennis gegeven;
- b. de maatschappij heeft gedurende 30 dagen na ontvangst van de kennisgeving van eigendomsovergang het recht de verzekering te beëindigen met inachtneming van een opzeggingstermijn van veertien dagen;
- c. wijziging van handelsnaam of rechtsvorm brengt geen wijziging in de rechten of plichten van partijen, evenmin

het deelnemen in, het treden uit of het overdragen van aandelen in een vennootschap of gemeenschappelijk eigendom, zolang verzekerde belang houdt bij de verzekerde zaken.

art 12 | Klachten en geschillen

Klachten en geschillen over de totstandkoming en uitvoering van deze verzekering kunnen worden voorgelegd aan het bestuur van de maatschappij.

Als het oordeel van de maatschappij voor verzekerde niet bevredigend is kan hij zich wenden tot de Stichting Klachtinstituut Verzekeringen.

Als verzekerde geen gebruik wil maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheden, of hij vindt de behandeling of uitkomst hiervan niet bevredigend, wordt het geschil beslist door drie arbiters. Door verzekerde en de maatschappij wordt een arbiter aangesteld. De beide arbiters benoemen samen een derde arbiter als voorzitter. Als een van beide geen arbiter aanstelt of als beide arbiters niet tot overeenstemming komen over de derde arbiter, dan zal de arbiter worden aangesteld door de kantonrechter van het kanton waarbinnen de eisende partij zijn woonplaats heeft. De arbiters zullen zelf de procedure regelen en uitspraak doen over de kosten van de arbitrage.

art 13 | Adres van verzekeringnemer

Kennisgevingen door de maatschappij aan verzekeringnemer geschieden rechtsgeldig aan diens laatst bij de maatschappij bekende adres of aan het adres van de assurantietussenpersoon, door wiens bemiddeling deze verzekering loopt. Belangrijke, juridisch getinte kennisgevingen zullen echter rechtstreeks worden verzonden aan het laatst bij de maatschappij bekende adres van verzekeringnemer.

art 14 | Registratie

De persoonsgegevens die bij de aanvraag van een verzekering of naderhand aan de maatschappij zijn verstrekt, kunnen worden opgenomen in de persoonsregistratie van de maatschappij. Op deze registratie is het Reglement Persoonsregistraties Onderlinge Hagelverzekering Maatschappij AgriVer B.A. van toepassing. Deze registratie is aangemeld bij de Registratiekamer. U kunt een kopie van het formulier van aanmelding en het reglement bij de maatschappij opvragen.

6 december 2011/AMB/AgriVer

Bijlage 6

B. BREDE WEERPOLIS

1 Inleiding

De Onderlinge Fruittelers Hagelverzekering OFH, onderdeel van BFAO U.A., biedt sinds 2010 ook een Brede Weerpolis aan. Deze verzekering is tot stand gekomen dankzij een initiatief van LTO Nederland en de overheid. Alle fruittelers met een bedrijf gelegen in Nederland kunnen zich met een Brede Weerpolis indekken tegen het financiële risico van schade aan hun fruitgewassen door extreme weersomstandigheden.

Zolang u nog geen weerschade aan uw oogst en plantopstand hebt opgelopen, kunt u overstappen van een Hagelschadepolis naar een Brede Weerpolis.

2. Welk risico's zijn verzekerd?

Met een Brede Weerpolis kunt u zich verzekeren tegen de volgende acht weerrisico's: hagel, vorst, storm, sneeuwdruk, ijzel, brand door blikseminslag, extreme regenval en extreme droogte. Kiest u voor een Brede Weerpolis dan bent u tegen alle genoemde risico's verzekerd. Het is belangrijk te weten dat u uit dit aantal verzekeringsdekkingen geen keuze kunt maken.

Aangezien het hagelschaderisico onderdeel uitmaakt van een Brede Weerpolis komt de premie voor de verzekering van dit risico ook volledig in aanmerking voor de subsidieregeling van de overheid voor de brede weerverzekering.

3. Overheid draagt bij

De door OFH aangeboden Brede Weerpolis is door het Ministerie van Economische Zaken als subsidiewaardig beoordeeld. Dat wil zeggen dat u tot 15 mei subsidie op de premie kunt aanvragen via de Gecombineerde Opgave van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het subsidiepercentage bedraagt maximaal 65%. De overheid heeft voor 2016 € 9.000.000,- aan subsidie beschikbaar gesteld. Door een overintekening van aanvragen zou het subsidiepercentage voor alle aanvragers lager kunnen uitvallen. Een geconstateerde onregelmatigheid op uw bedrijf, bijvoorbeeld een niet correcte opgave van uw fruitareaal, kan eveneens leiden tot een korting op uw subsidie. Dit is uiteraard allemaal ter beoordeling van RVO.

Grofweg kan worden gesteld dat bij een subsidiepercentage van 65% een Brede Weerpolis ongeveer de helft kost van een traditionele Hagelschadepolis, terwijl er sprake is van een bredere dekking. Bij een subsidiepercentage van slechts 40% is een Brede Weerpolis nog steeds goedkoper, namelijk zo'n 25%. Pas bij een subsidiepercentage lager dan 22% is een Hagelschadepolis voordeliger.

De subsidieregeling maakt een Brede Weerpolis voor fruittelers een aantrekkelijk alternatief voor een Hagelschadepolis. Voorwaarde van de subsidieregeling is dat de aan u in rekening gebrachte premie en assurantiebelasting uiterlijk 31 oktober aan OFH moet zijn voldaan.

Tabel H Verloop eigen risico in de 30/0% eigen risicoregeling.

(Per schadepercent tussen 30% en 100% vermindert het eigen risico met 0,42%)

Vastgestelde schade	Eigen risico	Uitgekeerde schade
0% t/m 30%	30,00%	0,00%
35%	27,86%	7,14%
40%	25,71%	14,29%
45%	23,57%	21,43%
50%	21,43%	28,57%
55%	19,29%	35,71%
60%	17,14%	42,86%
65%	15,00%	50,00%
70%	12,86%	57,14%
75%	10,71%	64,29%
80%	8,57%	71,43%
85%	6,43%	78,57%
90%	4,29%	85,71%
95%	2,14%	92,86%
100%	0,00%	100,00%

4. Schadedrempel

De premiesubsidieregeling voor de brede weerverzekering is gebaseerd op regelgeving van de EU. Aan een aantal voorwaarden moet voldaan zijn om voor subsidie op de verzekeringspremie in aanmerking te komen. Een belangrijke voorwaarde is dat er pas schadevergoeding mag worden uitgekeerd als er voor tenminste één verzekerd risico tenminste 30% schade is ontstaan op het betreffende perceel. Voor een aantal risico's gelden aparte voorwaarden, waaraan dient te zijn voldaan om in aanmerking te komen voor een vergoeding (zie tabel J op blz. 31).

Tabel I Verloop eigen risico in de 50/0% eigen risicoregeling.

(Per schadepercent tussen 50% en 100% vermindert het eigen risico met 1,00%)

Vastgestelde schade	Eigen risico	Uitgekeerde schade
0% t/m 50%	50,00%	0,00%
55%	45,00%	10,00%
60%	40,00%	20,00%
65%	35,00%	30,00%
70%	30,00%	40,00%
75%	25,00%	50,00%
80%	20,00%	60,00%
85%	15,00%	70,00%
90%	10,00%	80,00%
95%	5,00%	90,00%
100%	0,00%	100,00%

5. Hagelverzekering

Om optimaal gebruik te maken van de premiesubsidieregeling hanteert OFH voor hardfruitgewassen (appels, peren en pruimen) een eigen risico van 30%. Het eigen risico voor hagschade aan de oogst loopt geleidelijk terug naar 0% bij 100% getaxeerde schade. Naast deze 30/0% eigen risicoregeling hanteert OFH de voordeliger 50/0% eigen risicoregeling. Een overzicht van het verloop van de twee eigen risicoregelingen treft u aan in de tabellen H en I.

Vanaf teeltseizoen 2015 kunt u per perceel appels of peren kiezen tussen de standaard dekking (SD), uitgebreide dekking (UD) en uitgebreide dekking plus (UD+). De drie dekkingvarianten verschillen in verlieswaarden die OFH toepast bij de taxatie van hagschade aan uw verzekerde oogst (zie tabel C op blz. 28).

Tabel C	Verlieswaarde per dekkingvariant voor appels en peren					
	APPELS			PEREN		
	Standaard dekking SD	Uitgebreide dekking UD	Uitgebreide dekking plus UD+	Standaard dekking SD	Uitgebreide dekking UD	Uitgebreide dekking plus UD+
Klasse I	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Klasse II	35%	65%	85%	40%	60%	90%
Industriefruit	80%	80%	85%	90%	90%	90%
Rot	100%	100%	100%	100%	100%	100%

5.1 Standaard dekking

De standaard dekking voor appel, afgekort als SD Appel, was vóór 2015 alleen beschikbaar binnen een Hagelschadepolis, maar is vanaf 2015 ook beschikbaar binnen een Brede Weerpolis. OFH heeft de verlieswaarde voor industriefruit met ingang van 2015 verhoogd van 75% naar 80% zonder premieverhoging.

De standaard dekking voor peren, afgekort als SD Peer, was vóór 2015 de enige dekkingmogelijkheid voor peren. OFH heeft de verlieswaarde voor klasse II met ingang van 2015 verhoogd van 30% naar 40% zonder premieverhoging.

5.2 Uitgebreide dekking

De uitgebreide dekking voor appels, afgekort als UD Appel, was vóór 2015 ook al beschikbaar. OFH heeft de verlieswaarde voor industriefruit met ingang van 2015 verhoogd van 75% naar 80% zonder premieverhoging.

De uitgebreide dekking voor peren, afgekort als UD Peer, is vanaf 2015 beschikbaar. Onder deze dekking worden peren van klasse II getaxeerd op een verlieswaarde van 60% ten opzichte van klasse I. De verlieswaarde voor industriefruit en rot fruit is gelijk aan die van de standaard dekking, ofwel respectievelijk 90% en 100%. In het geval dat de volledige oogst degradeert van klasse I naar klasse II bedraagt het door de taxateurs vastgestelde schadepercentage onder de standaard dekking 40% en onder de uitgebreide dekking 60%. Bij dezelfde hagelbui keert de uitgebreide dekking dus meer uit. De premie voor de uitgebreide dekking is hoger dan de premie voor de standaard dekking (zie tabel 3 op blz. 33).

5.3 Uitgebreide dekking plus

De uitgebreide dekking plus voor appels, afgekort als UD+ Appel, is vanaf 2015 beschikbaar. Onder deze dekking worden appels van klasse II en industriefruit getaxeerd op een verlieswaarde van 85% ten opzichte van klasse I. In het geval dat de volledige

appeloogst degradeert van klasse I naar klasse II of industriefruit bedraagt het door de taxateurs vastgestelde schadepercentage onder de uitgebreide dekking plus 85%. Bij dezelfde hagelbui keert de uitgebreide dekking plus dus meer uit dan de standaard dekking en uitgebreide dekking. De premie voor de uitgebreide dekking plus is hoger dan de premie voor de standaard dekking en de uitgebreide dekking.

De uitgebreide dekking plus voor peren, afgekort als UD+ Peer, is vanaf 2015 beschikbaar. Onder deze dekking worden peren van klasse II en industriefruit getaxeerd op een verlieswaarde van 90% ten opzichte van klasse I. In het geval dat de volledige oogst degradeert van klasse I naar klasse II of industriefruit bedraagt het door de taxateurs vastgestelde schadepercentage onder de uitgebreide dekking plus 90%. Bij dezelfde hagelbui keert de uitgebreide dekking plus dus meer uit dan de standaard dekking en uitgebreide dekking. De premie voor de uitgebreide dekking plus is hoger dan de premie voor de standaard dekking en de uitgebreide dekking (zie tabel 3 op blz. 33).

5.4 Veranderen van verzekeringsdekking

Mits vrij van hagelschade kunt u tot 1 mei voor elk fruitperceel (polisregel) veranderen van verzekeringsdekking. Vanaf 1 mei kunt u alleen nog veranderen van standaard dekking naar uitgebreide dekking of uitgebreide dekking plus en van uitgebreide dekking naar uitgebreide dekking plus. Zodra u door hagel wordt getroffen kunt u geen veranderingen meer doen.

Foto: NFO

5.5 Overige bepalingen hagelverzekering en hagelschade aan plantopstanden

Voor het overige zijn alle bepalingen van kracht zoals beschreven in het hoofdstuk A. HAGELSCHADEPOLIS en zijn de polisvoorwaarden van de hagelverzekering van toepassing voorzover in de polisvoorwaarden van de brede weerverzekering daarvan niet wordt afgeweken. Ondermeer gelden een andere premie en een ander laag eigen risico.

Nieuw is de dekking voor hardfruitgewassen van hagelschade aan plantopstanden. Treedt vanaf 15 juli zeer zware hagelschade op aan de appel-, peren- of pruimenoogst dan kunt u in aanmerking komen voor een extra uitkering van 5% van het verzekerd bedrag

van de betreffende plantopstand voor opgetreden houtschade. Deze extra uitkering wordt verstrekt op het betreffende perceel zodra het aandeel rot fruit in de door hagel beschadigde oogst tenminste 50% bedraagt én het aandeel industriefruit maximaal 50% bedraagt. Uiteraard dient de hagelschade aan de plantopstand meer dan 30% te zijn.

6. **Vorst-, storm-, sneeuwdruk-, ijzel- en brand door blikseminslagverzekering**

De kans op schade als gevolg van vorst, storm, sneeuwdruk, ijzel en brand door blikseminslag wordt voor de fruitteelt als zeer beperkt ervaren. Zelfs vorst wordt ten opzichte van het hagschade risico als een beperkt risico gezien. Dat blijkt uit de geringe belangstelling onder fruitteelers voor de vorstschadeverzekering die in 2007 door OFH is geïntroduceerd op verzoek van NFO. Ook eerdere initiatieven om andere risico's dan hagel verzekeraar te maken liepen op niets uit door gebrek aan belangstelling. OFH houdt de dekking voor deze risico's daarom beperkt. Het eigen risico bedraagt 30% van het verzekerd bedrag van het beschadigde perceel en de uitkering bedraagt maximaal 25% van het verzekerd bedrag van het beschadigde perceel. Beide percentages gelden apart voor de (verwachte) oogst en de plantopstand. Verder geldt er voor het stormrisico een drempelwaarde voor de opgetreden windsnelheid van 9 Beaufort en voor het vorstrisico een drempelwaarde voor de opgetreden minimumtemperatuur van -10 °C op 1,5 meter hoogte op het meest nabij gelegen KNMI-station.

7. **Extreme regenval- en droogteverzekering**

De kans op schade als gevolg van extreme regenval en extreme droogte wordt voor de fruitteelt eveneens als zeer beperkt ervaren. Mocht onder een Brede Weerpolis toch schade optreden aan de oogst door bijvoorbeeld een extreme hoeveelheid neerslag dan dient voor een uitkering zowel de neerslagdrempelwaarde (meer dan 100 mm in 24 uur) te zijn bereikt en de omvang van de schade aan de oogst moet groter zijn dan 30% van het verzekerd bedrag van het beschadigde perceel. In dat geval ontvangt de gedupeerde teler een vaste uitkering van 25% van het verzekerd bedrag voor de oogst, ongeacht of de omvang van de schade 32%, 48% of zelfs 85% bedraagt, als de schadedrempel van 30% maar is overschreden.

Een overzicht van de verzekeringsdekking per weerrisico treft u aan in tabel J (zie blz. 31).

Tabel J Dekking per risico voor fruitgewassen

Risico	Verzekerd	Dekkingsperiode	Grenswaarden (door KNMI geconstateerd)	Eigen risico (ER) / schadedrempel	Uitkering in % van het verzekerd bedrag
Hagel	Oogst + plantopstand*	Oogst: Plantopstand:	Geen Geen	ER 30/0% of 50/0% Schadedrempel 30%	Maximaal 100% Vast 5%*
Storm	Oogst + plantopstand	1 april – 31 oktober	9 Bft	ER 30% of 50%	Maximaal 25%
Vorst	Plantopstand + verwachte oogst	1 mei – 30 april	-10 °C	ER 30% of 50%	Maximaal 25%
Sneeuwdruk	Plantopstand + verwachte oogst	1 mei – 30 april	Geen	ER 30% of 50%	Maximaal 25%
IJzel	Plantopstand + verwachte oogst	1 mei – 30 april	Geen	ER 30% of 50%	Maximaal 25%
Brand door blikseminslag	Oogst + plantopstand	1 januari – 31 december	Geen	ER 30% of 50%	Maximaal 25%
Extreme regenval	Oogst	1 april – 31 oktober	100 mm in 24 uur of 125 mm in 48 uur of 150 mm in 96 uur	Schadedrempel 30% of 50%	Vast 25%
Extreme droogte	Oogst	1 april – 30 september	328 mm tussen 1 april en 30 september	Schadedrempel 30% of 50%	Vast 25%

*) dekking van hagelschade aan plantopstanden is alleen van toepassing voor appels, peren en pruimen.

8. Het verzekerd bedrag

OFH hanteert bij een Brede Weerpolis richtbedragen per gewas voor zowel de (verwachte) oogst als de plantopstand. Deze richtbedragen zijn een afspiegeling van de teeltkosten en de insteekkosten van een plantopstand. U bepaalt per ras per perceel zelf de hoogte van het verzekerd bedrag. Van het richtbedrag mag tot 20% naar beneden tot maximaal 30% naar boven worden afge-
weken.

Voor appels en peren gelden voor de oogst ruimere verzekerde bedragen, voor appels tussen € 8.000,- en € 45.000,- per ha en

voor peren tussen € 12.000,- en € 45.000,- per ha. Het richtbedrag voor de plantopstand bedraagt voor appelaanplanten € 25.000,- per ha en voor peeraanplanten € 32.000,- per ha.

Het minimumbedrag voor appel- en peeraanplanten bedraagt € 1.000,- per ha. Kiest u voor dit minimumbedrag, realiseert u zich dan dat de schade-uitkering maximaal slechts € 250,- per ha bedraagt.

U dient per gewas een voor uw bedrijf reëel verzekerd bedrag te kiezen. De hoogte van het verzekerd bedrag bepaalt de hoogte van de uitkering bij een eventuele schade en de hoogte van de

Tabel K Gewassenlijst

Oogst

Gewas	Richtbedragen*
A	
Aardbeien (productie)	46.000
Aardbeien Doordragers	22.500
Aardbeien Fabrieksaardbeien	42.000
Aardbeien Gekoeld	90.000
Aardbeien Gekoeld, los van de grond	23.000
Aardbeien Normale teelt	43.500
Aardbeien Onder plastic	
Appels	
Appels 1 – 2 jarige aanplant	0 – 45.000
Appels 3 –jarige aanplant en ouder	8.000 – 45.000
Bessen	
Blauwe bessen veiling , voor verse consumptie	27.500
Kruisbessen veiling , voor verse consumptie	42.000
Rode bessen veiling , verse consumptie	54.000
Witte bessen veiling , versie consumptie	54.000
Zwarte bessen industrie	12.000
Bramen	
Bramen veiling , voor verse consumptie	75.000
Druiven	
Druiven 1 – 4 jarige aanplant	0 – 7.500
Druiven 5 –jarige aanplant en ouder	7.500
Frambozen	
Frambozen veiling , voor verse consumptie	66.000
Kersen	
Kersen Zoet, Veiling 1 – 4 jarige aanplant	0 – 37.500
Kersen Zoet, Veiling 5 –jarige aanplant en ouder	37.500
Kersen Zuur, Industrie 1 – 4 jarige aanplant	0 – 12.500
Kersen Zuur, Industrie 5 –jarige aanplant en ouder	12.500
Peren	
Peren 1 – 4 jarige aanplant	0 – 45.000
Peren 5 –jarige aanplant en ouder	12.000 – 45.000
Pruimen	
Pruimen 1 – 4 jarige aanplant	0 – 25.000
Pruimen 5 –jarige aanplant en ouder	25.000

*) richtbedragen in euro's per hectare.

Plantopstanden

Gewas	Richtbedragen*
A	
Appels	
Appels Plantopstand	25.000
Bessen	
Blauwe Bessen Plantopstand	32.500
Rode, Witte en Kruisbessen Plantopstand	80.000
Zwarte Bessen Plantopstand	21.000
Bramen	
Bramen Plantopstand	44.000
Druiven	
Druiven Plantopstand	10.000
Frambozen	
Frambozen Plantopstand	44.000
Kersen	
Kersen Zoet Plantopstand	38.000
Kersen Zuur Plantopstand	17.000
Peren	
Peren Plantopstand	32.000
Pruimen	
Pruimen Plantopstand	18.000

*) richtbedragen in euro's per hectare.

Tabel 3 Premie hagel in Brede Weerpolis

Premie klasse	Appels									Conference en Xenia									Overige peren en pruimen									*1		*2		
	ER 30/0%			ER 50/0%			ER 30/0%			ER 50/0%			ER 30/0%			ER 50/0%			ER 30/0%			ER 50/0%			ER	SD	ER	SD				
	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD	UD	UD+	SD				
0	8,10	9,00	9,88	4,86	5,40	7,90	4,86	5,40	5,93	2,92	3,23	4,74	8,10	9,00	9,88	4,86	5,40	7,90	4,86	5,40	5,93	2,92	3,23	4,74	8,10	9,00	9,88	4,86	5,40	7,90	4,88	6,10
1	9,00	10,00	10,98	5,41	6,00	8,78	5,41	6,00	6,60	3,25	3,61	5,28	9,00	10,00	10,98	5,41	6,00	8,78	5,41	6,00	6,60	3,25	3,61	5,28	9,00	10,00	10,98	5,41	6,00	8,78	5,04	6,30
2	9,90	11,00	12,08	5,95	6,60	9,66	5,95	6,60	7,26	3,57	3,96	5,81	9,90	11,00	12,08	5,95	6,60	9,66	5,95	6,60	7,26	3,57	3,96	5,81	9,90	11,00	12,08	5,95	6,60	9,66	5,20	6,50
3	10,80	12,00	13,18	6,49	7,20	10,54	6,49	7,20	7,92	3,89	4,32	6,34	10,80	12,00	13,18	6,49	7,20	10,54	6,49	7,20	7,92	3,89	4,32	6,34	10,80	12,00	13,18	6,49	7,20	10,54	5,36	6,70
4	11,70	13,00	14,27	7,03	7,80	11,42	7,03	7,80	8,58	4,22	4,68	6,86	11,70	13,00	14,27	7,03	7,80	11,42	7,03	7,80	8,58	4,22	4,68	6,86	11,70	13,00	14,27	7,03	7,80	11,42	5,52	6,90
5	12,60	14,00	15,37	7,57	8,40	12,30	7,57	8,40	9,24	4,54	5,04	7,39	12,60	14,00	15,37	7,57	8,40	12,30	7,57	8,40	9,24	4,54	5,04	7,39	12,60	14,00	15,37	7,57	8,40	12,30	5,68	7,10
6	13,50	15,00	16,47	8,11	9,00	13,18	8,11	9,00	9,89	4,87	5,40	7,91	13,50	15,00	16,47	8,11	9,00	13,18	8,11	9,00	9,89	4,87	5,40	7,91	13,50	15,00	16,47	8,11	9,00	13,18	5,84	7,30
7	14,40	16,00	17,57	8,65	9,60	14,06	8,65	9,60	10,55	5,19	5,76	8,44	14,40	16,00	17,57	8,65	9,60	14,06	8,65	9,60	10,55	5,19	5,76	8,44	14,40	16,00	17,57	8,65	9,60	14,06	6,00	7,50
8	15,30	17,00	18,67	9,19	10,20	14,94	9,19	10,20	11,21	5,51	6,12	8,97	15,30	17,00	18,67	9,19	10,20	14,94	9,19	10,20	11,21	5,51	6,12	8,97	15,30	17,00	18,67	9,19	10,20	14,94	6,16	7,70
9	16,20	18,00	19,76	9,73	10,80	15,81	9,73	10,80	11,87	5,84	6,48	9,50	16,20	18,00	19,76	9,73	10,80	15,81	9,73	10,80	11,87	5,84	6,48	9,50	16,20	18,00	19,76	9,73	10,80	15,81	6,32	7,90
10	17,10	19,00	20,86	10,27	11,40	16,69	10,27	11,40	12,53	6,16	6,84	10,02	17,10	19,00	20,86	10,27	11,40	16,69	10,27	11,40	12,53	6,16	6,84	10,02	17,10	19,00	20,86	10,27	11,40	16,69	6,48	8,10
11	18,00	20,00	21,96	10,81	12,00	17,57	10,81	12,00	13,19	6,49	7,20	10,55	18,00	20,00	21,96	10,81	12,00	17,57	10,81	12,00	13,19	6,49	7,20	10,55	18,00	20,00	21,96	10,81	12,00	17,57	-	-
12	18,90	21,00	23,06	11,35	12,60	18,45	11,35	12,60	13,85	6,81	7,56	11,08	18,90	21,00	23,06	11,35	12,60	18,45	11,35	12,60	13,85	6,81	7,56	11,08	18,90	21,00	23,06	11,35	12,60	18,45	-	-
13	19,80	22,00	24,16	11,89	13,20	19,33	11,89	13,20	14,51	7,13	7,92	11,61	19,80	22,00	24,16	11,89	13,20	19,33	11,89	13,20	14,51	7,13	7,92	11,61	19,80	22,00	24,16	11,89	13,20	19,33	-	-
14	20,70	23,00	25,25	12,43	13,80	20,20	12,43	13,80	15,16	7,46	8,28	12,13	20,70	23,00	25,25	12,43	13,80	20,20	12,43	13,80	15,16	7,46	8,28	12,13	20,70	23,00	25,25	12,43	13,80	20,20	-	-
15	21,60	24,00	26,35	12,97	14,40	21,08	12,97	14,40	15,82	7,78	8,64	12,66	21,60	24,00	26,35	12,97	14,40	21,08	12,97	14,40	15,82	7,78	8,64	12,66	21,60	24,00	26,35	12,97	14,40	21,08	-	-
16	22,50	25,00	27,45	13,51	15,00	21,96	13,51	15,00	16,48	8,11	9,00	13,18	22,50	25,00	27,45	13,51	15,00	21,96	13,51	15,00	16,48	8,11	9,00	13,18	22,50	25,00	27,45	13,51	15,00	21,96	-	-
17	23,40	26,00	28,55	14,05	15,60	22,84	14,05	15,60	17,14	8,43	9,36	13,71	23,40	26,00	28,55	14,05	15,60	22,84	14,05	15,60	17,14	8,43	9,36	13,71	23,40	26,00	28,55	14,05	15,60	22,84	-	-
18	24,30	27,00	29,65	14,59	16,20	23,72	14,59	16,20	17,80	8,75	9,71	14,24	24,30	27,00	29,65	14,59	16,20	23,72	14,59	16,20	17,80	8,75	9,71	14,24	24,30	27,00	29,65	14,59	16,20	23,72	-	-
19	25,20	28,00	30,74	15,14	16,80	24,59	15,14	16,80	18,47	9,08	10,09	14,78	25,20	28,00	30,74	15,14	16,80	24,59	15,14	16,80	18,47	9,08	10,09	14,78	25,20	28,00	30,74	15,14	16,80	24,59	-	-
20	26,10	29,00	31,84	15,68	17,40	25,47	15,68	17,40	19,13	9,41	10,44	15,30	26,10	29,00	31,84	15,68	17,40	25,47	15,68	17,40	19,13	9,41	10,44	15,30	26,10	29,00	31,84	15,68	17,40	25,47	-	-

*1 Bessen, bramen, frambozen en kersen, *2 Druiven

Toelichting: De volledige premie voor een Brede Weerpolis is een optelsom van drie delen, namelijk:

- 1. Premie Hagel**, een premie voor het **hagelschaderisico**. De hoogte van de hagelpremie is historisch bepaald en is afhankelijk van het gewas en de premieklasse (zie tabel 3). Voor informatie over de hagelpremie voor aardbeien kunt u contact opnemen met OFH. De **premiesubsidie** bedraagt maximaal 65%.
- 2. Premie SV (excl. hagel)**, een premie voor het risico van schade door **extreme vorst, ijzel, sneeuwdruk, storm en brand door blikseminslag**. Deze premie bedraagt voor appels, peren en pruimen 0,36% van het verzekerd bedrag van de oogst plus 0,36% van het verzekerd bedrag van de plantopstand. Voor aardbeien, bessen, bramen, frambozen, druiven en kersen bedraagt de SV-premie (excl. hagel) 0,39% van het verzekerd bedrag van de oogst plus 0,39% van het verzekerd bedrag van de plantopstand. De **premiesubsidie** bedraagt maximaal 65%.
- 3. Premie SVU**, een premie voor het risico van schade door **extreme regenval en extreme droogte**. De SVU-premie voor appels, peren en pruimen bedraagt 0,30% van het verzekerd bedrag van de oogst. De SVU-premie voor aardbeien, bessen, bramen, frambozen, druiven en kersen bedraagt 0,42% van het verzekerd bedrag van de oogst. De **premiesubsidie** bedraagt maximaal 65%.

Voorbeeld premieberekening 1 ha Elstar (dekking hagel UD, premieklasse 5, eigen risico hagel 30/0%, eigen risico overige weerrisico's 50%):

Verzekerd bedrag oogst	€ 12.000,- /ha
Verzekerd bedrag plantopstand	€ 25.000,- /ha
Premie Hagel:	
Oogst:	€ 12.000,- x 14% = € 1.680,-
Premie SV (excl. Hagel):	
Oogst:	€ 12.000,- x 0,36% = € 44,-
Plantopstand:	€ 25.000,- x 0,36% = € 90,-
Premie SVU:	
Oogst:	€ 12.000,- x 0,30% = € 36,-
Totale bruto premie Brede Weerpolis	€ 1.850,-
Totale netto premie Brede Weerpolis (na 65% subsidie)	€ 648,-

Voorbeeld premieberekening 1 ha Conference (dekking hagel SD, premieklasse 5, eigen risico hagel 50/0%, eigen risico overige weerrisico's 50%):

Verzekerd bedrag oogst	€ 15.000,- /ha
Verzekerd bedrag plantopstand	€ 32.000,- /ha
Premie Hagel:	
Oogst:	€ 15.000,- x 4,54% = € 681,-
Premie SV (excl. Hagel):	
Oogst:	€ 15.000,- x 0,36% = € 54,-
Plantopstand:	€ 32.000,- x 0,36% = € 116,-
Premie SVU:	
Oogst:	€ 15.000,- x 0,30% = € 45,-
Totale bruto premie Brede Weerpolis	€ 896,-
Totale netto premie Brede Weerpolis (na 65% subsidie)	€ 314,-

premie. U bent vrij in de keuze welke percelen u wilt verzekeren. OFH hanteert echter wel een minimum verzekerd bedrag van € 50.000,- per bedrijf. Van verzekerde percelen is altijd zowel de (verwachte) oogst als de plantopstand verzekerd.

De overheid stelt als subsidievoorwaarde dat het opgegeven verzekerd bedrag niet bovenmatig is. Er mag niet meer aan schade worden uitgekeerd dan de gemiddelde waarde van de opbrengst over de laatste jaren. Desgevraagd dient u dit aan de overheid aan te kunnen tonen.

U vindt de richtbedragen voor de verschillende fruitgewassen in tabel K (zie blz. 32).

9. Welke premie betaalt u voor een Brede Weerpolis?

De hoogte van de premie voor een Brede Weerpolis wordt voornamelijk bepaald door het hagschaderisico. Dit risico is voor fruittelers ook veruit het grootste risico. Daarbij wordt rekening gehouden met de premieklasse die verzekerden bij OFH in het verleden hebben opgebouwd.

De opslag in de premie voor de overige weerrisico's is voor alle appel-, peren- en pruimenrassen voor geheel Nederland gelijk en bedraagt (bij 50% eigen risico voor alle overige weerrisico's) 0,66% van het verzekerd bedrag voor de oogst plus 0,36% van het verzekerd bedrag voor de plantopstand. Voor zachtfruit is

de opslag in de premie voor de overige weerrisico's voor geheel Nederland ook gelijk en bedraagt (bij 50% eigen risico voor alle overige weerrisico's) 0,81% van het verzekerd bedrag voor de oogst plus 0,39% van het verzekerd bedrag voor de plantopstand.

U vindt de premiepercentages voor de hagelverzekering van fruitgewassen in een Brede Weerpolis in tabel 3 (zie blz. 33).

10.a Premiebetaling met volmacht RVO

Vanaf 2015 biedt de overheid u de mogelijkheid het aan u toegekende subsidiebedrag door RVO te laten betalen aan OFH. OFH brengt u dan omstreeks 15 juni 5% van de totale basisjaarpremie in rekening en begin oktober het resterende niet-gesubsidieerde deel van de premie en de assurantiebelasting.

Volgens de subsidievoorwaarden van de brede weerverzekering dient u het niet-gesubsidieerde premiedeel en de assurantiebetaling uiterlijk 31 oktober aan OFH te hebben betaald. Te laat betalen van premie betekent geen toekenning van premiesubsidie. In dat geval brengt OFH u alsnog het premiedeel in rekening dat gelijk is aan het niet-toegekende subsidiebedrag.

10.b Premiebetaling zonder volmacht RVO

Het eerste premiedeel bedraagt 5% van de totale basisjaarpremie. Dit premiedeel wordt omstreeks 15 juni bij u in rekening gebracht op basis van het verzekerd bedrag dat op dat moment bij OFH bekend is. Het resterende premiedeel van 95% en de

assurantiebelasting wordt begin oktober in rekening gebracht. Volgens de subsidievoorwaarden van de brede weerverzekering dient u de volledige premie en assurantiebelasting uiterlijk 31 oktober aan OFH te hebben betaald. Te laat betalen van premie betekent geen toekenning van premiesubsidie.

11. De meest belangrijke voorwaarden op een rij

- Vóór 1 mei dient u uw aangifte op te sturen naar OFH.
- De subsidie op de premie voor een Brede Weerpolis moet u uiterlijk 15 mei bij RVO hebben aangevraagd. Dat kunt u doen via de Gecombineerde Opgave.
- De door OFH bij u in rekening gebrachte premie en assurantiebelasting dient uiterlijk 31 oktober te zijn betaald. Dit is een strikte voorwaarde die de overheid stelt aan de premiesubsidie.
- Een Brede Weerpolis is alleen beschikbaar voor bedrijven die in Nederland zijn gelegen en waarvan het volledig fruitareaal via de Gecombineerde Opgave is geregistreerd bij RVO.
- Uw perceelregistratie bij RVO is bepalend voor de hoogte van de subsidie. Het verzekerde areaal waarvoor u premiesubsidie aanvraagt mag absoluut niet groter zijn dan het areaal dat u bij RVO hebt opgegeven.
- Schade aan bomen/struiken die korter dan één groeiseizoen zijn aangeplant valt niet onder deze verzekeringsdekking. Plant u bijvoorbeeld in november of december nieuwe bomen en er ontstaat bijvoorbeeld in maart schade aan deze bomen dan is die schade niet gedekt. Deze bomen kunt u pas verzekeren met ingang van het volgende teeltseizoen.

- Voor de premiesubsidie stelt de overheid als voorwaarde dat OFH informatie verstrekt over de verzekerden die deelnemen met een Brede Weerpolis. Het gaat hierbij om NAW-gegevens, de verzekerde gewassen, de beteelde oppervlakten, de ligging van de percelen, de betaalde premie en de schadevergoedingen. Door ondertekening van het aangifteformulier voor een Brede Weerpolis geeft u OFH automatisch toestemming deze informatie door te geleiden aan de overheid. Tevens dient OFH medewerking te verlenen bij een controle van de overheid om alle verzekeringsbescheiden in te zien.

12. Aangifteformulier en aanvang dekking

Om uw fruitpercelen bij OFH te verzekeren maakt u bij voorkeur gebruik van de aangiftemodule op de website: www.ofh.nl. Uw gewassen, die u in het voorgaande jaar waren verzekerd op een Hagelschadepolis of Brede Weerpolis, zijn al ingevuld voor 2016. Nadat u de aangifte online hebt ingestuurd, maakt u daarvan een print die u na ondertekening per post stuurt naar: OFH, Postbus 397, 2700 AJ Zoetermeer.

U kunt ook op papier een Brede Weerpolis aanvragen. Neemt u daarvoor telefonisch contact op met OFH. Nadat u alle gegevens hebt ingevuld en de aangifte hebt ondertekend, stuurt u het aangifteformulier per post naar:

OFH, Postbus 397, 2700 AJ Zoetermeer

De dekking bij aanvang of wijziging gaat in om 12:00 uur op de

dag na die waarop de (gewijzigde) aangifte door OFH is ontvangen en geaccepteerd. Als voor de eerstvolgende 24 uur hagel of een ander verzekeraar weerrisico is voorspeld door het KNMI of weerbureaus, zoals MeteoGroup, dan gaat de dekking 24 uur later in, voor zover er op dat moment geen verwachting voor hagel of een ander verzekeraar weerrisico meer wordt afgegeven.

13. Wat moet u doen bij schade?

Zodra een van de verzekerde weerrisico's schade veroorzaakt aan uw gewassen dient u dit zo spoedig mogelijk te melden bij OFH, maar uiterlijk binnen drie werkdagen na constatering van de schade. Na de schademelding komen twee taxateurs van OFH de situatie op uw bedrijf opnemen. OFH beslist over de uitkering nadat alle benodigde informatie aan OFH beschikbaar is gesteld. Het verschuldigde schadebedrag als gevolg van hagel wordt omstreeks 20 december aan u uitgekeerd. Het verschuldigde schadebedrag als gevolg van de overige weerrisico's wordt aan u uitgekeerd na afloop van het teeltseizoen (dat loopt tot 1 mei van het volgende jaar) en na volledige afwikkeling van alle gemelde schades.

14. Andere gewassen dan fruit

Indien u ook andere gewassen dan fruit wilt verzekeren bij OFH met een Brede Weerpolis dan is dat mogelijk. Voor meer informatie hierover zie onze website: www.ofh.nl

15. Duur van de verzekeringsovereenkomst

De verzekeringsovereenkomst wordt aangegaan voor 12 maanden met stilzwijgende verlenging van telkens 12 maanden. Wilt u de verzekering voor het volgende jaar opzeggen dan dient u dit vóór 1 november schriftelijk aan OFH kenbaar te maken. De Gedragscode Geïnformeerde Verlenging is niet van toepassing en de verzekering is niet tussentijds opzegbaar.

16. Beperking schadevergoedingsplicht

Wanneer in een jaar de premie-inkomsten en de herverzekeringsuitkeringen van de hagelverzekering niet toereikend zijn om alle berekende schadevergoedingen en kosten met betrekking tot hagel te voldoen, wordt conform het bepaalde in de Statuten pondsgewijze gekort op de schade-uitkeringen.

Wanneer in een jaar de premie-inkomsten en de herverzekeringsuitkeringen van de verzekering van de overige weerrisico's (exclusief hagel) niet toereikend zijn om alle berekende schadevergoedingen en kosten met betrekking tot de overige weerrisico's (exclusief hagel) te voldoen, wordt conform het bepaalde in de Statuten pondsgewijze gekort op de schade-uitkeringen. Er wordt in dat geval geen schade vergoed uit de premie-inkomsten van de hagelverzekering.

17 Informatie

Wilt u meer informatie over een Brede Weerpolis van OFH, neemt u dan gerust contact met ons op. Wij komen graag bij u langs om u geheel vrijblijvend te adviseren.

Deze brochure is een samenvatting van de voorwaarden zoals omschreven in het Verzekeringsreglement van de Brede Weerverzekering en de Statuten. Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. In rechte gelden uitsluitend het Verzekeringsreglement en de Statuten.

18 Registratie persoonsgegevens

Uw persoonsgegevens die bij de aanvraag van een verzekering of naderhand aan OFH zijn verstrekt, worden opgenomen in de verzekeringsadministratie van OFH en worden gedeeld met derden. Deze registratie is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

19 Klachten

Indien u een klacht heeft, kunt u deze voorleggen aan de directie van OFH. Als het oordeel van de directie voor u niet bevredigend is en leidt tot een geschil dan is het betreffende artikel van de Statuten van toepassing voor alle gevallen met uitzondering van schadetaxaties.

Als u niet akkoord gaat met een definitieve schadetaxatie dan is een hertaxatie mogelijk (zie paragraaf 9.2 op blz. 10).

*Onderlinge Fruittelers Hagelverzekering OFH
Postbus 397*

2700 AJ Zoetermeer

Telefoon: 079 – 368 13 33

Fax: 079 – 368 13 20

Telefoon België: 02 – 502 68 44

E-mail: info@ofh.nl

Website: www.ofh.nl

Contactpersonen:

Pietjan Visser en Gert Jan van Dijk

Bijlage 7

VEREENIGTE HAGEL

KLANTENINFORMATIE SECUFARM®7

INHOUD	PAGINA
Statuten	3 - 6
Algemene hagelschade- en meergevarenverzekeringsvoorwaarden (AHMGVV S7 NL 15)	7 - 20
Bijzondere hagelschade- en meergevarenverzekeringsvoorwaarden (BHMGGVV S7 NL 15)	21 - 33
A. Gemeenschappelijke bepalingen over de teeltsectoren A (akkerbouw) en S (speciale gewassen)	21 - 27
B. Bepalingen over de teeltsector A (akkerbouw)	27
C. Bepalingen voor de teeltsector S (speciale gewassen)	27 - 33
D. Bijzondere regelingen	33
Premiebepaling Secufarm® (PB Secufarm S7 NL 15)	33 - 35
Overzicht van de gewassoorten (gewassen-referentielijst)	36 - 39

INHOUD	I. Algemene bepalingen	§ 21 Quorum
	§ 1 Naam, zetel	§ 22 Besluiten, vereiste aantal stemmen
	§ 2 Onderwerp, doel	§ 23 Onderwerpen van de beraadslagingen
	§ 3 Boekjaar, bekendmakingen	§ 24 Rechten van de minderheid
	II. Lidmaatschap	IV. Rayonverenigingen
	§ 4 Aanvang en einde	§ 25 Samenstelling
	§ 5 Rechten en plichten van de leden	§ 26 Stemrecht en vertegenwoordiging
	III. Structuur van de vereniging	§ 27 Verkiezing en ambtsperiode
	§ 6 Organen	§ 28 Rayonvergaderingen
	Bestuur	§ 29 Besluiten, vereiste aantal stemmen
	§ 7 Samenstelling	§ 30 Taken van de rayonverenigingen
	§ 8 Verkiezing en ambtsperiode	§ 31 Kosten, onkosten
	§ 9 Bevoegdheden van het bestuur	V. Reserves en voorziening, premieruggave
	Raad van Commissarissen	§ 32 Egalisatievoorziening
	§ 10 Samenstelling	§ 33 Voorziening voor premieruggave
	§ 11 Verkiezing en ambtsperiode	§ 34 Wettelijke en statutaire reserves
	§ 12 Voorzitterschap, proces-verbaal van de beraadslagingen	§ 35 Verenigingsvermogen
	§ 13 Besluiten, vereiste aantal stemmen	VI. Wijziging van de statuten en van de Algemene verzekeringsvoorwaarden
	§ 14 Beleid, taken	§ 36 Voorbehoud, geldigheid
	Ledenraad	VII. Ontbinding en fusering van de vereniging, overdracht van de bestanden
	§ 15 Samenstelling	§ 37 Vereiste voorwaarden
	§ 16 Voorzitterschap, deelname	§ 38 Vermogensverdeling
§ 17 Stemrecht		
§ 18 Gewone vergadering van de ledenraad		
§ 19 Buitengewone vergadering van de ledenraad		
§ 20 Bijeenroeping		

I. Algemene bepalingen

§ 1 Naam, zetel

De vereniging exploiteert de firma: Vereinte Hagelversicherung VVaG. Zij heeft haar zetel in Gießen.

§ 2 Onderwerp, doel

De vereniging heeft tot doel om haar leden te verzekeren tegen materiële schade (oogstuitval) op het gebied van de productie van land- en tuinbouwproducten, met name tegen schade die door hagel of andere elementaire risico's wordt veroorzaakt. Voor zover de voorschriften van § 7 lid 2 VAG [Duitse wet inzake het toezicht op verzekeringsondernemingen] daaraan niet in de weg staan, kan de vereniging herverzekering geven en nemen en in andere ondernemingen deelnemen.

De vereniging kan de zakelijke activiteiten uitbreiden tot andere verzekeringsbranches. In de niet zelf geëxploiteerde verzekeringsbranches kan zij als tussenpersoon verzekeringen voor andere verzekeringsondernemingen aanbieden. De vereniging kan verzekeringen tot maximaal 10 % van de totale verzekerde som ook tegen vaste vergoeding zodanig afsluiten dat de verzekeringnemers geen leden van de vereniging worden.

§ 3 Boekjaar, bekendmakingen

Het boekjaar is het kalenderjaar. Bekendmakingen van de vereniging geschieden in het elektronische Duitse Staatsblad ('Bundesanzeiger').

II. Lidmaatschap

§ 4 Aanvang en einde

Leden van de vereniging zijn de verzekeringnemers. Het lidmaatschap ontstaat bij de aanvang van de verzekeringsovereenkomst door afsluiting of bij de overgang van een verzekeringsovereenkomst. Het vervalt bij de beëindiging van de verzekeringsovereenkomst.

§ 5 Rechten en plichten van de leden

De vereniging heft vooruit te betalen premies en indien nodig naheffingen. Naheffingen kunnen binnen afzonderlijke verzekeringsbranches ook volgens landen, regio's en/of vruchtcategorieën en/of verzekerde risico's worden gedifferentieerd.

Uitgetreden leden blijven voor alle verplichtingen jegens de vereniging – inclusief de plicht tot betaling van de naheffing voor het boekjaar waarin ze uitgetreden zijn – aansprakelijk.

Er kunnen voor bepaalde, naar risicogroepen af te bakenen ledenbestanden afzonderlijke regelingen worden gevormd.

III. Structuur van de vereniging

§ 6 Organen

De organen van de vereniging zijn:

- Bestuur
- Raad van Commissarissen
- Ledenraad

BESTUUR

§ 7 Samenstelling

Het bestuur bestaat uit ten minste twee personen. Daarnaast bepaalt de Raad van Commissarissen het aantal leden en kan hij een lid tot voorzitter en plaatsvervanger benoemen. Het bestuur neemt zijn besluiten met meerderheid van stemmen; bij staken van de stemmen beslist de stem van de voorzitter. Dit geldt niet bij een tweehoofdig bestuur. De benoeming van procureurs vereist de goedkeuring van alle bestuursleden.

§ 8 Vertegenwoordiging van de vereniging

De vereniging wordt wettig vertegenwoordigd door twee bestuursleden of door een bestuurslid samen met een procuratiehouder.

§ 9 Bevoegdheden van het bestuur

Het bestuur leidt de zakelijke activiteiten van de vereniging met inachtneming van de wettelijke voorschriften, de statuten en het door de Raad van Commissarissen uitgevaardigde Huishoudelijk Reglement voor het bestuur. Voor de volgende zaken is de toestemming van de Raad van Commissarissen nodig:

- a) Vaststelling van veiligheidstoelagen en naheffingen,
- b) Regelingen over de premieruggave,
- c) Verkrijging en vervreemding van percelen,
- d) Opnemen van leningen, afgifte van schuldbrieven, aangaan van wisselverplichtingen, voor zover de verplichtingen 30.000,- € te boven gaan,
- e) Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves,
- f) Vaststelling en wijziging van de grenzen van de rayonverenigingen even

als van het Huishoudelijk Reglement en de zakelijke instructie voor de rayonverenigingen en hun voorzitters,
g) Wijziging en invoering van Algemene verzekeringsvoorwaarden.

RAAD VAN COMMISSARISSEN

§ 10 Samenstelling

De Raad van Commissarissen bestaat uit vijftien leden waarvan minstens twaalf leden van de vereniging moeten zijn. De samenstelling ervan dient een regionale vertegenwoordiging van alle leden van de vereniging te waarborgen.

De leden van de Raad van Commissarissen oefenen hun ambt als ereambt uit. Ze ontvangen een door de ledenraad vast te stellen onkostenvergoeding.

§ 11 Verkiezing en ambtsperiode

De Raad van Commissarissen wordt door de ledenraad met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen op geheime wijze gekozen. Het ambt van de leden van de Raad van Commissarissen vervalt bij de beëindiging van de vergadering van de ledenraad, die besluit over de decharge ten aanzien van het vierde boekjaar na de aanvang van hun ambtsperiode. Het boekjaar waarin de ambtsperiode aanvangt, wordt niet meegerekend. Hervervolging is toegestaan. Kandidaten die op dit tijdstip het 65e levensjaar hebben voltooid, kunnen niet herkozen worden.

De ledenraad kan de benoeming van een lid herroepen door een meerderheid van drie vierde van de uitgebrachte stemmen.

Treedt een lid vóór afloop van zijn ambtsperiode af, dan dragen de rayonverenigingen een nieuwe kandidaat voor, over wie de eerstvolgende vergadering van de ledenraad beslist. Diens verkiezing geschiedt voor de rest van de ambtsperiode van het voortijdig afgetreden lid van de Raad van Commissarissen.

§ 12 Voorzitterschap, proces-verbaal van de beraadslagingen

Iedere nieuwe Raad van Commissarissen kiest op geheime wijze uit zijn midden een voorzitter en een plaatsvervanger.

De beraadslagingen worden geleid door de voorzitter, bij zijn verhindering door de plaatsvervangende voorzitter en bij verhindering van beiden door het qua jaren oudste lid van de Raad van Commissarissen.

Over de beraadslagingen, het resultaat ervan en besluiten van de Raad van Commissarissen wordt een proces-verbaal vervaardigd dat de leider van de beraadslagingen evenals twee van de aanwezige leden dienen te ondertekenen.

De Raad van Commissarissen kan uit zijn midden voor de voorbereiding van bepaalde taken commissies benoemen.

§ 13 Besluiten, vereiste aantal stemmen

Voor besluitvorming van de Raad van Commissarissen is de aanwezigheid van minstens de helft van zijn leden vereist. Voor de besluiten is de meerderheid van stemmen van de aanwezigen vereist. Bij staken van de stemmen geldt een verzoek als afgewezen.

Wordt bij verkiezingen een meerderheid van stemmen bij de eerste stemronde niet behaald, dan komen de beide personen die de meeste stemmen hebben gekregen, door de eerste ronde. Daarna beslist bij staken van de stemmen het lot.

De voorzitter kan een besluitvorming tot stand brengen door schriftelijk – ook langs de weg van de telecommunicatie – overgebrachte stemming indien geen lid bezwaar maakt tegen deze procedure. Bij besluitvormingen via de schriftelijke procedure is de meerderheid van stemmen van alle leden van de Raad van Commissarissen noodzakelijk.

De Raad van Commissarissen moet minstens eenmaal per half kalenderjaar worden bijeengeroepen.

De voorzitter roept de Raad van Commissarissen schriftelijk met vermelding van het doel en de plaats van de vergadering bijeen; hij kan het bestuur daarmee belasten.

§ 14 Beleid, taken

De Raad van Commissarissen dient het beleid te controleren en de hem door wet en statuten toegekende taken te vervullen. Hij geeft zich zelf een Huishoudelijk Reglement.

Tot zijn bevoegdheid behoren met name:

- Benoeming en ontslag van de bestuursleden en van de bestuursvoorzitter evenals
- Controle van de jaarrekening, het jaarverslag en het voorstel van het bestuur voor de bestemming van de balanswinst,
- Vaststelling van de jaarrekening,
- Aanwijzing van de accountants voor de eindejaarscontrole,

- Bepaling van de sleutel voor de verdeling van het door de ledenraad vastgestelde bedrag voor de onkostenvergoedingen van de Raad van Commissarissen,
- Vaststelling van de presentiegelden en de reiskostenvergoeding voor de vertegenwoordigers bij de vergadering van de ledenraad en voor de taxateurs,
- Aanwijzing van twee leden van de Raad van Commissarissen en een plaatsvervanger, die bij de accountantscontrole dienen mee te werken,
- Toestemming voor dringende wijzigingen van de statuten die de toezichthoudende overheidsinstantie verlangt, die echter aan de vergadering van de ledenraad in haar volgende zitting ter besluitvorming dienen te worden voorgelegd,
- Toestemming voor de in § 9 genoemde punten te verlenen.

LEDENRAAD

§ 15 Samenstelling

De ledenraad bestaat uit de door de rayonverenigingen als gedelegeerden gekozen leden van de vereniging en de leden van de Raad van Commissarissen, voor zover ze leden van de vereniging zijn.

De ledenraad vertegenwoordigt als hoogste orgaan van de vereniging de leden in zijn totaliteit.

§ 16 Voorzitterschap, deelname

Het voorzitterschap in de ledenraad is in handen van de voorzitter van de Raad van Commissarissen, zijn plaatsvervanger of een door de Raad van Commissarissen gekozen lid.

Bestuur en Raad van Commissarissen dienen aan de vergadering van de ledenraad deel te nemen. De leden van de vereniging zijn tot deelname gerechtigd. Rayondirecteuren en andere door het bestuur uitgenodigde personen is de deelname aan de vergadering van de ledenraad herroepbaar toegestaan.

§ 17 Stemrecht

Stemgerechtigd zijn de gedelegeerden van de rayonverenigingen of hun gekozen vertegenwoordigers en de leden van de Raad van Commissarissen, voor zover ze leden van de vereniging zijn. Een vertegenwoordiging van de stemgerechtigden is niet toegestaan. Iedere stemgerechtigde heeft één stem.

Een stemgerechtigde kan het stemrecht niet uitoefenen, ingeval het de bedoeling is dat hij door de besluitvorming wordt gedechargeerd of betrekkingen tussen hem en de vereniging onderwerp van de besluitvorming zijn.

§ 18 Gewone vergadering van de ledenraad

De gewone vergadering van de ledenraad vindt ieder jaar in de loop van de eerste acht maanden van het boekjaar plaats.

§ 19 Buitengewone vergadering van de ledenraad

Een buitengewone vergadering van de ledenraad dient te worden bijeengeroepen,

- indien het belang van de vereniging het vereist,
- op verzoek van de Raad van Commissarissen of de toezichthoudende overheidsinstantie,
- indien minstens twaalf in de ledenraad stemgerechtigden de bijeenroeping schriftelijk met vermelding van het doel en de redenen bij het bestuur aanvragen.

§ 20 Bijeenroeping

De plaats en het tijdstip van vergadering worden bepaald door het bestuur in overleg met de Raad van Commissarissen. De vergadering van de ledenraad vindt plaats op het hoofdkantoor van de vereniging of op wisselende plaatsen in de Bondsrepubliek Duitsland; hierbij komen de verschillende districten van de vereniging in aanmerking.

Bij de oproeping tot de vergadering van de ledenraad worden plaats, dag, uur en de agenda, met name de onderwerpen waarover een besluit dient te worden genomen, bekendgemaakt. Iedere rayonvergadering en iedere stemgerechtigde in de vergadering van de ledenraad kan schriftelijk onder vermelding van het doel en de redenen van het bestuur verlangen dat onderwerpen ter besluitvorming op de agenda van een vergadering van de ledenraad worden gezet en bekendgemaakt.

Over onderwerpen die niet bekend zijn gemaakt, mogen geen besluiten worden genomen.

§ 21 Quorum

De ledenraad is in staat om besluiten te nemen indien minstens de helft van de stemgerechtigden aanwezig is. Is een ledenraad niet in staat om

besluiten te nemen, dan dient binnen twee maanden een nieuwe vergadering te worden bijeengeroepen die zonder rekening te houden met het aantal verschenenen besluit. In de oproeping dient hier uitdrukkelijk op te worden gewezen.

§ 22 Besluiten, vereiste aantal stemmen

Voor de besluiten van de ledenraad is, voor zover niet de wet of de statuten een grotere meerderheid voorschrijven, de meerderheid van de uitgebrachte stemmen nodig. Bij staken van de stemmen geldt een verzoek als afgewezen. Voor besluiten over wijzigingen van de statuten en van de verzekeringsvoorwaarden is de toestemming nodig van twee derde van de in de vergadering van de ledenraad aanwezige stemgerechtigden.

Wordt bij verkiezingen een meerderheid van stemmen bij de eerste stemronde niet behaald, dan komen de beide personen die de meeste stemmen hebben gekregen, door de eerste ronde. Daarna beslist bij staken van de stemmen het lot.

De wijze van stemmen in de vergadering van de ledenraad wordt door de voorzitter bepaald. Er kan bij acclamatie worden gestemd indien niet meer dan vijf stemgerechtigden daartegen bezwaar maken.

§ 23 Onderwerpen van de beraadslagingen

Aan de gewone vergadering van de ledenraad dient door het bestuur verslag te worden uitgebracht over de stand van zaken en de jaarrekening van het laatste boekjaar en door de Raad van Commissarissen over de controle van de jaarrekening.

De gewone vergadering van de ledenraad besluit in de in de wet en statuten uitdrukkelijk bepaalde gevallen en heeft met name de volgende taken:

- besluitvorming over de benoeming van de leden van de Raad van Commissarissen,
- besluitvorming over de verkiezing van drie leden van de vereniging en hun plaatsvervangers die bij de accountantscontrole dienen mede te werken,
- besluitvorming over wijzigingen van de statuten,
- besluitvorming over het opgeven van verzekeringsbranches en het invoeren van nieuwe verzekeringsbranches,
- besluitvorming over de ontbinding van de vereniging evenals de fusie ervan met andere verenigingen en over bestandsoverdrachten,
- besluitvorming over de herroeping van de verkiezing tot lid van de Raad van Commissarissen,
- decharge van het bestuur en van de Raad van Commissarissen,
- besluitvorming over de hoogte van het totale bedrag van de onkostenvergoeding van de Raad van Commissarissen,
- besluitvorming over de bestemming van de balanswinst.

§ 24 Rechten van de minderheid

Voor zover wettelijke voorschriften aan een minderheid bijzondere rechten verlenen, komen deze de minderheid toe volgens § 122 AktG [Duitse wet op de naamloze vennootschappen].

IV. Rayonverenigingen

§ 25 Samenstelling

Het gebied waar de vereniging zakelijk actief is, wordt door het bestuur in rayons ingedeeld, waarvan de leden telkens een rayonvereniging vormen. Het bestuur kan met toestemming van de Raad van Commissarissen de rayons om belangrijke redenen wijzigen of opnieuw indelen.

De rayonverenigingen dienen ter bevordering van de belangen van de maatschappij en voor het laten gelden van wensen en verzoeken uit de kringen van de leden.

§ 26 Stemrecht en vertegenwoordiging

Tot deelname aan de rayonvergadering zijn alle leden van de rayonvereniging gerechtigd. Vertegenwoordiging door een schriftelijk gevolmachtigde is toegestaan, een gevolmachtigde kan echter hoogstens twee leden vertegenwoordigen.

Ieder lid, ook indien hij meerdere verzekeringsovereenkomsten heeft afgesloten, heeft slechts één stem.

§ 27 Verkiezing en ambtsperiode

De rayonverenigingen kiezen uit hun leden een voorzitter en een plaatsvervanger voor drie jaar. Herververkiezing is toegestaan. Kandidaten die op dit tijdstip het 65e levensjaar hebben voltooid, kunnen niet worden herkozen.

De voorzitters dienen hun taken als vrijwilliger en overeenkomstig het voor de rayonverenigingen en hun voorzitters uitgevaardigde Huishoudelijk Reglement en de zakelijke instructie uit te voeren.

§ 28 Rayonvergaderingen

In ieder jaar dient een gewone rayonvergadering zo mogelijk in de tijd van 1 november tot 31 december plaats te vinden.

Een buitengewone rayonvergadering moet worden bijeengeroepen zodra 50 leden of leden die 5 duizendste van de verzekerde som van de vereniging vertegenwoordigen, hierom verzoeken of het bestuur het noodzakelijk acht.

§ 29 Besluiten, vereiste aantal stemmen

De rayonvergadering is in staat om besluiten te nemen, indien minstens vijf stemgerechtigde leden aanwezig zijn.

Stemmingen en verkiezingen geschieden volgens de voor de vergadering van de ledenraad geldende bepalingen.

Voor verzoeken aan de ledenraad tot wijziging van de statuten en van de verzekeringsvoorwaarden is de toestemming nodig van minstens 50 leden of van leden die minstens 5 duizendste van de verzekerde som van de vereniging vertegenwoordigen.

§ 30 Taken van de rayonverenigingen

Tot de taken van de rayonverenigingen behoren:

- de voordracht van kandidaten voor de Raad van Commissarissen, waarbij een kandidaat die op de verkiezingsdatum van de betreffende ledenraad het 65e levensjaar heeft voltooid, niet kan worden voorgedragen,
- de verkiezing van de gedelegeerde voor de ledenraad evenals van twee plaatsvervangers,
- de verkiezing van deskundigen (experts).

Tot hun competentie behoort verder het geven van preadviezen en het indienen van verzoeken uit de rijen van de leden tot wijziging van de statuten en van de verzekeringsvoorwaarden.

§ 31 Kosten, onkosten

De door de deelname aan de vergadering van de ledenraad voor de gedelegeerden of hun vertegenwoordigers ontstane onkosten worden door de vereniging vergoed. Eveneens draagt de vereniging de porto-, druk- en zaalkosten die door het houden van de rayonvergaderingen ontstaan.

V. Reserves en voorziening, premieruggave

§ 32 Egalisatievoorziening

Voor het opvangen van datgene wat per jaar nodig is, wordt een egalisatievoorziening gevormd.

§ 33 Voorziening voor premieruggave

De winst over het boekjaar moet, voor zover deze niet naar het nieuwe boekjaar wordt overgebracht, aan een voorziening worden toegevoegd die slechts mag worden gebruikt voor premieruggave. De winst wordt berekend met inachtneming van juridische regelingen inzake de vennootschapsbelasting.

De premieruggave is afhankelijk van het schadeverloop en van de duur van de verzekeringsovereenkomst.

Een aanspraak op premieruggave komt de leden naar evenredigheid van de gestorte jaarbijdrage toe. Voor verzekeringsovereenkomsten die vóór uitbetaling of verrekening worden opgezegd of beëindigd, wordt geen premieruggave verleend.

Voor de premieruggave en de vorm ervan is de toestemming van de Raad van Commissarissen nodig. Een premieruggave moet geschieden, zodra de voorziening 20 % van de premie-ontvangst te boven gaat.

§ 34 Wettelijke en statutaire reserves

Ter dekking van buitengewone verliezen uit de zakelijke activiteiten dient een verliesreserve tot de hoogte van 5 duizendste van de verzekerde som van het lopende jaar te worden gevormd.

Aan de verliesreserve dient totdat het maximum bedrag bereikt is, van de jaarwinst waarover nog geen belasting is betaald, 15 %, minstens echter 50.000,- € te worden toegevoegd. Voor verdere toevoegingen evenals onttrekkingen is de toestemming nodig van de Raad van Commissarissen. Op de verliesreserve kan ter dekking van het verlies van een boekjaar hoogstens tot een derde van het saldo ervan een beroep worden gedaan.

Hij mag echter niet dalen tot beneden 2 duizendste van de verzekerde som van het lopende jaar.

Er kunnen vrije reserves worden gevormd.

§ 35 Verenigingsvermogen

Het vermogen dient te worden belegd volgens de wettelijke bepalingen en volgens de richtlijnen van de toezichthoudende overheidsinstantie.

Uittredende leden hebben geen aanspraak op het verenigingsvermogen.

VI. Wijziging van de statuten en van de Algemene verzekeringsvoorwaarden

§ 36 Voorbehoud, geldigheid

De statuten kunnen ook zonder uitdrukkelijke toestemming van de verzekeringnemer worden gewijzigd, voor zover deze regelingen bevatten over naam, zetel, onderwerp en doel van de verzekeringsvereniging, het lidmaatschap, de samenstelling en de bevoegdheden van het bestuur, de samenstelling, verkiezing, ambtsperiode en bevoegdheden van de Raad van Commissarissen, de samenstelling, verkiezing, ambtsperiode, het stemrecht en de onderwerpen van beraadslaging van de ledenraad, de samenstelling, het stemrecht, verkiezing en ambtsperiode evenals taken van de rayonverenigingen, de reserves, voorzieningen en premieruggave evenals het statutenvoorbehoud wegens wijziging van de statuten en van de verzekeringsvoorwaarden.

De Algemene verzekeringsvoorwaarden kunnen zonder opzeggingsrecht met geldigheid voor bestaande verzekeringsovereenkomsten worden gewijzigd:

- a) naar aanleiding van wetwijzigingen waarop de bepalingen van de verzekeringsovereenkomst berusten, bij rechtstreeks de verzekeringsovereenkomst betreffende wijzigingen van de jurisprudentie, van de administratieve praktijk van de 'Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht' [Duitse federale autoriteit voor toezicht op de financiële dienstverlening] of van de mededingingsautoriteiten, ingeval van ongeldigheid van verzekeringsvoorwaarden evenals ter afwijking van een bezwaar van de zijde van een mededingingsautoriteit of van een toezichthoudende overheidsinstantie,
  - b) ter opheffing van interpretatiewijfels met betrekking tot de bewoording, indien de betreffende aanpassing is gedekt door de tot dusverre geldende tekst met betrekking tot de voorwaarde en rekening wordt gehouden met de objectieve wil evenals de belangen van beide partijen, voor zover ze regelingen bevatten over de verzekeringsdekking (verzekerde risico's, verzekerde vruchtcategorieën en vruchtsoorten, verzekerde voorwerpen, schadegebeurtenissen en schadebeelden, verzekerde schades) en de aansprakelijkheid van de verzekeraar, de contractduur, de declaratie (het teeltplan en de dekking vooraf), de verzekeringspremie en de bijkomende kosten, de schadevaststellingsprocedure, de schadeberekening en de kosten van de schadeberekening evenals de betaling van de schadevergoeding.
- De gewijzigde verzekeringsvoorwaarden worden aan de verzekeringnemer schriftelijk bekendgemaakt en toegelicht. Ze gelden als goedgekeurd indien de verzekeringnemer niet binnen een maand na bekendmaking schriftelijk bezwaar maakt. Hierop wordt hij bij de bekendmaking met name gewezen. Voor het in acht nemen van de termijn is de verzending voldoende.
- Bij tijdig ingediend bezwaar lopen de verzekeringsovereenkomsten met de oorspronkelijke voorwaarden door. Door wijziging van de overige bepalingen wordt een bestaande verzekeringsovereenkomst alleen dan aangetast, indien de verzekeringnemer hier uitdrukkelijk mee instemt.

VII. Ontbinding en fusering van de vereniging, overdracht van de bestanden

§ 37 Vereiste voorwaarden

De ontbinding van de vereniging, de overdracht van de bestanden op een andere onderneming evenals de fusering met een andere vereniging kunnen door besluit van de vergadering van de ledenraad geschieden.

Voor de besluiten tot fusering met een andere vereniging evenals de overdracht van de bestanden en de ontbinding van de vereniging is voor de geldigheid ervan een meerderheid van drie vierde nodig.

De liquidatie van de vereniging geschiedt door het bestuur als vereffenaar, voor zover niet door besluiten van de ledenraad andere personen worden aangewezen.

§ 38 Vermogensverdeling

De verdeling van het vermogen dat overblijft na vereffening van de schulden en het voldoen aan de verplichtingen van de vereniging, geschiedt met inachtneming van de verzekerde som van het laatste jaar.

Goedgekeurd door de 'Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht' [Duitse federale autoriteit voor toezicht op de financiële dienstverlening] op 26-11-2007 – GZ: VA 32 – VU 5419 – 2007/0002

I. Omvang van de verzekeringsdekking

- § 1 Verzekerde risico's
- § 2 Vruchtcategorieën, gewassoorten
- § 3 Verzekerde objecten, dekkinggebied
- § 4 Schadegevallen en schadebeelden
- § 5 Verzekerde schades en verzekerde kosten
- § 6 Niet verzekerde schades en kosten, niet verzekerde plantenproductie
- § 7 Algemene uitsluitingen
- § 8 Aansprakelijkheidsperiode tijdens de verzekeringsperiode

II. Verzekeringscontract

- § 9 Verzekeringscontract
- § 10 Informatieplicht van de verzekeringnemer vóór de contractafsluiting
- § 11 Verzekering bij voorschades
- § 12 Beëindiging van het verzekeringscontract wegens bijzondere redenen
- § 13 Duur van het contract
- § 14 Meerdere verzekeringen

III. Declaratie, verzekeringsbedrag

- § 15 Declaratie, teeltopgave, teeltplannen
- § 16 Verzekerde som
- § 17 Verzekeringsdekking vóór indiening van het teeltplan

IV. Verzekeringspremie (premie)

- § 18 Jaarpremie
- § 19 Premiebetaling

V. Plichten van de verzekeringnemer bij een verzekerde schadegeval

- § 20 Plichten van de verzekeringnemer bij het optreden van een verzekerde schadegeval

VI. Schadegeval

- § 21 Procedure voor schadevaststelling
- § 22 Schadevaststelling
- § 23 Betaling van de schadevergoeding
- § 24 Kosten van de schadetaxatie

VII. Overige bepalingen

- § 25 Mededelingen, kennisgevingen, wilsverklaringen
- § 26 Volmacht van de verzekeringsvertegenwoordiger
- § 27 Vertegenwoordiger
- § 28 Toepasselijk recht
- § 29 Gegevensverwerking
- § 30 Klachten en geschillen
- § 31 Overige

I. Omvang van de verzekeringsdekking

§ 1 Verzekerde risico's

1. Algemeen

De hagelschade- en meergevarenverzekering voor de plantenproductie buiten (in de open lucht) kan voor alle soorten gewassen (vruchtsoorten) worden afgesloten. De verzekeraar betaalt overeenkomstig deze voorwaarden – voor zover niet anders overeengekomen – schadevergoeding voor de schade die als oogstopbrengstverlies aan de verzekerde bodemproducten (gewassen) aantoonbaar ontstaat door

a) één van de volgende elementaire weerrisico's:

- hagel,
- storm,
- vorst,
- zware regen,

of

b) één van de volgende weersafhankelijke risico's:

- droogte,
- brand door blikseminslag,
- sneeuwdruk,
- ijzel.

c) Hetzelfde geldt ook voor de weersafhankelijke gebeurtenissen uitwintering of erosie.

d) De verzekeraar behoudt zich voor om afzonderlijke gewassen, met name de gewassen die voor de teelt in het Nederlandse klimaat niet geschikt zijn, van de verzekering uit te sluiten of daarvoor overeenkomsten af te sluiten die van deze verzekeringsvoorwaarden afwijken.

2. Risicogroep

De risico's kunnen alleen in het verzekeringsproduct „Secufarm 7 NL“ gemeenschappelijk verzekerd worden. Het is niet mogelijk om gewassoorten tegen afzonderlijke risico's te verzekeren. Binnen een zelfde verzekeringscontract moet steeds de totale teelt van een vruchtcategorie (vgl. § 2 AHMGVV S7 NL en passage A § 2 BHMGGV S7 NL) verzekerd worden.

3. Verzekerde risico's

In de zin van deze voorwaarden is

3.1 **hagel** een vaste, door het weer veroorzaakte neerslag in de vorm van ijskorrels met een diameter van minstens 5 mm.

3.2 **storm** een in het gebied van de beteelde oppervlakte optredende door het weer veroorzaakte luchtbeweging van minstens windkracht 8 volgens Beaufort (windsnelheid minstens 63 km/uur), gemeten aan de

hand van meetgegevens van het dichtstbijzijnde meetstation van het KNMI (Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut) met betrekking tot het beteelde oppervlakte. Een overeenkomstige windkracht moet zich ook voor doen op de plaats van het schadegeval.

Als de windkracht voor het schadegebied niet kan worden vastgesteld, dan wordt van windkracht 8 uitgegaan, indien de verzekeringnemer aantoonbaar dat

- a) de luchtbeweging in de nabije omgeving van het dekkinggebied schade heeft aangericht aan gebouwen of aan bomen in onberispelijke staat of aan andere zaken die net zo veel weerstand hebben; of dat
- b) de schade aan de gewasplanten die anders in onberispelijke staat verkeren, alleen door storm kan zijn ontstaan.

3.3 **vorst** een in het gebied van de beteelde oppervlakte optredende door het weer veroorzaakte afkoeling van de luchttemperatuur met waarden tot onder 0°C, gemeten op een hoogte van anderhalve meter boven een grasveld op basis van de meetgegevens van het meetstation van de KNMI (Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut) dat het dichtst bij de beteelde oppervlakte ligt.

- a) Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de vorstgraden lichte vorst (-0,1° t/m -5,0°C), matige vorst (-5,1° t/m -10,0°C), strenge vorst (-10,1° t/m -15,0°C), zeer strenge vorst (-15,1°C t/m -20,0°C) en extreem strenge vorst (-20,1°C of kouder).

Een overeenkomstige vorstgraad moet zich ook voordoen op de plaats van het schadegeval.

- b) Onderscheiden wordt hierbij wintervorst en nachtvorst. In welke periode er wordt gesproken van wintervorst en nachtvorst, is af te leiden uit A § 3 Nr. 4 BHMGGV S7NL.

- c) Bij het gewassoort wijn (wijnstokken dragend) wordt rekening gehouden met de duur van de vorstinwerking en de daarbijhorende vorstgraden.

Bij wintervorst moet in deze periode tenminste op 3 opeenvolgende dagen een zeer strenge vorst geheerst hebben of op tenminste 1 dag in de periode van aansprakelijkheid extreem strenge vorst gemeten zijn. Bij nachtvorst moet op tenminste 1 dag in deze periode minimaal matige vorst gemeten worden.

- 3.4 **zware regen** een in het gebied van de beteelde oppervlakte optredende door het weer veroorzaakte heftige regen met een regenhoeveelheid van meer dan 50 liter per vierkante meter (50 mm) binnen 24 uur op basis van de meetgegevens van het neerslagmeetstation van de KNMI dat het dichtst bij de beteelde oppervlakte ligt. Als zware regen volgens deze voorwaarden wordt ook een extreme neerslag

van meer dan 85 mm binnen 48 uur of meer dan 110 mm binnen 96 uur of meer dan 240 mm in een periode van 28 dagen (langdurige regen) beschouwd, gemeten aan de hand van meetgegevens van het dichtstbijzijnde neerslagmeetstation van het KNMI met betrekking tot de beteelde oppervlakte. Een overeenkomstige neerslaghoeveelheid moet zich ook voordoen op de plaats van het schadegeval.

3.5 **sneeuwdruk** de inwerking van het gewicht van sneeuwmassa's op de verzekerde bodemproducten/gewassen. Sneeuw is een natuurlijke, vaste, door het weer veroorzaakte neerslag in de vorm van sneeuw-kristallen. Daarbij mag de ophoping van de sneeuwmassa's op de bodemproducten/gewassen niet door mensen veroorzaakt zijn. De op de bodemproducten/gewassen drukkende sneeuwmassa moet daarbij door een door het weer veroorzaakte neerslag als regenequivalent van meer dan 20 liter per vierkante meter (20 mm) per dag veroorzaakt zijn, berekend op basis van de meetgegevens van het neerslagmeetstation van de KNMI dat het dichtst bij de beteelde oppervlakte ligt.

3.6 **ijzel** (onderkoelde regen) een weersafhankelijke neerslag die uit onderkoelde regendruppels bestaat, die wezenlijk kouder dan 0°C, maar nog vloeibaar zijn. Deze regendruppels moeten bij het neerkomen op de verzekerde bodemproducten/gewassen plotseling tot ijs bevroren en hierop een ijslaag vormen.

3.7 **droogte** (weersafhankelijk neerslagtekort) dat is opgetreden in het gebied van de beteelde oppervlakte tussen 1 april en 30 september van het oogstjaar resp. verzekeringsjaar, welke uit een klimatologische waterbalans wordt vastgesteld.

De klimatologische waterbalans wordt berekend uit het verschil tussen de dagelijkse weersafhankelijke neerslaghoeveelheid en de hoogte van de potentiële verdamping op basis van de meetgegevens van het neerslagmeetstation van de KNMI dat het dichtst bij de beteelde oppervlakte ligt. Voor de vaststelling van het neerslagtekort worden alle dagtotalen vanaf 1 april van het kalenderjaar opgeteld. Er is sprake van droogte, als er zich een negatieve waterbalans voordoet, die de grenswaarde van 250 mm bereikt heeft.

Het neerslagtekort berekend op basis van de klimatologische waterbalans moet ook ontstaan zijn op de beteelde oppervlakte.

3.8 **brand** een vuur dat vergezeld gaat met vlammen, dat zonder een daarvoor bestemde brandhaard ontstaan is en dat zich op eigen kracht verspreidt. Dit vuur dient uitsluitend door de directe overgang van een weersafhankelijke bliksem (blikseminslag) op de verzekerde bodemproducten/gewassen ontstaan te zijn.

4. Extra verzekerde gebeurtenissen

In de zin van deze voorwaarden is

4.1 **uitwintering** de schade-inwerking van weersafhankelijke vorst (zie bovenstaand nr. 3.3) of sneeuw (zie bovenstaand nr. 3.5), met name vorst (schommelingen van temperaturen van onder en boven nul), kale vorst, sterke vorst evenals ijs- en sneeuwlagen op overwinterende, nog niet oogstbare gewasplanten (zogenaamde wintergewassen) uit het teeltsector A.

4.2 **erosie** (bodemerrosie) een weersafhankelijke, hevige afvoer en verplaatsing van akkerbodemmateriaal d.m.v. wegspoelen of verstuiwen van percelen, waarop de verzekerde bodemproducten geteeld worden, veroorzaakt door weersafhankelijke neerslag in de vorm van zware regen (zie bovenstaand nr. 3.4) of weersafhankelijke storm (zie bovenstaand nr. 3.2). Erosie bestaat ook, indien op percelen, waarop de verzekerde bodemproducten geteeld worden, bodemmateriaal of keien ten gevolge van weersafhankelijke zware regen (zie nr. 3.4) of weersafhankelijke storm (zie nr. 3.2) van dezelfde beteelde oppervlaktes aangespoeld of aangewaaid zijn en zich hierop hebben afgezet.

§ 2 Vruchtcategorieën, gewassoorten

Vruchtcategorieën zijn de onder een categorie-aanduiding samengevatte gewassoorten (vruchtsoorten). De door de verzekeraar benoemde vruchtcategorieën volgen uit de Bijzondere hagelschade- en meergevarenverzekeringsvoorwaarden (BHMGGV S7 NL). De daar niet opgesomde vruchtcategorieën zijn telkens een aparte vruchtcategorie. De toewijzing van de afzonderlijke gewassoort aan vruchtcategorie volgt uit het overzicht van de gewassoorten (gewassen-referentielijst).

§ 3 Verzekerde objecten, dekkingengebied

1. Verzekerde objecten

Bij een gewassoort waarop het verzekeringscontract betrekking heeft, zijn de in de BHMGGV S7 NL (vgl. sectie A § 1 BHMGGV S7 NL) of de in het verzekeringscontract genoemde objecten verzekerd.

2. Dekkingengebied

Dekkingengebied zijn in principe alle door het bedrijf van de verzekeringnemer resp. verzekerde geëxploiteerde beteelde oppervlaktes,

waarop het verzekeringscontract betrekking heeft. Verzekeringsdekking bestaat alleen in het dekkingengebied; het concrete dekkingengebied wordt ieder jaar opnieuw bepaald door de teeltopgave. Bij wisselende beteelde oppervlaktes is het dekkingengebied alleen het in het desbetreffende teeltplan (vgl. § 15) aangegeven, voor het in het kader van het verzekeringscontract voor de plantenproductie buiten gebruikte en bij de verzekering aangemelde, exploitatie- of productieoppervlak.

§ 4 Schadegevallen en schadebeelden

1. Algemeen

Een van de in § 1 nr. 1 sectie 1 zin 2.a van deze voorwaarden genoemde verzekerde elementaire risico's moet steeds direct op de verzekerde gewassoort hebben ingewerkt of een van de in § 1 nr. 1 sectie 1 zin 2.b genoemde verzekerde risico's of een van de in § 1 nr. 1 sectie 1 zin 2.c genoemde weersafhankelijke gebeurtenissen moet steeds op het verzekerde gewas ingewerkt hebben. Een schadegeval door het elementaire risico vorst is alleen als zodanig aan te nemen, als de Bijzondere voorwaarden (BHMGGV S7 NL) beschreven tijdsinterval binnen de verplichte periode een bepaald minimum vorstgraden binnen een minimale periode was en werd veroorzaakt door de in Nr. 2.d beschreven schadebeeld.

2. Schadebeelden bij hagelbuien, storm, zware regen en vorst

Verzekerd zijn alleen schades, die ontstaan doordat planten of plantendelen door

- hagelbuien flink geraakt of afgeslagen, geknakt, gebroken of stukgeslagen;
- blootstelling aan storm ontwortelt, stukgeslagen, geknakt, gebroken, af- of ingescheurd, afgeschuurd, uitgewreven, dicht- of weggewaaid;
- zware regen opengebarsten, stukgeslagen, geknakt, gebroken, af- of ingescheurd zijn;
- vorst weefselbeschadigingen door bevroren of openbarsten van de cellen zijn opgetreden, waarbij

aa) aan gewassen binnen de vruchtcategorie "vruchthout en productiehout" de weefselbeschadigingen door wintervorst (zie § 1 nr. 3.3) zo ernstig moeten zijn, dat het fruithout of fruitstruiken of substantiële onderdelen daarvan (takken, twijgen, stangen) afsterven of al afgestorven zijn, zodat aan de afgestorven delen geen knopontwikkeling meer plaatsvindt; dergelijke schade moet uiterlijk in het verzekeringsjaar, welke volgt op het jaar dat de wintervorst heeft plaatsgevonden, zichtbaar zijn geworden.

bb) aan gewassen binnen de vruchtcategorie "boomkwekerijen" en "snij- en trekheesters" de weefselbeschadigingen door wintervorst (zie § 1 nr. 3.3) zo ernstig zijn, dat de vermarktbaarheid volledig verloren gaat of alleen door extra teeltactiviteiten (bv. snoeihandelingen) weer tot stand kan worden gebracht of er door vorst aanzienlijke groeistoringen ontstaan zijn.

cc) aan gewassen binnen de vruchtcategorie "Pitfruit", "Steenfruit", Bessen, of "Industrie- en sapfruit" de weefselbeschadigingen door wintervorst of late vorst ontstaan zijn (zie § 1 nr. 3.3).

- aan de bloeiknoppen deze zo massief moet zijn, dat zij afsterven als gevolg, of zodanig beschadigd zijn dat er geen vruchten meer of alleen vruchten met typische bevroeringsverschijnselen ontwikkelen (§ 3 Nr. 2.2 BHMGGV S7 NL) of

- op het hout deze zo massief moeten zijn, dat voedingsstoffen en watervoorziening van de bloei in ontwikkeling als gevolg van schade op het hout zo sterk beïnvloedt zijn, dat er geen vruchtontwikkeling plaatsvindt.

dd) aan het gewassoort wijn (wijnstokken dragend) de weefselbeschadigingen

- door wintervorst (zie § 1 nr. 3.3) aan de winterogen van de wijnstok waarop de scheuten zich ontwikkelen, die tijdens de vegetatierust nodig zijn voor de opbrengst van het oogstjaar, zo massief moet zijn, dat het uitlopen van de winterogen uitblijft, of

- door nachtvorst (zie § 1 nr. 3.3) aan de scheuten, bloemen of bloei, die zich uit de winterogen ontwikkeld hebben, zo massief moeten zijn, dat deze als gevolg van het afsterven of beschadigd zijn, er geen vruchten meer of alleen vruchten met kenmerkende vorstschade ontwikkelen.

3. Schadebeelden bij droogte, brand door blikseminslag, sneeuwdruk, ijzel

Verzekerd zijn alleen schades, die ontstaan doordat planten of plantendelen ten gevolge van

- droogte voortijdig afgestorven of verdroogd zijn of het oogstmateriaal vervroegd afgerijpt is (noodrijp);
- sneeuwdruk, d.w.z. door het op hen drukkende gewicht van de weersafhankelijk ontstane sneeuwmassa's geknakt, gebroken of in- of afgescheurd zijn;
- brand, veroorzaakt door blikseminslag verbrand zijn;

- d) ijzel, d.w.z. door het op hen drukkende gewicht van de weersafhankelijk ontstane ijsmassa's geknakt, gebroken of in- of afgescheurd zijn.

4. Schadebeelden bij uitwintering en erosie

Verzekerd zijn alleen schades, die ontstaan doordat planten of plantendelen ten gevolge van

- a) uitwintering na een vorst (zie § 1 nr. 3.3) bevroren, verdroogd, verstikt of opgevroren zijn;
- b) erosie, uitgaand van de betaalde oppervlakte, op welke de verzekerde bodemproducten geteeld worden, na een door zware regen (zie § 1 nr. 3.4) of storm (zie § 1 nr. 3.2) veroorzaakte bodemerosie ontworteld en weggespoeld of eruit- of vrijgespoeld of door akkerbodemmateriaal van de betaalde oppervlakte bedekt is en daardoor voortijdig afsterven.
- c) Ter verruiming van bovenstaand nr. 4.b zijn ook schades verzekerd, die ontstaan doordat de kiemplantjes van de verzekerde gewassoort niet boven de grond kunnen komen door een vanwege de zware regen veroorzaakte dichtslemping met korstvorming (opkomstschade).

§ 5 Verzekerde schades en verzekerde kosten

1. Verzekerde schades

- a) De verzekeraar betaalt – voor zover niet anders overeengekomen en behoudens onderstaand nr. 2 – schadevergoeding voor de schade betreffende de opbrengst van de oogst, die aan de verzekerde gewassoort (vruchtsoort) aantoonbaar door een of meerdere verzekerde risico's (§ 1 nr. 1 al. zin 1, 2.a en 2.b) of een verzekerde gebeurtenis (§ 1 nr. 1 al. zin 1, 2.c) ontstaat.

- b) Voor zover de opbrengstwaarde van de oogst van het verzekerde gewas niet alleen afhangt van de hoeveelheid, maar ook van de kwaliteit, wordt schadevergoeding ook betaald voor de direct door een verzekerde risico (§ 1 nr. 1 al. zin 1, 2.a en 2.b) of een verzekerde gebeurtenis (§ 1 nr. 1 al. zin 1, 2.c) veroorzaakte kwaliteitsvermindering.

Of een kwaliteitsvermindering bij een verzekerd gewas meeverzekerd is en welke soort kwaliteitsvermindering tot de verzekerde schade behoort, volgt uit de Bijzondere voorwaarden of de overeenkomsten bij contractafsluiting.

Voor bepaalde bodemproducten/gewassen zijn in clausules (zie BHMGGV 57 NL) de verzekerde kwaliteitsschade en/of de beoordeling van het kwaliteitsverlies door een verzekerd risico nader bepaald.

- c) Dienen er bovendien bijzondere belangen ten aanzien van het te gelde maken (bv. overeenkomsten uit teelt- of leveringscontracten) te worden verzekerd, dan dient dit speciaal te worden overeengekomen. Voor zover niet anders overeengekomen, omvat de verzekering met betrekking hierop niet de verliezen die bij de verzekeringnemer ontstaan, doordat hij de qua hoeveelheid en/of kwaliteit door een verzekerd risico of een verzekerde gebeurtenis beschadigde gewassen niet meer zoals voorzien op de markt kan brengen of verder kan verwerken (bv. termijnoverschrijding, afwijking van toegezegde eigenschappen). Als niet verzekerd marktrisico/afzetrisico worden ook de financiële verliezen beschouwd die bij de verzekeringnemer ontstaan ten gevolge van het optreden van het verzekeringsgeval door dekkingsaankopen/vervangingsaankopen, eisen tot schadevergoeding of eisen tot contractuele boetes o.i.d. van derden.

- d) Bij de verzekeringsdekking tegen de in § 1 nr. 3 punt 3.1 t/m 3.4 van deze voorwaarden genoemde elementaire risico's wordt ervan uitgegaan dat de aan de verzekerde gewassen opgetreden beschadiging of vernieling aantoonbaar het uitsluitende, directe en onvermijdelijke gevolg is van een van deze elementaire risico's. Daarbij dient het in § 4 nr. 2 van deze voorwaarden beschreven passend schadebeeld veroorzaakt te zijn, waardoor aantoonbaar een opbrengstverlies van de oogst is ontstaan.

- e) De verzekeringsdekking tegen de in § 1 nr. 3 punt 3.5 t/m 3.8 van deze voorwaarden genoemde risico's vereist dat de aan de verzekerde gewassen opgetreden beschadiging of vernieling aantoonbaar het uitsluitende, directe en onvermijdelijke gevolg is van de desbetreffende risico-inwerking. Daarbij dient het in § 4 nr. 3 van deze voorwaarden beschreven schadebeeld veroorzaakt te zijn, waardoor aantoonbaar een opbrengstverlies van de oogst is ontstaan.

- f) De verzekeringsdekking tegen de in § 1 nr. 4 punt 4.1 en 4.2 van deze voorwaarden genoemde weersafhankelijke gebeurtenissen vereist dat de aan de verzekerde gewassen opgetreden beschadiging of vernieling aantoonbaar het onvermijdelijke gevolg is van de desbetreffende weersafhankelijke inwerking. Daarbij dient het in § 4 nr. 4 van deze voorwaarden beschreven schadebeeld veroorzaakt te zijn, waardoor aantoonbaar een opbrengstverlies van de oogst is ontstaan.

- g) Bij de verzekering van energieplanten voor de biogaswinning betaalt de verzekeraar schadevergoeding voor het kwantitatieve verlies aan plantenmassa.

- h) Bij de vruchtcategorie producten van boomkwekerijen, snij- en trek-

heesters, pitfruit, steenfruit, bessen, industrie- en sapfruit en vrucht- en productiehout zijn bij vorst alleen die schades verzekerd die door de inwerking van extreem strenge vorst in de zin van § 1 nr. 3.3 ontstaan, wanneer de vorstmate binnen de in de paragraaf A 3 § Nr. 4.3 BHMGGV 57 NL genoemde aansprakelijkheidsperiode optreedt.

- i) Bij wintergroenten (zie Sectie C § 11 BHMGGV 57NL), de vruchtcategorieën aardappelen, bieten en maïs en de gewassoorten prei, spruitkool, getopte spruitkool, knolselderij, witlofpennen, winterwortelen en rapen zijn tegen vorst alleen de schades verzekerd die door inwerking van strenge vorst zijn ontstaan in de zin van § 1 Nr. 3.3, wanneer de vorstmate binnen de in de paragraaf A 3 § Nr. 4.3 BHMGGV 57 NL genoemde aansprakelijkheidsperiode optreedt.

- j) Bij pitvruchten – ook als deze binnen de vruchtcategorie industrie- en sapfruit verzekerd is – zijn bij vorst alleen die schades verzekerd die door de inwerking van strenge vorst in de zin van § 1 nr. 3.3 ontstaan; bij de gewassoorten van alle andere fruitvruchtcategorieën – met uitzondering van de gewassoort pitfruit sap uit de vruchtcategorie industrie- en sapfruit -, waarbij de vruchten als opbrengst verzekerd zijn bij vorst alleen die schades verzekerd die door de inwerking van matige vorst in de zin van § 1 nr. 3.3 ontstaan, wanneer de vorstmate binnen de in de paragraaf A 3 § Nr. 4.3 BHMGGV 57 NL genoemde aansprakelijkheidsperiode optreedt.

- k) Bij de vruchtcategorieën van boomkwekerijen evenals bij snij- en trekheesters zijn alleen gewassen met een stamhoogte van meer dan 1 m tegen schades verzekerd die door de inwerking van sneeuwdruk, ijzel in de zin van § 1 nr. 3.3 ontstaan.

- l) Bij de vruchtcategorie potplanten en containergewassen zijn bij schade door het risico droogte alleen die opbrengstverliezen verzekerd die door een technische uitval van het irrigatiesysteem of het beregeningssysteem ontstaan.

- m) Bij bloembollen zijn bij vorst alleen de schades verzekerd die door inwerking van strenge vorst zijn ontstaan in de zin van § 1 Nr. 3.3, wanneer de vorstmate binnen de in de paragraaf A 3 § Nr. 4.1 en 4.3 BHMGGV 57 NL genoemde aansprakelijkheidsperiode optreedt.

- n) Bij het gewassoort wijn (wijnstokken dragend) is bij vorst alleen de schade verzekerd, die ontstaat door wintervorst door de inwerking van zeer extreme vorst in de zin van § 1 nr. 3.3, wanneer de vorstmate en de vastgestelde vorstduur binnen de in passage A § 3 nr. 4.3 BHMGGV 57 NL genoemde aansprakelijkheidsperiode optreedt; de als nachtvorst door de inwerking van minstens matige vorst in de zin van 1 nr. 3.3 ontstaan, wanneer de vorstmate binnen de in passage A § 3 nr. 4.3 BHMGGV 57 NL genoemde aansprakelijkheidsperiode optreedt.

- o) Bij het gewassoort suikerbieten is bij vorst alleen de schade verzekerd, die ontstaat door nachtvorst door de inwerking van tenminste matige vorst in de zin van § 1 nr. 3.3, wanneer de vorstmate binnen de in passage A § 3 nr. 4.3 BHMGGV 57 NL genoemde aansprakelijkheidsperiode optreedt.

2. Verzekering met vaste uitkering (forfaitaire schadevergoedingen)

- a) Bij uitwinteringsschades in de teeltsector A (vgl. § 1 nr. 4.1) met de in § 4 beschreven schadebeelden worden, voor zover niet anders overeengekomen, de daardoor ontstane schades door een forfaitaire schadevergoeding vervangen. Met deze forfaitaire schadevergoeding worden ook omploegings-, en vervangingskosten of kosten voor een nieuwe opdracht in de in de BHMGGV 57 NL aangegeven grootte en een verder, vast te stellen financieel verlies vergoed. Of de voorwaarden voor een omploeging aanwezig zijn, beslist de verzekeraar in het kader van de schadetaxatie. De verdere financiële verliezen worden volgens § 22 nr. 1.b vastgesteld. Met de door de verzekeraar vastgestelde noodzaak van een omploeging wordt het betrokken gewas van de verzekering uitgesloten.

- b) Bij schades met betrekking tot de opbrengst van de oogst, die ontstaan door de legering van graan, ook voor zover deze als energieplanten verzekerd zijn, ten gevolge van het knakken van de planten bij de halmbasis als uitsluitend gevolg van de risico's storm (§ 1 nr. 3.2) of zware regen (§ 1 nr. 3.4), wordt een forfaitaire schadevergoeding betaald waarvan de hoogte is aangegeven in de BHMGGV 57 NL. Daarmee zijn ook alle verdere door opslag veroorzaakte opbrengstverliezen vereffend.

3. Cumulatieschades

Als een eenduidige indeling van de verzekerde schade bij een verzekerd risico of een in deze voorwaarden beschreven schadebeeld niet mogelijk is, dan beslist de overwegende waarschijnlijkheid of het overwegende aandeel aan het schadebeeld over de indeling bij een verzekerde schade in de zin van deze voorwaarden.

4. Verzekerde kosten

De aard en omvang van de meeverzekerde kosten zijn in overeenstemming met de regelingen in de Bijzondere voorwaarden (BHMGGV 57 NL).

5. Betaling van schadevergoeding

De uitkering van een schadevergoeding gebeurt door middel van een geldbedrag.

§ 6 Niet verzekerde schades en kosten, niet verzekerde plantenproductie

1. Niet verzekerde schades

De verzekeraar is niet aansprakelijk – voor zover niet anders overeengekomen – voor schades die

- a) al bij de aanvang van de verzekering aanwezig zijn als gevolg van verzekerde risico's (voorschades);
- b) die zich voordoen doordat inbreuk is gemaakt op de principes van goed vakmanschap (vgl. § 4 BHMGVV S7 NL) of maatregelen van een correct beheer niet zijn uitgevoerd (bv. niet vakkundige of verzuimde toepassing van meststoffen en middelen voor plantenbescherming, onjuiste of gebrekkige irrigatie of beregening, gebrekkige bodembewerking, grove teelt- of vruchtwisselingsfouten, het niet nakomen van agrotechnische termijnen en procedures, gebrekkige productie- of oogstprocedures); tot goed vakmanschap behoort na het succesvol uitplanten resp. zaaien, preventief - voor zover mogelijk- ontwateringsgreppels aan te leggen.
- c) die door legering van een combinatie van dorsproducten ontstaan, behalve indien het uitsluitend gaat om een gevolg van de risico's storm of zware regen ten gevolge van het knakken van de maaidorsplant bij de halmbasis;
- d) zich voordoen doordat het oogstgoed weersafhankelijk niet binnengehaald kan worden;
- e) zich als ijzelschade voordoen doordat een beregening tegen nachtvorst gebruikt is;
- f) als droogteschade optreedt doordat,
  - bij gewassen, waarbij het aanwezig zijn van een operationele en functionele irrigatie- of beregeningsinstallatie voor de teelt van de verzekerde bodemproducten noodzakelijk is (zie A § 4.b BHMGVV),
  - bij alle overige gewassen, waarbij een voor de teelt volgens goed vakmanschap vereiste kunstmatige irrigatie of beregening noodzakelijk is, de noodzakelijke kunstmatige irrigatie of beregening op het perceel of de beteelde oppervlakte niet aanwezig of niet bedrijfsklaar aanwezig is of de plaatselijk gebruikelijk of in het bedrijf gebruikte kunstmatige irrigatie of beregening door de verzekeringnemer resp. verzekerde of zijn vertegenwoordiger, niet in werking gesteld, onderbroken of stopgezet is, tenzij één van deze maatregelen door de staat of de overheid uitgevaardigd wordt of de watertoevoer voor de kunstmatige irrigatie of beregening wegens acuut watertekort ten gevolge van droogte absoluut onmogelijk is;
- g) als erosie- of opkomstschades ontstaan doordat de beteelde oppervlakte, waarop de verzekerde bodemproducten/gewassen geteeld worden, uitgaande van aangrenzende oppervlaktes met bodemmateriaal bedekt zijn of de planten door watermassa's van aangrenzende oppervlaktes ontworteld en weggespoeld of eruit- of vrijgespoeld worden, tenzij voor de aangrenzende oppervlaktes ook een verzekering van de plantenproductie tegen opbrengstschades door ongunstige weersomstandigheden bestaat;
- h) optreden tijdens de periode waarin producten van boomkwekerijen zich in kuilen bevinden;
- i) bij snijbloemen als schade door zware regen (zie § 4 nr. 2.c) optreden;
- j) op producten van boomkwekerijen optreden, als dit minder dan een verzekeringsjaar in de bodem staan;
- k) bij gewassen van de vrucht categorie bloembollen (bv. bloembollen en -knollen) door „zwartrot“ of „geelzieke“ op hyacinten veroorzaakt zijn, zonder rekening te houden met meespelende oorzaken en onafhankelijk van het feit of dit een gevolg is van het optreden van een verzekeringsgeval;
- l) op aardappels door bruinrot of bacteriële ringrot ontstaan, zonder rekening te houden met meewerkende oorzaken en onafhankelijk van het feit of dit het gevolg is van het optreden van een verzekeringsgeval;
- m) in verband met neerslag of luchtbeweging in het kader van een verzekerde risico of een verzekerde gebeurtenis ontstaan doordat lucht-, bodem- of waterverontreinigende stoffen inwerken op het bodemproduct of het gewas en het met betrekking tot in § 4 genoemd schadebeeld oproepen.
- n) door het risico wintervorst aan jonge wijnstokken (wijnstokken in het jaar van uitplanten en de daarop volgende 2 jaar) ontstaan is.

2. Niet verzekerde kosten

De verzekeraar is niet aansprakelijk, voor zover niet anders overeengekomen en behoudens § 5 nr. 2, voor kosten die ontstaan voor de verzekeringnemer resp. de verzekerde door de leegruiming of de vernietiging van beschadigde of vernielde bodemproducten na een verzekerde gebeurtenis.

Niet meeverzekerd zijn – voor zover niet anders overeengekomen – aanvullende kosten, die voor de verzekeringnemer resp. de verzekerde ontstaan door een omploeging, herstellen van de beteelde oppervlakte of gewasoppervlakte na bodemerrosie, een nieuwe zaaibedvoorbereiding of een vervangende of nieuwe bewerking van de door het verzekeringsgeval getroffen beteelde oppervlakte met dezelfde of een andere gewasoort.

Voor zover kosten, die voor de verzekeringnemer resp. de verzekerde ontstaan naar aanleiding van het optreden van het verzekeringsgeval, meeverzekerd moeten zijn, dient dit – voor zover het niet uitdrukkelijk blijkt uit § 5 nr. 4 of uit clausules (zie BHMGVV S7 NL) – apart overeengekomen te worden.

3. Niet verzekerbare beteelde oppervlaktes

De verzekeraar kan op zichzelf staande beteelde oppervlaktes of gewasoppervlaktes van de verzekering uitsluiten, als deze voor de teelt van bodemproducten resp. de aanplanting van gewassen niet of slechts voorwaardelijk geschikt zijn, vooral als ze in een bijzondere gevarenezone liggen. Niet verzekerd is de teelt van planten op oppervlaktes, die daarvoor vanwege het bodemtype of de ligging niet geschikt zijn.

De planten op deze oppervlaktes dienen door de verzekeringnemer resp. de verzekerde apart op de teeltopgave gemarkeerd te worden.

4. Niet verzekerde plantenproductie

Voor zover niet anders overeengekomen, zijn alleen die bodemproducten resp. gewassen verzekerd, die ervoor bestemd zijn om buiten (in de open lucht) geteeld of aangeplant te worden. Als verzekerd worden ook bodemproducten resp. gewassen beschouwd die tijdens de vegetatieperiode tijdelijk met afdekkingen (bv. foliebedekking, vlies) of netten (bv. netten voor hagelbescherming of regenbeschermkappen) of zonweringssystemen bedekt worden.

§ 7 Uitsluitingen

a) Algemene uitsluitingen

De verzekering strekt zich – zonder rekening te houden met meespelende oorzaken – niet uit tot schades, die ontstaan

- door oorlog, oorlogsachtige gebeurtenissen, burgeroorlog, revolutie, rebellie, op afstand, interne onlusten of kernenergie, nucleaire straling of radioactieve substanties; of
- door overstromingen, als deze zijn veroorzaakt door het bezwijken of overlopen van dijken, kaden, sluizen of andere waterkeringen, of ontstaan zijn doordat de beteelde oppervlaktes bewust overstromd zijn of ontstaan zijn doordat de in de uiterwaarden liggende beteelde oppervlaktes als wateropvangvlak of als noodoverstromingsgebieden gebruikt zijn; of

- door het niet in acht nemen van door de staat resp. overheid uitgevaardigde teeltbeperkingen of teeltverboden; of

- door watersnood of stormvloed. In deze zin is watersnood een onvoorspelbare overstroming van de grond en de bodem van de beteelde oppervlakte met aanzienlijke hoeveelheden van oppervlaktewater door het buiten de oevers treden van bovenaards staande of stromende wateren, ook als deze ontstaan is ten gevolge van door het weer veroorzaakte neerslag; stormvloed is een door landinwaartse storm geproduceerde, buitengewoon hoge waterstand van de zee.

b) Specifieke uitsluitingen

Bij wijn (wijnstokken dragend) heeft de verzekeraar het recht om na het opgeven van het winterteeltplan een risico onderzoek te doen. Er wordt onderzocht of de wijnstok in de verzekeringsdekking tegen schade door wintervorst opgenomen kan worden. Is de verzekeraar tot 15 december van het oogstjaar niet langs geweest voor een risico onderzoek, kan de verzekerde er van uitgaan, dat alle op het winterteeltplan opgegeven wijnstokken in de verzekeringsdekking tegen wintervorst zijn opgenomen.

Voor zover de beoordeling van de stand van het gewas resulteert, dat een dekking niet gegeven kan worden, heeft de verzekeraar het recht, op gegronde redenen enkele posities op het teeltplan uit te sluiten van de verzekering en daarmee de verzekeringsdekking te beperken. Deze wijnstokken vallen op dat tijdstip, op het moment dat de uitsluiting bekend gemaakt wordt, buiten de “wintervorstverzekering”. De verzekering tegen schade door hagel blijft gewoon gelden.

c) De verzekeraar is niet tot uitkering verplicht, als het schadegeval opzettelijk veroorzaakt is.

§ 8 Aansprakelijkheidsperiode tijdens de verzekeringsperiode

De precieze aanvang en het einde van de aansprakelijkheid van de verzekeraar bij de afzonderlijke gewasoorten en verzekerde objecten in het kader van het respectieve verzekerde risico resp. van de verzekerde weersafhankelijke gebeurtenis tijdens de verzekeringsperiode richten

zich in detail naar de regelingen in de BHMGGV (vgl. § 3 BHMGGV - Regelingen over begin en einde van de aansprakelijkheid van de verzekeraar) of de afspraken bij het verzekeringscontract.
De aansprakelijkheid eindigt in ieder geval bij het oogsten van de verzekerde objecten of het omploegen resp. leegruimen van de betaalde oppervlakte.

II. Verzekeringscontract

§ 9 Verzekeringscontract

1. Verzekeringsaanvraag

- a) De verzekering dient, voor zover niet anders overgekomen is, schriftelijk te worden aangevraagd. De indiener van de aanvraag is voor de periode tot 14 dagen na de ontvangst ervan bij de verzekeraar aan zijn aanvraag gebonden.
- b) De aanvraag moet de elk jaar te verzekeren vruchtcategorieën bevatten. Vruchtcategorieën in deze zin zijn de in BHMGGV S7 NL en in het verzekeringscontract onder een categorie-aanduiding samengevatte gewassoorten (vruchtsoorten). Er wordt per vruchtcategorie een juridisch zelfstandig verzekeringscontract afgesloten.
- c) De indiener van de aanvraag (potentiële verzekeringnemer) moet in de verzekeringsaanvraag als natuurlijke persoon zijn naam, voornaam en woonplaats en als rechtspersoon de firma, degene die bevoegd is tot vertegenwoordiging en de zetel van de firma aangeven; indien het bedrijf zich hiervan afwijkend op een andere plaats bevindt, dient bovendien deze zetel van het bedrijf te worden genoemd. In de verzekeringsaanvraag dienen verder de eigenaar van het bedrijf en het bedrijfsnummer (Relatienummer DR/ KvK nummer) aangegeven te worden.

Beheert de verzekeringnemer een onderneming met meerdere bedrijven (vestigingen), dan dient hij in de verzekeringsaanvraag aan te geven op welk bedrijf de verzekering betrekking dient te hebben.

- d) Moet de verzekering worden afgesloten ten gunste van een derde (verzekerde of ontvanger van diensten), dan dienen ook voor deze verzekerde de onder nr. 1.c genoemde gegevens te worden verstrekt. De indiener van de aanvraag dient in de aanvraag verder het dekkinggebied van het teeltgebied of de betaalde oppervlaktes te bepalen, waarop de verzekering zich uit moet strekken. De desbetreffende vastlegging van het door de verzekering omvatte teeltsector dient te gebeuren door vermelding van het bedrijf van de betaalde oppervlaktes waarop de bodemproducten tijdens de duur van het contract geteeld worden.
- e) Als er bij het indienen van de verzekeringsaanvraag nog geen bodemproducten aanwezig zijn van de vruchtcategorie die moet worden verzekerd, dan dient de indiener van de aanvraag daarvoor in de aanvraag bij ieder contract het vermoedelijke verzekeringsbedrag van de vruchtcategorie voor de eerste verzekeringsperiode aan te geven, die dient te worden vastgesteld volgens de hiervoor te verwachten oogstwaarde van de betreffende vruchtcategorie of van de gewasoort.

2. Tot stand komen van het verzekeringscontract

De verzekeraar kan de aanvraag binnen een termijn van twee weken na ontvangst bij de verzekeraar afwijzen. Als de aanvraag binnen deze termijn niet afgewezen is, is het verzekeringscontract tot stand gekomen.

3. Aanvang van de verzekering

Als het verzekeringscontract tot stand is gekomen, dan vangt de verzekering aan op de dag na ontvangst van de aanvraag om 00:00 uur of op een later tijdstip aangegeven in de verzekeringspolis.

4. Verzekeringspolis (Polis)

Het afgesloten verzekeringscontract wordt gedocumenteerd door middel van een verzekeringspolis (Polis).

5. Aanvang van de verzekeringsdekking

- a) Verzekeringsdekking
De verzekeringsdekking vangt aan, zodra de eerste premie (vgl. nr. 6) betaald is.
Hij heeft terugwerkende kracht op het tijdstip „Aanvang van de verzekering“ volgens bovenstaand nr. 3, als de eerste premie onmiddellijk na de vordering tot betaling betaald wordt.
- b) Aansprakelijkheid
De aansprakelijkheid binnen het afgesloten verzekeringscontract is – voor zover niet anders overeengekomen – afhankelijk van § 8. De aanvang van de aansprakelijkheid vereist in principe een opgave in overeenstemming met § 15. Voor het met betrekking tot verzekerd risico resp. de verzekerde weersafhankelijke gebeurtenis en de door het verzekeringscontract omvatte gewasoort evenals het verzekerde object volgen de concrete aansprakelijkheidsperiodes uit de „Regelingen over begin en einde van de aansprakelijkheid“ volgens § 3 BHMGGV S7 NL.

6. Eerste premie (opeisbaarheid)

De eerste premie dient meteen na het tot stand komen van het verzekeringscontract betaald te worden.

De eerste premie dient onmiddellijk na ontvangst van de betreffende vordering tot betaling betaald te worden; dit kan ook voortkomen uit de verzekeringsaanvraag of -polis (Polis).

Als eerste premie in deze zin geldt de premie voor het eerste verzekeringsjaar, ook als hiervoor betaling in termijnen is afgesproken. Bij overeenkomst van de premiebetaling voor het eerste verzekeringsjaar geldt de eerste termijn als eerste premie; bij het verzoek om een deelbedrag van de premie voor het eerste verzekeringsjaar te betalen, geldt deze aanbesteding als eerste premie.

7. Te late betaling van de eerste premie

- a) Betalingsvrijheid
Als de verzekeringnemer niet onmiddellijk na de vordering tot betaling betaald, dan begint de verzekeringsdekking pas nadat de betaling van de eerste premie verricht is. In dit geval is de verzekeraar niet verplicht tot uitkering van een verzekeringsgeval dat vóór betaling van de eerste premie heeft plaatsgevonden, tenzij de verzekeringnemer niet verantwoordelijk is voor de niet-betaling.
- b) Recht op terugtrekking
Als de eerste premie niet op tijd betaald wordt, kan de verzekeraar het contract ontbinden, zolang de betaling niet is verricht. In het geval van verbrekking heeft de verzekeraar recht op passende buitengerechtigde onkosten (vergoeding).

8. Verzekerde (ontvanger van diensten)

De partijen van het verzekeringscontract zijn de verzekeraar en de verzekeringnemer (natuurlijke of rechtspersoon). Als de verzekering voor eigen rekening genomen wordt, dan is de verzekeringnemer tegelijkertijd de verzekerde; als de verzekering ten gunste van een derde wordt afgesloten, dan is deze derde de verzekerde (ontvanger van diensten).

§ 10 Informatieplicht van de verzekeringnemer vóór de contractafsluiting

1. Informatieplicht

- a) De indiener van de aanvraag (potentiële verzekeringnemer) dient in overeenstemming met de wettelijke bepalingen voorafgaande aan zijn verklaring tot contractsluiting aan de verzekeraar alle feiten, die hij kent of moet kennen, meedelen, waarvan hij weet of moet weten dat deze belangrijk zijn voor de beslissing van de verzekeraar om het contract überhaupt of met een bepaalde inhoud af te sluiten. Voor zover de verzekeraar in dit verband bepaalde vragen stelt, dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde deze schriftelijk te beantwoorden.
- b) De indiener van de aanvraag (potentiële verzekeringnemer) dient hierbij voornamelijk aan te tonen of en in welke omvang bij de te verzekeren bodemproducten al opbrengstverminderende beschadigingen of vernielingen, voorschades, die al zijn veroorzaakt door verzekerbare risico's volgens § 1 nr. 1 al. 1 zin 2.a en 2.b of verzekerde gebeurtenissen volgens § 1 nr. 1 al. 1 zin 2.c, aanwezig zijn.

2. Gevolgen van het niet nakomen van de informatieplicht

De rechtsgevolgen van het niet nakomen van de informatieplicht zijn afhankelijk van de wettelijke bepalingen.

3. Uitkering bij het niet nakomen van de informatieplicht

De verzekeringsuitkering bij het niet nakomen van de informatieplicht is afhankelijk van de wettelijke bepalingen.

4. Vertegenwoordiger van de verzekeringnemer

Als het contract door een vertegenwoordiger van de verzekeringnemer gesloten wordt, dan dient zowel rekening te worden gehouden met de kennis van de vertegenwoordiger als de kennis van de verzekeringnemer. De verzekeringnemer kan zich alleen beroepen op het feit dat de informatieplicht niet geschonden is, als de schuld noch aan zijn vertegenwoordiger noch aan zichzelf te wijten is.

§ 11 Verzekering bij voorschades

1. Uitgesloten gewassen

Als afzonderlijke gewassoorten van een vruchtcategorie al door voorschades getroffen zijn, dan kan de verzekeringsaanvraag weliswaar betrekking hebben op de totale vruchtcategorie, maar zijn die gewassen, die al vóór het begin van de verzekering getroffen zijn door schade veroorzaakt door een te verzekeren risico of een te verzekeren gebeurtenis – voor zover niet anders overeengekomen – in het jaar van de contractafsluiting van de verzekering uitgesloten. Voorschades in deze zin zijn schades met invloed op de oogstopbrengst, die vóór het tot stand komen van het verzekeringscontract opgetreden en op dit moment nog aanwezig zijn, voornamelijk die voorschades, die al

door een te verzekeren risico of een te verzekeren gebeurtenis zijn veroorzaakt.

De indiener van de aanvraag resp. de verzekeringnemer dient naast zijn vermeldingen in het kader van zijn informatieplicht (vgl. § 10 nr. 1) in het teeltplan (vgl. § 15) die gewassen, die al opbrengstverminderende voorschades vertonen, speciaal te markeren; de verzekerde som moet in dit geval op de onder aftrek van de voorschades werkelijk nog te verwachten opbrengst gebaseerd worden.

2. Vaststelling van voorschades

De verzekeraar heeft bij schadegevallen, die vóór het tot stand komen van het verzekeringscontract opgetreden zijn, voornamelijk die voorschades, die al bij het indienen van de verzekeringsaanvraag aanwezig waren, het recht om een schadetaxatie uit te voeren, om dergelijke niet verzekerde schades af te grenzen van die schades, waarvoor volgens het afgesloten verzekeringscontract verzekeringsdekking bestaat. De indiener van de aanvraag resp. de verzekeringnemer dient in dit geval dezelfde plichten na te komen, zoals deze door hem bij het optreden van het verzekeringsgeval volgens § 20 (bv. verstrekking van informatie) nagekomen waren moeten worden. Als de indiener van de aanvraag resp. de verzekeringnemer een dergelijke schadetaxatie van voorschades weigert of als hij deze om andere redenen onmogelijk maakt of als hij de in § 20 genoemde plichten schendt, of als hij het resultaat van de schadetaxatie wat betreft de hoogte van de niet verzekerde schade niet erkent, kan de verzekeraar zolang de aanvraag nog niet is aangenomen, de verzekeringsaanvraag afwijzen; voor het geval dat de aanvraag al is aangenomen, gelden de rechtsgevolgen van § 20 nr. 5.c op overeenkomstige wijze.

§ 12 Beëindiging van het verzekeringscontract wegens bijzondere redenen

Als een derde op grond van een vervreemding (bv. eigendomsovergang), een vruchtgebruik, een pachtcontract of een soortgelijke betrekking (bv. overeenkomst over gebruiksrecht) het oogstrecht ten aanzien van de verzekerde gewassoorten (zgn. wisseling van bezit van de oogstrecht-hebbende) verwerft, dan eindigt het verzekeringscontract op het tijdstip van de beëindiging van het oogstrecht door de verzekeringnemer resp. de verzekerde.

De verzekeringnemer resp. de verzekerde is verplicht aan de verzekeraar zijn beëindiging van het oogstrecht ten aanzien van de verzekerde gewassoorten direct door te geven en daarbij mee te delen op welk perceel de wisseling van het oogstrecht betrekking heeft en op welk tijdstip dit plaatsvond. Op verzoek van de verzekeraar dienen de gegevens door het overleggen van documenten (bv. contracten) bewezen worden. Een teruggave van de betaalde verzekeringspremie, evenredig voor de periode na beëindiging van het verzekeringscontract, is uitgesloten.

§ 13 Duur van het contract

1. Looptijd van het contract

Het verzekeringscontract kan voor een jaar of voor meerdere jaren worden afgesloten, het contract is voor de in de verzekeringspolis aangegeven periode afgesloten.

Het verzekeringscontract eindigt niet doordat gewassoorten van de verzekerde vruchtcategorie tijdelijk niet worden geteeld.

2. Verzekeringjaar

Het verzekeringjaar is het kalenderjaar.

3. Opzegging van het contract

Het verzekeringscontract kan aan het einde van de overeengekomen contractduur worden opgezegd.

Als het de bedoeling is dat het verzekeringscontract op dit tijdstip eindigt, dan moet deze opzegging bij de andere contractpartij uiterlijk twee maanden voor de afloop zijn ontvangen.

4. Vorm van opzegging

De opzegging dient schriftelijk te geschieden. Een opzegging door de verzekeringnemer moet door hem of een gelastigde/gemachtigde met gelijktijdig aangetoonde volmacht zijn ondertekend.

5. Stilzwijgende verlenging

Het contract wordt stilzwijgend na de afloop van de overeengekomen contractduur telkens met een jaar en daarna telkens verder van jaar tot jaar verlengd, indien niet bij de afloop binnen de in nr. 3 genoemde termijn is opgezegd. Indien het contract aan het einde van een verlengingsperiode af dient te lopen, dient eveneens binnen de in nr. 3 genoemde termijn te zijn opgezegd.

6. Wegvallen van het risico

Als de in het verzekeringscontract genoemde vruchtcategorieën op de betaalde oppervlaktes niet meer duurzaam geteeld kunnen worden, omdat deze betaalde oppervlaktes niet meer voor de plantenproductie

ter beschikking staan (bv. verandering van akkerland in bouwterrein) en daarmee het verzekerde risico vervalt, dan kunnen de contractpartijen het betreffende verzekeringscontract, indien dit een meerjarige contractduur heeft en er al een verzekeringsjaar verstreken is, volgens de wettelijke bepalingen opzeggen.

Het tijdelijk stilleggen van landbouwrealen of het tijdelijk uitvallen van een productieoppervlak als oppervlak voor de plantenproductie, geeft geen recht tot opzegging. Als bij een meerjarig verzekeringscontract in een verzekeringsperiode geen bodemproducten geteeld worden, dan geeft dit geen recht tot opzegging; het verzekeringscontract wordt in dit geval als onderbroken beschouwd, waarbij de verzekeringsdekking voor deze periode opgeschort is.

Een teruggave van de betaalde verzekeringspremie, evenredig voor de periode na beëindiging van het verzekeringscontract, is uitgesloten.

§ 14 Meerdere verzekeringen

1. Meervoudige verzekering

Als bodemproducten van de verzekerde vruchtcategorie bij meerdere verzekeraars tegen hetzelfde risico verzekerd worden en als de verzekeringsbedragen opgeteld de verzekeringswaarde overschrijden of als om andere redenen de som van de vergoedingen die door iedere verzekeraar betaald zouden moeten worden zonder het bestaan van de andere verzekering, de schade overschrijdt, dan is er sprake van een meervoudige verzekering.

2. Aangifte van de meervoudige verzekering

- In het geval van de meervoudige verzekering is de verzekeringnemer resp. de verzekerde verplicht, de andere verzekering onmiddellijk aan de verzekeraar mee te delen. In de mededeling dienen de andere verzekeraar, de daar afgesloten verzekering en de verzekerde som vermeld te worden.
- Als het verzekeringsgeval is opgetreden en de verzekeraar in dit verband op de hoogte gesteld wil worden van de andere verzekering voor hetzelfde verzekeringsobject en hetzelfde verzekerde risico resp. dezelfde verzekerde gebeurtenis, dan heeft hij het recht om de verzekeringnemer resp. de verzekerde aan te manen om zijn aangifteplicht volgens nr. 2.a na te komen.
- De verzekeraar heeft het recht om de betaling van een schadevergoeding zolang op te schorten, tot de verzekeringnemer resp. de verzekerde zijn aangifteplicht nagekomen is.

3. Opheffing van de meervoudige verzekering

Als de verzekeringnemer het contract, waardoor de meervoudige verzekering ontstaan is, heeft gesloten zonder op de hoogte te zijn van het ontstaan van de meervoudige verzekering, dan kan hij verlangen dat het later gesloten contract wordt opgeheven of dat voor een dergelijk contract de verzekerde som met evenredige verlaging van de premie verlaagd wordt tot een bedrag, dat overeenkomt met het werkelijke bedrag per schadegeval. De verzekeraar biedt geen verzekeringsdekking, als en voor zover de schade door een ander verzekeringscontract van oudere datum gedekt is.

III. Opgave, verzekeringsbedrag

§ 15 Opgave, teeltopgave, teeltplannen

1. Opgave als contractuele verplichting

De verplichting van de verzekeringnemer of van de verzekerde voor indiening van de teeltopgave met de bepaling van het verzekeringsbedrag is een contractuele verplichting. De opgave dient voor de exacte vastlegging van het dekkinggebied en de omvang van de verzekeringsdekking binnen het afgesloten verzekeringscontract, evenals de berekening van de verzekeringspremie. Een verzekeringsdekking bestaat alleen op voorwaarde dat de verzekeraar beschikt over een opgave die voldoet aan de vereisten van § 15.

2. Inhoud van de teeltopgave en het teeltplan

- De teeltopgave bestaat uit een winterteeltplan en een zomerteeltplan.
  - In het winterteeltplan worden de wintergewassen (bv. winter tarwe, winterse oliehoudende vruchten), de wintergroente (vgl. sectie C § 11 BHMVV S7 NL) en de overige wintergewassen (gewassen die doorgaans in de winter buiten geteeld worden) alsook het gewassoort wijn (wijnstokken dragend).
  - In het zomerteeltplan moeten de zomergewassen vermeld worden.
  - De verzekeringnemer resp. de verzekerde is verplicht om voor iedere verzekeringsperiode bij ieder verzekeringscontract in overeenstemming met het betreffende contract een winterteeltplan en een zomerteeltplan in te dienen. Het teeltplan dient – voor zover niet anders overeengekomen – schriftelijk te worden ingediend.
- In elk teeltplan dient ieder perceel te worden aangegeven waarop in de betreffende verzekeringsperiode een gewassoort van de verzekerde

- vruchtcategorie werd verbouwd of in de loop van de verzekeringsperiode verbouwd zal worden. Perceel (teeltperceel) in deze zin is een door de verzekeringnemer resp. de verzekerde samenhangend gebruikte beteelde oppervlakte waarop bodemproducten van een gewassoort (vruchtsoort) of variëteit geteeld worden. Als teeltperceel geldt ook een beteelde oppervlakte waarop tijdelijk producten van boomkwekerijen geteeld worden en die gewasoppervlaktes in de openlucht, waarop teeltbakken met planten (bv. potplanten en containerplanten) geplaatst worden.
- c) Elk teeltplan dient afzonderlijk te bevatten:
- de ligging van het perceel door aanduiding van de gemeente en –voor zover noodzakelijk – daarnaast de vermelding van de geo-coördinaten,
  - de aanduiding van het perceel (naam van de beteelde oppervlakte of kadasteraanduiding), en, voor zover beteelde oppervlaktes voorzien worden van tuinbouwgewassen, de precieze gegevens over de iedere beteelde oppervlakte (zgn. productieoppervlak) en een eventuele drainage of beregenings- of irrigatiesysteem,
  - de op het perceel geteelde gewassoort en – voor zover noodzakelijk – bovendien de variëteit, bij beteelde oppervlaktes met tuinbouwgewassen bovendien het aantal planten van een soort of de plantengroep of het aantal teeltbakken voorzien van gewasplanten en – voor zover noodzakelijk – de gegevens over het leeftijdsniveau of kwaliteitsniveau van het gewas.
  - bij fruit en wijn de betreffende soort en ligging;
  - de wijze van exploitatie en te gelde making van de betreffende gewassoort (bv. permanent gewas, snijgewas, ecologische teelt/ biologische teelt),
  - de grootte van de beteelde oppervlakte van de betreffende gewassoort en variëteit door opgave in hectare (ha) en are (a), en – voor zover noodzakelijk – de grootte van de verzekerde oppervlakte (bv. de telkens met tuinbouwgewassen beplante oppervlakte).
- d) beteelde oppervlaktes, die vanwege de bodemsoort of ligging niet of slechts beperkt voor de plantenproductie geschikt zijn, moeten in het teeltplan als dusdanig gemarkeerd zijn (bv. oppervlaktes in de uiterwaarden gemarkeerd met een verzekeringsbedrag van € 0).
- e) beteelde oppervlaktes met bodemproducten, die al voorschades (vgl. § 11) vertonen, dienen als dusdanig in het teeltplan gemarkeerd te worden. Dit geldt ook voor percelen, waarop de verzekeringsdekking beperkt is.
- f) In het betreffende teeltplan dient voor ieder perceel resp. iedere kavel de hectarewaarde in overeenstemming met § 16 nr. 2 bepaald te worden.
- g) In elk teeltplan dient tevens voor ieder perceel de normalerwijze te verwachten, gemiddelde opbrengsthoeveelheid in tonnen (t) per hectare (ha) vermeld te worden. De gemiddelde opbrengst moet daarbij berekend worden uit de opbrengsten van de laatste 3 jaar of de laatste 5 jaar minus het beste en het slechtste jaar.
- h) De verzekeraar kan bij daartoe aangewezen gewassen gegevens verlangen over het aantal maal snijden of oogsten tijdens een verzekeringsjaar. De verzekeringnemer resp. de verzekerde is op aanvraag van de verzekeraar tevens verplicht opgaven over de jaaropbrengst te maken.
- i) De verzekeraar heeft het recht om voor bepaalde gewassen en bij bijzondere teeltmethodes extra informatie te verlangen. De verzekeraar kan tevens gegevens verlangen over de natuurlijke of kunstmatige irrigatie- en ontwateringssystemen (bv. drainagesystemen, irrigatie- of beregeningsystemen) met betrekking tot de met verzekerde bodemproducten/gewassen resp. beteelde oppervlaktes.
- j) Bij het opgeven van wijn moet naar passage nr. 12 van deze paragraaf met het winterteeltplan het EU-wijnbouwkadaster overhandigd worden.
- 3. Teeltplan voor teeltseries, gewassen op wisselende productieoppervlakken, gewassen met meerdere oogsten/ snedes**
- a) Meermaals op hetzelfde oppervlak geteelde gewassen dienen apart te worden aangegeven. Voor gewassoorten die tijdens een verzekeringsjaar meermaals na elkaar worden geteeld, dient in het teeltplan iedere oogst (iedere teeltserie) apart te worden aangegeven. Daarbij dient – naast de gegevens volgens nr. 1 – voor iedere teeltserie de aard van de bewerking van de beteelde oppervlakte (directe uitzaaing of beplanting) en de dienovereenkomstige kalenderweek van de uitzaaing resp. het aanplanten te worden aangegeven. Voor zover na het indienen van het teeltplan binnen de verzekeringsperiode nog meer teeltseries worden geplant of gezaaid, dient het teeltplan per omgaande doorlopend met deze teeltseries te worden aangevuld. Als een teeltserie meermaals geoogst wordt, dient iedere oogst/iedere snede van de teeltserie apart te worden aangegeven; anders is alleen de eerste oogst resp. de eerste snede van de teeltserie verzekerd.

- b) Voor gewassoorten die tijdens een verzekeringsjaar meermaals geoogst worden of die gewassen waarbij meerdere snedes geoogst worden (bv. snijgewassen) dient in het teeltplan iedere afzonderlijk snede of het totaal aantal snedes te worden aangegeven. Het te verwachten tijdstip van het aantal snedes/ oogsten tijdens de verzekeringsperiode dient per kalenderweek aangegeven te worden.
- c) Voor gewassoorten die tijdens een verzekeringsjaar meermaals van productieoppervlak wisselen, dient in het teeltplan iedere gewasoppervlakte apart te worden aangegeven; het teeltplan dient per omgaande doorlopend met de gegevens over de betreffende gewasoppervlakte te worden aangevuld. Daarbij dient – naast de gegevens volgens nr. 1 – per omgaande iedere wisseling van productieoppervlak met de noodzakelijke informatie te worden aangegeven.
4. **Aanvulling van het teeltplan**
 Voor beteelde oppervlaktes waarvan de verzekeringnemer resp. de verzekerde de exploitatie na indiening van een teeltplan op zich heeft genomen, dient een aanvullend teeltplan te worden ingediend. Als een perceel na indiening van een teeltplan met een gewassoort van dezelfde vruchtcategorie opnieuw beteeld wordt (bv. opvolgteelt na omploeging of leegruimen), dan dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde bij de verzekeraar voor dit perceel uiterlijk een week na het uitzaaïen of het aanplanten van het pootgoed nog een aanvullend teeltplan in te dienen. Dit aanvullende teeltplan dient de gegevens vgl. nr. 2.b tot 2.i te bevatten. De aanvang van de verzekeringsdekking op grond van het aanvullende teeltplan vloeit voort uit nr. 9.
5. **Volledige opgave**
 De verzekeringnemer resp. de verzekerde is binnen het afgesloten verzekeringscontract verplicht om ieder jaar in elk teeltplan alle bodemproducten/gewassen waarop het verzekeringscontract betrekking heeft, te declareren; hij kan geen afzonderlijke gewassoorten of percelen/teeltpercelen van de verzekering uitsluiten. Als naar aanleiding van de schadetaxatie blijkt dat niet alle bodemproducten/gewassen waarop het verzekeringscontract betrekking heeft, gedeclareerd zijn, is de schadevergoeding beperkt tot de bij de verzekering aangemelde bodemproducten/gewassen conform de opgave volgens het teeltplan. Als bij de onvolledige opgave in het kader van de schadetaxatie niet precies die teelt bepaald kan worden, die per opgave bij de verzekering is aangemeld, dan hebben de deskundigen naar aanleiding van de schadetaxatie het recht om naar beste weten een indeling uit te voeren.
6. **Indieningstermijn**
 Het betreffende teeltplan dient zo vroeg mogelijk, uiterlijk echter binnen de in de BHMGVV S7 NL (vgl. sectie A § 5 BHMGVV S7 NL- Indieningstermijn voor de teeltplannen) of in de in het verzekeringscontact overeengekomen termijnen, ingediend te worden.
7. **Gevolgen van het niet nakomen van de opgaveplicht**
- a) Als in een verzekeringsperiode de opgaveplicht met opzet niet wordt nagekomen, hoewel de verzekeringnemer resp. de verzekerde bodemproducten, waarop het verzekeringscontract betrekking heeft, teelt en in staat is om een teeltplan in te dienen en de verzekerde som te bepalen, heeft de verzekeraar het recht om een passende vergoeding (onkosten) in plaats van de concreet op basis van de opgave te berekenen premie te verlangen. Deze wordt, voor zover er geen andere feiten bekend zijn, berekend volgens de hectarewaarde (vgl. § 16 nr. 2) en de grootte van de beteelde oppervlakte (perceel) van het telkens laatste bij het contract ingediende teeltplan (winterteeltplan resp. zomerteeltplan).
- b) Als er voor het eerste verzekeringsjaar geen teeltplan is ingediend, dan is voor de vergoeding de verzekerde som dat uit de aanvraag berekend wordt, maatgevend; een eventuele betaling van de eerste premie (vgl. § 9 nr. 6) wordt op de vergoeding voor het eerste verzekeringsjaar in rekening gebracht.
- c) Als de verzekeraar al verzekeringsdekking verleent op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag, dient in plaats van een vergoeding de betreffende verzekeringspremie betaald te worden.
8. **Gevolgen van een te late nakoming van de opgaveplicht**
 Als het betreffende teeltplan met de nieuwe bepaling van de verzekerde som niet binnen de termijnen (vgl. sectie A § 5 BHMGVV S7 NL) wordt ingediend, dan stelt de verzekeraar voor de verzekeringnemer resp. de verzekerde na afloop van de betreffende termijn voor de indiening van het teeltplan een extra termijn van 7 dagen vast (aanmaning van het teeltplan). Als de verzekeringnemer resp. de verzekerde binnen deze

extra termijn declareert, dan wordt de verzekeringspremie na het te laat ingediende teeltplan berekend; een betaling van de vergoeding wordt op de betaling van de premie voor het overeenkomstige verzekeringsjaar in rekening gebracht; als de opgave na afloop van deze extra termijn plaatsvindt, dan wordt er niets in rekening gebracht. In dit geval heeft de verzekeraar het recht om in plaats van de concreet op basis van de opgave te berekenen premie een passende vergoeding te verlangen. Deze wordt berekend in overeenstemming met bovenstaand nr. 7.a.

Wat de verzekeringsdekking bij te late opgave betreft, wordt naar onderstaand nr. 9 verwezen.

9. Verzekeringsdekking op grond van het teeltplan

- a) De aansprakelijkheid van de verzekeraar in overeenstemming met elk teeltplan komt pas door de indiening van het betreffende teeltplan tot stand (constitutief teeltplan); dit geldt ook voor een aanvullend teeltplan (bv. bij teeltseries of wisselende productieoppervlakken).
- b) De verzekeringsdekking in overeenstemming met het betreffende teeltplan, ook een aanvullend teeltplan, vangt steeds aan op de tweede dag na de dag van ontvangst van het teeltplan bij de verzekeraar 's middags om 12:00 uur.
- c) In het eerste verzekeringsjaar vangt de verzekeringsdekking afwijkend daarvan aan in overeenstemming met het eerste teeltplan, op de dag na de ontvangst ervan bij de verzekeraar 's middags om 12:00 uur.
- d) Van de regeling 9.b) uitgesloten is de aansprakelijkheid voor schade door vorst. Wordt het winter-teeltplan voor het gewassoort wijn pas na afloop van de opgavetermijn volgens paragraaf A § 5.a) BHMGGV 57 NL, verlaat, binnenkomen, geldt de aansprakelijkheid volgens het winter-teeltplan niet voor wintervorst, maar alleen voor nachtvorst en de overige risico's van het verzekeringspakket.
- e) bij de verzekering van het gewassoort wijn tegen schade door vorst is de aansprakelijkheid voor vorstschade onder voorbehoud van risico onderzoek volgens § 7 der AHMGVV 57 NL met als uitkomst "Te verzekeren".

10. Onvolledig en negatief teeltplan

- a) Als een ingediend teeltplan onvolledig of onjuist is, dan is de verzekeringnemer resp. de verzekerde verplicht om deze fout onmiddellijk na de ontdekking ervan te corrigeren. Wegens de aansprakelijkheid op grond van het gecorrigeerde teeltplan wordt naar nr. 9 verwezen.
- b) Als in een verzekeringsjaar binnen een contract geen bodemproducten van de verzekerde vruchtcategorie geteeld worden (bv. ten gevolge van vruchtwisseling), dan dient de verzekeringnemer dit in verband met de opgave aan te geven (negatief teeltplan) en op verzoek van de verzekeraar aan te tonen.
- c) Als in het teeltplan de totale betaalde oppervlakte van het bedrijf resp. van het bedrijfsonderdeel waarop de verzekeringscontracten betrekking hebben, tegenover het vorige jaar of het jaar van de laatste opgave meer dan 10% achter blijft, dan is de verzekeringnemer resp. de verzekerde op verzoek van de verzekeraar verplicht om binnen een termijn van 1 week het bewijs te leveren dat deze afwijking gerechtvaardigd is.

11. Teeltplan als aanvraag

Als een teeltplan bodemproducten van een tot nu toe nog niet verzekerde vruchtcategorie bevat, dan is dit een verzekeringsaanvraag voor deze nieuwe vruchtcategorie. Dit geldt ook dan wanneer een perceel na indiening van het teeltplan nieuw wordt betaald met bodemproducten van een andere dan de oorspronkelijke vruchtcategorie en de verzekering zich daartoe uit dient te strekken. Een dergelijke aanvraag geldt als geaccepteerd, indien hij niet binnen twee weken na de ontvangst bij de verzekeraar door deze is afgewezen. Als het verzekeringscontract tot stand is gekomen, dan staat deze vruchtcategorie gelijk met de oorspronkelijk verzekerde vruchtcategorie. De aanvang van de verzekering uit het contract voor de nieuwe vruchtcategorie richt zich naar § 9 nr. 3, de aanvang van de dekking naar § 8.

12. Extra schriftelijke stukken bij de teeltopgave (bewijsstuk van landgebruik)

De verzekeringnemer resp. de verzekerde dient naast de teeltopgave de „Gecombineerde opgave /opgave gewaspercelen“ inclusief kaarten te overleggen. Op het overzicht van de gewaspercelen dienen de gewassen met grootte en ligging (gemeentenaam) van de percelen vermeld te zijn.

13. Extra schriftelijk stukken bij teeltopgave (EU wijnbouwkadaster)

Bij de opgave van vruchtcategorie wijndruiven kan het voorkomen dat een kopie van het EU-wijnbouwkadaster voorgelegd moet worden. In dit overzicht moeten de wijnopervlakten, wijnsoorten met grootten en de ligging van de diverse oppervlakten ingetekend zijn.

§ 16 Verzekerde som

1. Gezamenlijke aansprakelijkheidssom per perceel resp. teeltperceel

De verzekerde som is de gezamenlijke aansprakelijkheidssom per

perceel resp. teeltperceel binnen de risicogroep (vgl. § 1 nr. 2). De verzekerde som wordt, voor zover niet anders overeengekomen, op het desbetreffende teeltplan bepaald. Verhogingen en verlagingen van de verzekerde som zijn van kracht voor alle binnen de risicogroep verzekerde risico's van het perceel resp. het teeltperceel.

2. Hectarewaarde

De verzekeringnemer resp. de verzekerde dient de verzekerde som voor ieder verzekeringsjaar opnieuw te bepalen en deze daarbij telkens af te meten naar de te verwachten oogstwaarde per hectare. Daarbij dient hij de oogstwaarde aan de hand van de voor het gewassoort te verwachten opbrengst per hectare, vastgesteld volgens § 15 nr. 2.g en van de daarvoor vermoedelijk te behalen marktprijs te berekenen.

Als gewassoorten door voorschades (vgl. § 11) getroffen zijn, dient de oogstwaarde aan de hand van de voor de gewassoort nog te verwachten opbrengst per hectare bepaald te worden.

In elk teeltplan dient ieder jaar voor elk perceel waarop een gewassoort of -variëteit wordt geteeld resp. voor elk teeltperceel, de oogstwaarde per hectare in volle 100,- € per hectare te worden aangegeven.

De verzekerde waarde per hectare af gemeten naar de te verwachte oogstwaarde per hectare wordt naar boven afgerond op volle €100,-.

3. Verzekeringswaarde bij teeltseries en meerdere oogsten of snedes

Voor gewassoorten die meermaals na elkaar worden geteeld, dient voor iedere teeltserie een eigen verzekeringsbedrag te worden aangegeven, anders is alleen de eerste teeltserie verzekerd.

Voor gewassoorten waarbij meerdere snedes of oogsten plaatsvinden, dient voor iedere snede resp. iedere oogst een eigen verzekeringsbedrag te worden aangegeven; anders is alleen de eerste oogst resp. de eerste snede verzekerd.

Als een teeltserie meermaals geoogst wordt, dient voor iedere oogst/iedere snede van de teeltserie een eigen verzekeringsbedrag te worden aangegeven; anders is alleen de eerste oogst resp. de eerste snede van de teeltserie verzekerd.

Wat betreft de bijzonderheden bij de afzonderlijke verzekeringsbedragen wordt verwezen naar sectie A § 1 BHMGGV 57 NL.

4. Verzekeringswaarde bij meerdere verzekerde objecten

Als een gewassoort meerdere verzekerde objecten heeft, dan dient de verzekerde som voor ieder verzekerd object apart te worden aangegeven. Wat betreft de bijzonderheden bij de afzonderlijke verzekeringsbedragen wordt verwezen naar sectie A § 1 BHMGGV 57 NL.

5. Verzekeringswaarde bij de vruchtcategorieën producten van boomkwekerijen, potplanten en containergewassen evenals bloembollen

De verzekeringnemer resp. de verzekerde dient de verzekerde som voor ieder verzekeringsjaar opnieuw te bepalen en deze daarbij telkens af te meten naar de telkens te verwachten opbrengstwaarde. Opbrengstwaarde in deze zin is de groothandelswaarde per plantengroep en kwaliteitsniveau/leeftijdsniveau aan het einde van iedere afzonderlijke vegetatieperiode of van iedere afzonderlijke teeltkavel.

De verzekeringnemer resp. de verzekerde moet zich daarbij oriënteren op de gemiddelde groothandelswaarde, die tijdens de laatste 3 jaar steeds bereikt is bij het desbetreffende bodemproduct resp. het desbetreffende gewas of variëteit.

Voor zover de verzekeringnemer resp. de verzekerde de verzekeringswaarde per bodemproduct/gewas afzonderlijk niet als prijs per plant of plantengroep onder vermelding van het aantal planten op een bepaalde grootte van de betaalde oppervlakte voor een bepaalde productieperiode aangeeft, wordt als verzekeringsbedrag het gewogen gemiddelde van de totale bruto jaaropbrengst van alle in een verzekeringsjaar door de verzekeringnemer geteelde producten/gewassen van een van de hier genoemde vruchtcategorieën (verzekeringsbedrag totale productie van de vruchtcategorie) beschouwd.

6. Minimale en maximale hectarewaarden

Op basis van de gegevens van het LEI (Landbouw Economisch Instituut) en CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek) voor de producthoeveelheid, zowel op basis van KWIN (Kwantitatieve Informatie Akkerbouw en Groenteteelt) voor de productprijs, legt de verzekeraar voor de diverse gewassoorten jaarlijks minimale en maximale waarden per hectare vast. Als de door de verzekeringnemer resp. de verzekerde in het teeltplan per perceel/teeltperceel aangegeven hectarewaarde onder de door de verzekeraar vastgelegde minimumwaarde blijft, dan heeft de verzekeraar het recht om de hectarewaarde tot de minimale hectarewaarde te verhogen. Als de door de verzekeringnemer resp. de verzekerde in het teeltplan per perceel/teeltperceel aangegeven hectarewaarde de maximale hectarewaarde overschrijdt, dan heeft de verzekeraar het recht om de hectarewaarde tot de maximale hectarewaarde te verlagen, tenzij de verzekeringnemer aan de hand van eigen gegevens van de laatste 3 tot 5 jaar bewijst dat zijn afwijk-

kende waarden gerechtvaardigd zijn. De premie wordt vanuit het gecorrigeerde verzekeringsbedrag berekend. Bij overschrijding van de maximale hectarewaarde geaccepteerd door de verzekeraar dient de overeengekomen toeslag betaald te worden.

7. Verhoging achteraf van de verzekerde som

De verzekeringnemer resp. de verzekerde kan ook na het indienen van het desbetreffende teeltplan de verhoging van de verzekerde som verlangen, voor zover blijkt dat na ontvangst van het teeltplan bij de verzekeraar de verwachte oogstwaarde wezenlijk hoger is dan het in het teeltplan daarvoor aangegeven verzekerde som. De verhoging van de verzekerde som is alleen van kracht in de periode na ontvangst van de verhogingsmelding en niet met terugwerkende kracht en niet voor een al opgetreden schade. De verhoogde verzekerde som geldt na de dag van ontvangst van het teeltplan ontvangst van de verhogingsmelding bij de verzekeraar vanaf 12:00 uur.

8. Verlaging achteraf van de verzekerde som

De verzekeringnemer resp. de verzekerde kan de verlaging van de verzekerde som verlangen, voor zover na het indienen van het teeltplan blijkt dat per perceel/teeltperceel de te verwachten oogstwaarde wezenlijk lager is dan de in het teeltplan aangegeven hectarewaarde. Het verminderde verzekeringsbedrag geldt vanaf de tweede dag die volgt op de dag van ontvangst van de verlagingaanvraag vanaf 12:00 uur. Van het premieverschil wordt tweederde deel vergoed.

De tijdstippen tot wanneer een verlaging van de verzekerde som is toegestaan, richten zich naar de BHMGGV 57 NL of de afspraken in het verzekeringscontract.

Bij het gewassoort wijn is een verlaging van de verzekerde som niet mogelijk.

9. Verbruik van de verzekerde som

Bij meerdere schades in een verzekeringsperiode door hetzelfde verzekerde risico of verschillende verzekerde risico's van een risicogroep wordt de verzekerde som verlaagd met de al vastgestelde schade, minstens met de al binnen de verzekeringsperiode betaalde schadevergoeding. Voor de vaststelling van de afzonderlijke schadepercentages van het desbetreffende verzekeringsgeval is het na aftrek van de vastgestelde schades overgebleven resterend bedrag van de gezamenlijke verzekerde som maatgevend.

§ 17 Verzekeringsdekking vóór indiening van het teeltplan

1. Voorlopig verzekeringsbedrag

De verzekeraar verleent – voor zover niet anders overeengekomen – voor bepaalde gewassoorten in iedere verzekeringsperiode voor een beperkte tijd verzekeringsdekking op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag.

Bij de verzekering van wijn wordt voor wintervorst normaal gesproken geen dekking verleend op basis van een voorlopige verzekerde waarde.

2. Berekening van de voorlopige verzekerde som

Binnen het afgesloten verzekeringscontract wordt de voorlopige verzekerde som voor ieder perceel berekend op basis van de voor de gewassoort maatgevende voorlopige hectarewaarde; deze is in het bijzonder afhankelijk van de regelingen in § 14 BHMGGV 57 NL of de afspraken in het verzekeringscontract.

3. Periode van de verzekeringsdekking op basis van de voorlopige verzekerde som

a) De verzekeringsdekking op basis van de voorlopige hectarewaarde begint – voor zover hij voor de gewassoort verleend wordt – met de aanvang van de dekking volgens § 8; om precies te zijn begint hij op de in § 14 nr. 2 BHMGGV 57 NL genoemde tijdstippen.

b) De verzekeringsdekking op basis van de voorlopige hectarewaarde eindigt met aanvang van de dekking op grond van het desbetreffende teeltplan (vgl. § 15 nr. 9). Dit geldt ook in de gevallen waarin bij een verzekeringscontract enkel een onvolledige of onjuiste teeltopgave wordt ingediend. De voorlopige dekking eindigt anders op de in § 14 nr. 2 BHMGGV 57 NL genoemde tijdstippen.

Voor de periode tussen het einde van de dekking na de voorlopige verzekerde som (vgl. § 14 BHMGGV 57 NL) en de aanvang van de dekking op grond van het te laat ingediende teeltplan met de definitieve verzekerde som bestaat er geen verzekeringsdekking.

IV. Verzekeringspremie (premie)

§ 18 Jaarpremie

1. Jaarpremie

De jaarpremie bestaat uit de voorschotpremie, die eventueel met een nodig wordende naheffing wordt verhoogd en eventueel met de statutaire premieruggave wordt verminderd.

2. Samenstelling

a) De voorschotpremie wordt bepaald volgens de regelingen in de BHMGGV 57 NL en de bijbehorende premiebepaling Secufarm® 7 Nederland (PB Secufarm7 NL). De premiebepaling „PB Secufarm7 NL“ is bestanddeel van het verzekeringscontract.

b) Een eventuele naheffing wordt volgens de statuten bepaald. De naheffing hoeft niet betaald te worden bij betaling van een extra bedrag bij de voorschotpremie.

c) Jaaroverschotten worden volgens de statuten als premieruggave uitgekeerd.

3. Premie-aanpassing

Na betaling van een schadevergoeding wordt de verzekeringspremie van het betreffende contract in de verzekeringsperiode die volgt na het optreden van het verzekeringsgeval in overeenstemming met de premiebepaling Secufarm® 7 (PB Secufarm7 NL) aangepast.

§ 19 Premiebetaling

1. Premiebetaling

a) De verzekeringspremie wordt – voor zover niet anders overeengekomen – voor een verzekeringsjaar geheven; deze dient tijdens de duur van het contract elk jaar te worden betaald.

De verzekeraar heeft het recht om de premie in deelbedragen te heffen en vooruitbetalingen te verlangen; als uiterlijke betalingstermijn wordt 15 oktober vastgelegd.

b) Alle premies en bijkomende kosten evenals wettelijke heffingen zijn opeisbaar binnen twee weken na ontvangst van het betalingsverzoek (bv. premiefactuur).

De opeisbaarheid van de eerste premie of eenmalige premie vloeit voort uit § 9 nr. 6, de opeisbaarheid van de vervolgpremie uit onderstaand nr. 3.

2. Schade wegens te late betaling, rente wegens te late betaling

Als de verzekeringnemer resp. de verzekerde met de betaling van een premie in gebreke is, heeft de verzekeraar bij verzuim het recht om rente wegens te late betaling van de schuldenaar te vorderen volgens de wettelijke regelingen over de betalingsachterstand.

De verzekeraar heeft bovendien het recht om vervanging van de schade die voor hem ontstaan is door het verzuim (bv. incassokosten) te verlangen. De buitengerechtelijke aanmaningskosten bedragen – zonder de kosten voor de activiteiten van een incassobureau – het in de premiebepaling Secufarm 57 NL genoemde bedrag.

3. Opeisbaarheid van de vervolgpremie

Een vervolgpremie dient uiterlijk op dag 30 na de vervaldag betaald te worden, voor zover er uit het betalingsverzoek geen andere betalingsstermijn voortvloeit.

4. Aanmaning van de vervolgpremie

De verzekeraar maant de verzekeringnemer resp. de verzekerde bij niet tijdige betaling van een opeisbare vervolgpremie op diens kosten tot betaling aan en bepaalt voor hem met verwijzing naar de gevolgen van de verder uitblijvende betaling een betalingstermijn van twee weken, die begint op de dag van deze aanmaning van de vervolgpremie.

5. Gevolgen van de te late betaling van de vervolgpremie

a) Schorsing van de verzekeringsdekking

Als de verzekeringnemer resp. de verzekerde niet binnen de in de aanmaning van de vervolgpremie (vgl. nr. 4) genoemde betalingstermijn de opeisbare vervolgpremie betaalt, is de verzekeraar bij voortdurende betalingsachterstand voor verzekeringsgevallen die na afloop van de termijn optreden vrij van de verplichting tot uitkering; de verzekeringsdekking is na het verstrijken van de betalingstermijn opgeschort zolang de betalingsachterstand duurt. De verzekeringsdekking begint pas weer een dag na binnenkomst van het in de aanmaning van de vervolgpremie genoemde bedrag bij de verzekeraar.

b) Beëindiging van het verzekeringscontract

De verzekeraar kan na het verstrijken van de in de aanmaning van de vervolgpremie (vgl. nr. 4) bepaalde betalingstermijn bij voortdurende betalingsachterstand het contract met onmiddellijke ingang ontbinden c.q. opzeggen.

6. Procedure van automatisch incasso

a) Als voor het innen van de premie de procedure van automatisch incasso overeengekomen is, dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde op het tijdstip van de opeisbaarheid van de premie te zorgen voor voldoende saldo op de bankrekening.

b) Als het aan de verzekeringnemer toe te rekenen is dat de premie niet geïnd kan worden, dan heeft de verzekeraar het recht om de procedure van automatisch incasso buiten werking te stellen; de verzekeringnemer resp. de verzekerde dient de uitstaande premie en toekomstige premies dan zelf over te maken. Door banken geheven verwerkingskosten die bij de verzekeraar in rekening gebracht worden voor het

mislukte automatische incasso, kunnen bij de verzekeringnemer resp. de verzekerde in rekening gebracht worden.

7. Betaling in termijnen

De verzekeringspremie dient tijdens de duur van het verzekeringscontract elk jaar voor de verzekeringsperiode betaald te worden; het kan in deelbedragen (termijnen) worden geheven. De afzonderlijke betalingstermijnen en de hoogte van het desbetreffende deelbedrag voor de desbetreffende risicogroep blijken uit de premiebepaling Secufarm® (PB Secufarm 7 NL) of de afspraken bij de contractafsluiting. Als betaling in termijnen overeengekomen is, dan geldt dat voor de openstaande termijnen tot aan de overeengekomen betalingstermijnen uitstel van betaling is verleend.

De termijnen van de lopende verzekeringsperiode worden direct opeisbaar, indien de verzekeringnemer met een termijn geheel of gedeeltelijk in verzuim raakt of voor zover een schadevergoeding opeisbaar wordt. De verzekeraar kan een opeisbare premievordering of een andere opeisbare vordering die hem op grond van het contract toekomt ook verrekenen met een vordering die niet aan de verzekeringnemer, maar aan een derde toekomt.

V. Plichten van de verzekeringnemer bij een verzekerd schadegeval

§ 20 Plichten van de verzekeringnemer bij het optreden van een verzekerd schadegeval

1. Melden van de verwezenlijking van het verzekerde risico

- a) Het aan de verzekerde bodemproducten (objecten) door een verzekerd risico of een door het weer veroorzaakte verzekerde gebeurtenis verwezenlijkt schadebeeld moet tijdig op het moment van de schadegebeurtenis (vgl. § 4 nr. 1) vastgesteld worden, omdat de door de schadegebeurtenis betrokken planten aan vele niet verzekerde invloeden als bijvoorbeeld ziekten en/of plagen blootgesteld worden, die verdere schade kunnen veroorzaken.
- b) Zodra de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger van de verwezenlijking van het risico of de verzekerde gebeurtenis op de hoogte is of behoort te zijn, is hij verplicht aan de verzekeraar dit zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk uiterlijk en dus binnen 4 dagen schriftelijk (brief, fax, e-mail) te melden.
  - aa) In afwijking daarvan dient bij een schadegebeurtenis door het verzekerde risico vorst bij gewassen van de vruchtcategorieën pitvruchten, steenvruchten, aardbeien en bessen de schade uiterlijk binnen 24 uur na de gebeurtenis schriftelijk aangetoond te worden.
  - bb) Bij een wintervorstgebeurtenis in wijn moet er meteen melding gemaakt worden, als de schadebeeld te zien is aan de wijnstokken, dit kan uiterlijk tot 30 april van het oogstjaar opgegeven worden.
- c) Bij schadegebeurtenissen (vgl. § 4) die door een verzekerd risico of een door het weer veroorzaakte verzekerde gebeurtenis direct vóór de oogst of tijdens de oogsttijd van de daardoor getroffen gewassoort optreden, dient het verzekerde schadegeval onmiddellijk schriftelijk en daarnaast telefonisch gemeld te worden.
- d) Voor zover de verzekeraar de mogelijkheid biedt tot een „elektronische“ schadeaangifte via een internetapplicatie, moet de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger daarvan gebruik maken.

2. Schadeaangifte

- a) De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger dient de verzekeraar, voor zover dit niet al samen met de melding van de verwezenlijking van het risico volgens nr. 1 gebeurd is, binnen een redelijke termijn, en dus binnen 4 dagen en bij oogstschade en schade vlak voor de oogst (vgl. nr. 1.c.) binnen 2 dagen alle inlichtingen en bescheiden te verschaffen, die voor de beoordeling van de uitkeringsplicht van de verzekeraar van belang zijn.

In het bijzonder zijn de gegevens van de schadegebeurtenis van belang, zodat de verzekeraar in staat is, tijdig het schadebeeld van de schadegebeurtenis vast te stellen en te beoordelen.
- b) In de schadeaangifte dienen voornamelijk het verzekerde risico, waardoor de schadegebeurtenis veroorzaakt is en, voor zover noodzakelijk, de tot het risico behorende omstandigheden (bv. bij vorst de luchttemperatuurwaarden/lage minimum waarden en de duur ervan, bij storm de windsnelheid), de datum van de schadegebeurtenis (bv. de dag van de hagelneerslag), de daardoor betrokken gewassoort, bij fruit en wijn ook de soort en eventueel het betrokken verzekerde object evenals alle beteelde oppervlaktes (percelen), waarvoor een schadevergoeding opgeëist wordt, te worden aangegeven.

De verzekeringnemer resp. de verzekerde of de vertegenwoordiger dient in de schadeaangifte tevens de ligging van het door het schadegeval betrof perceel aan te geven door het noemen van de gemeente en het gebied, de naam van het perceel en de grootte ervan evenals de

daarop geteelde gewassoort en -variëteit in hectare (ha) en are (a) en, voor zover noodzakelijk, de wijze van exploitatie en te gelde making van de gewassoort.

Bij bodemproducten van de vruchtcategorieën producten van boomkwekerijen, potplanten of containergewassen dienen de gegevens ook op de productieoppervlakken betrekking te hebben.

- c) Als bodemproducten in serie geteeld worden of bodemproducten meermaals geoogst resp. gesneden worden, dan dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger in de schadeaangifte over de betrokken teeltserie en/of de betrokken snede/oogst de desbetreffende informatie te verstrekken over de plant- resp. uitzaaitermijn en alle voorbij en/of geplande oogst- resp. snijtermijnen.
  - d) Als bodemproducten tijdens de vegetatieperiode kunstmatig geïrrigeerd (bv. kunstmatig beregend) worden, dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger informatie te verstrekken over de irrigatie-/beregeningsperiode en de omvang daarvan. Voor zover het irrigatie-/ beregeningssysteem buiten werking was en het daardoor tot een droogteschadebeeld volgens § 4 nr. 3.a gekomen is, dienen de redenen en de duur van het uitzetten van de kunstmatige beregening te worden aangegeven. Hetzelfde geldt ook voor producten van boomkwekerijen, potplanten of containergewassen, die normaal gesproken kunstmatig geïrrigeerd worden.
  - e) Als bij het optreden van de schadegebeurtenis voor het daardoor betreffende contract de desbetreffende opgave nog niet gemaakt is, dan dient het volledige teeltplan (vgl. § 15) onmiddellijk te worden ingediend. Dit teeltplan dient de noodzakelijke informatie over de teelt volgens § 15 nr. 2 t/m 3 en de noodzakelijke informatie over de verzekerde som volgens § 16 nr. 1 t/m 5 te bevatten.
  - f) Zijn oogstrijpe gewassen getroffen door een schadegebeurtenis en staat de oogst binnen 14 dagen na versturen van de schademelding volgens nr. 1 gepland, dan zal de verzekeringnemer of de verzekerde aan de verzekeraar of diens vertegenwoordiger al in de schademelding kennis moeten geven van de aankomende oogstdata, zodat het mogelijk is dat de verzekeraar onderzoek kan doen naar het schadegeval voor de start van de oogst. Doet de schadegebeurtenis zich voor tijdens de oogst van de verzekerde gewassen, of is het ondanks kennisgeving aan de verzekeraar niet mogelijk een volledig schade onderzoek uit te voeren, dan heeft de verzekerde of diens vertegenwoordiger in het bijzonder de regels betreffende proefstukken volgens nr. 4.a.bb in acht te nemen.
- ###### 3. Informatie in verband met de schadetaxatie, onderzoeken
- a) De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger dienen als aanvulling op de melding van de verwezenlijking van het risico (vgl. nr. 1) en de schadeaangifte (vgl. nr. 2) in het kader van de schadetaxatie alle inlichtingen binnen een redelijke termijn te verstrekken, die nodig zijn voor de vaststelling van de schade en de omvang van de uitkeringsplicht van de verzekeraar, voornamelijk de als beschadigd gemelde beteelde oppervlaktes te tonen of een gevolmachtigde persoon daartoe opdracht te geven.

Als voor de bepaling van de verzekeringswaarde of voor de vaststelling van gewassoorten of

    - variëteiten, waar op het verzekeringscontract betrekking heeft, voor de verzekeraar documenten noodzakelijk zijn, die zich in het bezit van de verzekeringnemer resp. van de verzekerde of zijn vertegenwoordiger bevinden (bv. teeltlijsten, planteninventarislijsten), dan dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger deze documenten in passende vorm op verzoek van de verzekeraar binnen een redelijke termijn tot diens beschikking te stellen. Als er teelten met afnamegarantie (bijv. het afnamearisco) verzekerd zijn, dient de verzekeringnemer – voor zover dit tot het optreden van het verzekeringsgeval nog niet gebeurd is – de teelt- en/of leveringscontracten voor te leggen, waaruit de regelingen over de afnamegarantie naar voren komen. Voor zover de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger over een lijst van de landbouwarealen beschikt wat het betroffen verzekeringscontract betreft, dan moet hij deze ter inzage ter beschikking stellen.

Bij de verzekering van wijn moet de EU – wijnbouwkadaster beschikbaar gesteld worden.
  - b) De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger dienen de verzekeraar ieder onderzoek over omvang en oorzaak van de schade en de omvang van de plicht tot schadevergoeding toe te staan, evenals door de verzekeraar aangevraagde bewijsstukken te overhandigen, als de verstrekking ervan redelijkerwijs door hen kan worden verwacht. De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger stemmen er met de schademelding voornamelijk in toe dat de verzekeraar tot het einde van de uitkeringsplicht, in ieder geval

tot het einde van de verzekeringsovereenkomst op ieder willekeurig moment de betaalde oppervlakte waarvoor een verwezenlijking van het risico gemeld en/ of een schade weergegeven is, kan betreden en het recht heeft om monsters te nemen van de bodem en de daarop geteelde bodemproducten, voornamelijk de als beschadigd gemelde bodemproducten, en deze te onderzoeken of te laten onderzoeken.

4. Verdere plichten

a) Wijzigingsverbod

aa) De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger mag aan de door het schadegeval getroffen gewassen voor de eerste bezichtiging van het schadebeeld door de deskundige (experts) van de verzekeraar zonder toestemming van de verzekeraar, behoudens nr. 4.c, alleen zodanige wijzigingen aanbrengen die volgens de regels van behoorlijk economisch handelen en goed vakmanschap niet uitgesteld kunnen worden.

De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger mag voornamelijk de door de schadegebeurtenis getroffen gewassen niet oogsten zonder toestemming van de verzekeraar resp uit het schadegebied verwijderen, voordat er door de deskundige (expert) een bezichtiging is uitgevoerd met als doel het de verzekerde schades (opbrengstverlies) van de oogst te taxeren.

bb) Treedt het schadegeval op tijdens de oogsttijd van de verzekerde bodemproducten (objecten) of is de oogst in aantocht, dan moet de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger de oogstwerkzaamheden voorlopig stoppen dan wel met oogsten wachten, de verzekeraar onmiddellijk informeren en de verzekeraar toestemming vragen (om) door te mogen oogsten, waarbij een representatief deel (proefstukken resp. proefbestanden) van de verzekerde bodemproducten (objecten) niet wordt geoogst.

Geeft de verzekeraar zijn toestemming om te oogsten onder de voorwaarde dat er proefstukken resp. proefbestanden blijven staan of is een eerste bezichtiging door de verzekeraar ondanks de informatie over de beginnende oogstperiode niet meer mogelijk voor de oogst, dan moeten in de hoeken en in het midden van het betaalde oppervlak kwadratische proefstukken van tenminste de in de zin van §11 BHMGBV 57 NL vastgestelde grootten blijven staan.

cc) Bij schades aan fruit en druiven moeten tot aan de taxatie van de schade, zoals in § 11 BHMGBV 57 NL vastgelegd, bestanden van de verschillende variëteiten en liggingen ongeplukt blijven staan.

dd) Treedt bij windruiven het verzekerde schadegeval door wintervorst op, dan mogen de door vorst beschadigde wijnstokken niet voor het afronden van de procedure voor schadevaststelling gerooid of gesnoeid worden, zonder toestemming van de verzekeraar. Ingrijpende wijzigingen in de wijngaard, die de schadevaststelling van wintervorst kunnen beïnvloeden of aanpassen, mogen alleen met toestemming van de verzekeraar gedaan worden. Is het snoeien van de wijngaard noodzakelijk en is het een zodanige maatregel die volgens de regels van behoorlijk economisch handelen en goed vakmanschap niet uitgesteld kan worden, dan moet de verzekeringnemer aan de randen en in het midden van de betaalde oppervlakte (wijnstokken teelt) onveranderde beschadigde proefstukken (zie regeling „Proefstukken“ in BHMGBV 57 NL) laten staan die minstens zo groot zijn als vastgelegd in de BHMGBV 57 NL.

ee) Als bodemproducten, voornamelijk die van de vruchtcategorieën producten van boomkwekerijen, potplanten of containergewassen van het productieoppervlak verwijderd moeten worden, dan gelden de regelingen over de „proefstukken“ volgens sectie bb op analoge wijze.

b) Vrijgave

Voor percelen resp. productieoppervlakken, die voortijdig omgeploegd of leeggeruimd moeten worden, dient de zogenaamde vrijgave met de schadeaanfite te worden aangevraagd; over de uitvoering daarvan beslist de verzekeraar. Als de leegruiming of de omploeging achterwege blijft, ondanks de toestemming van de verzekeraar, dan dient de verzekeringnemer dit onmiddellijk schriftelijk aan de verzekeraar mee te delen.

c) Voortzetting exploitatie

De verzekeringnemer resp. de verzekerde of de vertegenwoordiger is verplicht om op zijn kosten alle werkzaamheden en inspanningen te verrichten die volgens de regels van goed vakmanschap vereist zijn voor de verzorging en verdere ontwikkeling van de beschadigde bodemproducten.

d) Aanvullende schriftelijke stukken bij de teeltopgave

De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger dienen, voor zover redelijkerwijs van hen kan worden verwacht en voor zover noodzakelijk voor de schadetaxatie de verzekeraar op diens verzoek onmiddellijk de „Gecombineerde opgave/opgave gewaspercelen“ inclusief de kaarten voor te leggen of een gelijkwaardige oppervlakteopgave ter inzage ter beschikking te stellen.

Voor zover bij bepaalde bodemproducten/gewassen de verzekerde som van het gewogen gemiddelde van de totale bruto jaaropbrengst van alle in een verzekeringsjaar door de verzekeringnemer geteelde producten/gewassen één van de hier genoemde vruchtcategorieën betreft (totaal productieverzekeringsbedrag van de vruchtcategorie), dienen de verzekeringnemer of zijn vertegenwoordiger aan de verzekeraar de bijbehorende handelsboeken of overige commerciële boeken ter inzage ter beschikking te stellen.

e) Verzekerde (uitkering aan derden)

Als het recht op de contractuele uitkering van de verzekeraar aan een derde toekomt, dan dient deze eveneens de plichten te vervullen, voor zover hem dat op basis van de feitelijke en juridische omstandigheden mogelijk is.

5. Gevolgen bij schending van de plichten

a) Algemeen principe

Als de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger zijn plichten tot melding van verwezenlijking van het risico (vgl. al. 1) en/of tot schadeaanfite (vgl. al. 2) niet of niet volledig of niet op tijd nakomt, vervalt het recht op uitkering omdat de verzekeraar daardoor telkens in een redelijk belang is geschaad.

In dat geval zal verzekeraar onder opgave van redenen mededelen dat hij zich op dit vervalbeding beroept en dat hij in zijn redelijke belangen is geschaad. De verzekeringnemer resp. de verzekerde of diens vertegenwoordiger hebben het recht tegen de in de vorige zin bedoelde mededeling binnen 2 werkdagen na ontvangst van die mededeling per email, fax of schriftelijk bericht te weerspreken en verzekeraar mede te delen waarom de verzekeraar volgens hen niet in een redelijk belang is geschaad, bij gebreke waarvan het recht om die mededeling van verzekeraar te weerspreken, vervalt en tussen verzekeraar, verzekeringnemer, verzekerde en diens vertegenwoordiger vaststaat dat verzekeraar in zijn redelijke belangen is geschaad en het recht op uitkering is vervallen. Deze termijn van 2 werkdagen is redelijk, omdat vanwege het feit dat vaststelling van de omvang en oorzaak van de schade aan gewassen door tijdsverloop steeds moeilijker en uiteindelijk onmogelijk wordt, snel duidelijk moet zijn of alsnog de procedure voor schadevaststelling (zie § 21) moet worden gevolgd.

b) Schade van de verzekeraar

Gebeurt de schademelding te laat, dan kan de verzekeraar tevens vergoeding van zijn schade van de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger verlangen, die hierdoor lijdt.

c) Schade van de redelijke belangen van de verzekeraar

Als de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger een van de verplichtingen volgens nr. 3 of nr. 4 niet nakomt, dan vervalt het recht van de verzekeringnemer resp. de verzekerde op verzekeringsuitkering, tenzij de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger aantonen dat de schending van deze verplichtingen geen invloed heeft gehad op de vaststelling van de schade en de redelijke belangen van de verzekeraar hierdoor niet geschaad zijn.

Hetzelfde geldt, als de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger geen toestemming geeft voor een onderzoek over omvang en oorzaak van de schade en de omvang van de plicht tot schadevergoeding.

6. Schadevermijding en -beperking

a) Schadevermijding bij acuut dreigend verzekeringsgeval

De verzekeringnemer resp. de verzekerde is verplicht om, zodra hij of de vertegenwoordiger op de hoogte is van een direct dreigend optreden van het schadegeval, om naar mogelijkheid en in het passende kader, maatregelen te treffen die dienen ter schadevermijding (bv. vermindering van wateropeenhopen op het betaalde oppervlakte/ productieoppervlak na zware regen). Voor zover mogelijk dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger daartoe voor de uitvoering van de maatregelen ter schadevermijding de verzekeraar te raadplegen voor instructies en deze op te volgen.

b) Schadebeperking na het optreden van het verzekeringsgeval

De verzekeringnemer resp. de verzekerde is verplicht om, zodra hij of de vertegenwoordiger over het optreden van het schadegeval geïnformeerd is of zou moeten zijn, naar mogelijkheid en in het passende kader, maatregelen te treffen, die dienen ter schadebeperking. Voor zover mogelijk dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger daartoe voor de uitvoering van de maatregelen ter schadebeperking de verzekeraar te raadplegen voor instructies en deze op te volgen.

c) Kosten voor schadevermijding en -beperkingsmaatregelen

De verzekeraar vergoedt kosten die zijn ontstaan door schadevermijdings- of schadebeperkingsmaatregelen van de verzekeringnemer resp. van de de verzekerde of zijn vertegenwoordiger, volgens de wettelijke

regelingen. Tot de kosten in deze zin behoren niet die kosten die de verzekeringnemer resp. de verzekerde in elk geval heeft in het kader van de normale voortzetting van de exploitatie voor de verzorging en verdere ontwikkeling van de beschadigde bodemproducten volgens de regels van goed vakmanschap (vgl. sectie A § 4 BHMGVV. Kosten worden niet apart vergoed, voor zover deze al als verzekerde kosten (vgl. § 5 nr. 4) binnen de verzekeringsuitkering vergoed zijn.

VI. Schadegeval

§ 21 Procedure voor schadevaststelling

1. Algemene voorschriften

- a) De hoogte van de schade wordt door taxatie bepaald, en wel ofwel
- aa) door een eenvoudige procedure,
  - bb) door een formele procedure of
  - cc) door een eindprocedure.

De verzekeraar bepaalt binnen de betreffende procedure het tijdstip van de taxatie. Hij kan een gemachtigde aanstellen die voor de technische uitvoering verantwoordelijk is.

De schadevaststelling vindt plaats door een bezichtiging van de door het schadegeval getroffen gewassen op de betaalde oppervlakte/productieoppervlak.

Vervolgens vindt de inspectie en het onderzoek (taxatie) plaats alsook een beoordeling van het schadebedrag aan nog niet geoogste gewassen of nog niet verwijderde gewassoorten van de betaalde oppervlakte.

b) Bezichtiging vooraf

De verzekeraar kan zijn vaststellingen met betrekking tot het verzekeringsgeval eerst in het kader van bezichtigingen vooraf (eerste plaatsopnemingen) maken.

c) Revisie

De verzekeraar kan de eenvoudige procedure ter plaatse verifiëren en, indien vereist, opheffen en opdracht geven tot een nieuwe eenvoudige procedure of een formele procedure.

d) Bindende werking van de taxatie

Bij de formele procedure en de eindprocedure hebben noch de verzekeraar noch de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger recht op inspraak. De taxatie in de formele procedure en in de eindprocedure heeft de kracht van een bindende vaststelling en is voor beide partijen bindend.

e) Procedure voor schadevaststelling geen erkenning

De uitvoering van de procedure voor schadevaststelling en de vastlegging van een schadepercentage betekenen niet de erkenning van de aanspraak op schadevergoeding.

2. Eenvoudige procedure (zgn. „overlegprocedure“)

- a) De eenvoudige procedure vindt plaats, wanneer niet een van de contractpartijen meteen al de formele procedure verlangt.

Deze taxatie vindt plaats door een of meerdere deskundigen (experts) die de verzekeraar benoemt. Na uitvoering van de schadevaststelling volgens § 22 wordt aan de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger het vastgestelde schadepercentage meegedeeld; de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger dienen het dan over het schadepercentage eens te worden.

- b) De eenvoudige procedure vindt opnieuw plaats, indien de al verrichte eenvoudige procedure in het kader van de revisie (vgl. 1.c) is opgeheven.

- c) Als de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger niet bij de eenvoudige procedure aanwezig kan zijn, dan dient hij een gemachtigde te benoemen. Als hij dit verzuimt, vindt de procedure in zijn afwezigheid plaats; verder geldt dan nr. 2.a al. 2 zin2.

3. Formele procedure (zgn. „bindend rapport“)

- a) De formele procedure vindt, behalve in de gevallen van nr. 1.c en nr. 2.a zin 1, plaats indien de eenvoudige procedure niet tot een akkoord over het schadepercentage heeft geleid. De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger dient binnen 24 uur na vaststelling van het ontbrekende akkoord over het schadepercentage de formele procedure aan te vragen, omdat anders het resultaat van de eenvoudige procedure als definitief dient te worden beschouwd. Door de verzending van deze aanvraag wordt de termijn in acht genomen. De schadevaststellingen vlg. § 22 nr. 1 worden tijdens een gezamenlijke bijeenkomst verricht en – voor zover noodzakelijk – wordt daarbij ook de hoogte van de aftrek vlg. § 22 nr. 3 vastgesteld.

b) Aanwijzen van de deskundigen

De verzekeraar en de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger benoemt ieder een deskundige. De verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger dient zijn deskundige binnen 48 uur na verzoek daartoe door de verzekeraar te benoemen, in het geval dat het gaat om oogstrijpe bodemproducten, dient dit binnen 24 uur te geschieden. Als hij zijn deskundige niet of niet binnen

de termijn benoemt of als hij bij de taxatie niet aanwezig is, dan gaat het recht tot benoeming over op de verzekeraar.

c) Aanwijzen van de hoofdarbiter

Voor aanvang van de schadevaststelling in het kader van de formele procedure dienen beide deskundigen van de formele procedure uit de lijst van de daartoe aangewezen deskundigen een hoofdarbiter te kiezen, die actief dient te worden indien de deskundigen het niet over een schadepercentage eens konden worden. Als zij het niet eens worden over de persoon van de hoofdarbiter, dan dienen ze de taxatie toch uit te voeren.

4. Eindprocedure (zgn. “Eindadvies”)

De eindprocedure vindt plaats, voor zover de deskundigen van de formele procedure over de hoogte van de schade geen overeenstemming hebben bereikt.

Als ze het ook niet eens zijn geworden over de persoon van de hoofdarbiter, dan wijst nu de verzekeringnemer resp. de verzekerde of zijn vertegenwoordiger uit drie ter keuze gestelde deskundigen de hoofdarbiter. Als hij deze keuze niet binnen 48 uur bepaalt, dan gaat het kiesrecht over op de verzekeraar.

De hoofdarbiter beslist behoudens nr. 1.d zin 2 definitief over de twistpunten.

§ 22 Schadevaststelling

1. Vaststellingen ten aanzien van de schade

- a) De deskundigen dienen te onderzoeken of alle gewassoorten van de verzekerde vruchtcategorie, waarvoor een aanspraak op schadevergoeding geldend wordt gemaakt, verzekerd zijn.

Voor ieder perceel resp. teeltperceel dat gemeld wordt als beschadigd door een verzekerd risico, dient door plaatsopneming van de betaalde oppervlakte/productieoppervlak te worden vastgesteld:

aa) welk schadegeval in welk ontwikkelingsstadium van de verzekerde bodemproducten resp. gewassen dit product op welke wijze en in welke omvang beschadigd of vernield heeft en welk schadebeeld (§ 4) aanwezig is;

bb) of de bij de verzekering aangemelde betaalde oppervlakte/productieoppervlak overeenkomt met de werkelijk aanwezige oppervlakte;

cc) welk deel van de oppervlakte in hectare (ha) en are (a) door het schadegeval (§ 4) is getroffen;

dd) welke oogstbrengrst van het verzekerde gewas op de met betrekking te tot betaalde oppervlakte zonder inwerking van het verzekerde risico te verwachten zou zijn geweest,

ee) of en in welke omvang sprake is van schades door niet verzekerde schade-oorzaken;

ff) in welke omvang een verzekerde schade volgens § 5 aanwezig is, hoe hoog het kwantitatieve oogstbrengrstverlies en – voor zover de opbrengstwaarde van de verzekerde producten niet alleen van de hoeveelheid, maar ook van de kwaliteit afhangt en deze waarde verzekerd is – hoe hoog de door een verzekerd risico veroorzaakte kwaliteitsmindering op grond van de inwerking van een verzekerd risico en het daaruit volgende schadebeeld bij de verzekerde bodemproducten in procenten van de volgens bovenstaand nr. 1.a.dd vastgestelde opbrengst is (schadepercentage) en wel gescheiden naar verzekerde objecten;

- b) Bij uitwintering of erosie hebben de vaststellingen betrekking op de omvang van deze verzekerde gebeurtenis en de daarmee verbonden verzekerde schade (vgl. § 5 nr. 1.f).

- c) Als er bovendien bijzondere exploitatiebelangen verzekerd zijn, dan dienen de deskundigen ook hieromtrent schadevaststellingen te verrichten.

- d) De deskundigen hebben het recht om alle getroffen percelen/teeltpercelen in te delen en voor het zo bepaalde deel van een perceel/teeltperceel een aparte schadevaststelling uit te voeren.

- e) De deskundigen dienen tevens vast te stellen of er sprake is van over- of onderverzekering. Daarvoor moeten de deskundigen vaststellen of het door de verzekeringnemer aangegeven bedrag voor het betroffen perceel resp. het betroffen teeltperceel (vgl. § 16) met de werkelijke verzekeringswaarde overeenkomt. Als er sprake is van een oververzekering, wordt het schadepercentage van het gecorrigeerde verzekeringsbedrag berekend.

- f) Als de verzekeringnemer bij de vruchtcategorieën producten van boomkwekerijen, potplanten en containergewassen evenals bloembollen de verzekeringswaarde niet als opbrengstwaarde (zie § 16 nr. 5) met de eenheidsprijs per kwaliteitsniveau/leeftijdsniveau en aanplantingsperiode heeft aangegeven, wordt het totale productieverzekeringsbedrag van de vruchtcategorie van het verzekeringsjaar in overeenstemming met de waardeverhoudingen onderverdeeld. Daarbij wordt de verzekeringswaarde van het door de het verzekerde risico getroffen deel van de gewassen o.a. vastgesteld aan de hand van de planteninventarislijst van

het bedrijf en de verkoop- of marketingdocumentatie met informatie over de artikelkwaliteit.

- g) Als voor de verzekerde schade het vegetatiestadium, het plant- of zaai-tijdstip (bv. bij meervoudige teeltseries) of een bijzondere oogsttermijn (bv. bij meervoudige oogst) een rol speelt, dan dienen de vaststellingen van de deskundigen daar ook betrekking op te hebben.

2. Bezichtiging vooraf

De verzekeraar kan de schade vóór aanvang van de eenvoudige procedure of van de formele procedure – ook in afwezigheid van de verzekeringnemer resp. van de verzekerde of van zijn vertegenwoordiger – vooraf bezichtigen om zich een voorlopig beeld over schadegevallen en schadebeelden te vormen. Daarbij kunnen de deskundigen al voorlopige vaststellingen over nr. 1.a.aa t/m nr. 1.a.ee doen.

3. Verdere vaststellingen

- a) De deskundigen dienen – ook zonder overeenkomstige aanvraag van de verzekeringnemer – vaststellingen te doen, of en in welke omvang een beteelde oppervlakte resp. productieoppervlak voortijdig voor de omploeging of leegruiming vrijgegeven wordt en – als de desbetreffende voorwaarden aanwezig zijn – voor de omploeging of leegruiming vrij te geven of tot een dergelijke omploeging of leegruiming opdracht te geven. Als een beteelde oppervlakte of productieoppervlak voortijdig wordt vrijgegeven voor het leegruimen of omploegen of er wordt opdracht gegeven tot een dergelijke maatregel, dan dient rekening te worden gehouden met de economische voordelen, die voor de verzekeringnemer door deze vrijgave ontstaan, door een passende mindering van de schadevergoeding. Als economische voordelen in deze zin gelden voornamelijk de bespaarde kosten voor verdere verzorging, oogst en verkoop. De omvang van de economische voordelen wordt door de deskundigen vastgesteld.
- b) Dit geldt ook in alle andere gevallen waarin de verzekeringnemer resp. de verzekerde door het schadegeval kosten bespaart. Hierbij gelden – onafhankelijk van de werkelijke besparing – de overeengekomen grenzen van maximale schadevergoeding (vgl. § 23 nr. 3).
- c) De deskundigen dienen tevens – voor zover mogelijk – vast te stellen welke aanvullende maatregelen (kosten voor plantenbescherming, kosten voor plantenverzorging) door het schadegeval noodzakelijkerwijs ontstaan zijn. De kosten voor dergelijke door de verzekeringnemer resp. verzekerde of diens vertegenwoordiger uit te voeren maatregelen (bv. verdere bespuitingen; aanvullende mechanische onkruidbestrijding; aanvullende aanplantingswerkzaamheden op het bodemproduct), die niet al als verzekerde kosten (vgl. § 5 Nr. 4) vergoed worden, kunnen door een procentuele toeslag op het schadepercentage verrekend worden.

4. Regelingen betreffende bijzondere situaties

Het perceel gaat op de dag van de ontvangst van de vrijgavebevestiging van de verzekeraar voor het door de verzekeringnemer resp. de verzekerde of diens vertegenwoordiger aangevraagde of door de verzekeraar gelaste leegruiming of omploeging uit de verzekering.

5. Meerdere verzekerde schadegevallen in een verzekeringsperiode

- a) Als hetzelfde gewassoort van een perceel of hetzelfde verzekerde object (bv. dezelfde teeltserie) herhaaldelijk door verzekerde schades getroffen wordt, en als op dit tijdstip de procedure voor schadevaststelling nog niet was afgesloten, dan wordt in principe de totale schade vastgesteld (totale schadepercentage).
- b) Als na afsluiting van de schadetaxatie (vgl. nr. 1) op dit perceel bij deze gewassoort of hetzelfde verzekerde object opnieuw het verzekeringsgeval optreedt, dan is de verzekeraar voor deze schade alleen nog aansprakelijk tot de hoogte van het resterende bedrag van de verzekerde som. Het voor de desbetreffende schade maatgevende verzekeringsbedrag wordt volgens de overeengekomen verkeningsprocedure vastgesteld. Voor zover niet anders overeengekomen – is voor de volgens bovenstaande sectie nr. 1.a. ff resp. nr. 1.c te berekenen percentages dan de verzekerde som maatgevend dat overblijft na aftrek van de reeds vastgestelde schades.

6. Cumulatieschades

Als de verzekeringsgevallen zich zodanig vermengen dat er geen mogelijkheid bestaat om te onderscheiden welk verzekerd risico de afzonderlijke schades veroorzaakt heeft (cumulatiarisico), dan wordt ofwel voor de betreffende risico's een totale schade vastgesteld of de schade ingedeeld bij het risico dat de overwegende oorzaak vormt.

§ 23 Betaling van de schadevergoeding

1. Tijdstip van uitbetaling

- a) Als de uitkeringsplicht van de verzekeraar na beëindiging van het nodige onderzoek wat betreft de reden en de hoogte vastgesteld is, dan vindt de uitbetaling van de schadevergoeding plaats op het tijdstip waarop de beschadigde gewassen zonder het optreden van de schade op zijn vroegst te gelde gemaakt hadden kunnen worden; echter niet vóór de

betaling van de verzekeringspremie en niet vóór 1 november van het oogstjaar.

Als nodig onderzoek in de zin van deze bepaling gelden voornamelijk de taxatie van de schade, de controle van de vergoedingsverplichting en de bevoegdheid tot inontvangstneming evenals de berekening van de totale schadevergoeding op grond van het contract.

- b) De verzekeraar heeft het recht om de verzekeringsuitkering in deelbedragen te betalen.

2. Verbod tot verrijking

- a) De verzekering mag niet tot een verrijking leiden.
- b) Als de verzekeringnemer of, als de verzekering ten gunste van een derde afgesloten is, de verzekerde op grond van andere verzekeringscontracten of financiële diensten uit nationale of Europese (openbare) middelen of overige ondersteuning en hulp of compensatiebetalingen (bijv. uit het catastrofefonds), schadevergoeding voor dezelfde schade ontvangt, dan wordt de aanspraak op grond van deze verzekering zodanig verminderd dat de schadevergoeding op grond van alle verzekeringscontracten in totaal niet hoger is dan de verzekerde schade. Alle uitkeringen, die buiten het verzekeringscontract op de schade worden verhaald, kunnen worden bijgeschreven op de verzekeringsuitkering.
- c) De verzekerde som is het maximaal uitbetaalbare bedrag voor schadevergoeding. Onafhankelijk daarvan zijn uitkeringen van de verzekeraar wegens de kosten van de schadetaxatie in overeenstemming met § 25 en de kosten van de schadevermindering en -beperking volgens de wettelijke regelingen (vgl. § 20 nr. 6.c).

De verzekeraar betaalt schadevergoeding hoogstens tot het maatgevende verzekeringsbedrag of de overeengekomen grens van de schadevergoeding (vgl. nr. 3). De betaling van de schadevergoeding en/of het schadepercentage worden verminderd met de overeengekomen eigen risico's resp. eigen bijdrages (vgl. nr. 3) en/of beperkt tot een maximale schadevergoeding (vgl. nr. 3). Opbrengsten van het te gelde maken worden met de schadevergoeding verrekend.

3. Eigen risico's (franchises), grenzen van de schadevergoeding

Schadepercentages en/of schadevergoedingen kunnen in overeenstemming met de BHMGV B 57 NL en/of door afspraken bij de contractafsluiting door middel van eigen risico's (franchises) verminderd worden of door regelingen betreffende de maximale schadevergoeding beperkt worden.

De betaling van de schadevergoeding wordt als er bepaalde voorwaarden aanwezig zijn (vgl. § 5 nr. 2) onder uitsluiting van het aantonen van een hogere schade in de vorm van een vast percentage (verzekering met vaste uitkering of forfaitaire schadevergoeding, vgl. bv. sectie A § 10 BHMGV B 57 NL) verricht.

4. Verrekening

Geldvorderingen van de verzekeraar kunnen met de verzekeringsuitkering (schadevergoeding) en overige prestaties van de verzekeraar (bv. teruggaven van kosten) verrekend worden, ook dan wanneer hiervoor uitstel van betaling is verleend of betaling in termijnen overeengekomen is.

§ 24 Kosten van de schadetaxatie

- a) De kosten van de schadetaxatie in de eenvoudige procedure (zogenaamde „overlegprocedure“; vgl. § 21 nr. 2) draagt de verzekeraar. De verzekeraar kan vergoeding van zijn kosten verlangen, indien de schademelding oneigenlijk blijkt te zijn.
- b) Van de kosten van de schadetaxatie in de formele procedure (zgn. „bindend rapport“; vgl. § 21 nr. 3) draagt de verzekeraar de kosten van zijn deskundige, en de verzekeringnemer resp. de verzekerde de kosten van de door hem of zijn vertegenwoordiger belaste deskundige. De verzekeringnemer resp. de verzekerde dient de kosten van zijn deskundige ook dan te dragen, wanneer deze deskundige in overeenstemming met § 21 nr. 3.b zin 3 benoemd is.
- c) Van de kosten van de schadetaxatie in de eindprocedure (zgn. „eindadvies“; vgl. § 21 nr. 4) dragen de verzekeringnemer resp. de verzekerde en de verzekeraar steeds de helft.

VII. Overige bepalingen

§ 25 Mededelingen, kennisgevingen, wilsverklaringen

1. Vorm

Voor zover wettelijk niet anders bepaald en voor zover er in deze verzekeringsbepalingen of in de afspraken bij het verzekeringscontract niet iets anders bepaald is (bv. tekstvorm), dienen de voor de verzekeraar bestemde mededelingen, verklaringen en kennisgevingen die het verzekeringscontract betreffen, schriftelijk afgelegd te worden. Voor zover de verzekeraar voor mededelingen en kennisgevingen evenals meldingen de tekstvorm toelaat en daarvoor een internetapplicatie

(bv. opgave via WEB AV) biedt, moet de verzekeringnemer deze communicatieweg gebruiken.

De ontvangst van mededelingen, verklaringen en kennisgevingen aan de verzekeraar richt zich naar de wettelijke bepalingen.

2. Correspondentie aan de verzekeringnemer

Mededelingen van de verzekeraar aan de verzekeringnemer vinden rechtsgeldig plaats aan zijn laatst bekende adres of aan het adres van de verzekeringsstussenpersoon die de verzekeringnemer ondersteunt, indien deze over een overeenkomstige ontvangstvolsmacht beschikt.

3. Veranderingen bij de verzekeringnemer

De verzekeringnemer dient de verzekeraar onmiddellijk te informeren, als zijn adres gewijzigd wordt of als de rechtsvorm veranderd of er zich wijzigingen voordoen met betrekking tot de verzekerde.

4. Correspondentie

De verzekeringnemer moet zijn correspondentie direct aan de verzekeraar richten.

§ 26 Volmacht van de verzekeringsvertegenwoordiger

1. Geen volmacht tot transactie

De verzekeringsvertegenwoordiger is niet gevolmachtigd om verzekeringscontracten af te sluiten; hij is ook niet bevoegd om de wijziging of verlenging van dergelijke contracten overeen te komen of om beëindigingsverklaringen af te geven. De verzekeringsvertegenwoordiger is tevens niet gevolmachtigd om dekkingstoezeggingen (bv. voorlopige verzekeringsdekking) te geven.

2. Verklaringen van de verzekeringnemer

De verzekeringsvertegenwoordiger geldt als gevolmachtigd, om door de verzekeringnemer afgelegde verklaringen in ontvangst te nemen en deze aan de verzekeraar door te geven.

3. Verklaringen van de verzekeraar

De verzekeringsvertegenwoordiger geldt als gevolmachtigd om door de verzekeraar opgemaakte verzekeringspolissen of de aanhangsels hiervan evenals betalingsverzoeken (facturen) of aanmaningen aan de verzekeringnemer te doen toekomen.

4. Betalingen aan de verzekeringsvertegenwoordiger

De verzekeringsvertegenwoordiger heeft geen recht tot incasso; betalingen aan de verzekeraar (bv. verzekeringspremie) dienen direct aan de verzekeraar gedaan te worden.

5. Verzekeringssuitkeringen

De verzekeringsvertegenwoordiger is niet gevolmachtigd om verzekerde schades te erkennen of verklaringen over de reden en hoogte van verzekeringssuitkeringen af te geven, voornamelijk om verzekeringssuitkeringen toe te zeggen.

§ 27 Vertegenwoordiger

Vertegenwoordiger is die derde die binnen het verzekeringscontract belast is met het risico- of contractmanagement en dienovereenkomstig bevoegd is om voor de verzekeringnemer resp. de verzekerde te handelen.

De verzekeringnemer resp. de verzekerde is verantwoordelijk voor de kennis en het gedrag van zijn vertegenwoordiger.

§ 28 Toepasselijk recht

Voor het verzekeringscontract geldt het Nederlandse recht.

Voor zover de verzekeringnemers leden zijn van de Vereinigte Hagelversicherung VVaG met zetel in Gießen (Duitsland), geldt voor de lidmaatschapsverhouding het Duitse recht.

§ 29 Gegevensverwerking

De verzekeraar verwerkt gegevens (slaat deze bijvoorbeeld op en draagt ze over) uit het verzekeringscontract (persoonlijke gegevens en overige gegevens, in verband met de verzekeringsaanvraag en het verzekeringscontract) in gegevensverwerkende installaties en geeft deze voor de correcte uitvoering van de verzekeringsaangelegenheden door aan alle personen, instellingen en verzekeraars die bij de verzekering betrokken zijn (bv. herverzekeraars); daartoe behoort ook de doorgave van gegevens aan autoriteiten en ministeries (bv. het Ministerie van Economische Zaken), voor zover dit noodzakelijk is door de staat geordonneerd is. Met de verzekeringsaanvraag geeft de verzekeringnemer de verzekeraar de toestemming om de gegevens van het verzekeringscontract op elektronische wijze over te dragen.

§ 30 Klachten en geschillen

Wanneer de verzekeringnemer ondanks de inspanningen van de verzekeraar, om problemen op te lossen die in de loop van het verzekeringscontract kunnen optreden, geen bevredigende oplossing heeft verkregen, wordt deze gevraagd contact op te nemen met de vestiging

in Nederland. Als er geen oplossing uit voortvloeit is er de mogelijkheid contact op te nemen met de „Stichting Klachteninstituut Verzekeringen“. Vervolgens is er nog de mogelijkheid een klacht in te dienen bij het gerecht.

§ 31 Overige

Voor zover in deze Algemene Voorwaarden naar de „BHMGGV S7 NL“ verwezen wordt, heeft dit betrekking op de „Bijzondere hagelschade- en meergevarenverzekeringsvoorwaarden Secufarm 7 NL“.

A. Gemeenschappelijke bepalingen over de teeltsectoren A en S

- § 1 Verzekerde objecten
- § 2 Vruchtcategorieën
- § 3 Aanvang en einde van de aansprakelijkheid
- § 4 Voorschriften voor percelen, goed vakmanschap
- § 5 Indieningstermijnen voor de teeltplannen
- § 6 Jaarpremie (verzekeringspremie), bijkomende kosten
- § 7 Tariëvenschaal (GS)
- § 8 Meerjarenkorting-bepaling Secufarm® (MIRS)
- § 9 Eigen financiële bijdrage-regeling (SB 14)
- § 10 All-in schadeloosstelling (EPA 11)
- § 11 Proefstukken
- § 12 Minimale en maximale hectarewaarden
- § 13 Reducering van de verzekerde som naderhand
- § 14 Aansprakelijkheid volgens voorlopig verzekeringsbedrag
- § 15 BBCH Code

B. Bepalingen over de teeltsector A (akkerbouw)

- § 1 Premiekortingen bij eigen bedragen in de teeltsector A (akkerbouw) (PNSA S7 11)

C. Bepalingen over de teeltsector S (speciale gewassen)

- § 1 Premiekortingen bij eigen bedragen in de teeltsector S (speciale gewassen) (PNSS S7 11)
- § 2 Clausule kwaliteitsverzekering van speciale gewassen (QVS7 11)
- § 3 Clausule voor de verzekering van pitfruit (QVKS7 NL 15)

- § 4 Clausule Ui-Top60-verzekering (ZVZTS7 13)
- § 5 Clausule kwaliteitsschadeverzekering bij bloembollen en knollen (QVIS7 NL 11)
- § 6 Clausule voor de verzekering van aardbeien (QVES7 11)
- § 7 Clausule voor de verzekering van bessen (QVBS7 11)
- § 8 Clausule voor de verzekering van steenfruit (QVSS7 11)
- § 9 Clausule voor de verzekering van tafeldruiven (QVTS7 11)
- § 10 Clausule voor de verzekering van asperges (QVTS7 11)
- § 11 Clausule voor de verzekering van wintergroente (KWGS7 11)
- § 12 Clausule voor de verzekering van industrie- en sapfruit (KMIS 7 13)
- § 13 Clausule voor de verzekering van uien met afnamegarantie (ZVZAS7 14)
- § 14 Clausule fruit vorst 50 (ZVF50 S7 13)
- § 14a Clausule hout (opstand) vorst 50 (ZVO50 S7 13)
- § 14b Clausule groenten vorst 50 (ZVG50 S7 13)
- § 14c Clausule nachtvorst 50 (ZVN50 S7 13)
- § 14d Clausule bloembollen vorst 50 (ZVB50 S7 13)
- § 15 Bessen-Top60-verzekering (ZVSTS7 15)

D. Bijzondere Regelingen
I. Aanwijzingen

- § 1 Meldpunt voor klachten
- § 2 Overig
- § 3 Premie en de subsidie
- § 4 Lidmaatschap

II. Wijzigingen in de verzekeringsvoorwaarden

- § 1 En Bloc - update

A. Gemeenschappelijke bepalingen over de teeltsectoren A (akkerbouw) en S (speciale gewassen)

De gewassen worden ingedeeld bij de teeltsector A (akkerbouw) of S (speciale gewassen).

§ 1 Verzekerde objecten

- a) De verzekering omvat – voor zover niet anders is bepaald – als verzekeringsobject bij graan, peulvruchten veevoeder, koolzaad, korrelmaïs en graszaden de korrels; bij silomaïs de kolf en het groen, bij CCM de korrels in de kolf; bij bieten de knol; bij vezelplanten de vezels en bovendien de zaden als apart verzekerd object met aparte verzekerde som; bij olievlas de zaden en bovendien de vezels als apart verzekerd object met aparte verzekerde som; bij tabak de voor oogst geschikte bladeren; bij wijn de druiven en bovendien het hout van de wijnranken als apart verzekerd object met aparte verzekerde som; bij fruit de vruchten en bovendien het vruchthout als apart verzekerd object met aparte verzekerde som; bij teen- en amandelwilgen alleen de eenjarige scheuten; bij aardappelen de knollen; bij boomkwekerijproducten, potplanten en containerculturen de hele plant; bij planten voor bloembollenteelt de bollen; bij alle andere bodemproducten alle economisch te gebruiken plantendelen.
- b) Voor zover bodemproducten als energieplanten zijn verzekerd, zijn alle bruikbare plantdelen (vegetatieve en generatieve plantdelen) verzekeringsobject. Energieplanten in de zin van deze voorwaarden zijn alleen die gewassen, die worden geteeld voor energiewinning in biogasinstallaties.
- c) Bij klaver, grassen en andere voederkruiden die voor benutting in groene toestand of voor de hooiwinning bestemd zijn, is alleen de eerste snede verzekerd. Dienen volgende sneden verzekerd te worden, dan kan dit telkenmale speciaal worden overeengekomen. Iedere verdere snede is dan een apart verzekerd object met aparte verzekerde som.
- d) Bij alle gewassen waarbij meerdere sneden worden geoogst (zgn. snijculturen, bijv. specerijplanten en geneeskrachtige planten), is alleen de eerste snede verzekerd. Iedere verdere snede is dan een apart verzekerd object met aparte verzekerde som.
- e) Bij alle tuinbouwgewassen waarbij meerdere sneden worden geoogst (bijv. snijbloemen, snijheesters), is iedere snede is dan een apart verzekerd object met aparte verzekerde som.
- f) Bij meerjarige planten zijn de verschillende groeistadia verschillende verzekerde objecten met aparte verzekerde som.
- g) Bij alle bodemproducten/culturen die tijdens een kalenderjaar meermaals na elkaar worden geteeld (bijv. sla, spinazie, pot-/containerplanten

of snijbloemen), is iedere teeltserie een apart verzekerd object met aparte verzekerde som.

- h) Bij meerjarige teelten (bijv. groene asperges of snijrozen) vormen de economisch te gebruiken plantendelen (oogstgoed) en de plant als zodanig telkens aparte verzekerde objecten met verzekerde sommen die door de verzekeringnemer apart dienen te worden aangegeven.
- i) Bij alle andere gewassen die geteeld worden voor de planten- en plantdeelwinning, zijn plant en plantdelen aparte verzekerde objecten met aparte verzekerde som.
- j) Voor zover bij alle bovenstaande onder c) t/m h) genoemde bodemproducten/culturen aparte verzekerde objecten met aparte verzekerde som bestaan, dient ieder verzekerd object afzonderlijk te worden verzekerd en daarvoor telkens een aparte verzekerde som te worden aangegeven.
Wanneer bij meerjarige planten (zie onder f) geen aparte verzekerings-som wordt afgesproken, dan wordt bij de schadevaststelling de verzekerings-som op alle leeftijdsklassen van alle planten in overeenstemming met de daadwerkelijke waardeverhoudingen verdeeld; wanneer bij meerjarige culturen (zie onder h) geen aparte verzekerings-som wordt afgesproken, dan zijn de meerjarige plantdelen niet verzekerd, maar alleen de oogst van een verzekeringsjaar, waarbij de verzekerings-som dan voor de totale opbrengst van het verzekeringsjaar geldt; wanneer bij de tuinbouwgewassen (zie onder e) niet voor elke aparte snee een aparte verzekerings-som is afgesproken, dan geldt de verzekerings-som voor de totale opbrengst van het verzekeringsjaar.
- k) Bij suikerbieten is het suikeropbrengstverlies en bij aardappelen die uitsluitend voor de winning van zetmeel worden geteeld en ook zo verzekerd zijn, het zetmeelopbrengstverlies meeverzekerd.

§ 2 Vruchtcategorieën

Vruchtcategorieën in de zin van § 2 AHMGGV S7 NL zijn:

1. Teeltsector akkerbouw (A)

1. Speciale energie-/voederplanten
2. Graan
3. Vezelplanten
4. Hop
5. Peulvruchten veevoeder
6. Aardappelen
7. Maïs
8. Oliehoudende zaden
9. Hout van wijnranken
10. Bieten
11. Zaden

- 12. Tabak
- 13. Wijn druiven

2. Teeltsector speciale gewassen (S)

1. Geneeskrachtige planten en specerijplanten
2. Blad- en stengelgroenten
3. Aardbeien
4. Vrucht- en productiehout
5. Vruchtgroenten
6. Groente zeer kleine oppervlakten *
7. Peulvruchten consumptie
8. Industrie- en sapfruit
9. Plantgoed
10. Pitfruit
11. Koolgroenten
12. Kastanjes/noten
13. Sierteeltgewassen
14. Snij- en Trekheesters
15. Zaadwinning van speciale gewassen
16. Asperges/Rabarber
17. Steenfruit
18. Bessen
19. Tafeldruiven
20. Potplanten en Containerculturen
21. Wortel- en knolgroenten
22. Ui-familie
23. Boomkwekerijproducten (productie zonder potten of containers)
24. Bloembollen

Hier niet genoemde vrucht categorieën gelden als zelfstandige vrucht categorie.

* Groente zeer kleine oppervlakten in deze zin zijn teeltarealen onder 1 ha, beteeld met minimaal 5 groentegewassen waarbij ieder van deze groentegewassen een oppervlakte van 10 are niet mag overschrijden.

3. Gewassoorten

De indeling van specifieke gewassoorten vindt plaats op basis van het „Gewassoortenoverzicht (gewassoorten-referentielijst)“.

§ 3 Aanvang en einde van de aansprakelijkheid

1. Hagelschade

- a) De aansprakelijkheid vangt aan, voor zover niet anders is overeengekomen, bij het uitzaaien van het zaaizaad of het uitplanten van het plantgoed of cultuur in het oogstjaar, echter bij
  - fruit – behalve aardbeien, bramen, frambozen, blauwe bosbessen en tafeldruiven – bij beëindiging van de bloei,
  - aardbeien, bramen, frambozen en blauwe bosbessen bij aanvang van de bloei,
  - wijn en tafeldruiven bij aanvang van het uitlopen,
 op zijn vroegst echter op 1 januari van het oogstjaar;
  - boomkwekerijproducten evenals snijbloemen en snijheesters, die niet als pot- of containerculturen geteeld worden, met het uitzaaien of het uitplanten in het open veld,
  - potplanten en containerculturen, snijbloemen, snijheesters evenals alle andere tuinbouwculturen met het uitrusten van het beplante cultuurpotten op de resp. in het teeltplan opgegeven productieoppervlakte,
 op zijn vroegst echter op 1 januari van het verzekeringsjaar.
- b) De aansprakelijkheid vangt al aan bij
  - oliehoudende winterzaden en wintergraan bij het uitzaaien in het jaar voorafgaand aan de oogst,
  - wintergroente (vgl. § 11) bij het uitzaaien resp. het uitplanten in het jaar voorafgaand aan de oogst.
- c) De aansprakelijkheid eindigt – voor zover niet anders is overeengekomen – bij afsluiting van de oogst, in ieder geval op het in nr. 1.f genoemde tijdstip.
- d) De aansprakelijkheid eindigt echter bij
  - fruit na de pluk van de afzonderlijke boom resp. struik,
  - vezelplanten, bij het afoogsten van het land, waarbij de aansprakelijkheidsperiode tijdens de roting op het veld beperkt is tot 14 dagen na het afsnijden- of plukken.
  - uien bij het binnenhalen van de uien, waarbij de aansprakelijkheidsperiode tijdens de droging op het veld beperkt is tot 10 dagen na het rooien.
- e) Wordt de plant als zodanig verzekerd (bijv. bij meerjarige culturen), dan treedt de betreffende verzekeringsperiode in de plaats van het oogstjaar.
- f) De aansprakelijkheid eindigt in ieder geval op 15 november van het oogstjaar;
- g) De aansprakelijkheid eindigt – afwijkend van bovenstaand nr. 1. f – bij
  - spruitkool uiterlijk op 28 februari van het oogstjaar,
  - getopte spruitkool op 15 december van het verzekeringsjaar,

- winteruien uiterlijk op 15 juni van het oogstjaar,
- overige wintergroente uiterlijk op 30 april van het oogstjaar,
- snijbloemen uiterlijk op 30 september van het oogstjaar,
- vrucht- en productiehout, boomkwekerijproducten, potplanten en containerculturen evenals snij- en trekheesters op 31 december van het verzekeringsjaar.

2. Schade door sneeuwdruk en ijzel

- a) De aansprakelijkheid vangt aan voor alle bodemproducten/culturen met het uitzaaien of uitplanten van deze, op zijn vroegst echter op 15 november van het zaai- of plantjaar, voor boomkwekerijproducten (productie zonder potten of container) op 15 november van het betreffende verzekeringsjaar.
- b) De aansprakelijkheid – voor zover niet anders is overeengekomen - eindigt uiterlijk op 1 mei van het oogstjaar, resp. bij boomkwekerijproducten (productie zonder potten of container) op 31 december van het verzekeringsjaar.

3. Uitwinteringsschades

- a) De aansprakelijkheid vangt aan bij overwinterende, nog niet oogstrijpe gewassen (zo genoemde wintergewassen) vallend onder teeltsector A (akkerbouw) met het uitzaaien of uitplanten van deze bodemproducten, op zijn vroegst echter op 15 november van het zaai- of plantjaar.
- b) De aansprakelijkheid eindigt voor
  - wintergewassen van teeltsector A (akkerbouw) uiterlijk op 30 april van het oogstjaar, in ieder geval bij de vaststelling van de uitwinteringsschade door de verzekeraar.
- c) Hier onder nr. 3 niet opgevoerde bodemproducten zijn ook niet tegen uitwinterings-/wintervorstschade te verzekeren.

4. Schade door vorst

4.1 Schade door wintervorst

- a) De aansprakelijkheid vangt aan – voor zover niet anders is overeengekomen - op de verzekerbare gewassen tegen wintervorst met het zaaien of planten van dergelijke bodemgewassen (productie zonder pot of container) maar bij,
  - bij de vrucht categorieën boomkwekerijproducten en snij- en trekheesters op zijn vroegst echter op 15 november voor het zaai- of plantjaar resp. op 15 november voor het betreffende verzekeringsjaar of oogstjaar;
  - de vrucht categorieën vrucht- en productiehout en gewassen als wintergroenten (vgl. Sectie C § 11 BHMGVV S7 NL) en de gewassoorten spruitkool, getopte spruitkool prei en bloembollen die in de herfst geplant worden, op zijn vroegst op 1 oktober van het zaai- of plantjaar.
  - de vrucht categorieën pitfruit, steenfruit, bessen en industrie- en sapfruit op zijn vroegst op 2 september van het plantjaar resp. voor het betreffende oogstjaar
  - het gewassoort wijn op 1 december voor het betreffende oogstjaar.
- b) De aansprakelijkheid voor de hierboven genoemde vrucht categorieën, wintergroenten en prei eindigt, uiterlijk op 14 mei van het verzekeringsjaar resp. van het oogstjaar, voor de vrucht categorieën pitfruit, steenfruit, bessen, en industrie- en sapfruit en voor spruitkool op 28 februari van het op het plantjaar volgende oogstjaar, voor getopte spruitkool op 15 december van het oogstjaar respectievelijk het verzekeringsjaar, voor bloembollen die in de herfst geplant worden, op zijn laatst op 30 april van het verzekeringsjaar of oogstjaar, voor het gewassoort wijn bij aanvang van het wolstadium (BBCH 05), uiterlijk op 31 maart van het oogstjaar, maar in ieder geval met de vaststelling van de schade door wintervorst door de verzekeraar.
- c) Tegen wintervorst zijn alleen de onder nr. 4.1.a genoemde bodemproducten verzekeraar.
- d) Voor zover niet in de volgende nr. 4.3 anders geregeld of anders overeengekomen, moet binnen de aansprakelijkheidsperiode op de schadedag strenge vorst in zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL verstreken zijn.

4.2 Schade door nachtvorst

- a) De aansprakelijkheid vangt aan – voor zover niet anders is overeengekomen – bij alle bodemproducten van teeltsector A (akkerbouw) op zijn vroegst op 1 mei van het oogstjaar, bij alle bodemproducten van teeltsector S (speciale gewassen) (inclusief meerjarige culturen) – zonder bloembollen en fruit - op 15 mei van het oogstjaar, bij boomkwekerijproducten, potplanten en containerculturen, snijbloemen, snij- en trekheesters en meerjarige culturen en vrucht- en productiehout op 15 mei van het verzekeringsjaar,
  - aardbeien bij aanvang van de bloei van het oogstjaar.
  - bij pitfruit, steenfruit, bessen en industrie- en sapfruit vanaf 1 maart van het oogstjaar.
  - bij bloembollen vanaf 1 mei van het oogstjaar.
  - bij het gewassoort wijn op 1 april van het oogstjaar, echter op zijn vroegst bij aanvang van het wolstadium (BBCH 05) in het oogstjaar.
  - bij het gewassoort suikerbieten op 1 april van het oogstjaar.

- b) De aansprakelijkheid eindigt – voor zover niet anders is overeengekomen - bij afsluiting van de oogst, uiterlijk op 30 september van het oogstjaar, echter bij
    - fruit uiterlijk op 1 september van het oogstjaar,
    - de vruchtcategorieën vruchtgroenten uiterlijk op 1 september van het oogstjaar,
    - boomkwekerijproducten, potplanten en containerculturen, snijbloemen, snij- en trekheesters, evenals meerjarige culturen en vrucht- en productiehout uiterlijk op 30 september van het verzekeringsjaar,
    - boomkwekerijproducten vanaf 1 meter stamhoogte uiterlijk op 14 november van het verzekeringsjaar,
    - prei uiterlijk op 30 september van het oogstjaar.
    - de vruchtcategorieën bieten en de gewassoorten knolselderij, witlofpennen, winterwortelen en raap uiterlijk op 30 november van het oogstjaar,
    - aardappelen en maïs uiterlijk op 31 oktober van het oogstjaar.
    - bij het gewassoort wijn bij het begin van het bloei (BBCH 60), echter uiterlijk op 30 juni van het oogstjaar.
  - c) Voor zover niet in het volgende nr. 4.3 anders geregeld of anders overeengekomen, moet binnen de aansprakelijkheidsperiode op de schadedag lichte vorst in zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL verstreken zijn.
- 4.3 Aansprakelijkheidsperiodes met verschillende mate van vorst**
Het begin en einde van de vastgestelde aansprakelijkheidsperiode, waarbinnen een bepaalde mate van vorst noodzakelijk is, zijn:
- a) bij de vruchtcategorieën bieten en de gewassoorten knolselderij, witlofpennen, winterwortelen en raap begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van strenge vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 1 september van het oogstjaar en eindigt op 30 november van het oogstjaar;
  - b) bij bloembollen, die in het voorjaar geplant worden, begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van strenge vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 1 oktober van het oogstjaar en eindigt op 31 december van het oogstjaar;
  - c) bij de vruchtcategorieën pitfruit en het gewassoort pitfruit sap uit de vruchtcategorie industrie- en sapfruit begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van strenge vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 1 maart van het oogstjaar en eindigt op 1 september van het oogstjaar;
  - d) bij de vruchtcategorieën aardappelen en maïs begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van ten minste strenge vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 1 september van het oogstjaar en eindigt op 31 oktober van het oogstjaar;
  - e) bij boomkwekerijproducten vanaf 1 meter stamhoogte begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van extreem strenge vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 15 november van het verzekeringsjaar en eindigt op 14 mei van het verzekeringsjaar;
  - f) bij vrucht- en productiehout en snij- en trekheesters begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van extreem strenge vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 1 oktober van het verzekeringsjaar en eindigt op 14 mei van het verzekeringsjaar;
  - g) bij de vruchtcategorieën bessen, steenfruit en industrie- en sapfruit (uitgezonderd het gewassoort pitfruit sap uit de vruchtcategorie industrie- en sapfruit) begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van matige vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 1 maart van het oogstjaar en eindigt op 1 september van het oogstjaar;
  - h) bij de vruchtcategorie aardbeien begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van matige vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, bij aanvang van de bloei van het oogstjaar en eindigt op 1 september van het oogstjaar.
  - i) bij de vruchtcategorieën pitfruit, steenfruit, bessen en industrie- en sapfruit begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van extreme strenge vorst in de zin van § 1 nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 2 september van het plantjaar respectievelijk voor het betreffende oogstjaar en eindigt op 28 februari van het oogstjaar.
  - j) bij het gewassoort wijn begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van zeer strenge resp. extreme strenge vorst in de zin van § 1 nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op zijn vroegst op 1 december voor het betreffende oogstjaar bij aanvang van het vegetatierust (BBCH 00), en eindigt bij aanvang van het wolstadium (BBCH 05), uiterlijk op 31 maart van het oogstjaar.
  - k) bij het gewassoort wijn begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van matige vorst in de zin van § 1 nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op 1 april van het oogstjaar, echter op zijn vroegst bij aanvang van wolstadium (BBCH 05), en eindigt bij het begin van het bloei (BBCH 60), echter uiterlijk op 30 juni van het oogstjaar.
- m) bij het gewassoort suikerbieten begint de aansprakelijkheidsperiode voor schade, die ontstaat door de inwerking van matige vorst in de zin van § 1 Nr. 3.3 AHMGVV S7 NL, op zijn vroegst op 1 april van het oogstjaar en eindigt op 30 april van het oogstjaar.
- 5. Schade door storm (inclusief winderosie) en zware regen (incl. watererosie)**
- a) De aansprakelijkheid vangt aan bij het uitzaaien van het zaaizaad of bij het uitplanten van het plantgoed in het oogstjaar, bij vrucht- en productiehout en boomkwekerijproducten op 1 januari van het verzekeringsjaar, bij potplanten en containerculturen, snijheesters evenals alle andere tuinbouwculturen met het uitrusten van de beplante cultuurpotten op de resp. in het teeltplan opgegeven productieoppervlakte op zijn vroegst echter op 1 januari van het verzekeringsjaar, echter bij
    - fruit, met uitzondering van aardbeien, bramen, frambozen, blauwe bosbessen en tafeldruiven, bij het einde van de bloei
    - aardbeien, bramen, frambozen, blauwe bessen en tafeldruiven bij het begin van de bloei
    - tafeldruiven bij het begin van het uitlopen.
  - b) De aansprakelijkheid eindigt – voor zover niet anders is overeengekomen – bij afsluiting van de oogst, in ieder geval echter op 15 november van het oogstjaar en voor vrucht- en productiehout, boomkwekerijproducten, potplanten en containerculturen op 31 december van het verzekeringsjaar,
    - bij vezelplanten, bij het afoogsten van het land, waarbij de aansprakelijkheidsperiode tijdens de roting op het veld beperkt is tot 14 dagen na het afsnijden- of plukken,
    - bij uien bij het binnenhalen van de uien, waarbij het tijdvak van de aansprakelijkheid tijdens de droging op het veld, tot uiterlijk 10 dagen na het rooien,
    - spuitkool uiterlijk op 28 februari van het oogstjaar,
    - getopte spuitkool op 15 december van het verzekeringsjaar,
    - winteruien uiterlijk op 15 juni van het oogstjaar,
    - overige wintergroente uiterlijk op 30 april van het oogstjaar,
    - snijbloemen uiterlijk op 30 september van het oogstjaar,
- 6. Schade door droogte**
- a) De aansprakelijkheid vangt aan bij het uitzaaien of uitplanten van de bodemproducten/culturen, bij potplanten en containerculturen, snijbloemen en snijheesters evenals alle andere tuinbouwculturen met het uitrusten van de beplante cultuurpotten op de resp. in het teeltplan opgegeven productieoppervlakte op zijn vroegst echter op 1 april van het uitzaai-, uitplant- of verzekeringsjaar.
  - b) De aansprakelijkheid eindigt – voor zover niet anders is overeengekomen - bij afsluiting van de oogst, uiterlijk op 30 september van het oogstjaar, resp. boomkwekerijproducten, potplanten en containerculturen, snijbloemen, snij- en trekheesters, evenals meerjarige culturen uiterlijk op 30 september van het verzekeringsjaar, in ieder geval met de vaststelling van de schade door de verzekeraar.
- 7. Brandschades door blikseminslag**
- a) De aansprakelijkheid vangt aan op 1 januari van het verzekeringsjaar en
  - b) De aansprakelijkheid eindigt uiterlijk op 31 december van het verzekeringsjaar, in ieder geval met de vaststelling van de schade door de verzekeraar.
- Echter de aansprakelijkheid eindigt bij bieten, wanneer deze zijn geoogst en niet meer in de bodem wortelen; bieten in onbedekte en/of bedekte kuilen zijn uitgesloten van aansprakelijkheid.
- 8. Bijzonder begin van de aansprakelijkheid bij het uitzaaien van houtplanten**
In afwijking van het bepaalde onder § 3 Nr. 1 t/m 7 vangt de aansprakelijkheid aan bij het uitzaaien van houtplanten – voor zover niet anders is overeengekomen - op zijn vroegst op 15 juni van het jaar van uitzaai.
- 9. Bijzonder einde van de aansprakelijkheid bij energieplanten**
Bij de vruchtcategorie energieplanten eindigt wegens hagschade (vgl. nr. 1.c), vorstschade (4.1b. en 4.2b), stormschade (vgl. nr. 5.b) evenals schade door zware regen (vgl. nr. 5.b) de aansprakelijkheid niet bij afsluiting van de oogst, maar afwijkend daarvan bij de afzonderlijke soorten energieplanten reeds op de volgende tijdstippen:
- Bij
    - graan bij het einde van het groeistadium „deegrijpheid“ (macrostadium 85 volgens BBCH),
    - peulvruchten bij het einde van het groeistadium „groenrijpheid“ (macrostadium 79 volgens BBCH),
    - grassoorten bij het einde van het groeistadium „vegetatieve groei beëindigd“ (analoog macrostadium 49 voor graan volgens BBCH),
    - oliehoudende zaden (zonder zonnebloemen) bij het einde van het groeistadium „einde van de vruchtvorming“ (macrostadium 79 volgens BBCH),
    - zonnebloemen bij het einde van het groeistadium „citroenrijpheid“

(macrostadium 83 volgens BBCH),

- maïs bij het einde van het groeistadium „deegrijpheid“ (macrostadium 85 volgens BBCH).

10. Bijzonder einde van de aansprakelijkheid

Voor zover in bovenstaande passages de aansprakelijkheid bij afsluiting van de oogst eindigt, is het einde van de aansprakelijkheid uiterlijk het tijdstip waarop de oogst bij vakkundige exploitatie zoals ter plaatse gebruikelijk afgesloten zou zijn.

11. Algemeen einde van de aansprakelijkheid

De aansprakelijkheid eindigt voor alle verzekerde risico's (vgl. § 1 nr. 1 lid 1 zin 2.a en 2.b AHMGVV S7 NL) en verzekerde gebeurtenissen (vgl. § 1 nr. 1 lid 1 zin 2.c AHMGVV S7 NL) ook bij de vaststelling van de verzekeraar dat een omploeging of een voortijdige leegruiming van de verzekerde bodemproducten noodzakelijk is, onafhankelijk van het feit of de verzekeringnemer de omploeging resp. de leegruiming werkelijk uitvoert.

Indien niet het totale perceel maar een perceeldeel voor omploeging vrijgegeven wordt, volgt een perceelsdeling, waarbij voortaan ieder perceeldeel als een individueel perceel (afzonderlijke teeltpositie) behandeld wordt, vervolgens beëindigd de aansprakelijkheid voor dat omgeploegde perceeldeel.

12. Verlenging tijdvak van de aansprakelijkheid

Via een afzonderlijk overeenkomst is een verlenging van het tijdvak van de aansprakelijkheid tegen betaling van een premietoeslag mogelijk.

§ 4 Voorschriften voor percelen, goed vakmanschap

- De verzekeringnemer of zijn vertegenwoordiger is verplicht alle percelen met de daarop verbouwde verzekerde bodemproducten, die voor de verzekering in aanmerking komen (dekkingsgebied) naar behoren met goed vakmanschap te bewerken.
- Hij dient de aanwezige be- en ontwateringinstallatie of drainage altijd in goed functionerende staat te onderhouden. Aanwezige beregeningsinstallaties dienen altijd in een goed functionerende toestand te zijn. De bevoeiing en/of beregening dient volgens goed vakmanschap te worden uitgevoerd.
- Voor de volgende gewassen wordt de aanwezigheid van een operationele en functionele irrigatie- en bevoeiingsinstallatie als verplicht beschouwd, zodat het ontbreken van een dergelijke mogelijkheid tot kunstmatige irrigatie of beregening tot een uitsluiten van de verzekering tegen opbrengstverlies door droogte leidt:

Vruchtcategorie pitfruit	
GS-code	Gewas
801	Appelen
802	Peren
804	Peren (Conference)
Vruchtcategorie blad- en stengelgroenten	
GS-code	Gewas
601	Sla zacht (bijv. krop/botersla)
602	Sla hard (bijv. andijvie)
603	Veldsla
605	Spinazie
607	Winterspinazie
790	Spinazie met afname-garantie
Vruchtcategorie vruchtgroenten	
620	Augurken
623	Paprika
624	Tomaten
625	Courgette
626	Aubergine
627	Komkommers
Vruchtcategorie koolgroenten	
640	Bloemkool, geplant
641	Broccoli, geplant
642	Chinese kool, geplant
646	Koolrabi zonder loof
647	Koolrabi met loof
781	Bloemkool met afname-garantie
Vruchtcategorie wortel- en knolgroenten	
672	Radijs
673	Rammenas zonder loof

674	Rammenas met loof
676	Bleekselderij
Vruchtcategorie Vrucht- en productiehout	
972	Vruchthout (zonder frambozen)
Vruchtcategorie ui-familie	
692	Uien (zomer) voor look
693	Uien (winter) voor look
Vruchtcategorie potplanten- en containerculturen	
208	Perkplanten
209	Potanjers
210	Primula teelt
211	Chrysant (pot en bol)
212	Overige sierplanten i. container
213	Cactus
214	Hortensia
215	Potrozen
217	Aucuba, Cotoneaster
218	Euonymus, Pieris
220	Buddlei, Ceanothus
221	Potentilla, Salix
222	Spiraea
223	Klimplanten o.a.
224	Hedera
225	Clematis
226	Kamperfoelie
227	Rhododendron
228	Laan- en sierbomen
240	Rozen
241	Rots- en alpine planten
242	Siergras, bamboe
243	Vaste planten (op aanvraag)
958	Conifeerachtigen i.container
959	Fruitbomen i. container
960	Struiken i. container
961	Vaste planten i. container
982	Azalee
987	Skimmia
Vruchtcategorie boomkwekerijproducten (productie zonder pot of container)	
246	Onderstammen voor pitfruit
247	Veredeling voor pitfruit
248	Pitfruit (veredeld) 1-2 jarig
249	Verstapeld pitfruit
250	Wild en moeren voor pitfruit
251	Onderstammen voor steenfruit
252	Steenfruit (veredeld) 1-2 jarig
253	Verstapeld steenfruit
254	Zaailingen voor steenfruit
964	Fruitbomen- en struiken vollegrond

Bij bovengenoemde gewassen kan alleen gesproken worden over goed beheer en bewerken naar goed vakmanschap, als de irrigatie en/of beregening naar deze grondbeginselen uitgevoerd wordt.

- Bestaande ontwatering- of drainagesystemen moeten altijd in een goede en functionele staat behouden blijven. Op stukken/percelen met lagere gedeelten moeten direct na het uitzaaien of planten greppels gegraven worden in toereikende mate over het gehele stuk/ perceel; deze zijn tijdens het groeiproces van de bodemproducten te handhaven.
- De verzekeringnemer is verplicht de verzekerde bodemproducten/culturen naar goed vakmanschap te verbouwen (bijv. bij gemelde vorst geen bodembewerking uit te voeren; op de gewasspecifieke tijden bij nachtvorst de beregeningsinstallatie in te schakelen; aan de betreffende teelt de gebruikelijke beschermende maatregelen toe te passen; één- en tweejarige containerculturen dienen tegen vorst afgedekt te worden).
- Perenbomen die verzekerd zijn onder de vrucht categorie vrucht- en productiehout moeten ter vermindering van wintervorst schade aan de onderstam over de veredelde plek de boom beschermen met gebruikelijk materiaal (bv. bedekken met compost of grond) in fruitteelt.

§ 5 Indieningstermijn voor de teeltplannen

- a) Elk teeltplan dient ieder jaar zo vroeg mogelijk te worden ingediend. De verzekerde dient het winterteeltplan uiterlijk 15 november van het uitzaai/plantjaar, voor wijndruiven tot 15 november van het jaar voor het oogstjaar; en het zomerteeltplan uiterlijk 30 april van het oogst resp. verzekeringsjaar in te dienen.
- b) Afwijkend daarvan dient het winterteeltplan
  - voor wintergroenten uiterlijk 20 september van het uitzaai/plantjaar te worden ingediend.
  - voor bloembollen, die in de herfst geplant worden, uiterlijk 1 maart van het oogstjaar te worden ingediend.

§ 6 Jaarpremie (verzekeringspremie), bijkomende kosten

1. Algemene regelingen

De jaarpremie bestaat uit de voorschotpremie die verhoogd wordt met een eventueel vereist wordende naheffing en eventueel verminderd wordt met de statutaire premieruggave. De bepalingen van de Jaarpremie worden in de statuten aangetoond. De verzekeraar kan op de te betalen premie bij aanvang van het verzekeringsjaar een aanbetaling in passende hoogte verlangen.

2. Samenstelling

- a) De voorschotpremie wordt uit de premiestelling en een veiligheids-toeslag berekend.
- b) Details van de berekening van de premiestelling komen voort uit de premiebepaling Secufarm® 7 (PB Secufarm S7 NL).
- c) De veiligheids toeslag wordt elk jaar opnieuw vastgesteld en naar honderdste delen van de premiestelling berekend.
- d) Een eventuele aanvullende naheffing wordt naar honderdste delen van de voorschotpremie berekend. De naheffing wordt niet geheven via betaling van een toeslag op de voorschotpremie.
- e) Jaarlijkse overschotten worden volgens de statuten als premierug-gave uitbetaald. De premieruggave wordt naar honderdste delen van de voorschotpremie berekend.
- f) Premietoelagen worden in overeenstemming met de betreffende afspraak geheven.
- g) De verzekeringspremie wordt bepaald volgens de regelingen in deze voorwaarden, en de bijbehorende premiebepaling Secufarm®7 (PB Secufarm S7 NL) evenals in het afzonderlijke geval gemaakte bijzondere afspraken. De betreffende premiebepaling Secufarm®7 maakt deel uit van het verzekeringscontract.
- h) De minimale voorschotpremie wordt bepaald conform de BHMGGV of overeenkomsten bij het afsluiten van de contracten.

3. Kortingen

- a) De verzekeringnemer ontvangt kortingen in overeenstemming met de betreffende kortingsbepaling.
  - b) De no claim-korting blijkt uit de premiebepaling Secufarm® 7 (PB Secufarm S7 NL) en de meerjarenkorting uit de meerjarenbepaling Secufarm® 7 (MJRS).
  - c) Na betaling van een schadeloosstelling wordt de korting in overeenstemming met de betreffende no claim-kortingsbepalingen gewijzigd.
- ### 4. Bijkomende kosten
- a) Naast de premie dienen de wettelijke assurantiebelasting of heffingen en de tarieven te worden voldaan.
  - b) De wettelijke assurantiebelasting of heffingen worden in overeenstemming met de met betrekking tot wettelijke voorschriften geheven.
  - c) De tarieven richten zich naar de tarieven schaal (GS).

§ 7 Tarieven schaal (GS)

De verzekeringnemer dient – voor zover niet anders overeengekomen – een tarief voor de opstelling van de bij ieder verzekeringscontract in te dienen teeltopgave te betalen, de hoogte richt zich naar de premiebepaling Secufarm® 7 (PB Secufarm S7 NL).

§ 8 Meerjarenkorting-bepaling Secufarm® (MJRS)

- a) De verzekeringnemer ontvangt bij meerjarige verzekeringen voor deze overeengekomen meerjarige contractduur een meerjarenkorting. De hoogte richt zich naar de premiebepaling Secufarm® 7 (PB Secufarm S7 NL).
- b) Wordt een meerjarig contract voortijdig beëindigd, dan kan de verzekeraar het verschil tussen de meerjarenkortingen voor de overeengekomen looptijd en de meerjarenkortingen voor de in acht genomen looptijd terugvorderen. Bij voortijdige contractbeëindiging van een meerjarig verzekeringscontract wordt deze wat betreft de hoogte van de meerjarenkortingen zo afgerekend, alsof van begin af aan uitsluitend de werkelijk ten einde gelopen contractduur is overeengekomen.

§ 9 Eigen financiële bijdrage-regeling (SB 15)

1. Integrale franchise bij het risico hagel, storm en brand door blikseminslag

De verzekeringnemer draagt – voor zover niet anders overeengekomen – binnen een verzekeringsjaar bij ieder schadegeval binnen een vegetatieperiode die door hagel, storm en/of brand door bliksem veroorzaakt worden, van ieder schadepercentage van een perceel of deel van een perceel, gescheiden naar verzekerde objecten, schade die het bij het sluiten van het contract overeengekomen percentage van de te verwachten kwantitatieve of kwalitatieve oogstopbrengst niet bereikt, zelf (integrale franchise). Voor zover niet anders overeengekomen, bedraagt dit percentage bij alle soorten gewassen – uitgezonderd uien – 8%; bij het gewas uien bedraagt dit percentage 10%. Is er een bijzonder belang ten aanzien van het ten gelde maken meeverzekerd, dan geldt dit met betrekking tot een dergelijke verzekerde schade.

2. Eigen risico

- a) De verzekeringnemer draagt – voor zover niet anders overeengekomen – binnen een verzekeringsjaar binnen een vegetatieperiode van ieder schadepercentage van een perceel of deel van een perceel, gescheiden naar verzekerde objecten, het bij het sluiten van het contract overeengekomen eigen risico procentpunten van ieder schadepercentage zelf (eigen risico). Werd een algehele schade vastgesteld, dan heeft dit eigen risico betrekking op dit algehele schadepercentage. De regelingen over de integrale franchise worden hierdoor niet aangetast.
  - b) Bij het risico hagel draagt – voor zover niet anders overeengekomen (bijv. glijdend eigen risico) – de verzekeringnemer binnen een verzekeringsjaar binnen een vegetatieperiode van ieder schadepercentage van een perceel of deel van een perceel voor alle gewassen van de teeltsector S (speciale gewassen) en de gewasgroep peulvruchten veevoeder 10%-punten zelf.
  - c) Bij het risico hagel bedragen de eigen risico procentpunten bij de vruchtcategorieën boomkwekerijproducten (productie zonder pot en container), vrucht- en productiehout, sierteeltgewassen, potplanten en containerplanten, snij- en trekheesters, -meerjarige teelten (snij- en trekheesters) 30%-punten.
  - d) Afwijkend hiervan bedragen het eigen risico procentpunten bij het risico hagel van ieder schadepercentage - voor zover voor het specifieke gewasoor soort verzekeringsdekking, binnen de aansprakelijkheidsperiode tegen schades door de voorgenoemde verzekerde gevaren en verzekerde gebeurtenissen bestaat en voor zover niet anders overeengekomen- bij schade na 30 september en tot 31 maart van het betreffende jaar 20%-punten bij de vruchtcategorieën peulvruchten veevoeder, geneeskrachtige- en specerijplanten, blad- en stengelgroenten, aardbeien, vruchtgroenten, kleine groenten oppervlakten, peulvruchten consumptie, industriefruit/ sapfruit, plantgoed, koolgroenten, kastanjes/noten, fruit onder regenbescherming, zaadwinning, spruitkool, steenfruit, bessen, tafeldruiven, wortel- en knolgroenten, uien.
  - e) Bij het risico storm draagt – voor zover niet anders overeengekomen – de verzekeringnemer resp. verzekerde binnen een verzekeringsjaar binnen een vegetatieperiode van elk schadepercentage van een perceel of deel van een perceel voor alle gewassen van de teeltsector S en voor de gewasgroepen peulvruchten veevoeder en wijndruiven 30% punten zelf.
  - f) Bij het risico brand door blikseminslag draagt – voor zover niet anders overeengekomen - de verzekeringnemer resp. verzekerde binnen een verzekeringsjaar binnen een vegetatieperiode van elk schadepercentage van een perceel of deel van een perceel voor alle gewassen van de teeltsector S en voor de gewasgroepen peulvruchten veevoeder, vezelplanten en wijndruiven 30% punten zelf.
  - g) De procentpunten zijn – voor zover niet anders overeengekomen – bij het risico vorst tenminste 10% punten – voor zover voor het specifieke gewasoor soort verzekeringsdekking, binnen de aansprakelijkheidsperiode tegen schades door de voorgenoemde verzekerde gevaren en verzekerde gebeurtenissen bestaat-.
  - h) De procentpunten zijn – voor zover niet anders overeengekomen – bij het risico's droogte, zware regen, ijzel, sneeuw, brand door blikseminslag, alsook de verzekerde gebeurtenis het erosie 30%-punten - voor zover voor het specifieke gewasoor soort verzekeringsdekking, binnen de aansprakelijkheidsperiode tegen schades door de voorgenoemde verzekerde gevaren en verzekerde gebeurtenissen bestaat-.
  - k) bij het gewasoor prei bedraagt de grens van maximale schadeloosstelling, voor zover de schade door het verzekerde risico sneeuwdruk ontstaan is, 50 % van de verzekerde som.
- ### 3. Grens van maximale schadeloosstelling
- a) Voor zover niet anders overeengekomen, wordt per perceel of perceeldeel en variëteit, gescheiden naar verzekerde objecten resp. oogsten, niet meer dan het bij contractsluiting overeengekomen percentage van de verzekerde som als verzekerde schade vergoed (grens van maximale

schadeloosstelling). De verzekerde som is de die op de dag of gedurende de periode van verwerking van de verzekerde risico of gebeurtenis ter beschikking staande verzekerde som.

- b) Voor zover niet anders overeengekomen (bijv. § 13 nr. 2 BHMGVB S7 NL) of overeenkomstig in nr. 3. c) tot 3. j) geregeld, bedraagt de maximale schadeloosstelling bij alle gewassen en alle risico's 70% van de verzekerde som.
- c) Bij schades door zware regen, sneeuwdruk, ijzel en droogte bedraagt bij de vruchtcategorieën blad- en stengelgroenten, koolgroenten, boomkwekerijproducten, snij- en trekheesters, vrucht- en productiehout, sierteeltgewassen, potplanten en containerculturen, wijndruiven evenals bloembollen dit percentage 50% van de verzekerde som;
- d) bij schades door vorst bedraagt bij fruit en de vruchtcategorieën koolgroenten, boomkwekerijproducten, snij- en trekheesters, vrucht- en productiehout, sierteeltgewassen, potplanten en containerculturen, bloembollen evenals bij de gewassoort prei dit percentage 25 % van de verzekerde som – voor zover niet anders overeengekomen (bijv. passage §§ 14, 14. a) tot 14. d) BHMGVB S7 NL) –.
- e) Voor fruit bedraagt de grens van maximale schadeloosstelling, voor zover de schade door het verzekerde risico storm ontstaan is, 25% van de verzekerde som.
- f) Bij de vruchtcategorieën vrucht- en productiehout, sierteeltgewassen, snij- en trekheesters, boomkwekerijproducten en potplanten en containerculturen bedraagt de maximale schadeloosstelling, voor zover de schade veroorzaakt is door hagel, storm en brand, 50% van de verzekerde som.
- g) Voor de vruchtcategorie peulvruchten consumptie bedraagt de grens van maximale schadeloosstelling, voor zover de schade door het verzekerde risico zware regen ontstaan is, 50 % van de verzekerde som.
- h) Bij schade door langdurige regen in de zin van § 1 nr. 3.4 AHMGVV S7 NL bedraagt dit percentage bij alle gewassoorten 50% van de verzekerde som.
- i) Voor de vruchtcategorie pitfruit bedraagt de grens van maximale schadeloosstelling, voor zover de schade door het verzekerde risico hagel ontstaan is, 80 % van de verzekerde som.
- j) Bij het gewassoort wijn bedraagt de grens van maximale schadeloosstelling, voor zover de schade door het verzekerde risico's storm, vorst of brand door blikseminslag ontstaan is, 50 % van de verzekerde som.

4. Eigen risico voor schade op kleine oppervlakken

Zijn alleen delen van een perceel getroffen en zijn deze deeloppervlakten in totaal kleiner dan 8% van de totale oppervlakte van het perceel, dan draagt de verzekeringnemer deze schade zelf.

§ 10 All-in schadeloosstelling (EPA 11)

De all in schadeloosstelling per ha volgens § 5 nr. 2.a AHMGVV S7 NL bedraagt bij een uitwinteringsschade volgens het bepaalde in § 1 nr. 4.1 AHMGVV S7 NL 15% van de verzekeringsom van het getroffen perceel of deel van het perceel resp. de teeltoppervlakte of een deel daarvan.

Bij legering van graan ook voor zover deze als energieplanten verzekerd zijn, als gevolg van de risico's storm (§ 1 nr. 3.2 AHMGVV S7 NL) en zware regen (§ 1 nr. 3.4 AHMGVV S7 NL) wordt een opbrengstverlies volgens § 5 nr. 2.b AHMGVV S7 NL forfaitair volgens de volgende schadeloosstellings-trappen vergoed:

Schadeloosstellings-trap	Groeistadium	Schadeloosstelling
I	Tot einde doorschieten van aar en pluim (macrostadium 58 volgens BBCH)	Vervalt
II	Na verschijnen van de aar (pluim) (macrostadium 59 volgens BBCH) tot einde bloei (macrostadium 69 volgens BBCH)	15 % van de verzekerde som van het perceel of perceelsdeel
III	Vanaf aanvang van de vruchtontwikkeling (macrostadium 71 volgens BBCH) tot einde van de melkrijpheid/peulvorming (macrostadium 77 volgens BBCH)	10 % van de verzekerde som van perceel of perceelsdeel
IV	Vanaf deegrijpheid/peulrijpheid (macrostadium 83 volgens BBCH)	Vervalt

§ 11 Proefstukken

Moeten oogstrijpe soorten gewassen vóór de taxatie van de schade worden geoogst, dan dient de verzekeringnemer aan de randen en in het midden van het perceel vierkante proefstukken te laten staan. Ieder van deze 5 proefstukken moet een grootte van minstens 80 m² hebben. Bedraagt de teeltoppervlakte minder dan 50 are, dan dienen de proefstukken evenredig te worden opgemeten. Dat geldt ook voor productieoppervlakten waarbij de gewassoorten bestemd zijn voor de rechtstreekse verkoop of voor verdere teelt. Bij stukken of productieoppervlakten van meer als 10 hectare (ha) moet elk van de proefstukken minimaal een oppervlakte hebben van 150 m².

Bij hagelschade aan fruit en wijndruiven moet tot aan de taxatie minstens 10 % van de bestanden van de verschillende variëteiten en standplaatsen ongeplukt blijven staan.

§ 12 Minimale en maximale hectarewaarden

De verzekeraar legt bij aanvang van een verzekeringsperiode voor de afzonderlijke soorten gewassen minimale en maximale waarden per hectare vast. De verzekerde waarde moet worden gebaseerd op de gemiddelde jaarproductie van de laatste drie jaar of op de gemiddelde jaarproductie van de laatste vijf jaar min het beste en het slechtste jaar. Als basis voor de hoeveelheid producten worden de gegevens van het LEI (Landbouw Economische Instituut) en het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek), of vergelijkbare bronnen gehanteerd. Als basis voor de prijs wordt bijv. met een nieuwe KWIN (of vergelijkbare bron) gewerkt. Indien de bedrijfsspecifieke situatie dit toelaat, kan hiervan worden afgeweken. In plaats van algemene gemiddelden kunnen eigen gegevens van het eigen bedrijf over de betreffende jaren als basis worden genomen. De basis hiervoor moet schriftelijk worden voorgelegd aan de verzekeraar.

Bij overschrijding van de maximale hectare waarde, geldt een premietoeslag voor de betreffende teeltposities. Er wordt een premietoeslag gerekend over het verschil tussen de maximale hectare waarde en het aangegeven verzekerde bedrag. De hoogte van de procentuele toeslag richt zich op de afspraken. De toeslag van de premie bedraagt minstens 50%.

De maximale hectare waardes worden op aanvraag in tekstvorm mede gedeeld.

§ 13 Reducering van de verzekerde som naderhand

- a) De verlaging van de verzekerde som door vermindering van de hectarewaarde per teeltoppervlakte resp. productieoppervlakte na indiening van de teeltplannen is binnen de volgende tijdstippen mogelijk:
  - voor wintergroente, wintergewassen en meerjarige culturen t/m 15 maart,
  - voor bessen en aardbeien evenals groenten – behalve wintergroenten, wintergewassen en meerjarige culturen - t/m 20 mei,
  - voor steen- en pitfruit t/m 30 april
  - voor alle overige soorten gewassen t/m 31 mei van het oogstjaar c.q. verzekeringjaar.
- b) voor steen- en pitfruit kan de verzekeringnemer van 1 mei t/m 30 juni het verzekerde bedrag binnen het contract met het verzekerde bedrag per ras worden geschoven zolang er geen schade is opgetreden.
- c) De reducering is bij het gewassoort wijn en bij gewassen die onder afdekking of dergelijke vervoegd zijn, evenals voor in series geteelde groentegewassen niet mogelijk.
- d) De verzekeringnemer kan de verlaging van het verzekerde som alleen in zoverre verlangen, als na indiening van de desbetreffende teeltplan blijkt dat de te verwachten oogstwaarde meer dan 50 % onder de verzekerde som blijft. Van het premieverschil wordt tweederde vergoed.

§ 14 Aansprakelijkheid volgens voorlopig verzekeringsbedrag

1. Algemeen

- a) De verzekeraar verleent binnen een contract bij bepaalde gewassoorten in iedere verzekeringsperiode voor een beperkte tijd verzekeringsdekking op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag. Bij wijn wordt voor het risico vorst alsook wintervorst geen verzekeringsdekking gegeven op basis van een voorlopige verzekerde waarde.
- b) Als in het voorgaande jaar geen gewassen, waarop het verzekeringscontract betrekking heeft, verzekerd zijn, bestaat voor de teelt bij deze overeenkomst in het lopende verzekeringsjaar geen verzekeringsdekking op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag.
- c) Als binnen een verzekerde vruchtcategorie wintergewassen en zomergewassen geteeld worden (bv. winterkoolzaad en zomerkoolzaad), dan wordt het voorlopige verzekeringsbedrag en de periode van de aansprakelijkheid volgens het voorlopige verzekeringsbedrag voor de wintergewassen en de zomergewassen gescheiden.

2. Periode

- a) De verzekeringsdekking op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag begint – voor zover niet anders overeengekomen – met de desbetreffende aanvang van de aansprakelijkheid van de verzekeraar volgens sectie A § 3 nr. 1 t/m nr. 5.
- b) Deze verzekeringsdekking op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag eindigt voor ieder verzekeringscontract met de aanvang van de aansprakelijkheid op grond van het desbetreffende teeltplan (vgl. § 15 nr. 9 AHMGVV S7 NL).
- c) De verzekeringsdekking op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag eindigt anders – voor zover niet anders overeengekomen –
  - voor alle gewassen – behalve wintergroente en bloembollen, die in de herfst plant worden – uiterlijk op 30. april van het oogstjaar;

- Voor wintergroente (vgl. sectie C § 11) uiterlijk op 20. september van het zaai- of plantjaar.
- Voor wintergewassen uiterlijk op 1 november van het zaai- of plantjaar.
- voor bloembollen, die in de herfst geplant worden, uiterlijk op 1 maart van het oogstjaar.

3. Berekening van het voorlopig verzekeringsbedrag

a) Voorlopige hectarewaarde voor wintergewassen

Het voorlopige verzekeringsbedrag wordt voor wintergewassen (bv. winterkoolzaad of wintertarwe) bij ieder verzekeringscontract als volgt berekend: ••Als het totale verzekeringsbedrag voor de wintergewassen in het contract uit het voorgaande jaar groter is dan het totale verzekeringsbedrag voor de wintergewassen in het contract, dat in het actuele teeltjaar uit het teeltplan voortvloeit of als beide totale verzekeringsbedragen identiek zijn, dan richt het voorlopige verzekeringsbedrag voor het desbetreffende wintergewas naar de in het actuele teeltplan bij het perceel aangegeven hectarewaarde voor het desbetreffende wintergewas; als uit de vergelijking van beide totale verzekeringsbedragen blijkt dat de verzekerde som van vorig jaar voor de wintergewassen in het contract kleiner is dan dat van het actuele jaar, dan wordt de voorlopige hectarewaarde voor ieder perceel met het desbetreffende wintergewas volgens onderstaande formule berekend: Het totale verzekeringsbedrag voor de wintergewassen in het contract uit het voorgaande jaar wordt door het totale verzekeringsbedrag voor de wintergewassen in het contract van het huidige jaar gedeeld, en de waarde van het quotiënt met de verzekerde som, dat voor een afzonderlijk perceel in het teeltplan van het actuele jaar voor het desbetreffende wintergewas is aangegeven, vermenigvuldigd.

b) Voorlopige hectarewaarde voor zomergewassen

Het voorlopige verzekeringsbedrag wordt voor zomergewassen bij ieder verzekeringscontract als volgt berekend: ••Als per contract het totale verzekeringsbedrag voor zomergewassen uit het voorgaande jaar groter is dan het totale verzekeringsbedrag voor zomergewassen, die bij het contract in het actuele teeltjaar uit het teeltplan voortvloeit of als beide totale verzekeringsbedragen identiek zijn, dan richt het voorlopige verzekeringsbedrag voor de zomergewassen zich naar de in het actuele teeltplan bij het perceel aangegeven hectarewaarde voor zomergewassen; als uit de vergelijking van beide totale verzekeringsbedragen bij het contract voor zomergewassen blijkt dat de verzekerde som van vorig jaar voor de zomergewassen kleiner is dan dat van het actuele jaar, dan wordt de voorlopige hectarewaarde voor ieder perceel met zomergewassen bij het contract volgens onderstaande formule berekend: Het totale verzekeringsbedrag voor zomergewassen uit het voorgaande jaar wordt door het totale verzekeringsbedrag voor zomergewassen van het huidige jaar gedeeld, en de waarde van de quotiënt met de verzekerde som, dat voor een afzonderlijk perceel in de teeltopgave van het actuele jaar voor zomergewassen is aangegeven, vermenigvuldigd.

c) Voorlopig verzekeringsbedrag in het eerste verzekeringsjaar

In het eerste verzekeringsjaar wordt afwijkend van nr. 4.a en 4.b in plaats van de verzekerde som van vorig jaar de verzekerde som, dat in de aanvraag voor het desbetreffende contract is aangegeven, verrekend.

d) Bijzondere aanvragen

Als wintergewassen pas voor de oogst in het tweede verzekeringsjaar geteeld worden, dan wordt een aansprakelijkheid op basis van een voorlopig verzekeringsbedrag voor wintergewassen alleen verleend op grond van een bijzondere aanvraag van de verzekeringnemer resp. de verzekerde.

Als in de verzekeringsaanvraag met betrekking tot een af te sluiten contract geen voorlopige hectarewaarde gescheiden voor wintergewassen of zomergewassen bepaald is, en er om deze reden dientengevolge ook geen totaal verzekeringsbedrag voor de wintergewassen of de zomergewassen uit de verzekeringsaanvraag gevormd kan worden, dient de verzekeringnemer resp. de verzekerde een bijzondere aanvraag tot aansprakelijkheid volgens de voorlopige verzekeringswaarde in te dienen; hierin dient voor de wintergewassen en de zomergewassen het desbetreffende totale verzekeringsbedrag en de desbetreffende totale oppervlakte aangegeven te worden.

§ 15 BBCH Code

Voor zover in deze voorwaarden verwezen wordt naar vegetatiestadia met de aanduiding „BBCH“, berusten deze op een gemeenschappelijke codering van de fenologische groeistadia van mono- en dicotyle planten in onderlinge samenwerking tussen de Duitse 'Biologische Bundesanstalt für Land- und Forstwirtschaft' (BBA) van het 'Bundessortenamt' (BSA) en het 'Industrieverband' met medewerking van andere instituten.

B. Bepalingen over de teeltsector A (akkerbouw)

§ 1 Premiekortingen bij eigen risico in de teeltsector A (akkerbouw)

1. Eigen risico bij schade akkerbouw Secufarm® (PNSA S7 11)

De regelingen voor premiekortingen gelden alleen, voor zover het betreffende verzekeringsproduct is overeengekomen.

De verzekeringnemer heeft binnen een verzekeringsperiode van alle schades van de onder een polis-nr. samengevatte contracten van de vruchtcategorieën van de teeltsector A (akkerbouw), met uitzondering van wijndruiven, hout van wijnranken, hop en tabak de in de onderstaande tabel procentuele eigen risico's van de totale verzekerde som van deze vruchtcategorieën en ontvangt op de basis-voorschot-premiestelling de daarvoor aangegeven premiekorting. Hierdoor blijft passage A § 9 nr. 2 BHMGGV onaangetast.

Eigen risico	Premiekorting
1 %	10 %
3 %	25 %
5 %	35 %
10 %	55 %

2. Eigen risico bij schade wijndruiven (PNSW 11)

De verzekeringnemer draagt binnen een verzekeringsperiode van alle schade van de onder een polis-nr. samengevatte contracten van de vruchtcategorie wijndruiven de uit onderstaande tabel blijken de procentuele eigen risico's van de totale verzekerde som van deze vruchtcategorieën en ontvangt op de basis-voorschot-premiestelling de betreffende daarvoor aangegeven premiekorting.

Eigen risico	Premiekorting
1 %	5 %
3 %	15 %
5 %	25 %
10 %	40 %

C. Bepalingen voor de teeltsector S (speciale gewassen)

§ 1 Premiekortingen bij eigen risico's in de teeltsector S (speciale gewassen)

Eigen risico bij schade speciale gewassen Secufarm® (PNSS S7 11)

De regelingen voor premiekortingen gelden alleen, voor zover het betreffende verzekeringsproduct is overeengekomen.

De verzekeringnemer heeft binnen een verzekeringsperiode van alle schades van de onder een polis-nr. samengevatte contracten van de teeltsector S (speciale gewassen) de in de onderstaande tabel procentuele eigen risico's van de totale verzekerde som van deze polis en ontvangt de telkens daarvoor aangegeven premiekorting op de basis-voorschot-premiestelling. Hierdoor blijft passage A § 9 nr. 2 BHMGGV onaangetast.

Eigen risico	Premiekorting
1 %	5 %
3 %	15 %
5 %	25 %
10 %	40 %

§ 2 Clause kwaliteitsverzekering van speciale gewassen (QVS7 11)

a) De verzekeraar betaalt naast het kwantitatieve opbrengstverlies ook schadeloosstelling voor de schade die aantoonbaar alleen door een of meerdere verzekerde gevaren als kwaliteitsverminderend opbrengstverlies optreedt.

Bij het gewas uien wordt de verzekerde schade bepaald op grond van de "Clause voor de verzekering van uien Top 60".

De verzekerde schade wordt bepaald bij de vruchtcategorie

- pitfruit op grond van de „Clause voor de verzekering van pitfruit type G“;
- aardbeien op grond van de „Clause voor de verzekering van aardbeien“;
- bessen op grond van de "Clause voor de verzekering van bessen“;
- steenfruit op grond van de "Clause voor de verzekering van steenfruit“;
- tafeldruiven op grond van de "Clause voor de verzekering van tafeldruiven“.

De verzekerde schade wordt bij de gewassoort bloembollen bepaald op grond van de „Clause voor de verzekering van bloembollen en –knollen“.

- b) Voor zover niet anders overeengekomen, zijn veranderingen van inhoudsstoffen van de verzekerde bodemproducten niet verzekerd. De schadeloosstellingsuitkering op grond van de kwaliteits schade is telkens beperkt tot het overeengekomen percentage (maximale schadepercentage). Het minimale percentage van het kwantitatieve door hagel veroorzaakte oogstbrenstverlies van ieder perceel of deel van een perceel als drempelwaarde en de maximale schadeloosstellingsgrens voor schadeloosstellingsuitkeringen op grond van het schadegeval (totale maximale schadeloosstelling) richten zich naar de afspraken bij contractsluiting.
- c) Bij de schadetaxatie dient met alle economische voordelen die voor de verzekeringnemer door het schadegeval ontstaan, rekening te worden gehouden door een passende vermindering van de schadeloosstelling. Restwaarden, voornamelijk welke die optreden doordat de door hagel beschadigde gewassen nog aan de andere kant te gelde gemaakt kunnen worden, komen voor rekening van de verzekeringnemer.

§ 3 Clausule voor de verzekering van pitfruit (QVKS7 NL 15)

1. Verzekerde schade

De verzekeraar betaalt schadeloosstelling voor de schade die aan het verzekerde pitfruit door één van de verzekerde risico's ontstaat en die zowel vermindering van hoeveelheid als ook vermindering van kwaliteit betekent.

Het kwaliteitsverlies wordt forfaitair volgens vaste percentages van de opbrengst getaxeerd.

De taxatie gebeurt volgens vastgelegde kwaliteitsgradaties onder uitsluiting van het aantonen van een hogere schade.

2. Clausule pitfruit Type G (QVKG57 NL 14) (altijd van toepassing, tenzij anders overeengekomen)

2.1 Schadetaxatie bij schade door hagel, storm en zware regen

- a) Aan de hand van representatieve steekproeven (per steekproef minstens 100 vruchten) vindt na hagel, storm en/of zware regen een indeling van de vruchten plaats in vijf schadeklassen.

Schadeklasse 1a: vruchten zonder schade, met de handelsklasse I overeenstemmend (zie nr. 7).

Waardering van het kwaliteitsverlies met 0 %.

Schadeklasse 1b: enige of meerdere minimale geheelde letsels van de schil; teken van golvende schil; nog met de handelsklasse I overeenstemmend (zie nr. 7).

Waardering van het kwaliteitsverlies van appels en peren met 10 %

Schadeklasse 2: vruchten met beschadiging van de schil, oppervlakkige beschadigingen zijn goed geheeld, bewaring mogelijk, beschadigde schil door een verzekerd gevaar tot max. 2,5 cm² toelaatbaar, nog met de handelsklasse II overeenstemmend (zie nr. 7).

Waardering van het kwaliteitsverlies van appels met 60 % en peren met 50 %

Schadeklasse 3: vruchten buiten schadeklasse 1b of 2, maar objectief nog een andere verwerking mogelijk bijv. als sapfruit

Waardering van het kwaliteitsverlies van appels met 80 % en peren met 90 %

Schadeklasse 4: vruchten met zichtbare ongeheelde letsels als gevolg van het verzekerde gevaar, beginnend bederf, geen bewaring en verwerking (als sapfruit) meer mogelijk, vruchten kunnen niet meer worden verwerkt.

Waardering van het kwaliteitsverlies met 100 %.

Totaal afgeslagen vruchten (na de junival) worden in verhouding tot de totale opbrengst vergoed.

Beschadigde vruchten die vóór het intreden van het schadegeval niet aan de handelsklassen I en II voldeden (bijv. wegens aantasting door schurft, ongedierte etc.), worden als niet beschadigd gewaardeerd en bij de schadeklasse 1a ingedeeld.

- b) Het totale schadepercentage wordt bepaald door optelling van de deelpercentages van de schadeverliezen in de schadeklassen 1b t/m 4. Is er naast kwaliteitsverlies sprake van een kwantitatief opbrengstverlies (totaal afgeslagen vruchten), dan wordt het totale schadepercentage door optelling van het kwantitatieve opbrengstverlies en schadeverlies berekend, waarbij kwaliteitsverlies berekend wordt door vermenigvuldiging van de totale opbrengst gereduceerd door opbrengstverlies met de som van de deelpercentages.

2.2 Schadetaxatie bij schade door vorst

- a) Aan de hand van representatieve steekproeven (per steekproef minstens 100 vruchten) vindt na vorst een indeling van de vruchten plaats in vijf schadeklassen.

Schadeklasse 1a: vruchten zonder schade. De vruchten voldoen aan de eisen van Handelsklasse I (zie nr. 6).

Waardering van het kwaliteitsverlies met 0 %.

Schadeklasse 1b: vruchten met minimale roestvorming; dunne vorsttongen t/m 2 cm toelaatbaar; lichte vormfouten toelaatbaar. De vruchten voldoen nog aan de eisen van handelsklasse I (zie nr. 7).

Waardering van het kwaliteitsverlies van appels en peren met 10 %

Schadeklasse 2: vruchten met lichte roestvorming tot maximaal de helft van de oppervlakte van de vrucht of met nadrukkelijke roestvormingen tot maximaal een derde deel van de oppervlakte van de vrucht, dunne vorsttongen t/m 4 cm toelaatbaar, lichte vervormingen toelaatbaar. De vruchten voldoen nog aan de eisen van Handelsklasse II (zie nr. 7)

Waardering van het kwaliteitsverlies van appels met 60 % en peren met 50 %

Schadeklasse 3: vruchten die niet meer in de schadeklasse 1b of 2 vallen, maar die objectief gezien nog voor een andere verwerking gebruikt kunnen worden, bijv. als sapfruit

Waardering van het kwaliteitsverlies van appels met 80 % en peren met 90 %

Schadeklasse 4: de houdbaarheid en toepasbaarheid (als sapfruit) van de vruchten is verloren; verwerking van de vruchten is niet meer mogelijk.

Waardering van het kwaliteitsverlies met 100 %.

Vruchten, die afgezien van vorstschade, niet voldoen aan de eisen van de Handelsklasse I en II (bijv. Als gevolg van aantasting door schuft of ongedierte), worden als niet beschadigd getaxeerd en vallen onder schadeklasse 1a. Soorttypische roestvorming wordt niet als vorstschade getaxeerd.

- b) Het totale schadepercentage wordt bepaald door optelling van de deelpercentages van de schadeverliezen in de schadeklassen 1b t/m 4. Is er naast kwaliteitsverlies sprake van een kwantitatief opbrengstverlies (totaal afgeslagen vruchten), dan wordt de totale schadepercentage door optelling van het kwantitatieve opbrengstverlies en schadeverlies berekend, waarbij kwaliteitsverlies berekend wordt door vermenigvuldiging van de totale opbrengst gereduceerd door opbrengstverlies met de som van de deelpercentages.

3. Clausule pitfruit Type G Top (QVKG757 NL 15) (geldt alleen, wanneer dit is overeengekomen)

- a) Van toepassing zijn alle bepalingen van de "Clausule pitfruit Type G (QVKG57 NL 14 – zie nr. 2)" voor zover hierna niet anders is bepaald.

Na hagel, storm en/of zware regen vindt er een onderverdeling van de vruchten plaats in vijf schadeklassen, waarbij afwijkend van de onder 2.1 en 2.2 voorgenomen waarderings met verder identieke eigenschappen in schade klassen in

Schadeklasse 2

een beoordeling van kwaliteitsverlies bij appels met 85 % en peren met 85 % is ontstaan en in

Schadeklasse 3

een beoordeling van kwaliteitsverlies bij appels met 85 % en peren met 85 %

- b) Voor de aanvullende verzekering „Type G Top“ is de overeengekomen toeslag op de basis voorschot-premiestelling te betalen.

4. Clausule pitfruit Type S (QVKS57 NL 14) (geldt alleen, wanneer dit is overeengekomen)

Van toepassing zijn alle bepalingen van de "Clausule pitfruit Type G (QVKG57 NL 14 – zie nr. 2)" voor zover hierna niet anders is bepaald.

Na hagel, storm en/of zware regen zoals na vorst vindt er een onderverdeling van de vruchten plaats in vijf schadeklassen, waarbij afwijkend van de onder 2.1 en 2.2 voorgenomen waarderings met verder identieke eigenschappen in schade klassen in

Schadeklasse 1b: een beoordeling van kwaliteitsverlies bij appels en peren met 5 % is ontstaan en in

Schadeklasse 2: een beoordeling van kwaliteitsverlies bij appels en peren met 30 % is ontstaan en in

Schadeklasse 3: een beoordeling van kwaliteitsverlies bij appels en peren met 70 %

5. Eigen risico

5.a) QVKS70 57 NL 14 (geldt altijd wanneer niets speciaals is overeengekomen)

De verzekeringnemer draagt afwijkend van passage A § 9 nr. 2 BHMGGV bij schade door hagel van ieder totaal schadepercentage (zie nr. 2.1 b) tot 30 % de eerste 20 %-punten zelf. Het eigen risico daalt alleen bij schade door hagel vanaf een schadepercentage van 31 % gelijkmatig naar 0 % volgens de volgende tabel. Voor alle overige gevaren geldt een eigen risico van 30%-punten. Hierdoor wordt passage A § 9 nr. 1 BHMGGV niet aangetast.

Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %
1 t/m 30	20	42 en 43	13	55 en 56	6
31 en 32	19	44 en 45	12	57	5
33 en 34	18	46 en 47	11	58 en 59	4
35 en 36	17	48	10	60 en 61	3
37 en 38	16	49 en 50	9	62 en 63	2
39	15	51 en 52	8	64 en 65	1
40 en 41	14	53 en 54	7	vanaf 66	0

5.b) QVKS40 S7 NL 14 (geldt alleen, wanneer dit is overeengekomen.)
 Indien overeengekomen draagt de verzekeringnemer afwijkend van passage A § 9 nr. 2 BHMGGV bij schade door hagel van ieder totaal schadepercentage (zie nr. 2.1 b) tot 40 % alle schade zelf. Het eigen risico daalt alleen bij schade door hagel vanaf een schadepercentage van 41 % gelijkmatig naar 0 % volgens de volgende tabel. Voor alle overige gevaren geldt een eigen risico van 30%-punten. Hierdoor wordt passage A § 9 nr. 1 BHMGGV niet aangetast. Voor dit verhoogde eigen risico ontvangt de verzekeringnemer overeengekomen premiekorting op de basis-voorschot-premiestelling.

Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %
1 t/m 40	40	51	29	62	18	73	7
41	39	52	28	63	17	74	6
42	38	53	27	64	16	74	6
43	37	54	26	65	15	75	5
44	36	55	25	66	14	76	4
45	35	56	24	67	13	77	3
46	34	57	23	68	12	78	2
47	33	58	22	69	11	79	1
48	32	59	21	70	10	80	0
49	31	60	20	71	9		
50	30	61	19	72	8		

5.c) QVKS30 S7 NL 15 (geldt alleen, wanneer dit is overeengekomen.)
 Indien overeengekomen draagt de verzekeringnemer afwijkend van passage A § 9 nr. 2 BHMGGV bij schade door hagel van ieder totaal schadepercentage (zie nr. 2.1 b) tot 30 % alle schade zelf.

Het eigen risico daalt alleen bij schade door hagel vanaf een schadepercentage van 31 % gelijkmatig naar 0 % volgens de volgende tabel. Voor alle overige gevaren geldt een eigen risico van 30 %-punten. Hierdoor wordt passage A § 9 nr. 1 BHMGGV niet aangetast. Voor dit verhoogde eigen risico ontvangt de verzekeringnemer de overeengekomen premiekorting op de basis-voorschot-premiestelling.

Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %	Schade %-pt.	Eigen risico in %
1 tot 30	30	43 en 44	22	56 en 57	14	70	6
31 en 32	29	45	21	58 en 59	13	71 en 72	5
33 en 34	28	46 en 47	20	60	12	73 en 74	4
35	27	48 en 49	19	61 en 62	11	75	3
36 en 37	26	50	18	63 en 64	10	76 en 77	2
38 en 39	25	51 en 52	17	65	9	78 en 79	1
40	24	53 en 54	16	66 en 67	8	80	0
41 en 42	23	55	15	68 en 69	7		

6. Aanvullende bepalingen

Met door schade veroorzaakte extra sorteerkosten is bij de waardering van de kwaliteitsverliezen in de schadeklassen al rekening gehouden en deze worden niet apart vergoed.

7. Handelsklassen

Voor zover in deze bepaling wordt verwezen naar „Handelsklassen“, gelden de telkens op het tijdstip van het schadegeval actuele betreffende EU-kwaliteitsnormen voor fruit, met name de normen voor appels en peren.

8. Optionele keuze verzekeringsdekking

Indien de dekking „Pitfruit Type G Top“ of „Pitfruit Type S“ is geselecteerd, geldt deze vanaf de datum van de overeenkomst voor de gehele contractperiode.

Binnen een contract is alleen de standaarddekking (Type G) of een optionele verzekeringsdekking (Type G-Top c.q. Type S) mogelijk.

§ 4 Clausule Ui-Top60-verzekering (ZVZT57 13)

1. Verzekerde schades

a) De verzekeraar betaalt schadeloosstelling voor opbrengstverlies van de oogst, dat kwantitatief en bovendien ook kwaliteitsverminderend aan de verzekerde uien aantoonbaar door één van de verzekerde risico's ontstaat; daarbij wordt voor het kwantiteits- en kwaliteitsverlies een totaal schadepercentage gevormd.

b) De bepaling van het totale schadepercentage (kwantiteit en kwaliteitsverlies) komt uitsluitend voort met inachtneming van de criteria zoals genoemd bij aa) t/m cc).

aa) Schadepercentage van kwantiteitsverlies:

- Kwantitatieve (=gewichtmatig) opbrengstverlies als gevolg van hagelinslag die planten totaal heeft afgeslagen of totaal vernielde planten door één van de andere verzekerde risico's.

- Kwantitatieve (=gewichtmatig) opbrengstverlies als gevolg van één van de verzekerde risico's die loofverlies veroorzaken.

bb) Schadepercentage van kwaliteitsverlies:

- Secundaire schade die ontstaat door één van de verzekerde risico's (bv. rotting door schimmels en kopbacteriën);

- Verslechtering van de vermarktingskwaliteit en daardoor, als gevolg van één van de verzekerde risico's, een toewijzing van vermarktingskwaliteit I niet meer mogelijk is, omdat meerdere rokken van de ui beschadigd zijn (Hageltarra);

cc) De eindbeoordeling van de schade vindt plaats voor de oogst.

Door de verzekerde risico's beschadigde uien, die voor het optreden van het schadegeval niet aan de hiervoor genoemde vermarktingsklasse voldoen, worden met 0% kwaliteitsverlies beoordeeld.

2. Verzekerde kosten

a) De verzekeraar draagt bij aan de verzekerde kosten door een procentuele toeslag.

In aanvulling op het kwantitatieve en kwalitatieve opbrengstverlies volgend nr. 1.b. wordt – met uitzondering van aanwijzingen op een grotere schade - een forfaitaire schadeloosstelling gedaan voor de door een van de verzekerde risico's veroorzaakte vermeerde sorteerkosten, opslagkosten, extra spuitkosten en andere bijkomende kosten.

3. Eigen risico en grens van maximale schadeloosstelling

3.a) ZVZT 10 S7 NL 11 (geldt altijd wanneer niets speciaals is overeengekomen)

De toeslag volgens nr. 2 bedraagt 60 % en wordt forfaitair verleend op het door de deskundigen vastgestelde schadepercentage volgens volgende de onderstaande tabel:

Schadepercentage in %	%-punten toeslag van de Ui-Top-verzekering	Bruto schadepercentage in %	Schadepercentage in %	%-punten toeslag van de Ui-Top-verzekering	Bruto schadepercentage in %
10	6	16	31 en 32	19	50 en 51
11 en 12	7	18 en 19	33 en 34	20	53 en 54
13 en 14	8	21 en 22	35	21	56
15	9	24	36 en 37	22	58 en 59
16 en 17	10	26 en 27	38 en 39	23	61 en 62
18 en 19	11	29 en 30	40	24	64
20	12	32	41 en 42	25	66 en 67
21 en 22	13	34 en 35	43 en 44	26	69 en 70
23 en 24	14	37 en 38	45	27	72
25	15	40	46 en 47	28	74 en 75
26 en 27	16	42 en 43	48 en 49	29	77 en 78
28 en 29	17	45 en 46	vanaf 50	Maximale uitbetaling 70 %	
30	18	48			

Afwijkend van passage A § 9 Nr. 2 BHMGGV wordt het bruto schadepercentage (zie tabel) met het overeengekomen eigen risico verminderd.

Is het schadepercentage per schadepositie 50 % of hoger, dan ontvangt de verzekeringnemer de maximale schadeloosstelling van 70 % van de verzekerde som.

3.b) ZVZT 20 S7 NL 11 (geldt alleen, wanneer dit is overeengekomen)

De toeslag volgens nr. 2 bedraagt 60 % en wordt forfaitair verleend op het door de deskundigen vastgestelde schadepercentage volgens de onderstaande tabel:

Schadepercentage in %	%-punten toeslag van de Ui-Top-verzekering	Bruto schadepercentage in %	Schadepercentage in %	%-punten toeslag van de Ui-Top-verzekering	Bruto schadepercentage in %
20	12	32	43 en 44	26	69 en 70
21 en 22	13	34 en 35	45	27	72

23 en 24	14	37 en 38	46 en 47	28	74 en 75
25	15	40	48 en 49	29	77 en 78
26 en 27	16	42 en 43	50	30	80
28 en 29	17	45 en 46	51 en 52	31	82 en 83
30	18	48	53 en 54	32	85 en 86
31 en 32	19	50 en 51	55	33	88
33 en 34	20	53 en 54	56 en 57	34	90 en 91
35	21	56	58 en 59	35	93 en 94
36 en 37	22	58 en 59	60	36	96
38 en 39	23	61 en 62	61 en 62	37	98 en 99
40	24	64	vanaf 63		Maximale uitbetaling 70 %
41 en 42	25	66 en 67			

Afwijkend van passage A § 9 Nr. 2 BHMGVV wordt het brutoschadeperscentage (zie tabel) met het eigen risico van 30 % verminderd.

Is het schadepercentage per schadepositie 63 % of hoger, dan ontvangt de verzekeringnemer de maximale schadeloosstelling van 70 % van de verzekerde som.

4. Premie

Voor de aanvullende verzekering „Ui-Top60“ is de overeengekomen toeslag op de basis voorschot-premiestelling te betalen.

§ 5 Clausule kwaliteitsschadeverzekering bij bloembollen en knollen (QV157 NL 11)

1. Verzekerde schades

De verzekeraar betaalt schadeloosstelling die zowel vermindering van hoeveelheid als ook vermindering van kwaliteit aan de verzekerde bloembollen en –knollen aantoonbaar door één van de verzekerde risico's ontstaat.

Het kwaliteitsverlies wordt forfaitair volgens vaste percentages van de opbrengst getaxeerd.

Voor zover bij bloembollen en –knollen de kwaliteitsschade verzekerd is, omvat deze uitsluitend de vermarktingsmogelijkheden van de verzekerde objecten na schade door één van de verzekerde risico's of gebeurtenissen. Met vermarktingsmogelijkheden in deze zin wordt bedoeld een schadeafhankelijke substantiële afwijking van de kwaliteitsklasse.

2. Schadevaststelling

Het verschil tussen de als productiedoelstelling gewenste kwaliteitsklasse, die zou worden gerealiseerd zonder de verzekerde schade en de na een schadeclaim nog aanwezige kwaliteitsklasse, zoals die op de teeltoppervlakte wordt vastgesteld door de Bloembollenkeuringsdienst (BKD), wordt opgenomen in de schadetaxatie op grond van § 22 AHMGVV S7 NL. Kan de BKD de afwijking van de kwaliteitsklasse, die op de vermarktingsmogelijkheden invloed heeft, op de beschadigde oppervlakte van de desbetreffende cultuur niet beoordelen, dan wordt het door de deskundigen vastgestelde schadepercentage – onafhankelijk van de daadwerkelijke schade – met 10%-punten verhoogd.

§ 6 Clausule voor de verzekering van aardbeien (QVES7 11)

(geldt steeds, indien niets speciaals is overeengekomen)

1. Verzekerde schade

De verzekeraar betaalt schadeloosstelling voor de schade die zowel kwantitatief is als ook vermindering van kwaliteit betekent en die aan de verzekerde aardbeien aantoonbaar door een of meerdere verzekerde gevaren ontstaat.

2. Schadetaxatie

De berekening van het totale schadepercentage (kwantiteits- en kwaliteitsverlies) wordt uitsluitend bepaald volgens de volgende criteria:

- kwantitatief opbrengstverlies: uitsluitend totaal afgeslagen bloesems of vruchten, wat door een of meerdere verzekerde gevaren is veroorzaakt, worden gewaardeerd.
- kwaliteitsverliezen: aardbeien die voldoen aan de handelsklasse Extra of I van de handelsklasse-indeling (zie nr. 3) en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren dan niet meer onder de handelsklasse Extra of I, maar nog wel onder de handelsklasse II (zie nr. 3) kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 50 % gewaardeerd; Aardbeien die voldoen aan de handelsklasse II en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren dan niet meer onder de handelsklasse II kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 50 % gewaardeerd; Aardbeien die voldoen aan de handelsklasse Extra of I en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren dan niet meer onder handelsklasse Extra of I en ook niet meer onder handelsklasse II kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 100 % gewaardeerd.

% gewaardeerd. Door een of meerdere verzekerde gevaren veroorzaakte beschadigingen aan de bloesems die een vervorming van de vruchten tot gevolg hebben, worden met een kwaliteitsverlies van 50 % gewaardeerd. Beschadigde aardbeien die vóór de schadegebeurtenis niet voldeden aan de bovengenoemde handelsklassen, worden met 0 % kwaliteitsverlies gewaardeerd.

3. Handelsklassen

Voor zover in deze clausule wordt verwezen naar „Handelsklassen“, gelden de telkens op het tijdstip van het schadegeval actuele betreffende EU-kwaliteitsnormen voor fruit, met name de normen voor aardbeien.

§ 7 Clausule voor de verzekering van bessen (QVBS7 11)

(geldt steeds, indien niets speciaals is overeengekomen)

1. Verzekerde schade

De verzekeraar betaalt schadeloosstelling voor de schade die zowel kwantitatief is als ook vermindering van kwaliteit betekent en die aan de verzekerde bessen aantoonbaar alleen door een of meerdere verzekerde gevaren ontstaat.

2. Schadetaxatie

De berekening van het totale schadepercentage (kwantiteits- en kwaliteitsverlies) wordt uitsluitend bepaald volgens de volgende criteria:

- kwantitatief opbrengstverlies: uitsluitend totaal afgeslagen vruchten, wat door een of meerdere verzekerde gevaren is veroorzaakt, worden gewaardeerd. Bij de gewassen bramen, blauwe bessen en frambozen worden ook de totaal afgeslagen bloesems, wat door een of meerdere verzekerde gevaren is veroorzaakt, gewaardeerd.
- kwaliteitsverliezen: vruchten die voldoen aan de handelsklasse Extra of I van de handelsklassen-indeling (zie nr. 3) en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren niet meer onder de handelsklasse Extra of I, maar nog wel onder de handelsklasse II (zie nr. 3) kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 50 % gewaardeerd; vruchten die voldoen aan de handelsklasse II en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren niet meer onder de handelsklasse II kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 50 % gewaardeerd; vruchten die aan de handelsklasse Extra of I van de handelsklassen-indeling voldoen en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren niet meer onder de handelsklasse Extra of I en ook niet onder de handelsklasse II kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 100 % gewaardeerd. Door een of meerdere verzekerde gevaren veroorzaakte beschadigingen aan bloesems bij bramen, frambozen en blauwe bosbessen die een vervorming van de vruchten tot gevolg hebben, worden met 50 % gewaardeerd. Beschadigde bessen die vóór de schadegebeurtenis niet voldeden aan de bovengenoemde handelsklassen, worden met 0 % kwaliteitsverlies gewaardeerd.

3. Handelsklassen

Voor zover in deze clausule wordt verwezen naar „Handelsklassen“, gelden de telkens op het tijdstip van het schadegeval actuele betreffende EU-kwaliteitsnormen voor fruit- en groentesoorten.

§ 8 Clausule voor de verzekering van steenfruit (QVSS7 11)

(geldt steeds, indien niets speciaals is overeengekomen)

1. Verzekerde schade

De verzekeraar betaalt schadeloosstelling voor de schade die zowel kwantitatief is als ook vermindering van kwaliteit betekent en die aan het verzekerde steenfruit aantoonbaar alleen door een of meerdere verzekerde gevaren ontstaat.

2. Schadetaxatie

De berekening van het totale schadepercentage (kwantiteits- en kwaliteitsverlies) wordt uitsluitend gevonden volgens de volgende criteria:

- kwantitatief opbrengstverlies: uitsluitend totaal afgeslagen vruchten, wat door een of meerdere verzekerde gevaren is veroorzaakt, worden gewaardeerd.
- kwaliteitsverliezen: vruchten die aan de handelsklasse Extra of I van de handelsklassen-indeling (zie nr. 3) voldoen en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren niet meer onder de handelsklasse Extra of I, maar nog wel onder de handelsklasse II (zie nr. 3) kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 50 % gewaardeerd; vruchten die aan de handelsklasse II voldoen en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren niet meer onder de handelsklasse II kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 50 % gewaardeerd; vruchten die aan de handelsklasse Extra of I van de handelsklassen-indeling voldoen en uitsluitend op grond van een of meerdere verzekerde gevaren niet meer onder de handelsklasse Extra of I en ook niet onder de handelsklasse II kunnen worden gerekend, worden met een kwaliteitsverlies van 100 % gewaardeerd. Beschadigd steenfruit dat al vóór de schadegebeurtenis niet aan de

bovengenoemde handelsklassen voldeed, wordt met 0 % kwaliteitsverlies gewaardeerd.

3. Handelsklassen

Voor zover in deze clausule wordt verwezen naar „Handelsklassen“, gelden de telkens op het tijdstip van het schadegeval actuele betreffende EU-kwaliteitsnormen voor fruit, met name de normen voor steenfruit.

§ 9 Clausule voor de verzekering van tafeldruiven (QVTS7 11)

(geldt steeds, indien niets speciaals is overeengekomen)

1. Verzekerde schade

De verzekeraar betaalt schadeloosstelling voor de schade die vanaf het groeistadium „wol stadium“ (macrostadium 05 volgens BBCH) kwantitatief en bovendien vanaf het groeistadium „erwt-grootte“ (macrostadium 75 volgens BBCH) ook kwaliteitsverminderend aan de verzekerde bessen (druiven) aantoonbaar alleen door een of meerdere verzekerde gevaren ontstaat.

2. Schadetaxatie

Verzekerd is het door een of meerdere verzekerde gevaren veroorzaakte kwantitatieve oogstopbrengstverlies van de tafeldruiven.

Bovendien is – onder uitsluiting van het aantonen van een hogere schade – ook het kwaliteitsverlies bij tafeldruiven forfaitair met een verhoging van het schadepercentage van het kwantitatieve opbrengstverlies met de factor 1,5 verzekerd. Daarbij is de totale schadeloosstelling (hoeveelheid en kwaliteit) beperkt tot 70 % van de verzekerde som. De regelingen over de integrale franchise met betrekking tot het kwantitatieve opbrengstverlies (passage A § 9 nr. 1 BMGVV) blijven ongewijzigd.

§ 10 Clausule voor de verzekering van asperges (QVTS7 11)

Voor de verzekering van asperges zijn de volgende afwijkingen van de AHMGVV overeengekomen:

1. Verzekerde schade en kosten:

a) Jonge aanplant in het jaar van de aanplanting

In afwijking van § 5 nr. 1 AHMGVV vergoedt de verzekeraar bij schade aan jonge aanplant asperges door een of meerdere verzekerde gevaren, die in het jaar van de aanplant daardoor worden getroffen, de kosten voor het leegruimen resp. omploegen van de jonge aanplant asperges, de kosten voor het vervangende goed evenals de kosten voor de vervangende aanplant – echter niet meer dan de verzekerde som – indien het asperges-loof minstens voor 50 % door een of meerdere verzekerde gevaren is beschadigd en een omploeging en nieuw aanplanten noodzakelijk blijkt te zijn. Vindt er geen leegruiming of omploeging plaats van het jonge areaal asperges dat in het aanplantjaar door een of meerdere verzekerde gevaren is beschadigd, dan vergoedt de verzekeraar als alternatief voor het opbrengstverlies van het vervoljaar forfaitair 30 % van de verzekerde som. Verdere opbrengstverliezen van de vervoljaren of verdere gevolgschade worden daarnaast niet vergoed.

b) Jonge aanplant in het 1e en 2e standjaar

In afwijking van § 1 nr. 5 AHMGVV vergoedt de verzekeraar bij schade aan jonge aanplant asperges die in het eerste en tweede standjaar door een of meerdere verzekerde gevaren worden getroffen, de kosten voor een leegruiming resp. omploeging van een dergelijk beschadigd jong areaal asperges, de kosten voor het vervangende pootgoed evenals de kosten voor de vervangende aanplanting – echter niet meer dan de verzekerde som – indien het asperges-loof minstens voor 65 % door een of meerdere verzekerde gevaren beschadigd is en een omploeging en nieuwe aanplanting noodzakelijk blijkt te zijn. Blijft de leegruiming resp. de omploeging van het in het eerste en tweede standjaar door hagel beschadigde jonge areaal asperges achterwege, dan vergoedt de verzekeraar het veroorzaakte kwantitatieve opbrengstverlies van het vervoljaar, echter niet meer dan 70 % van de verzekerde som. Verdere opbrengstverliezen van de vervoljaren of verdere gevolgschade worden daarnaast niet vergoed.

Als jonge aanplant in deze zin gelden aspergespercelen in het aanplantjaar en de daarop volgende twee standjaren.

c) Aanplant met een volledige opbrengst

Is een asperges-areaal met een volledige opbrengst door een of meerdere verzekerde gevaren getroffen, dan vergoedt de verzekeraar het daaruit resulterende kwantitatieve oogstopbrengstverlies van het jaar na de schadegebeurtenis. Verdere opbrengstverliezen van de volgende jaren of verdere gevolgschade worden daarnaast niet vergoed.

Als areaal met een volledige opbrengst in deze zin gelden aspergespercelen vanaf het derde standjaar.

2. Plichten van de verzekeringnemer

De verzekeringnemer dient na beëindiging van het nodige onderzoek over de reden en de hoogte van de gemelde schade aan de verzekeraar schriftelijk te melden dat omploeging resp. leegruiming hebben plaatsgevonden en dient de kosten voor leegruiming resp. omploeging

en nieuwe aanplanting op verzoek van de verzekeraar aan te tonen. De verzekeringnemer dient bij achterwege gebleven leegruiming of omploeging deze omstandigheid aan de verzekeraar schriftelijk mede te delen. De verzekeringnemer is verplicht om bij plaatsvinden van de verzekerde gebeurtenis naar mogelijkheid te zorgen voor afwending en vermindering van de schade die als opbrengstverlies in het jaar na het plaatsvinden van de verzekerde gebeurtenis optreedt en dient daarbij de instructies van de verzekeraar op te volgen.

3. Schadetaxatie en schadeloosstellingsuitkering

Het perceel gaat met de leegruiming of omploeging uit de verzekering. Moet het nieuwe perceel asperges opnieuw tegen weerschade worden verzekerd, dan dient daarvoor een aanvullend teeltplan in overeenstemming met § 15 nr. 3 AHMGVV te worden ingediend. In afwijking van § 22 nr. 3 AHMGVV vindt geen aftrek plaats van economische voordelen die ontstaan doordat leegruiming of omploeging heeft plaatsgevonden. De betaling van schadeloosstelling voor het opbrengstverlies van het vervoljaar wordt in afwijking van § 23 nr. 1 AHMGVV reeds in het verzekeringsjaar verricht waarin de aspergeplanten door een of meerdere verzekerde gevaren werden beschadigd.

4. Eigen risico, maximale schade-uitkering

Voor zover niet anders overeengekomen zijn de regelingen van de passage A § 9 Nr. 1 t/m 3 BHMGGV van toepassing.

§ 11 Clausule voor de verzekering van wintergroente (KWGS7 11)

1. Algemeen

Wintergroente in de zin van deze clausule zijn soorten gewassen die in het jaar voorafgaand aan de oogst na de 30e kalenderweek werden gezaaid of geplant, op het veld overwinteren en hun oogstrijpheid pas in het jaar dat volgt op de zaaiing of het uitplanten bereiken (bijv. winteruien).

2. Verlenging van de aansprakelijkheidsperiode

a) De aansprakelijkheidsperiode kan op verzoek van de verzekeringnemer bij winteruien tegen een premietoeslag van 10 % langer dan 15 juni en bij andere wintergroente langer dan 30 april van het oogstjaar worden verlengd. Het verzoek moet tot 5 dagen vóór het betreffende einde van de aansprakelijkheid zijn gedaan.

b) Moet voor groente-veldvruchten die al in het zaai- of plantjaar – ten minste gedeeltelijk – werden geoogst, voor het niet geoogste, op het veld blijvende bestand na 15 november van het zaai- of plantjaar, waarin de oogst is begonnen nog verzekeringsdekking blijven bestaan, dan moet tot uiterlijk 1 november van het zaai- of plantjaar een verzoek tot verlenging van de verzekeringsdekking zijn ingediend en bij de verzekeraar zijn ontvangen. De verzekeraar behoudt zich het recht voor om voor deze verlenging van de aansprakelijkheidsperiode een premietoeslag te heffen.

3. Voortbestaan bij het einde van het contract

Eindigt het verzekeringscontract bij het einde van een verzekeringsjaar, dan geldt de verzekering ten aanzien van de wintergroente tot de oogst ervan, uiterlijk tot 15 juni van het oogstjaar.

§ 12 Clausule voor de verzekering van industrie- en sapfruit (KMIS7 13)

(geldt alleen indien dit overeengekomen is)

De verzekeraar betaalt schadeloosstelling alleen maar voor de schade, die kwantiteitsverminderend aan het verzekerde fruit aantoonbaar alleen door een of meerdere verzekerde gevaren ontstaat.

§ 13 Clausule voor de verzekering van uien met afnamegarantie (ZVZA 57 14)

(geldt alleen, indien dit overeengekomen is)

1. Verzekerde schade

a) De verzekeraar betaalt schadeloosstelling voor opbrengstverlies van de oogst, dat kwantitatief en bovendien ook kwaliteitsverminderend aan de verzekerde uien aantoonbaar door één van de verzekerde risico's ontstaat; daarbij wordt voor het kwantiteits- en kwaliteitsverlies een totaal schadepercentage gevormd.

b) Eindbeoordeling van het totale schadepercentage

De beoordeling van het totale schadepercentage (kwantiteit- en kwaliteitsverlies) wordt volgens § 4 nr. 1.b van deze voorwaarden opgesteld.

c) De verzekeraar betaalt ook voor schade met afnamegarantie.

2. Afnamegarantie

De afnamegarantie moet betrekking hebben op de in § 4 nr. 1.b.bb van de in de voorwaarden genoemde kwaliteitscriteria (secundaire schade of verslechtering van de vermarktingskwaliteit). Indien het schadepercentage voor kwaliteitsverlies zoals beschreven onder § 4 nr. 1.b.bb ten minste 16% bedraagt en kan het schadepercentage voor kwaliteitsverlies van de teeltpositie ook door sortering niet onder 16% gebracht worden en wordt de partij van deze teeltpositie daarom door de afnemer niet zoals voorzien voor vermarktning afgenomen, dan is er sprake van een totale schade met een maximale schade-uitkering van 60% van de verzekerde som.

3. Bijzonder Franchise regeling

Bij een schadepercentage zoals bij punt 1 van deze paragraaf is weergegeven geldt afwijkend van §9 punt 1 en punt 2b voor schades door het verzekerde risico hagel een intergraalfranchise van 8%.

4. Premie

Voor de aanvullende verzekering "Afnamegarantie" is de overeengekomen toeslag berekend op de basispremie

§ 14 Clausule fruit vorst 50 (ZVF50 S7 13)

(geldt alleen, indien dit overeengekomen is)

1. Algemeen

Deze aanvullende verzekering is uitsluitend te combineren met verzekeringscontracten van de vruchtcategorieën pitfruit, steenfruit, bessen en industrie- en sapfruit; ze geldt voor de risico's winter- en nachtvorst.

2. Grens maximale schade-uitkering

Binnen deze aanvullende verzekering voor de bij onder nr. 1 genoemde vruchtcategorieën is de grens van maximale schade-uitkering afwijkend bij schade door winter- en nachtvorst zoals onder § 9 nr. 3c bij 50% van de verzekerde som.

3. Premietoeslag

Voor de aanvullende verzekering " fruit vorst 50" is een overeengekomen toeslag te berekenen.

§ 14a Clausule hout (opstand) vorst 50 (ZVO50 S7 13)

(geldt alleen, indien dit overeengekomen is)

1. Algemeen

Deze aanvullende verzekering is uitsluitend te combineren met verzekeringscontracten van de vruchtcategorieën vrucht- en productiehout, boomkwekerijproducten en snij- en trekheesters; ze geldt voor de risico's winter- en nachtvorst.

2. Grens maximale schade-uitkering

Binnen deze aanvullende verzekering voor de bij onder nr. 1 genoemde vruchtcategorieën is de grens van maximale schade-uitkering afwijkend bij schade door winter- en nachtvorst zoals onder § 9 nr. 3c bij 50% van de verzekerde som.

3. Premietoeslag

Voor de aanvullende verzekering " hout (opstand) vorst 50" is een overeengekomen toeslag te berekenen.

§ 14b Clausule groenten vorst 50 (ZVG50 S7 13)

(geldt alleen, indien dit overeengekomen is)

1. Algemeen

Deze aanvullende verzekering is uitsluitend te combineren met verzekeringscontracten van de vruchtcategorieën koolgroenten en ui-familie; ze geldt voor de risico's winter- en nachtvorst.

2. Grens maximale schade-uitkering

Binnen deze aanvullende verzekering voor de bij onder nr. 1 genoemde vruchtcategorieën is de grens van maximale schade-uitkering afwijkend bij schade door winter- en nachtvorst zoals onder § 9 nr. 3c bij 50% van de verzekerde som.

3. Premietoeslag

Voor de aanvullende verzekering " groenten vorst 50" is een overeengekomen toeslag te berekenen.

§ 14c Clausule nachtvorst 50 (ZVN50 S7 13)

(geldt alleen, indien dit overeengekomen is)

1. Algemeen

Deze aanvullende verzekering is uitsluitend te combineren met verzekeringscontracten van de vruchtcategorieën sierteeltgewassen, potplanten en containerculturen, aardbeien, kastanjes/noten en tafeldruiven; ze geldt voor de risico nachtvorst.

2. Grens maximale schade-uitkering

Binnen deze aanvullende verzekering voor de bij onder nr. 1 genoemde vruchtcategorieën is de grens van maximale schade-uitkering afwijkend bij schade door winter- en nachtvorst zoals onder § 9 nr. 3c bij 50% van de verzekerde som.

3. Premietoeslag

Voor de aanvullende verzekering " nachtvorst 50" is een overeengekomen toeslag te berekenen.

§ 14d Clausule bloembollen vorst 50 (ZVB50 S7 13)

(geldt alleen, indien dit overeengekomen is)

1. Algemeen

Deze aanvullende verzekering is uitsluitend te combineren met verzekeringscontracten van de vruchtcategorie bloembollen; ze geldt voor de risico's winter- en nachtvorst.

2. Grens maximale schade-uitkering

Binnen deze aanvullende verzekering voor de bij onder nr. 1 genoemde vruchtcategorieën is de grens van maximale schade-uitkering afwijkend bij schade door winter- en nachtvorst zoals onder § 9 nr. 3c bij 50% van de verzekerde som.

3. Premietoeslag

Voor de aanvullende verzekering " bloembollen vorst 50" is een overeengekomen toeslag te berekenen.

§ 15 Bessen -Top60-Verzekering (ZVST57 NL 15)

(geldt alleen, indien dit aanvullend overeengekomen is)

1. Schadevaststelling

Alle bepalingen van de „clausule voor de verzekering van bessen (QVBS7)“ gelden voor zover in het volgende niet anders is bepaald.

2. Verzekerde kosten („ Toeslag van bessen – Top60 – verzekering“)

- de verzekeraar betaalt naast de schadeloosstelling voor de schade die aan de verzekerde bessen is ontstaan met betrekking tot kwantiteit en vermindering van kwaliteit, ook een all-in schadeloosstelling voor door de verzekerde risico's veroorzaakte vermeerde sorteerkosten en andere meerkosten in de vorm van een forfaitaire procentuele toeslag. Verder worden er geen kosten of schades vergoed.
- de toeslag bedraagt 60%; het wordt forfaitair op het door de schade-expert vastgestelde schadepercentage naar maatstaven van de "clausule voor de verzekering van bessen" verleend. Het na de toeslag berekende schadepercentage is de "bruto schadepercentage".

3. Eigen risico en grens van maximale schadeloosstelling

3.a) ZVST10

(geldt steeds binnen aanvullend product)

Afwijkend van § 9 nr. 1 geldt voor schades door de verzekerde risico's hagel, storm en brand door blikseminslag een intergraalfranchise van 10%.

Afwijkend van passage A § 9 nr. 2 wordt de met de toeslag volgens nr. 2.b verhoogde schadepercentage, het bruto schadepercentage met het telkens overeengekomen eigen risico verminderd. De verzekeringnemer ontvangt afwijkend van passage A § 9 nr. 3 als maximale schadeloosstelling de overeengekomen maximale percentage van de verzekerde waarde uitgekeerd. In de tabellen nr. 3.c worden de schadepercentages weergegeven, vanaf waar het maximale overeengekomen percentage bereikt is.

aa) risico hagel:

De procentpunten van het eigen risico bedraagt 10%-punten.

De maximale schade-uitkering per schadepositie is maximaal 70% van de verzekerde waarde.

bb) de risico's zware regen, droogte, brand door blikseminslag en sneeuw/ijsel:

De procentpunten van het eigen risico bedraagt 30%-punten.

De maximale schade-uitkering per schadepositie is maximaal 70% van de verzekerde waarde.

cc) de risico's storm en vorst:

De procentpunten van het eigen risico bedraagt 30%-punten.

De maximale schade-uitkering per schadepositie is maximaal 25% van de verzekerde waarde.

3.b) ZVST20

(geldt alleen, indien dit overeengekomen is)

Afwijkend van § 9 nr. 1 geldt voor schades door de verzekerde risico's hagel, storm en brand door blikseminslag een intergraalfranchise van 10%.

Afwijkend van passage A § 9 nr. 2 wordt de toeslag volgens nr. 2.b) verhoogde schadepercentage, de "bruto schadepercentage", verminderd met het telkens overeengekomen eigen risico. De verzekeringnemer ontvangt afwijkend van passage A § 9 nr. 3 als maximale schadeloosstelling het overeengekomen percentage van de verzekerde waarde. In de tabellen nr. 3.c worden de schadepercentages weergegeven, vanaf waar het maximale overeengekomen percentage van de verzekerde waarde bereikt is.

aa) de procentpunten van het eigen risico bedraagt voor alle risico's 30%-punten.

bb) de risico's hagel, zware regen, droogte, brand door blikseminslag en sneeuw/ijsel:

De maximale schade-uitkering per schadepositie is maximaal 70% van de verzekerde waarde.

cc) de risico's storm en vorst:

De maximale schade-uitkering per schadepositie is maximaal 25% van de verzekerde waarde.

3.c) Tabellen voor ZVST57

aa) Tabellen voor ZVST10

Voor het risico hagel geldt tabel ZVST11; voor de overige risico's geldt Tabel ZVST22.

Tabel ZVST11:

Schade-percentage in %	%-punten toeslag van de Bessen-Top-verzekering	Bruto schade-percentage in %	Schade-percentage in %	%-punten toeslag van de Bessen-Top-verzekering	Bruto schade-percentage in %
10	6	16	31 en 32	19	50 en 51
11 en 12	7	18 en 19	33 en 34	20	53 en 54
13 en 14	8	21 en 22	35	21	56
15	9	24	36 en 37	22	58 en 59
16 en 17	10	26 en 27	38 en 39	23	61 en 62
18 en 19	11	29 en 30	40	24	64
20	12	32	41 en 42	25	66 en 67
21 en 22	13	34 en 35	43 en 44	26	69 en 70
23 en 24	14	37 en 38	45	27	72
25	15	40	46 en 47	28	74 en 75
26 en 27	16	42 en 43	48 en 49	29	77 en 78
28 en 29	17	45 en 46	vanaf 50		Maximale uitbetaling 70 %
30	18	48			

bb) Tabel voor ZVST20

Geldend is tabel: ZVST22.

Tabel ZVST22:

Schade-percentage in %	%-punten toeslag van de Bessen-Top-verzekering	Bruto schade-percentage in %	Schade-percentage in %	%-punten toeslag van de Bessen-Top-verzekering	Bruto schade-percentage in %
20	12	32	43 en 44	26	69 en 70
21 en 22	13	34 en 35	45	27	72
23 en 24	14	37 en 38	46 en 47	28	74 en 75
25	15	40	48 en 49	29	77 en 78
26 en 27	16	42 en 43	50	30	80
28 en 29	17	45 en 46	51 en 52	31	82 en 83
30	18	48	53 en 54	32	85 en 86
31 en 32	19	50 en 51	55	33	88
33 en 34	20	53 en 54	56 en 57	34	90 en 91
35	21	56	58 en 59	35	93 en 94
36 en 37	22	58 en 59	60	36	96
38 en 39	23	61 en 62	61 en 62	37	98 en 99
40	24	64	vanaf 63		Maximale uitbetaling 70 %
41 en 42	25	66 en 67			

4. Premietoelag

Voor de aanvullende verzekering „Bessen – Top60“ geldt een overeengekomen toeslag op de basis-voorschot-premiestelling te betalen.

5. Aanvullende bepalingen

De Bessen-Top60- aanvullende verzekering geldt vanaf het tijdstip dat deze is overeengekomen voor de gehele looptijd van het contract; deze kan niet afzonderlijk worden opgezegd. Wijzigingen zijn alleen op schriftelijk verzoek en alleen met toestemming van de verzekeraar mogelijk. De aanvullende verzekering omvat binnen het bestaande contract de gehele teelt, ook op later erbij gekomen percelen. Deze kan niet slechts voor afzonderlijke teeltarealen worden afgesloten.

D. Bijzondere regelingen

I. Aanwijzingen

§ 1 Meldpunt voor klachten

De voor klachten bevoegde toezichthoudende instantie is de Klachteninstuut financiële dienstverlening (Kifid) (Bordewijklaan 38, 2591 XR Den Haag).

§ 2 Overig

Voor zover in deze bijzondere voorwaarden wordt verwezen naar de „AHMGVV“, worden de Algemene hagel- en meergevaren-verzekeringsvoorwaarden bedoeld.

§ 3 Premie en de subsidie

Onder bepaalde voorwaarden wordt de verzekeringspremie door een subsidie van de verzekeringspremie of een vergoeding van een betaalde verzekeringspremie door het „Ministerie van Economische Zaken“ gesub-

sidieerd. De toekenning van een bepaald subsidiepercentage (volledige subsidie of gedeeltelijke subsidie) is afhankelijk van voor welke componenten (bijv. verschillende eigen risico's) bij Secufarm 7 wordt gekozen. De keuze voor een volledige of gedeeltelijke subsidiabel verzekeringsproduct maakt de verzekeringnemer in het contract. De premie, die nodig is voor de betaling van de schade tussen franchise 8% tot en met 30 % van de bruto jaaropbrengst, komt niet voor subsidie in aanmerking.

§ 4 Lidmaatschap

Voor zover niet uitdrukkelijk anders is overeengekomen, wordt de verzekeringnemer met het afsluiten van het verzekeringscontract lid van de „Vereinigde Hagelversicherung VVaG“, gevestigd in D-35392 Giessen, Wilhelmstr. 25. Het verzoek voor een lidmaatschap gebeurt gelijktijdig met de verzekeringsaanvraag; de rechten en plichten uit dit lidmaatschap worden bepaald in de statuten van de Vereingde Hagelversicherung VVaG, voornamelijk § 5 van de statuten. Het lidmaatschap is verbonden aan het bestaan van een verzekeringscontract voor bodemproducten/culturen (de zgn teeltverzekering) met de „Vereingde Hagelversicherung VVaG – Vestiging Nederland – (VH Nederland)“. Voor geschillen betreffende het lidmaatschap geldt het Duitse recht.

II. Wijzigingen in de verzekeringsvoorwaarden

§ 1 En Bloc - update

De verzekeraar heeft het recht, de verzekeringsvoorwaarden gericht op reglementen voor gewassoorten of een vruchtcategorie alsook reglementen voor de verzekeringspremie (premie) en bloc te wijzigen en door een actuele bepaling te vervangen.

De verzekeraar stelt de verzekeringnemer schriftelijk in kennis van de wijzigingen en bepaald het tijdstip, waarop de bepalingen in werking treden. De verzekeringnemer heeft het recht, de herziening uiterlijk 30 dagen voor inwerking treding, schriftelijk op te zeggen, indien de wijzigingen ongunstig uitpakken voor de verzekeringnemer.

Indien de verzekeringnemer van dit recht tot opzeggen gebruik maakt, tijdig en juist, eindigt het verzekeringscontract dat betroffen is van de opzegverklaring na ontvangst bij de verzekeraar; Enkel het contract dat gewijzigd wordt kan opgezegd worden.

Premiebepaling Secufarm® 7 (PB Secufarm S7 NL 15)

1. Voorschotpremie

De voorschotpremie wordt per éénhonderd euro verzekerd bedrag berekend.

De in de verzekeringscontracten en polis genoemde voorschotpremie geldt alleen in het eerste verzekeringsjaar en is onderhevig aan de aanpassingen van deze premiebepaling Secufarm7®. De voorschotpremie richt zich in het bijzonder naar de gekozen verzekeringsdekking en wijzigt op grond van nr. 3 t/m 5 van deze premiebepaling. De minimale voorschotpremie bedraagt per verzekeringscontract in de teeltsector A (akkerbouw) 25,- €, bij bodemproducten uit de teeltsector S (speciale gewassen) 50,- €. Toeslagen op de basis-voorschot-premiestelling worden in overeenstemming met de betreffende afspraak gegeven.

2. Premiestelling

De premiestelling wordt bepaald volgens het plaatselijke risico en volgens de gevoeligheid van de afzonderlijke soorten gewassen voor de verzekerde risico's.

3. Kortingsregeling Secufarm® (RES 11)

Ieder contract wordt in een no claim-klasse ingedeeld. Uit de no claim-klasse blijkt de procentwaarde van de voorschot-premiestelling. Voor de no claim-klasse B00 bedraagt de voorschotpremiestelling 100 %. De no claim-klassen M duiden het malus-gebied aan, de no claim-klassen B het bonus-gebied. De afzonderlijke no claim-klassen met de bijbehorende voorschotpremiestellingen blijken uit de betreffende Bonus/Malus-ladder.

Voor de teeltsector A (akkerbouw) geldt de Bonus/Malus-ladder (RTA 08), voor de teeltsector S (speciale gewassen) de Bonus/Malus-ladder (RTS 08). De no claim-klasse wijzigt afhankelijk van de schadebelasting van het contract.

Na ieder schadevrij jaar stijgt de no claim-klasse op basis van de betreffende Bonus/Malus-ladder in het daarop volgende jaar met één no claim-klasse. De stijging van de no claim-klasse wordt onderbroken, indien bij het contract in het desbetreffende verzekeringsjaar geen bodemproducten worden verbouwd.

Bonus/Malus-ladder Teeltsector A (RTA 08) Akkerbouw		Schadevoet-afdeling		
		S 1	S 2	S 3
No-claim-klasse	Voorschot-premiestelling	t/m 5 %	6 % t/m 25 %	vanaf 26 %
M10	150%	M10	M10	M10
M09	145%	M10	M10	M10
M08	140%	M10	M10	M10
M07	135%	M10	M10	M10
M06	130%	M09	M10	M10
M05	125%	M08	M09	M10
M04	120%	M07	M08	M10
M03	115%	M06	M07	M09
M02	110%	M05	M06	M08
M01	105%	M04	M05	M07
B00	100%	M03	M04	M06
B01	100%	M03	M04	M06
B02	100%	M03	M04	M06
B03	100%	M03	M04	M06
B04	100%	M03	M04	M06
B05	100%	M02	M03	M05
B06	100%	M02	M03	M05
B07	100%	M02	M03	M05
B08	100%	M02	M03	M05
B09	100%	M02	M03	M05
B10	100%	B00	M02	M04
B11	100%	B00	M02	M04
B12	100%	B00	M02	M04
B13	100%	B00	M02	M04
B14	100%	B00	M02	M04
B15	100%	B00	M02	M04
B16	100%	B00	M02	M04
B17	100%	B00	M02	M04
B18	100%	B00	M02	M04
B19	100%	B00	M02	M04
B20	100%	B00	M01	M03

M01	103%	M04	M05	M07
B00	100%	M03	M04	M06
B01	100%	M03	M04	M06
B02	100%	M03	M04	M06
B03	100%	M03	M04	M06
B04	100%	M03	M04	M06
B05	100%	M02	M03	M05
B06	100%	M02	M03	M05
B07	100%	M02	M03	M05
B08	100%	M02	M03	M05
B09	100%	M02	M03	M05
B10	100%	B00	M02	M04
B11	100%	B00	M02	M04
B12	100%	B00	M02	M04
B13	100%	B00	M02	M04
B14	100%	B00	M02	M04
B15	100%	B00	M01	M03

4. No claim-klasse-wijziging na betaling van schadeloosstelling (gewone premie-aanpassing)

- Na betaling van een schadeloosstelling wordt het contract afhankelijk van de schadevoet in de schadevoet-afdelingen S1, S2 of S3 ingeschaald. De schadevoet wordt per jaar berekend uit de verhouding van de totale netto schadeloosstellingsuitkering op grond van het contract tot de totale verzekerde som van het contract. Dit zo berekende percentage wordt volgens handelsgebruik op hele getallen afgerond.
- Bodemproducten van de teeltsector A (akkerbouw) worden bij een schadevoet t/m 5 % in de schadevoet-afdeling S1 ingeschaald, bij een schadevoet t/m 25 % vindt een inschaling in de schadevoet-afdeling S2 plaats en bij een schadevoet vanaf 26 % een inschaling in de schadevoet-afdeling S3.
- Bodemproducten van de teeltsector S (speciale gewassen) worden bij een schadevoet t/m 15 % in de schadevoet-afdeling S1 ingeschaald, bij een schadevoet t/m 35 % vindt een inschaling in de schadevoet-afdeling S2 plaats en bij een schadevoet vanaf 36 % een inschaling in de schadevoet-afdeling S3.
- Na betaling van een schadeloosstelling wordt het contract in het daarop volgende jaar in de no claim-klasse binnen de teeltsector A (akkerbouw) in overeenstemming met de Bonus/Malus-ladder „RTA 08“ en binnen de teeltsector S (speciale gewassen) volgens de Bonus/Malus-ladder „RTS 08“ in een bepaalde lagere no claim-klasse ingedeeld.
- Deze wijziging van de no claim-klasse geeft de verzekeringnemer geen recht tot opzegging.

5. Buitengewone premie-aanpassing na betaling van schadeloosstelling
De verzekeraar is gerechtigd om de premie van het contract waarop de verzekerde gebeurtenis betrekking heeft, zoals vermeld onder nummer 4 en 5 nogmaals te verhogen (buitengewone premie-aanpassing). Dit wordt aan de verzekeringnemer meegegeeld vóór 1 april van het kalenderjaar, in welke de buitengewone premie-aanpassing van toepassing is. De verzekeringnemer kan de verzekering binnen een maand na ontvangst van de mededeling van de verzekeraar betreffende de verhoging met onmiddellijke ingang opzeggen. De verzekering vervalt dan bij ontvangst van de opzegging.

6. Assurantiebelasting, heffingen.

De assurantiebelasting en overige heffingen die de verzekeringnemer in samenhang met de verzekeringscontracten dient te betalen, worden in overeenstemming met de wettelijke voorschriften van de Nederlandse Staat geheven.

7. Tarievenschaal (GS 08)

De verzekeringnemer dient – voor zover niet anders overeengekomen – een tarief voor de opstelling van het bij ieder verzekeringscontract in te dienen teeltplan te betalen dat door een forfaitair bedrag wordt geheven ten bedrage van 7,50 € per teeltplan. Dit bedrag wordt vermindert tot 5,- € per teeltplan, voor zover de indiening door de verzekeringnemer zonder tussenkomst van een verzekeringsvertegenwoordiger online door middel van een internet-teeltplan (WEB AV®) plaatsvindt.

8. Meerjarenkorting-bepaling Secufarm® (MJRS 10)

De verzekeringnemer ontvangt op de basis-voorschot-premiestelling

Bonus/Malus-ladder Teeltsector S (RTA 08) Speciale gewassen (bijv. groenten)		Schadevoet-afdeling		
		S 1	S 2	S 3
No-claim-klasse	Voorschot-premiestelling	t/m 15 %	16 % t/m 35 %	vanaf 36 %
M10	130%	M10	M10	M10
M09	127%	M10	M10	M10
M08	124%	M10	M10	M10
M07	121%	M10	M10	M10
M06	118%	M09	M10	M10
M05	115%	M08	M09	M10
M04	112%	M07	M08	M10
M03	109%	M06	M07	M09
M02	106%	M05	M06	M08

bij een 5-jarige verzekeringscontract een meerjarenkorting van 10%. De meerjarenkorting vervalt wanneer het contract na afloop van de meerjarige contractduur telken male met een jaar wordt verlengd.

9. En bloc - update

De verzekeraar heeft het recht, de premievoorwaarden Secufarm® gericht op reglementen in de paragrafen (nr. 1 t/m 9) of resp. de degradatietabel en bloc te wijzigen en door een actuele bepaling te vervangen.

De verzekeraar stelt de verzekeringnemer schriftelijk in kennis van de wijzigingen en bepaald het tijdstip, waarop de bepalingen in werking treden.

De verzekeringnemer heeft het recht, de herziening uiterlijk 30 dagen voor inwerking treding, schriftelijk op te zeggen, indien de wijzigingen leiden tot een verhoging van de premie voor de verzekeringnemer.

Indien de verzekeringnemer van dit recht tot opzeggen gebruik maakt, tijdig en juist, eindigt het verzekeringscontract dat betroffen is van de opzegverklaring na ontvangst bij de verzekeraar; Enkel het contract dat gewijzigd wordt kan opgezegd worden.

Overzicht van de gewassoorten (gewassen-referentielijst).

Vruchtcategorie Graan	
GS-code	Gewassoort
101	Winterrogge
102	Wintertarwe
103	Wintergerst
104	Wintertriticale
105	Winterhaver
111	Zomerrogge
112	Zomertarwe
113	Zomergerst
114	Zomertriticale
121	Zomerhaver
123	Durum tarwe
124	Spelt
130	Winter-halmvruchten-mengsel
131	Zomer-halmvruchten-mengsel
145	Gehele graanplantwinning
320	Boekweit
321	Gierst, (Teff voor korrelwinning)
Vruchtcategorie Peulvruchten veevoeder	
170	erwten veevoeder
171	bonen veevoeder
172	Veldbonen
173	Sojabonen (niet voor oliewinning)
174	Tuinbonen
175	Linzen
176	Wikkezaad
178	Lupine (bitter)
179	Lupine (zoet)
190	Veldbonen-halmvruchten-mengsel
191	Doperwten-halmvruchten-mengsel
192	Peulvruchten-halmvruchten-mengsel
193	Lupine-halmvruchten-mengsel
Vruchtcategorie Maïs	
201	Maïs (Snij-, korrel-)
203	Maïs voor zaadwinning
Vruchtcategorie Bieten	
401	Suikerbieten
402	Voederbieten
402	Voederwortelen
403	Knolraap (koolraap, enz)
404	Bietenblad
930	Cichorei voor inuline winning

Vruchtcategorie Aardappelen	
450	Pootaardappelen (NAK)
451	Consumptieaardappelen
452	Primeuraardappelen
453	Industriaardappelen
454	Zetmeelaardappelen met zetmeelopbrengst verlies
455	Pootaardappelen (TBM)
151	Aardpeer
Vruchtcategorie Oliehoudende zaden	
301	Winterkoolzaad
302	Zomerkoolzaad
303	Winterraap/ Raapzaad
304	Boterzaad (zomerraapzaad)
305	Lijnzaad
306	Blauwmaanzaad voor oliewinning
307	Zonnebloemen voor oliewinning
308	Mosterdzaad voor oliewinning
309	Sojabonen voor oliewinning
310	Olieradijs/ Siletta
311	Overige oliehoudende vruchten (bv. Karwij-olie, Saffloer)
320	Boekweit
Vruchtcategorie Vezelplanten	
330	Vlas
331	Vezelhennep
332	Overige vezelplanten
Vruchtcategorie Speciale energie-/voederplanten	
140	Gras/kruiden (groenvoer, hooi, snij, energie)
150	Merk boerenkool
Vruchtcategorie Zaden	
370	Voederwortelen voor zaadwinning
371	Bieten voor zaad/ Stoppelkn. zaad
372	Grassen voor zaadwinning
	Voederkruiden voor zaadwinning, Fazelia voor zaadwinning
Vruchtcategorie Hout van wijnranken	
532	Enten
Vruchtcategorie Hop	
570	Hop
Vruchtcategorie Wijnruiven	
501	Wijn
Vruchtcategorie Tabak	
590	Tabak
Vruchtcategorie Pitfruit	
801	Appelen
802	Peren
804	Peren(Conference)
803	Kweeperen

Vruchtcategorie Steenfruit	
834	Abrikozen
830	Kersen, (Zuur)
831	Kersen, (Zoet)
832	Nectarine
832	Perzik
833	Pruim
833	Reine-Claude
833	Kwetsen
Vruchtcategorie Aardbeien	
810	Aardbeien normale teelt
820	Aardbeien doordragers
821	Aardbeien, gekoeld (los van de grond)
Vruchtcategorie Bessen	
812	Blauwe bessen
813	Bramen
811	Frambozen
814	Vlierbessen
815	Aalbessen (tafel)
818	Veenbessen, Cranberry
816	Kruisbessen, jostabessen
817	Wilde- en bosbessen
Vruchtcategorie Tafeldruiven	
845	Tafeldruiven
Vruchtcategorie Kastanjes/noten	
841	Noten
840	Kastanjes
Vruchtcategorie Asperges/Rabarber	
612	Rabarber
611	Asperge, groen
610	Asperge, wit
Vruchtcategorie Blad- en stengelgroenten	
603	Veldsla
604	Warmoes
602	Sla hard (bijv. andijvie)
601	Sla zacht (bijv. krop/botersla)
605	Spinazie
606	Raapstelen
607	Winterspinazie
790	Spinazie met afnamegarantie
Vruchtcategorie Ui-familie	
694	Knoflook
695	Prei
690	Zaaiuien
690	Sjalotten
690	Zilveruien

787	Zaaiuien met afnamegarantie
692	Uien, zomer- voor look
696	Plantuien
697	Rode zaaiuien
691	Winteruien
693	Uien, winter- voor look
786	Prei met afnamegarantie
791	Winteruien met afnamegarantie
Vruchtcategorie Vruchtgroenten	
742	Artisjokken
626	Aubergine
620	Komkommers (uitgezonderd schilkomkommers)
621	Pompoenen
622	Meloen
743	Mini-maïs
623	Paprika
627	Schilkomkommers (Landkomkommers)
624	Tomaten
625	Courgette
744	Suikermaïs
628	Sierpompoenen
Vruchtcategorie Koolgroenten	
640	Bloemkool
641	Broccoli, geplant
642	Chinese kool, geplant
643	Boerenkool, geplant
644	Kool, gezaaid- m.u.v. rode kool met oplooprisico
647	Koolrabi met loof
646	Koolrabi zonder loof
648	Spruitkool, ongetopt
649	Rode kool, geplant
650	Rode kool, gezaaid (met oplooprisico)
651	Spitskool, geplant
645	Witte Kool, geplant
652	Savooie kool, geplant
653	Spruitkool, getopt
Vruchtcategorie Wortel- en knolgroenten	
677	Witlofpennen
741	Venkel
671	Bospeen
670	Parijse-/Was-/Breekpeen
686	Winterwortelen
678	Mierikswortel
679	Pastinaak
680	Perseliewortel
672	Radijs

674	Rammenas met loof
673	Rammenas zonder loof
681	Rode Biet
682	Schorseneren
676	Knolselderij met loof
675	Knolselderij zonder loof
684	Knol-/Koolraap/Stoppelknollen
681	Witte Biet
683	Cichorei
780	Wortels zonder loof met afnamegarantie
Vruchtcategorie Peulvruchten consumptie	
630	Consumptiebonen, bruine bonen
631	Tuinbonen
632	Consumptie erwten, doperwten, kapucijners
Vruchtcategorie Plantgoed	
970	Aardbeienplantmateriaal, opkweek
971	Aardbeien-moederplanten
740	koolplanten / plantmateriaal opkweek/ preiplanten / selderijplanten
710	Aspergeplanten
Vruchtcategorie Bloembollen	
264	Anemonen, Sneeuwkllokjes, Krokussen
265	Hyacinten
266	Sierlook
267	Botanische tulpen
268	Keizerskroon
269	Dahlia's, Ranonkels
270	Freesia's
271	Leliebollen (geen zaad/schubben)
272	Calla
273	Leliezaad en -schubben
274	Knolbegonia's incl. wachtbedden
275	Pioenrozen
977	Vermeerdering bloembollen, Knollen enz.
978	Vermeerdering Tulpenbollen
Vruchtcategorie Sierteeltgewassen	
983	Droogbloemen
216	Hypericum
931	Asters
912	Chrysanthemum (geplozen)
913	Chrysanthemum (tros)
914	Dianthus (trosanjers, duizendschoon)
915	Gypsophila (gipskruid)
916	Helianthus (zonnebloem)
917	Brassica (sierkool)
918	Lelie, snijbloemen
919	Tulp, snijbloemen
980	Snijbloemen

Vruchtcategorie Vrucht- en productiehout	
972	Vruchthout (zonder frambozen)
973	Frambozen twijgen /vruchthout
Vruchtcategorie Geneeskrachtige planten en specerijplanten	
920	Vingerhoed (Digitalis)
921	Johanneskruid
922	Kamille
925	Mariadistel (zaad)
926	Pepermunt
927	Zonnehoed (Echinacea)
929	Overige geneeskrachtige planten
901	Bonenkruid
908	Bladselderij, voor bladwinning
902	Dille
903	Dragon
923	Koriander
924	Tuinkers
904	Karwijzaad
905	Marjolein
906	Peterselie
907	Bierlook
909	Overige specerijkruiden
928	Citroenmelisse
940	Dille met afnamegarantie
941	Bieslook met afnamegarantie
943	Overige kruiden met afnamegarantie
944	Overige geneeskrachtige planten met afnamegarantie
Vruchtcategorie Groente zeer kleine oppervlakten	
759	Groente, kleine oppervlakten (max 1,00 hectare)
Vruchtcategorie Industriefruit / Sapfruit	
864	Bessenfruit sap, uitgezonderd Holunder en zwarte aalbessen
862	Vlierbessensap
863	Zwarte Aalbessen sap
860	Pitfruit sap
861	Steenfruit sap
Vruchtcategorie Zaadwinning van speciale gewassen	
956	Amaranth voor zaadwinning
979	Bloemen voor zaadwinning
704	Bonen voor zaadwinning
950	Dille voor zaadwinning
705	Erwten voor zaadwinning
951	Venkel voor zaadwinning
706	Komkommers voor zaadwinning
703	Kool voor zaadwinning
952	Tuinkers voor zaadwinning
955	Blauwmaanzaad voor zaadwinning
953	Peterselie voor zaadwinning

910	Bloemzaden, plant 50 cm en lager
911	Bloemzaden, plant hoger dan 50 cm
707	Prei voor zaadwinning
708	Radijs voor zaadwinning
709	Rettich voor zaadwinning
702	Slazaad voor zaadwinning
954	Bieslook voor zaadwinning
957	Overige geneeskrachtige planten voor zaadwinning
956	Overige specerijkruiden voor zaadwinning
711	Spinazie voor zaadwinning
701	Uienzaad voor zaadwinning
942	Geneeskrachtige planten voor zaadwinning met afnamegarantie
Vruchtcategorie Potplanten en Containerculturen	
208	Perkplanten i.potten/container
209	Potanjers i.potten/container
210	Primuateelt buiten/ binnen
211	Chrysant (pot en bol)
982	Azalea
213	Cactus i.potten/container
214	Hydrangea (hortensia) i.potten/container
215	Potroos i.potten/container
217	Aucuba/Cotoneaster
218	Euonymus
958	Conifeerachtigen i.pot./containers
959	Fruitbomen i.pot./container
960	Heesters in container
961	Vaste planten i. container
987	Skimmia
220	Buddlei, Ceanothus i.container
221	Potentilla, Salix, i.container
222	Spiraea i.container
223	Klimplanten o.a. i.container
224	Hedera i.container
225	Clematis i.container
226	Kamperfoelie i. container
227	Rhododendron i. container
228	Laan- en sierbomen i. container
240	Rozen i. container
243	Vaste planten i. container (op aanvraag)
241	Rots- en alpineplanten i. container
242	Siergrassen/ bamboe i. container
212	overige sierteeltgewassen in potten/container tot aflevering buiten
Vruchtcategorie Boomkwekerijproducten (productie zonder potten of container)	
962	Bos- en haagplantsoen vollegrond
244	Bos- en haagplantsoen zaailingen (1e jaars)
963	Conifeerachtigen vollegrond

245	Abies, Picea en Pinus (vollegrond)
246	Onderstammen voor pitfruit
247	Veredeling voor pitfruit
248	Pitfruit (veredeld) 1-2 jarig
249	Verstapeld pitfruit
250	Wild en moeren voor pitfruit
251	Onderstammen voor steenfruit
252	Steenfruit (veredeld) 1-2 jarig
253	Verstapeld steenfruit
254	Zaailingen voor steenfruit
964	Fruitbomen- en struiken vollegrond
965	Heesters in vollegrond
255	Amelanchier, Cornus
256	Ribes, Corylus, Deutzia
257	Buxus, Berberis
258	Hulst, Laurierkers
259	Viburnum (heester)
260	Rhododendron in vollegrond
966	Laanbomen
Vruchtcategorie Snij- en Trekheesters	
933	Cornus (kornoelje)
934	Corylus (hazelaar)
935	Continus (pruikenboom)
936	Forsythia
937	Hydrangea (hortensia)
938	Hypericum (hertshooi)
939	Ilex besdragend (hulst)
945	Ilex zonder bes (hulst)
946	Leycesteria
947	Ligustrum (liguster)
948	Malus (sierfruit)
949	Photinia
969	Prunus
984	Rosa (bottel)
985	Salix (wilg)
986	Seringen/ Syringa trekbaar (2e jaar)
219	Skimmia (met bloem)
988	Seringen/ Syringa trekbaar (1e jaar)
989	Snijheesters overige
204	Symphoricarpos (sneeuwbes)
205	Trekheesters overige
206	Viburnum (snijheester)
207	Weigela

